

רמת האלימות בבתי ספר דוברי ערבית בחלוקה לפי מגזרים בחברה הערבית נתוני תשע"ט, סקר ניטור אלימות

ראמ"ה - הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

תוכן העניינים

3.....	מבוא
3.....	שיטת המחקר
8.....	ממצאים
10.....	פרק 1: ניטור רמת האלימות במערכת
11	1.1 אלימות מילולית
14	1.2 אלימות מתונה
17	1.3 אלימות קשה
20	1.4 הבאת נשק קר לבית הספר
22	1.5 אלימות חברתית
25	1.6 אלימות מינית
28	1.7 אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות
28	1.7.1 קורבנות לאלימות מצד הצוות
31	1.7.2 ביצוע אלימות כלפי הצוות
34	1.8 אלימות בהסעות הבית ספריות
38	1.9 חבורות אלימות ומעשי בריונות
42	1.10 תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר
45	1.11 מאמצי בית הספר במניעת אלימות
48	1.12 פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה
50	1.13 שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים
50	1.13.1 שתיית אלכוהול
56	1.13.2 שימוש בסמים
60	1.14 הימנעות מהגעה לבית הספר מחשש לפגיעה
62.....	פרק 2: אלימות ומוגנות במרחב הדיגיטלי
65	2.1 חשיפה לאלימות דיגיטלית: הקשר
65	2.1.1 שימוש בטלפונים חכמים ("סמארטפונים") ע"י התלמידים
67	2.1.2 השימושים ברשת האינטרנט
71	2.1.3 זמן השימוש ברשתות החברתיות במהלך היום
73	2.1.4 סוגי הרשתות החברתיות שבהן משתמשים התלמידים
77	2.1.5 מודעות ההורים לשימוש של התלמיד ברשת האינטרנט
78	2.2 אלימות דיגיטלית
78	2.2.1 קורבנות לאלימות דיגיטלית
81	קורבנות לאלימות דיגיטלית – היגד נוסף
82	2.2.2 אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר

86	2.3. פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט
89	פרק 3: חינוך לבטיחות ומניעת היפגעות בקרב תלמידים
92	3.1. אפיון דפוסי היפגעות תלמידים בישראל – תמונת מצב
92	3.1.1. שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה
93	3.1.2. התפלגות הנפגעים לפי מספר הפגיעות במהלך השנה האחרונה
94	3.1.3. שיעור הנפגעים לפי סוג הפגיעה
103	3.1.4. שיעורי היפגעות שהסתיימו בטיפול רפואי
104	3.1.5. זירות היפגעות: היכן תלמידים נפגעים?
111	3.2. תפיסות ודרכי פעולה בהתמודדות עם מצבי סכנה
111	3.2.1. מניעת נפילות ופציעות
113	3.2.2. בטיחות בדרכים
115	3.2.3. מניעת כוויות
117	3.2.4. מניעת הרעלה וחנק
119	3.2.5. בטיחות במים
121	3.2.6. הערכת סיכונים בקרב תלמידים
123	3.2.7. סיבות שתלמידים מייחסים לפגיעה שחוו
126	נספח 1: תיאור המדדים המסכמים, המהימנות הפנימית שלהם וההיגדים המרכיבים אותם
133	נספח 2: נתוני המדדים וההיגדים לפי מגזר ושלבי גיל – לאורך השנים
202	ביבליוגרפיה

מבוא

תופעת האלימות בבתי הספר היא אחת התופעות המרכזיות העומדות על סדר היום הציבורי באשר למערכת החינוך בישראל. אין עוררין על כך ששהות מוגנת ובטוחה של התלמידים בבית הספר הינה מטרה חשובה ביותר, וכי חשוב לתת את הדעת לתופעות של אלימות בבית הספר ולטפל בהן. לאור החשיבות הרבה של סוגיה זו, עלה צורך במהלך רב-שנתי של ניטור רמת האלימות בבתי הספר על מנת לזהות מגמות של שינוי ושימור ברמת האלימות במערכת החינוך ולתת בידי קובעי המדיניות מידע מקיף באשר לרמת האלימות במערכת החינוך.

הדו"ח שלפניכם מתבסס על נתונים שנאספו בקרב תלמידי כיתות ד'-י"א **בבתי ספר דוברי ערבית, בחלוקה מובילה של הנתונים עפ"י מגזר: ערבי, דרוזי ובדואי**. במהלך שנות הלימודים תשס"ט, תשע"א, תשע"ג, תשע"ה, תשע"ז ותשע"ט. השאלונים שהועברו בקרב התלמידים בדקו שורה של התנהגויות אלימות בבית הספר והתנהגויות בסיכון.

בשנת תשע"ט נוספו לסקר ניטור אלימות שני פרקים חדשים. הראשון מבינהם (פרק 2) נועד להרחיב ולהעמיק את ההבנה של תופעת האלימות המתרחשת במרחב הדיגיטלי. מרחב שבו תלמידים (ואף הוריהם) מבלי חלק ניכר מיומם ושם מתרחשות חלק מהאינטראקציות המשמעותיות שהם מקיימים לאורך היום. הפרק השלישי בדוח מפנה את הזרקור לנושא של בטיחות תלמידים. מדי שנה תלמידים רבים בישראל נפגעים בתאונות הן בבית הספר והן מחוצה לו. עשרות אלפים מאושפזים בבתי חולים ומובלים לחדרי מיון ומהם עשרות ילדים מאבדים את חייהם (ניר ושות', 2017). הפרק נועד להציג תמונת מצב כללית לגבי דפוסי ההיפגעות של תלמידים בתאונות ברות מניעה. וכן לבחון את תפיסות התלמידים לגבי רמת מוגנותם מפני מצבי סכנה ולגבי מסוגלותם להתמודד עימם.

המטרה המרכזית, היא להציג נתונים בדבר שכיחות גילויי האלימות השונים בקרב אוכלוסיית תלמידי בתי הספר דוברי הערבית, בחלוקה על-פי שלבי גיל ומגזר (ערבי, דרוזי ובדואי). הכוונה היא להמשיך ולעקוב אחר פרמטרים אלו בשנים העוקבות (סקר ניטור האלימות אמור להיות מועבר בכל שנה שנייה).

שיטת המחקר

כללי

הנתונים המופיעים בדוח זה נאספו במהלך החודשים ינואר-מרץ 2019 ("נתוני תשע"ט") והם מוצגים בהשוואה לנתונים שנאספו בתקופה המקבילה בשנים 2017 ("נתוני תשע"ז"), 2015 ("נתוני תשע"ה"), 2013 ("נתוני תשע"ג"), 2011 ("נתוני תשע"א") ו-2009 ("נתוני תשס"ט"). בכל המועדים השאלונים הועברו באופן זהה: העברה בכיתות האם של התלמידים, ע"י סוקרים מטעם ראמ"ה שהועסקו ע"י זכ"ן חיצוני, ואשר עברו הכשרה ע"י צוות המחקר של ראמ"ה. השאלונים הועברו באופן אנונימי, מבלי שנאסף מידע מזוהה על המשיבים. ברוב בתי הספר זכינו לשיתוף פעולה מלא מצד ההנהלה והתלמידים. משך ההעברה של שאלון תלמידים היה 15 עד 30 דקות; במקרים חריגים נדרשו 45 עד 50 דקות. בכל מקרה שבו תלמידים התקשו בהבנת שאלה, הסוקרים נתנו לכך מענה. ברוב המוחלט של המקרים, כל התלמידים אשר נכחו בכיתה מילאו את השאלונים. באופן כללי, הסוקרים התרשמו שהתלמידים מילאו את השאלונים ברצינות ובקפדנות.

כלי המחקר

כלי המחקר העיקרי היו שאלוני נייר ועפרון שהכילו כ-60 שאלות/היגדים. כאמור, השאלונים היו פרי עבודתה של וועדה שהתכנסה במטרה לבנות כלי אחיד ומוסכם לניטור רמת האלימות בבתי הספר, על גילוייה וביטוייה השונים.

בחלק ניכר מההיגדים בפרק 1 מוצג בפני התלמיד תיאור של אירוע אלים שהתלמיד היה עלול להיות קורבן שלו, והתלמיד התבקש לציין על סולם שביטא תדירות הולכת וגוברת, האם המקרה קרה לו במהלך החודש האחרון. התלמיד נדרש לבחור בסולם האם הדבר לא קרה, האם קרה פעם אחת, קרה פעמיים או האם קרה שלוש פעמים או יותר.

לדוגמא, בהיגד הבודק קורבנות של תלמיד לאירוע אלים נשאל התלמיד "במהלך החודש האחרון אחד התלמידים דחף אותך במטרה לפגוע בך" ($=0$ לא קרה, $=1$ קרה פעם אחת או פעמיים, $=2$ קרה שלוש פעמים או יותר).

באופן הזה, התלמידים התבקשו להתייחס לשורה ארוכה של אירועים אלימים המשתייכים לקטגוריות שונות: אלימות מילולית, אלימות מתונה, אלימות קשה ועוד.

על בסיס התשובות להיגדים בקטגוריה נתונה חושבו מדדים מסכמים כך: שיעור התלמידים אשר דיווחו כי לפחות אחד מהאירועים האלימים המשתייכים לקטגוריה אירע להם במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים פעם אחת לפחות.

באופן זה חושבו מדדים בנושאים הבאים:

- אלימות מילולית
- אלימות מתונה
- אלימות קשה
- אלימות חברתית
- אלימות דיגיטלית¹
- אלימות מינית
- אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות

נציין כאן כי המדדים המוצגים בדוח זה חושבו באופן שונה מאופן החישוב של המדד המסכם "מעורבות באירועי אלימות" אשר מופיע בדוחות המיצ"ב, ואשר חושב שם כממוצע של שיעורי המדווחים כי המתואר בכל אחד מההיגדים המרכיבים את המדד – אכן קרה להם (לפחות פעם אחת) בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסיבה להבדל זה נעוצה במטרות השונות של שאלוני האקלים והסביבה הפדגוגית ושל שאלוני ניטור האלימות: בשעה שמטרת הראשונים היא להציג תמונה כללית ומסכמת של תופעת האלימות לצד שורה ארוכה של נושאים נוספים הקשורים לאקלים הבית ספרי (ועל כן החישוב של מדד מסכם אחד), הרי ששאלוני ניטור האלימות נועדו לבחון את תופעת האלימות על ביטוייה וגווניה השונים לעומק (ועל כן החישוב של שורה של מדדים מסכמים וכן היגדים בודדים בודקים תופעות נוספות). לאור האמור לעיל, וכן בשל סיבות מתודולוגיות נוספות (ניסוחים מעט שונים של ההיגדים, הקשר אחר של ההעברה) אין להשוות את נתוני המדד המסכם המחושב על בסיס נתוני האקלים במיצ"ב, עם נתוני המדדים המסכמים המחושים מתוך שאלוני ניטור האלימות.

בנוסף למדדים שתוארו לעיל, מוצגים בדוח גם נתונים של היגדים בודדים אשר בשל שיקולים של תוכן, שנתמכו גם בבדיקות סטטיסטיות, לא היוו חלק ממדד מסכם כלשהו:

- הבאת נשק קר לבית הספר
- קורבנות לקריאות לחרם ברשת האינטרנט
- שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר
- הימנעות מהגעה לבית הספר מחשש לפגיעה
- שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר

בנוסף למדדים ולהיגדים לעיל, בהם התבקשו התלמידים, כאמור, לדווח על אירועים שקרו להם או על התנהגויות שביצעו במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים, הם התבקשו להשיב על היגדים נוספים בנושאים הבאים:

- אלימות בהסעות הבית ספריות: תדירות המקרים בהם התלמיד היה קורבן לאלימות מילולית או פיזית בהסעה הבית ספרית.
- חבורות אלימות ומעשי בריונות בבית הספר: התדירות בה מתרחשים אירועים מסוג זה בבית הספר.
- תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר: המדד חושב כממוצע של שיעור התלמידים המסכימים עם ההיגדים המרכיבים את המדד.

¹ נציין כי החל משנה"ל תשע"ה נוספו שני היגדים חדשים בנושא זה, שאינם מהווים חלק מהמדד, ואשר בודקים את המידה בה תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות לפגיעה בתלמידים אחרים או במורים.

- **מאמצי בית הספר במניעת אלימות:** המדד חושב כממוצע של שיעור התלמידים המסכימים עם ההיגדים המרכיבים את המדד.
- **פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה:** המדד חושב כממוצע שיעור התלמידים אשר יפנו לפחות לגורם אחד בעקבות פגיעה.
- **שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים:** תדירות השימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים שונים, החל ממשקאות חריפים וכלה בסמים.

בשלושת הנושאים: אלימות בהסעות, חבורות אלימות ושימוש בחומרים לא חושב מדד מסכם.

חשוב לשים לב כי בשלושת המדדים: "תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר", "מאמצי בית הספר במניעת אלימות" ו-"פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה", ובשונה משאר המדדים, אחוז גבוה יותר באותו מדד משקף תמונת מצב חיובית יותר (בעוד בשאר המדדים אחוז גבוה יותר של מעורבות במקרי אלימות והתנהגויות סיכון משקף תמונת מצב שלילית יותר).

בפרק 2 העוסק באלימות ומוגנות במרחב הדיגיטלי מוצגים בנוסף למדד אלימות דיגיטלית נתונים הקשורים הבוחנים את מידת החשיפה של תלמידים למרחב הדיגיטלי בכלל ולרשתות חברתיות בפרט. במסגרת השאלון התבקשו התלמידים לדווח על השימושים שהם עושים ברשת האינטרנט, על הגיל שבו החלו להשתמש בטלפון חכם באופן קבוע, על זמן השימוש ברשתות חברתיות, סוגי הרשתות החברתיות שבהן הם עושים שימוש ועל המידה שבה הוריהם מודעים למעשיהם ברשת. בנוסף לכך, התלמידים התבקשו לדווח גם על גורמי תמיכה שאליהם יפנו בעקבות פגיעה במרחב הדיגיטלי.

סולמות התשובות על ההיגדים שבפרק 2 כללו תשובות דיכוטומיות (למשל, כן או לא), ותשובות בסולם ליקרט עם 4-6 דרגות (למשל, "הרבה מאוד" (5) ועד "בכלל לא" (1)). לצורכי הדיווח על הממצאים סווגו המשיבים שצינו את אחד משני הערכים הגבוהים ביותר בסולם ("הרבה" או "הרבה מאוד") כמסכימים עם ההיגד, וחושב שיעורם (באחוזים). המדד המסכם חושב כממוצע של אחוזי המסכימים עם ההיגדים המרכיבים את המדד וערכיו נעים בין 0 ל-100.

בפרק 3 העוסק בחינוך לבטיחות ומניעת היפגעות בקרב תלמידים מוצגת תמונת מצב כללית לגבי דפוסי ההיפגעות של תלמידים בתאונות ברות מניעה. במסגרת השאלון התבקשו התלמידים לדווח על מצבים שבהם נפגעו ב-12 החודשים שקדמו להעברת השאלון, באופן כללי ובאופן שדרש טיפול רופא או אחות. בנוסף לכך הם התבקשו לדווח על סוגי הפגיעות שעברו בתקופה זו, על הסיבות שבגינן נפגעו ועל המקומות שבהם אירעו הפגיעות שחוו. על בסיס נתונים אלו חושבו 5 מדדים:

- **שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה**
- **התפלגות הנפגעים לפי מספר הפגיעות במהלך השנה האחרונה**
- **שיעור הנפגעים לפי סוג הפגיעה**
- **זירות היפגעות: היכן תלמידים נפגעים?**
- **שיעורי היפגעות שהסתיימו בטיפול רפואי**

בנוסף למדדים אלו, יוצגו במסגרת פרק 3 חמישה מדדי מוגנות אשר פותחו עבור כל אחת מזירות ההיפגעות שלפי הספרות המחקרית תלמידים נפגעים בשכיחות גבוהה כתוצאה מחשיפה אליהם (טביעות, כוויות, נפילות, תאונות דרכים, חנק והרעלה). תפקיד המדדים לשקף את רמת המוכנות והמסוגלות של תלמידים להתמודד עם מצבי סכנה. כל אחד מחמשת מדדי המוגנות כולל חמישה ממדים המשקפים את השינויים המצופים להתרחש בקרב תלמידים כתוצאה מהטמעת התוכנית הלאומית למניעת היפגעות תלמידים שהחלה לפעול במערכת החינוך בישראל בשנת תשע"ט. עם ממדי השינוי המצופה נמנים: הגברה של התנהגויות מונעות סיכון, הגברה של התנהגויות מסכנות, שינוי מיסקונספציות (אמונות) לגבי סכנות, חשיפה לפעילויות חינוכיות ורכישת ידע בנושאי הסיכון. להלן חמשת מדדי המוגנות:

- **מניעת נפילות ופציעות**
- **בטיחות בדרכים**
- **מניעת כוויות**
- **מניעת הרעלה וחנוק**
- **בטיחות במים**

כדי לבחון את המידה שבה התלמידים מעריכים סיכונים במצבים המועדים לפורענות פותח במסגרת המחקר מדד **הערכת סיכונים בקרב תלמידים**. מדד זה מורכב משני היגדים שבחנו את המידה שבה תלמידים נוטים לזהות סכנות כאשר הם מגיעים למקום חדש והמידה שבה הם חושבים על הנזקים שיכולים להיגרם להם בפעילויות שונות שהם מבצעים ביומיום. כחלק מהניסיון לפרש ולהבין את דפוסי ההיפגעות של תלמידים בתאונות ברות מניעה התבקשו התלמידים לדווח במסגרת השאלון על תפיסותיהם בנוגע לסיבות שהם מייחסים לפגיעות שחוו.

סולם התשובות בהיגדים שהרכיבו את המדדים בפרק 3 היה בן חמש דרגות ונע מ"כלל לא מסכימים" (5) ועד "מסכימים מאוד" (1). לצורכי הדיווח על הממצאים סווגו המשיבים שצינו את אחד משני הערכים הגבוהים ביותר בסולם ("מסכימים" או "מסכימים מאוד") כמסכימים עם ההיגד, וחושב שיעורם (באחוזים). המדד המסכם חושב כממוצע של אחוזי המסכימים עם ההיגדים המרכיבים את המדד וערכיו נעים בין 0 ל-100.

לתיאור מפורט של המדדים, ההיגדים המרכיבים אותם, וכן לנתונים בדבר העקיבות הפנימית של המדדים (לפי מדד המהימנות אלפא של קרונברך), ראו נספח 1.

אוכלוסייה, דגימה ושיעורי השבה

הדגימה עבור סקר ניטור אלימות נעשתה בשיטה של דגימת אשכולות דו שלבית בתוך שכבות (stratified two-stage cluster sampling)², כך שבכל שכבת דגימה נדגמו בתי ספר, ובכל בית ספר שנכלל במדגם נדגמו באופן מקרי שתי כיתות. בכיתות שנכללו במדגם נסקרו כל התלמידים הלומדים בכיתה. ברוב המקרים היה מדובר בשתי כיתות משלבי גיל שונים. בבתי הספר היסודיים נדגמו שתי כיתות מבין הכיתות בשכבות ד', ה' ו-ו', בחטיבות הביניים נדגמו שתי כיתות מהשכבות ז', ח' ו-ט', ובחטיבות העליונות נדגמו שתי כיתות, אחת משכבה י' והשנייה משכבה י"א. חשוב לציין, כי החלוקה לפי שלב חינוך התבצעה לפי דרגות-כיתה ולא לפי המבנה הארגוני בכל בית ספר. כך, כיתות ד', ה', ו' נכללו בבתי הספר היסודיים, כיתות ז', ח', ט' – נכללו בשכבת חטיבות הביניים (גם אם היו בפועל בבתי ספר יסודיים) וכיתות י"א נכללו בשכבת החטיבות העליונות. יוצאים מן הכלל בהקשר זה היו כיתות ט' בתיכונים 4 שנתיים, אשר נדגמו יחד עם כיתות י' ו-י"א במוסד החינוך אליו הן שויכו. כאמור, ככלל נדגמו שתי כיתות בכל בית ספר במדגם. היו מספר יוצאים מהכלל שנבעו מצורכי הדגימה וההתאמה לגודל בית הספר.

לצורך הדגימה הוגדרו 15 שכבות דגימה בלתי תלויות, המהוות שילוב של שני משתנים: שלב החינוך (ד'-ו', ז'-ט', י'-י"א) והמגזר/סוג הפיקוח (ממלכתי דוברי עברית, ממלכתי-דתי, ערבי, דרוזי ובדואי)³. בתוך כל אחת מהשכבות הנ"ל, נדגמו כ-40 בתי ספר שאינם משתתפים במיצ"ב בשנה זאת (קבוצות מיצ"ב 1 ו-2). בסך הכול, היו צפויים להשתתף במחקר 473 בתי ספר. (בתי הספר הבדואים והדרוזים הם מעטים, באופן יחסי, ולכן נכללו במדגם כל בתי ספר מקבוצות מיצ"ב 1 ו-2 מהמגזר הדרוזי ושתי שכבות הגיל העליונות במגזר הבדואי). כפי שנכתב לעיל, בכל אחת מהכיתות הנדגמות היו אמורים למלא את השאלונים כל התלמידים, כ-50 תלמידים מכל בית ספר. הכיתות נדגמו כך שברמה הארצית יהיה ייצוג לכל שלבי הגיל. בסך הכל תוכננו להשתתף כ-29,200 תלמידים. אוכלוסיית ניטור האלימות נועדה להקיף את כל בתי הספר היסודיים, חטיבות הביניים והחטיבות העליונות בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי, ובחינוך המוכר שאינו רשמי, למעט בתי הספר מהסוגים הבאים:

- בתי ספר של החינוך המיוחד, מפת"ן, מרכז טיפולי, מרכז ימי, מרכז פסג"ה, מתי"א, מוסד רפואי וחוות חקלאיות.
- בתי ספר חרדיים.

² תוכנית הדגימה וגודל המדגם נגזרו ממחקרי ניטור אלימות קודמים (בבנישתי 1999, 2002, 2005).
³ מזכיר: הדוח הנוכחי מתייחס לבתי ספר דוברי ערבית בלבד.

• בתי ספר דוברי ערבית בירושלים ("מזרח ירושלים").

משקלות הדגימה שחושבו מבוססים על הסתברויות ההכללה במדגם ועל תיקונים שונים הנובעים מאי השבה של בתי ספר ושל תלמידים, וזאת על-פי פיקוח, מגזר-שפה, דרגת כיתה ומגדר.

בסופו של דבר, בסקר ניטור האלימות של תשע"ט השתתפו 20,895 תלמידים מ-389 בתי ספר (ירידה יחסית לסקר תשע"ז). דוח זה, כאמור, מתמקד בהצגת הנתונים של תלמידים מבתי ספר דוברי ערבית בחלוקה לפי מגזר: ערבי, דרוזי ובדואי. להלן שיעורי ההיענות בבתי הספר דוברי הערבית בחלוקה למגזרים.

שיעורי ההיענות: גודל מדגם בתי הספר דוברי הערבית היה 246, אך בפועל השתתפו בסקר 223 בתי ספר (כ-91% היענות). שיעורי ההיענות לפי מגזר: 93% בממגזר הערבי, 76% במגזר הדרוזי ו-96% במגזר הבדואי.

בסה"כ השתתפו בסקר 13,280 תלמידים הלומדים בבתי ספר דוברי ערבית: 4,739 בבתי ספר יסודיים, 5,249 בחטיבות הביניים ו-3,292 בחטיבות העליונות. בחלוקה לפי מגזר: 5,313 תלמידים בבתי ספר במגזר הערבי, 1,977 תלמידים בבתי ספר במגזר הדרוזי ו-5,958 בבתי ספר במגזר הבדואי.

בלוח 1 מוצגים שיעורי ההיענות ברמת התלמידים בבתי הספר דוברי הערבית ובקרב התלמידים הלומדים בבתי ספר אלו. שיעור ההשתתפות של תלמידי כיתות ד'-ו' היה 83% בבתי ספר דוברי ערבית, 85% בבתי הספר במגזר הערבי, 70% במגזר הדרוזי ו-89% במגזר הבדואי. שיעור ההשתתפות בקרב תלמידי כיתות ז'-ט' סה"כ 82% בבתי ספר דוברי ערבית: 81% בבתי הספר במגזר הערבי, 74% במגזר הדרוזי ו-84% במגזר הבדואי. בכיתות י'-י"א: 74% אחוזי השתתפות בבתי הספר במגזר הערבי, 52% במגזר הדרוזי ו-79% במגזר הבדואי, סה"כ 72% בכלל דוברי הערבית.

לוח 1: מספר בתי הספר, התלמידים המשיבים ושיעורי ההיענות בקרב דוברי הערבית בתשע"ט

מגזר		ערבי		דרוזי		בדואי		סך הכל דוברי ערבית	
שכבה	משיבים	אחוז היענות	משיבים	אחוז היענות	משיבים	אחוז היענות	משיבים	אחוז היענות	משיבים
בתי ספר	100	93%	37	76%	85	96%	223	91%	
תלמידים									
שכבת ד'	660	85%	329	67%	546	89%	1,549	82%	
שכבת ה'	474	82%	299	63%	649	89%	1,422	80%	
שכבת ו'	708	88%	409	80%	633	90%	1,768	87%	
שכבות ד'-ו'	1,842	85%	1,037	70%	1,828	89%	4,739	83%	
שכבת ז'	636	84%	242	78%	993	87%	1,871	85%	
שכבת ח'	704	81%	142	76%	865	85%	1,711	82%	
שכבת ט'	539	78%	195	68%	933	81%	1,667	78%	
שכבות ז'-ט'	1,879	81%	579	74%	2,791	84%	5,249	82%	
שכבת י'	832	76%	206	60%	694	81%	1,732	75%	
שכבת י"א	760	72%	155	44%	645	78%	1,560	69%	
שכבות י'-י"א	1,592	74%	361	52%	1,339	79%	3,292	72%	
סך הכל	5,313	80%	1,977	67%	5,958	84%	13,280	80%	

ממצאים

פרק הממצאים נשען על ניתוח של שאלוני ניטור האלימות שהועברו לתלמידים בשנה"ל תשע"ט. הנתונים שנאספו בשנת תשע"ט מושווים לנתונים המקבילים שדווחו בשנים תשע"ז, תשע"ה, תשע"ג, תשע"א ותשס"ט.

הנתונים בפרקים להלן מוצגים באופן שלדי, דהיינו: לאורך הפרקים מוצגים הנתונים עצמם - נתוני תשע"ט ונתונים רב-שנתיים - אך זאת ללא מלל פרשני נלווה.

הממצאים מוצגים בחלוקה לתתי-פרקים, כאשר כל תת-פרק מתמקד בנושא מסוים המהווה חלק מתופעת האלימות או נמצא בזיקה ישירה אליה.

תתי-הפרקים המופיעים בפרק הראשון בדוח הם:

אלימות מילולית

אלימות מתונה

אלימות קשה

הבאת נשק קר לבית הספר

אלימות חברתית

אלימות דיגיטלית

אלימות מינית

אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות

אלימות בהסעות הבית ספריות

חבורות אלימות ומעשי בריונות

תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר

מאמצי בית הספר במניעת אלימות

פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה

שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים

הימנעות מהגעה לבית הספר מחשש לפגיעה

תתי-הפרקים המופיעים בפרק השני בדוח הם:

חשיפה לאלימות דיגיטלית: הקשר

אלימות דיגיטלית

פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט

תתי-הפרקים המופיעים בפרק שלישי בדוח הם:

אפיון דפוסי היפגעות תלמידים בישראל – תמונת מצב

תפיסות ודרכי פעולה בהתמודדות עם מצבי סכנה

לאור המידע הרב המוצג להלן ועל מנת להקל על הקורא בהתמצאות בדוח, המבנה של תתי הפרקים השונים הוא אחיד והנתונים מוצגים בכל תת פרק על-פי הסדר הבא:

- פירוט ההיגדים העוסקים בנושא והמדד המסכם המורכב מההיגדים
- הצגה מפורטת (גרף ולוח) של ממצאי תשע"ט: התמונה הכוללת של המדד המסכם, נתוני כל ההיגדים וכן נתוני המדד המסכם על-פי הפילוחים הבאים:
 - שלבי גיל: חלוקה לכיתות ד'-ו', כיתות ז'-ט' וכיתות י'-י"א
 - מגזר: חלוקה למגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי בקרב בתי ספר דוברי ערבית.
- השוואה בין נתוני תשע"ט לנתוני תשע"ז, תשע"ה, תשע"ג, תשע"א ותשס"ט. לצורך פרשנות המגמות שהתקבלו בשש שנות המדידה מוצעים לקוראים הכללים האלה: מגמת "יציבות" מוגדרת כשינוי של עד וכולל 2% בין שתי שנים. שינוי בערכים של 3% ומעלה ניתן לפרש כ"עלייה" או "ירידה" – בהתאם לכיוון של השינוי. החריגים לכללים אלה הינם נושאים בהם שיעורי המדווחים מלכתחילה נמוכים במיוחד (מתחת ל- 5%) או נושאים שיש להתייחס לעלייה בהם בחומרה. בנושאים אלו מוצע לפרש נתונים המצביעים על עלייה או ירידה במקרה של שינוי בערכים של 2% ומעלה.
- הצגה גרפית מפורטת של נתוני תשע"ט בהשוואה לנתוני תשע"ז, תשע"ה, תשע"ג, תשע"א ותשס"ט: תמונה כללית וכן בחלוקה על-פי מגזר.

פרק 1

ניטור רמת האלימות במערכת

1. אלימות מילולית

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מילולית.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון משהו מהתלמידים קילל אותך בכוונה לפגוע בך"

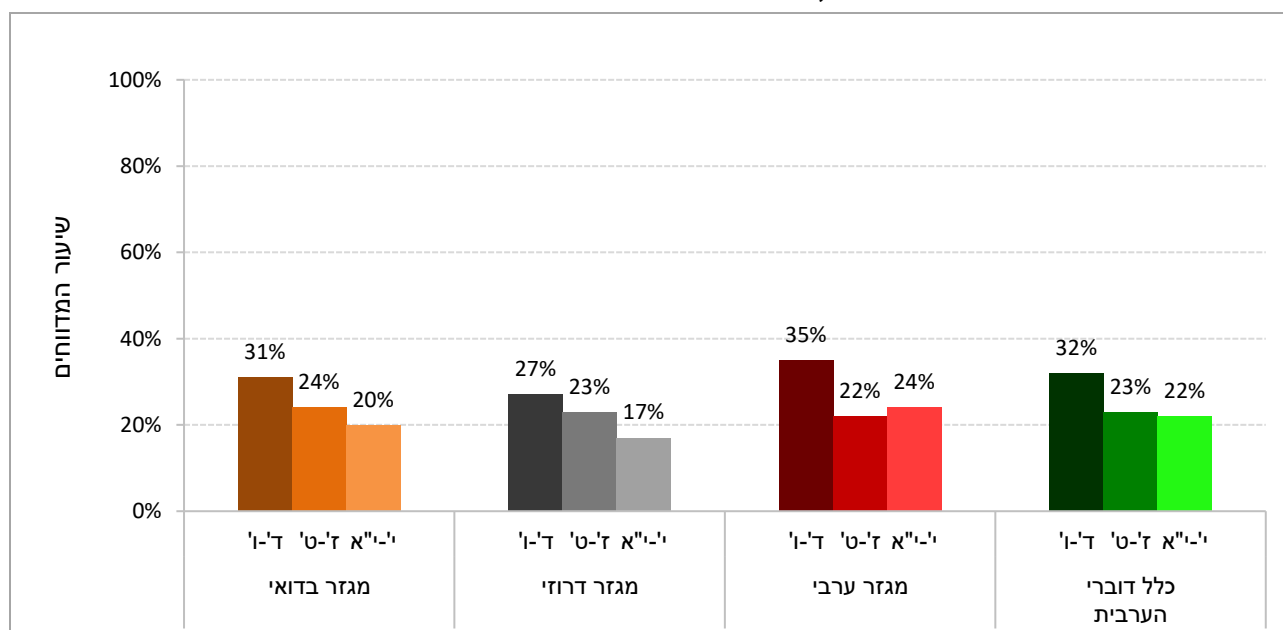
"האם במהלך החודש האחרון משהו מהתלמידים לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

אלימות מילולית לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 1 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מילולית" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 1: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 2: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
32%	31%	27%	35%	ד - ו	מדד מסכם – קורבנות לאלימות מילולית
23%	24%	23%	22%	ז - ט	
22%	20%	17%	24%	י - יא	
26%	26%	23%	27%	כלל השכבות	
19%	21%	15%	20%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך
14%	16%	15%	14%	ז - ט	
15%	13%	11%	17%	י - יא	
16%	17%	14%	17%	כלל השכבות	
24%	21%	20%	27%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים
17%	18%	14%	17%	ז - ט	
16%	14%	13%	17%	י - יא	
19%	18%	16%	21%	כלל השכבות	

אלימות מילולית – השוואה לאורך השנים

בתרשים 2 להלן מוצגים נתוני המדדים "קורבנות לאלימות מילולית" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 2: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

2. אלימות מתונה

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מתונה.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד איים שיפגע בך** בבית הספר או אחרי הלימודים"

"האם במהלך החודש האחרון **תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך**"

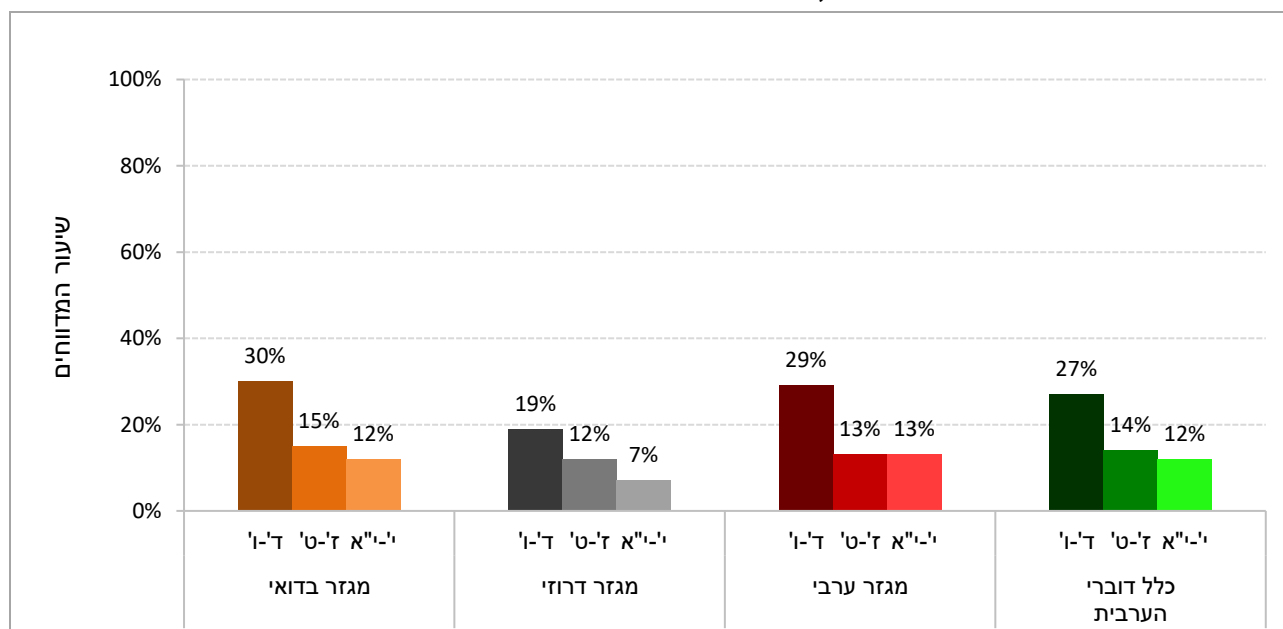
"האם במהלך החודש האחרון **קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך**"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

אלימות מתונה לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 3 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מתונה" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 3: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

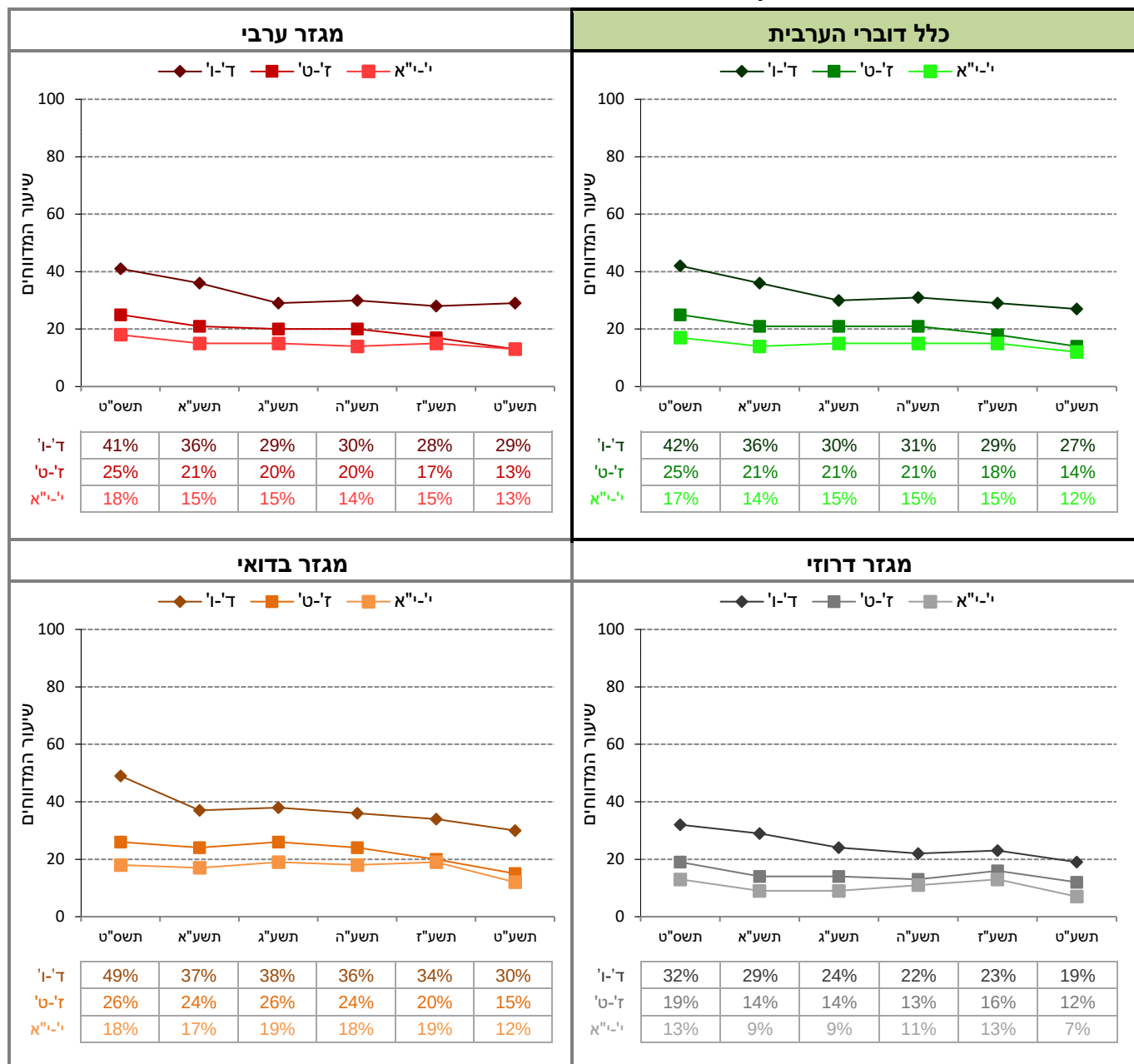
לוח 3: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
27%	30%	19%	29%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מתונה
14%	15%	12%	13%	ז - ט	
12%	12%	7%	13%	י - יא	
18%	20%	13%	19%	כלל השכבות	
12%	15%	7%	13%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית הספר או אחרי הלימודים
6%	7%	4%	6%	ז - ט	
6%	6%	4%	7%	י - יא	
8%	10%	5%	9%	כלל השכבות	
15%	17%	10%	16%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך
8%	9%	7%	8%	ז - ט	
8%	7%	4%	9%	י - יא	
11%	12%	8%	11%	כלל השכבות	
14%	14%	10%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך
7%	9%	6%	7%	ז - ט	
7%	7%	3%	7%	י - יא	
10%	10%	7%	10%	כלל השכבות	

אלימות מתונה – השוואה לאורך השנים

בתרשים 4 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות מתונה" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 4: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

3. אלימות קשה

המדד המסכם: קורבנות לאלימות קשה.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד"

"האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי"

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך"

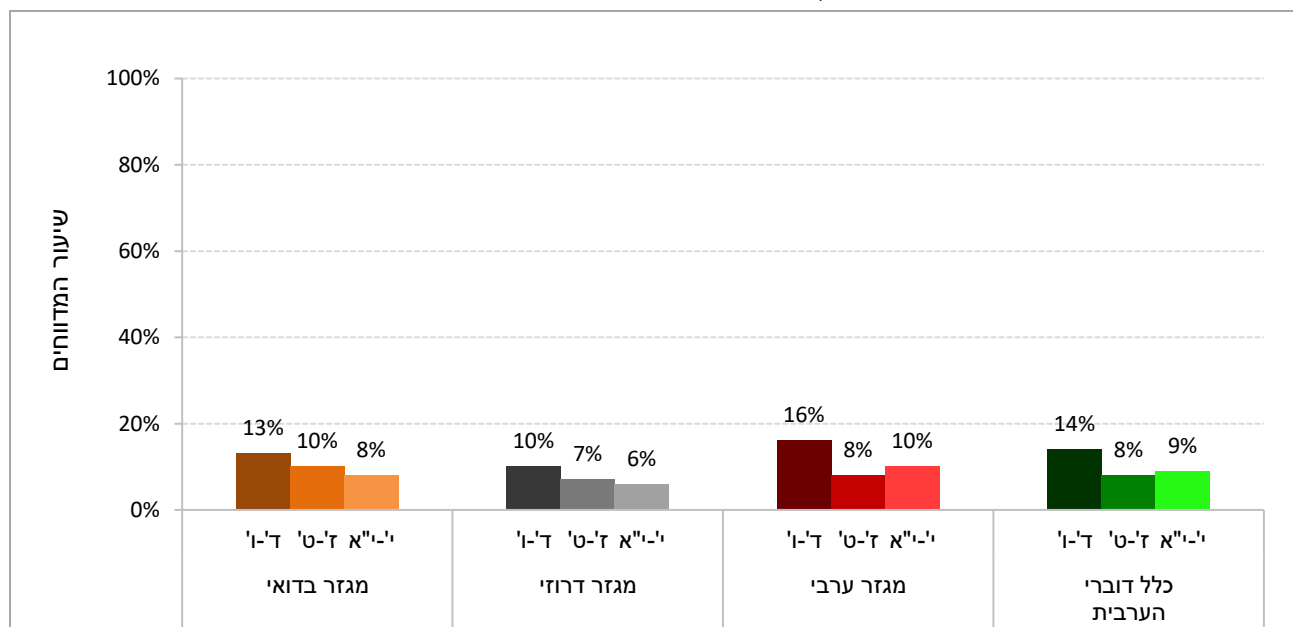
"האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עליך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

אלימות קשה לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 5 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות קשה" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 5: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

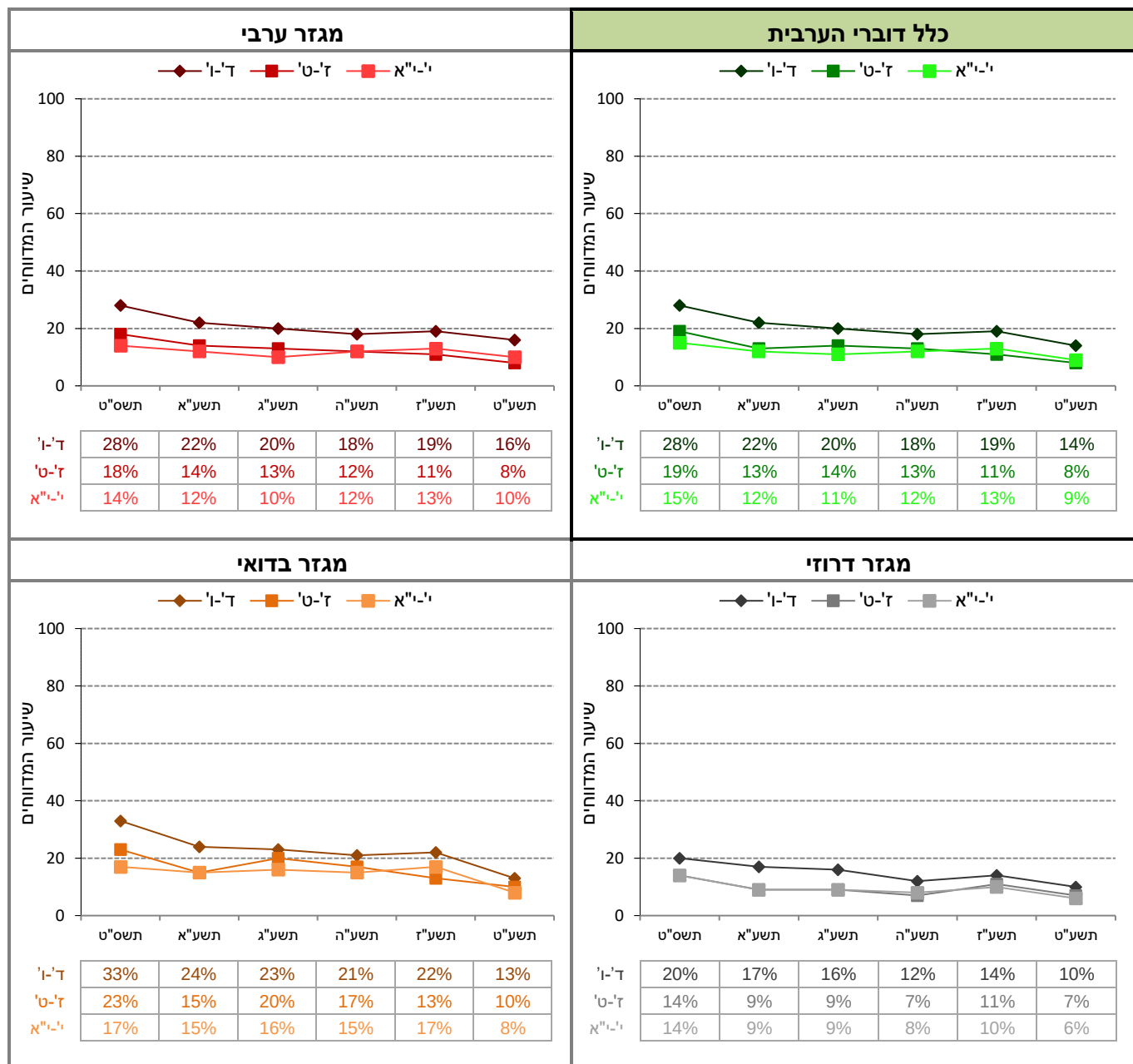
לוח 4: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – קורבנות לאלימות קשה	ד – ו	16%	10%	13%	14%
	ז – ט	8%	7%	10%	8%
	י – יא	10%	6%	8%	9%
	כלל השכבות	12%	8%	11%	11%
האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד	ד – ו	9%	6%	7%	8%
	ז – ט	3%	3%	5%	3%
	י – יא	4%	3%	4%	4%
	כלל השכבות	6%	4%	5%	5%
האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי	ד – ו	6%	3%	6%	6%
	ז – ט	3%	4%	5%	4%
	י – יא	6%	4%	5%	5%
	כלל השכבות	5%	4%	5%	5%
האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך	ד – ו	4%	3%	5%	4%
	ז – ט	3%	2%	5%	3%
	י – יא	5%	2%	3%	4%
	כלל השכבות	4%	3%	4%	4%
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר	ד – ו	3%	1%	3%	2%
	ז – ט	2%	2%	4%	2%
	י – יא	4%	3%	4%	4%
	כלל השכבות	3%	2%	3%	3%

אלימות קשה – השוואה לאורך השנים

בתרשים 6 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות קשה" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 6: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

4. הבאת נשק קר לבית הספר

הבאת נשק קר לבית הספר.* ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון הבאת לבית הספר סכין או אולר או סכין יפנית למטרות של הגנה או התקפה?"**

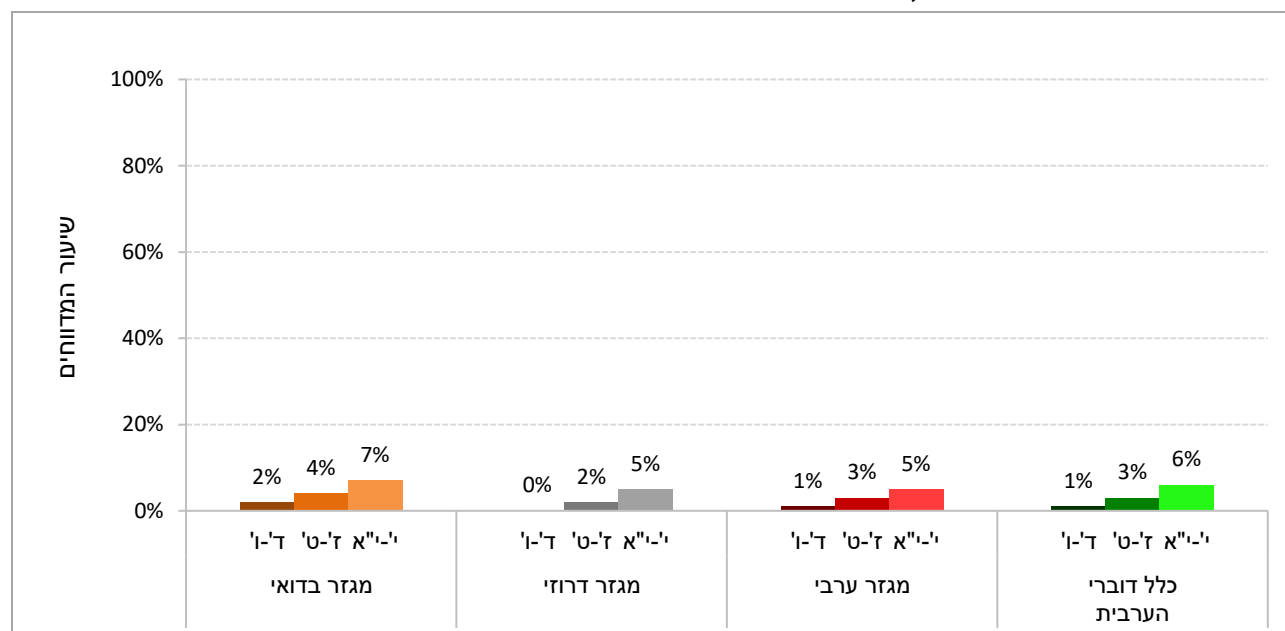
* שיעור התלמידים המשיבים בחיוב כי האירוע המופיע בהיגד קרה להם במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים.

** בשנים הקודמות להעברת השאלונים לא נכלל בהיגד זה אזכור הסכין היפנית.

הבאת נשק קר לביה"ס לפי מגזר – נתוני ההיגד (תשע"ט)

בתרשים 7 מוצגים נתוני ההיגד "הבאת לבית הספר סכין או אולר או סכין יפנית למטרות של הגנה או התקפה" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 7: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר לביה"ס במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

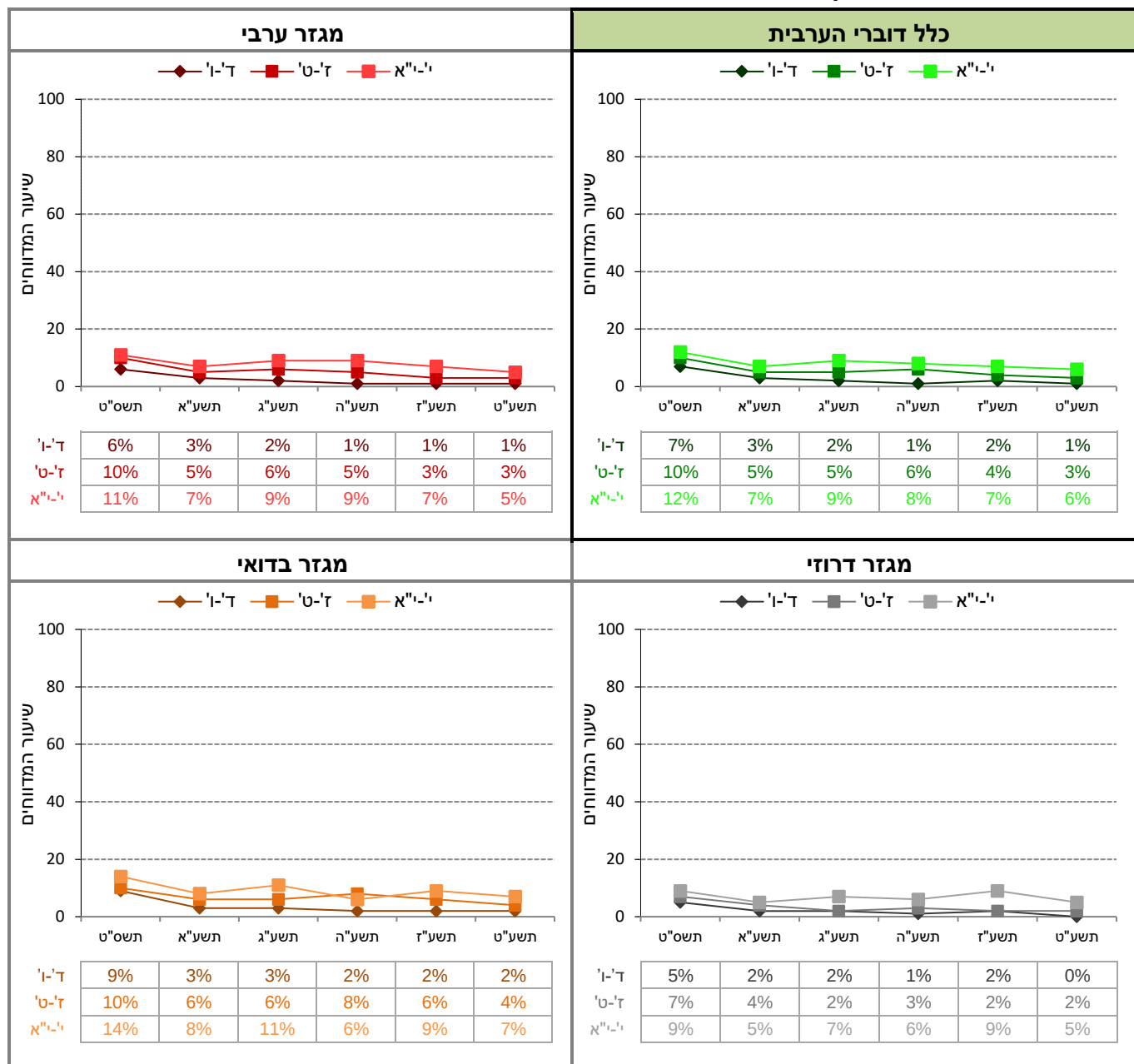
לוח 5: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר לביה"ס במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
1%	2%	0%	1%	ד-ו	האם במהלך החודש האחרון הבאת לבית הספר סכין או אולר או סכין יפנית למטרות של הגנה או התקפה
3%	4%	2%	3%	ז - ט	
6%	7%	5%	5%	י - יא	
3%	4%	2%	3%	כלל השכבות	

הבאת נשק קר לביה"ס – השוואה לאורך השנים

בתרשים 8 מוצגים נתוני ההיגד "הבאת נשק קר לביה"ס" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 8: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר לביה"ס בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

5. אלימות חברתית

המדד המסכם: קורבנות לאלימות חברתית.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך"

"האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך"

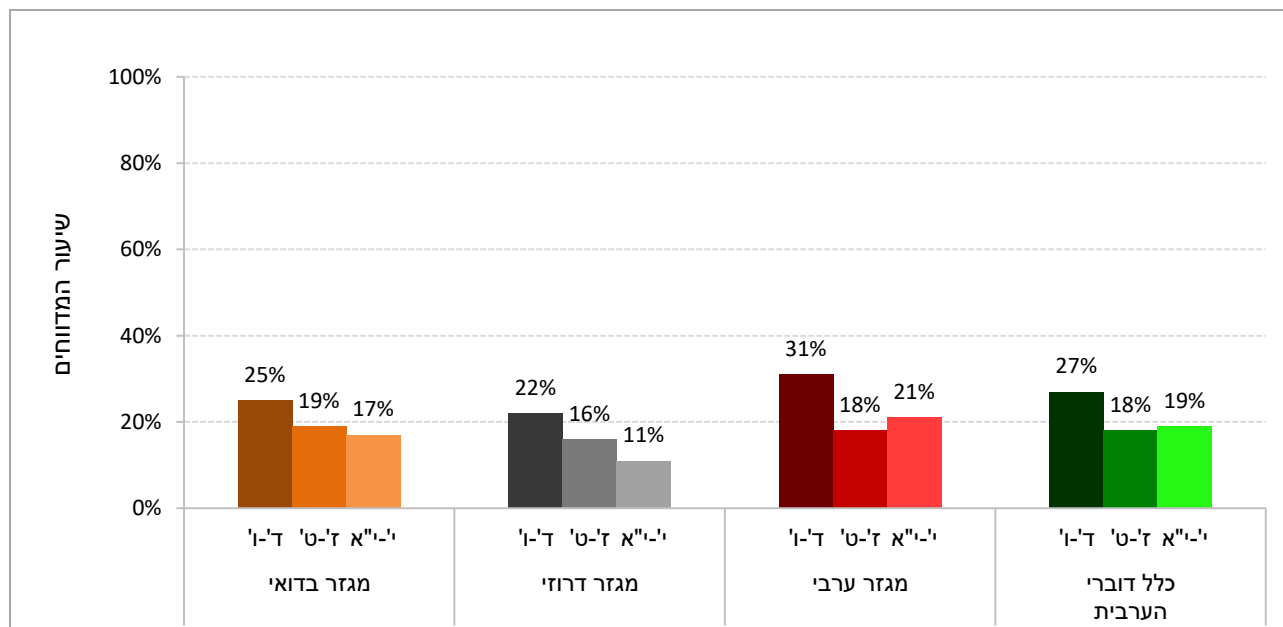
"האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

אלימות חברתית לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 9: מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות חברתית" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 9: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

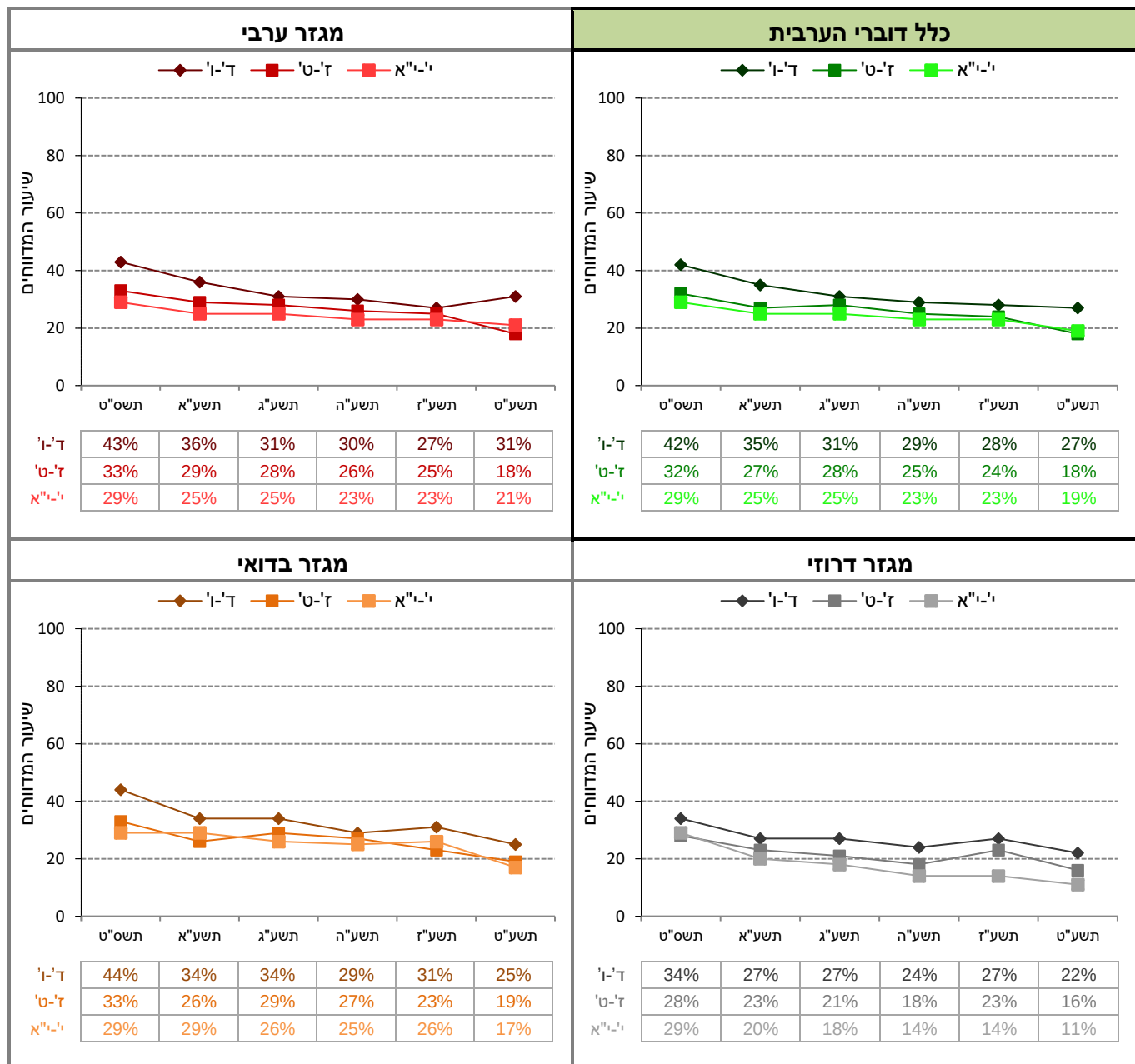
לוח 6: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
27%	25%	22%	31%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות חברתית
18%	19%	16%	18%	ז - ט	
19%	17%	11%	21%	י - יא	
22%	21%	17%	24%	כלל השכבות	
21%	19%	16%	23%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך
12%	14%	11%	12%	ז - ט	
13%	12%	8%	14%	י - יא	
16%	15%	12%	17%	כלל השכבות	
13%	11%	8%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך
7%	8%	5%	6%	ז - ט	
7%	6%	3%	8%	י - יא	
9%	9%	6%	10%	כלל השכבות	
7%	5%	7%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)
9%	9%	9%	9%	ז - ט	
13%	11%	8%	14%	י - יא	
9%	8%	8%	10%	כלל השכבות	

אלימות חברתית – השוואה לאורך השנים

בתרשים 10 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות חברתית" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 10: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

6. אלימות מינית

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מינית.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך"

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך"***

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם"***

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת"

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת"

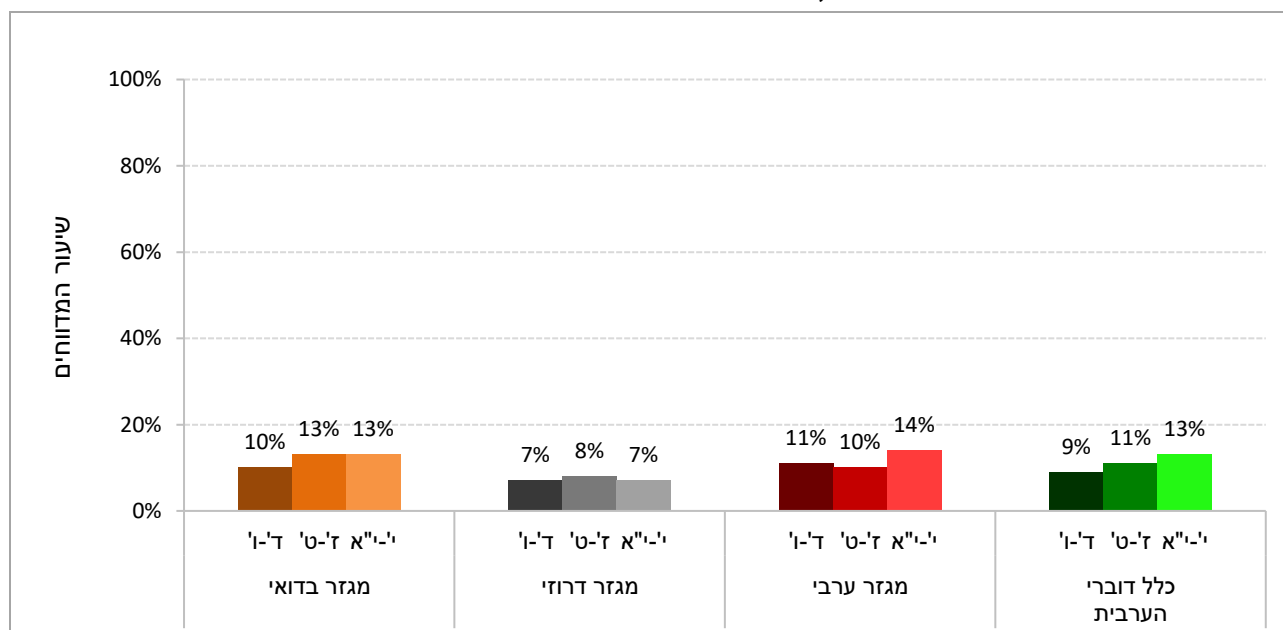
מוצנעים) בלי שהסכמת"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".
** נשאל בקרב תלמידי כיתות ז' ומעלה בלבד.

אלימות מינית לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 11 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מינית" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 11: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

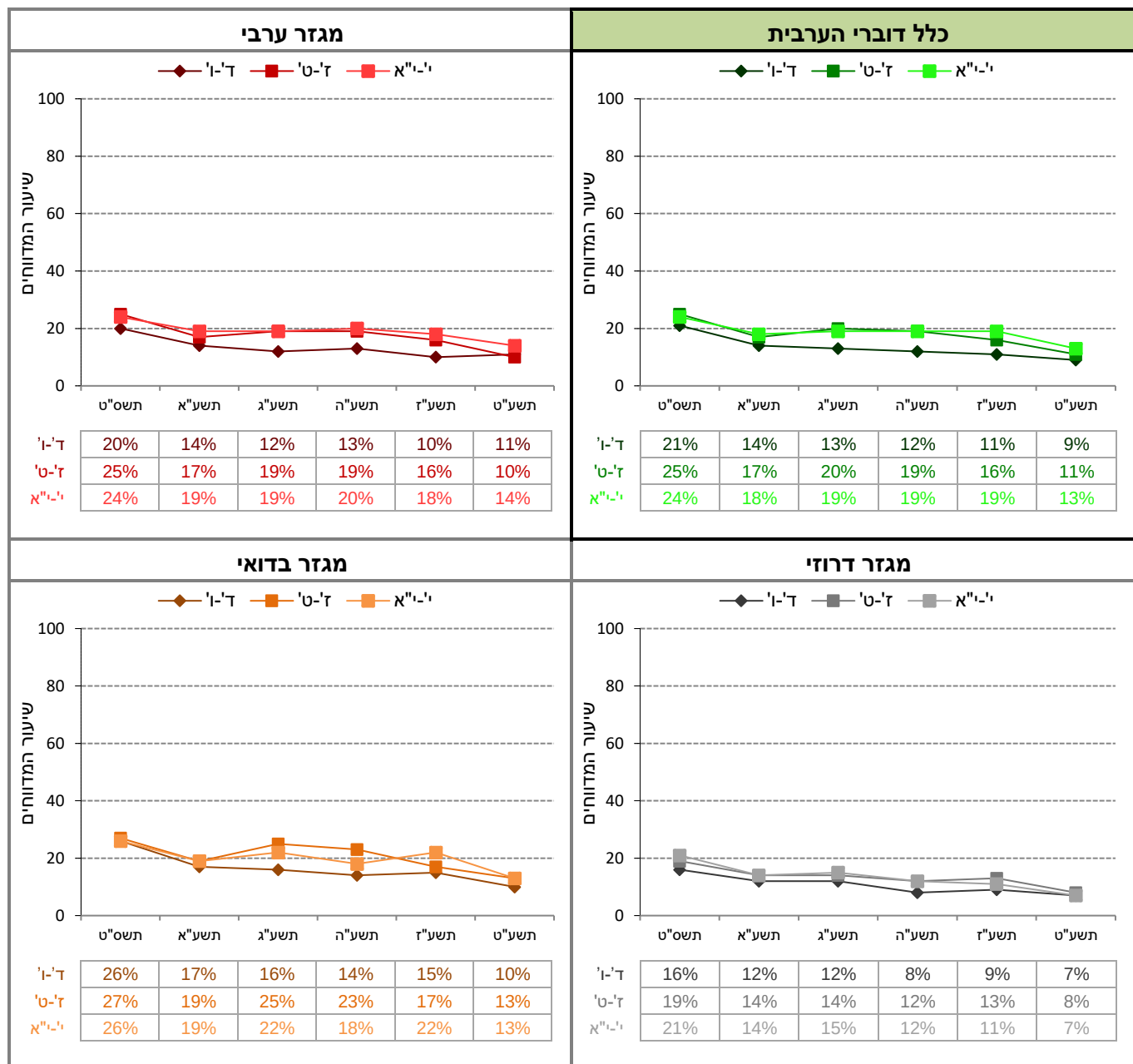
לוח 7: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
9%	10%	7%	11%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מינית
11%	13%	8%	10%	ז - ט	
13%	13%	7%	14%	י - יא	
11%	12%	7%	11%	כלל השכבות	
5%	5%	4%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך
4%	6%	2%	4%	ז - ט	
7%	8%	3%	7%	י - יא	
5%	6%	3%	5%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך
3%	4%	2%	3%	ז - ט	
5%	5%	2%	5%	י - יא	
4%	4%	2%	4%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם
6%	8%	5%	6%	ז - ט	
7%	5%	4%	8%	י - יא	
7%	7%	4%	7%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת
2%	4%	2%	1%	ז - ט	
4%	4%	3%	4%	י - יא	
3%	3%	2%	2%	כלל השכבות	
5%	5%	3%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת
4%	5%	4%	3%	ז - ט	
5%	6%	4%	5%	י - יא	
4%	5%	4%	4%	כלל השכבות	

אלימות מינית – השוואה לאורך השנים

בתרשים 12 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות מינית" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 12: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

7. אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות

1.7.1. קורבנות לאלימות מצד הצוות

המדד המסכם: קורבנות לאלימות מצד הצוות.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט
"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה"
"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך"
"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות"***
"האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך אן לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (חט"ב וחט"ע: "בצורה מינית")"

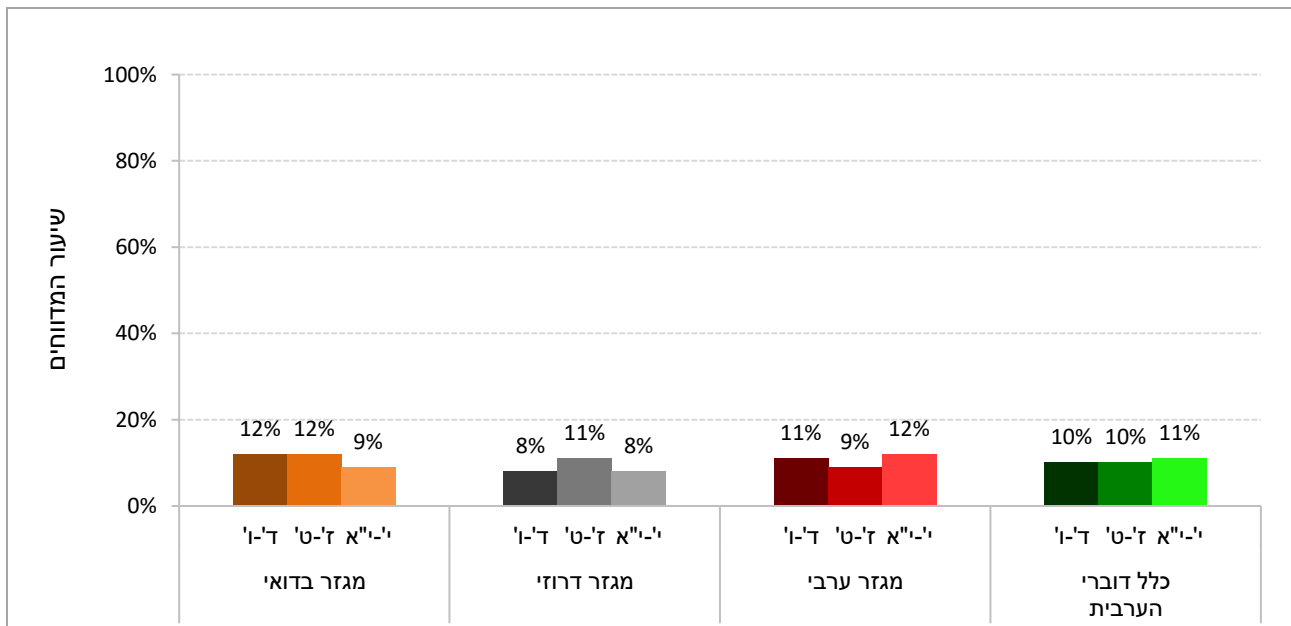
* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

** היגד זה נשאל החל מכיתה ז'.

אלימות מצד הצוות לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 13 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות מצד הצוות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 13: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

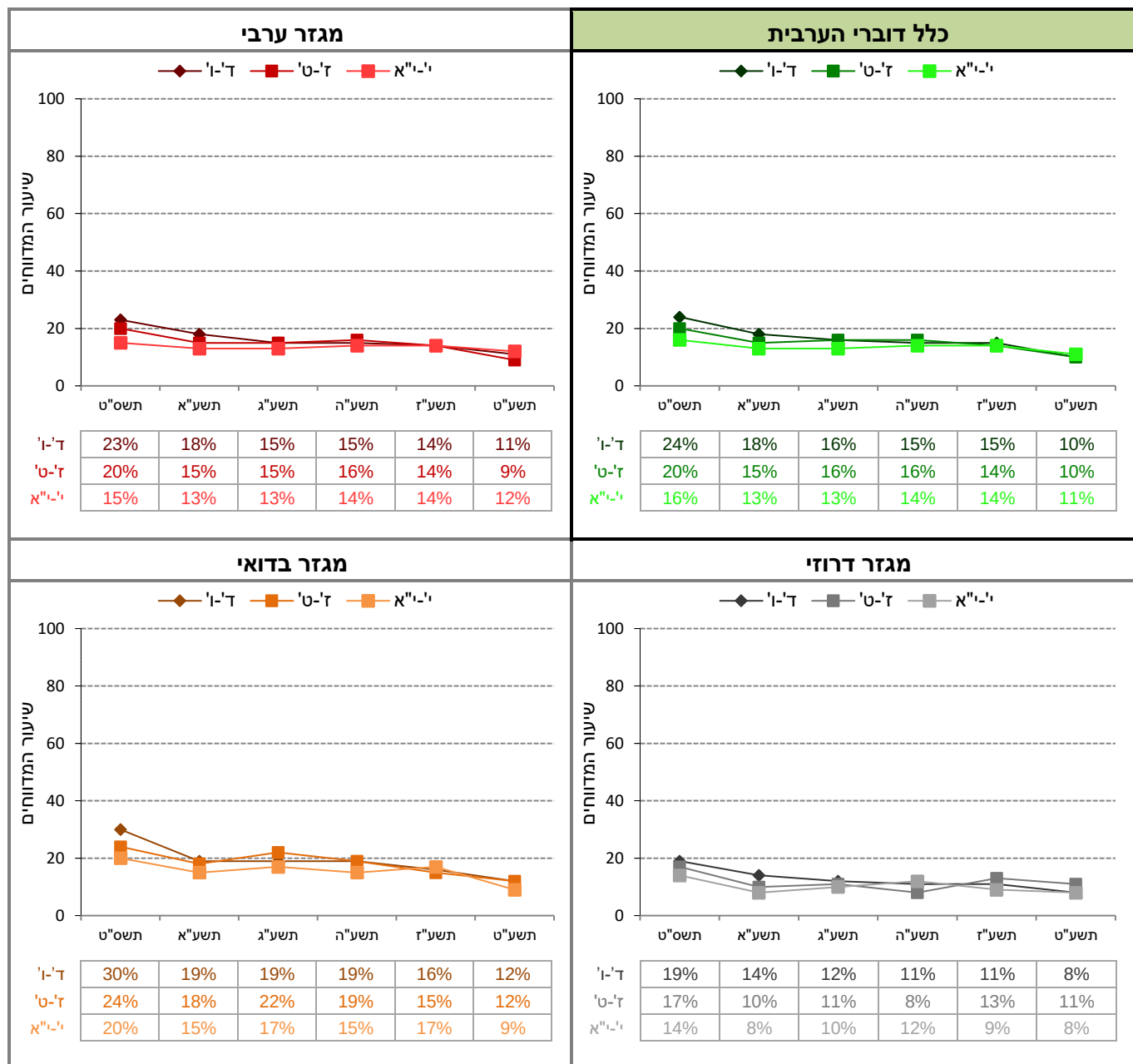
לוח 8: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
10%	12%	8%	11%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מצד הצוות
10%	12%	11%	9%	ז - ט	
11%	9%	8%	12%	י - יא	
10%	11%	9%	10%	כלל השכבות	
6%	8%	4%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון מישוהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה
5%	6%	6%	5%	ז - ט	
6%	5%	2%	7%	י - יא	
6%	6%	4%	6%	כלל השכבות	
6%	7%	4%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון מישוהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך
5%	7%	7%	5%	ז - ט	
7%	5%	6%	7%	י - יא	
6%	6%	6%	6%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון מישוהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות
4%	6%	4%	3%	ז - ט	
4%	4%	4%	4%	י - יא	
4%	5%	4%	3%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון מישוהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (חט"ב וחט"ע: "בצורה מינית")
2%	4%	2%	2%	ז - ט	
3%	3%	3%	3%	י - יא	
2%	3%	2%	2%	כלל השכבות	

אלימות מצד הצוות – השוואה לאורך השנים

בתרשים 14 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות מצד הצוות" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 14: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

1.7.2. ביצוע אלימות כלפי הצוות

המדד המסכם: ביצוע אלימות כלפי הצוות.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)"

"האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה"

"האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה"

"האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו"

"האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)"

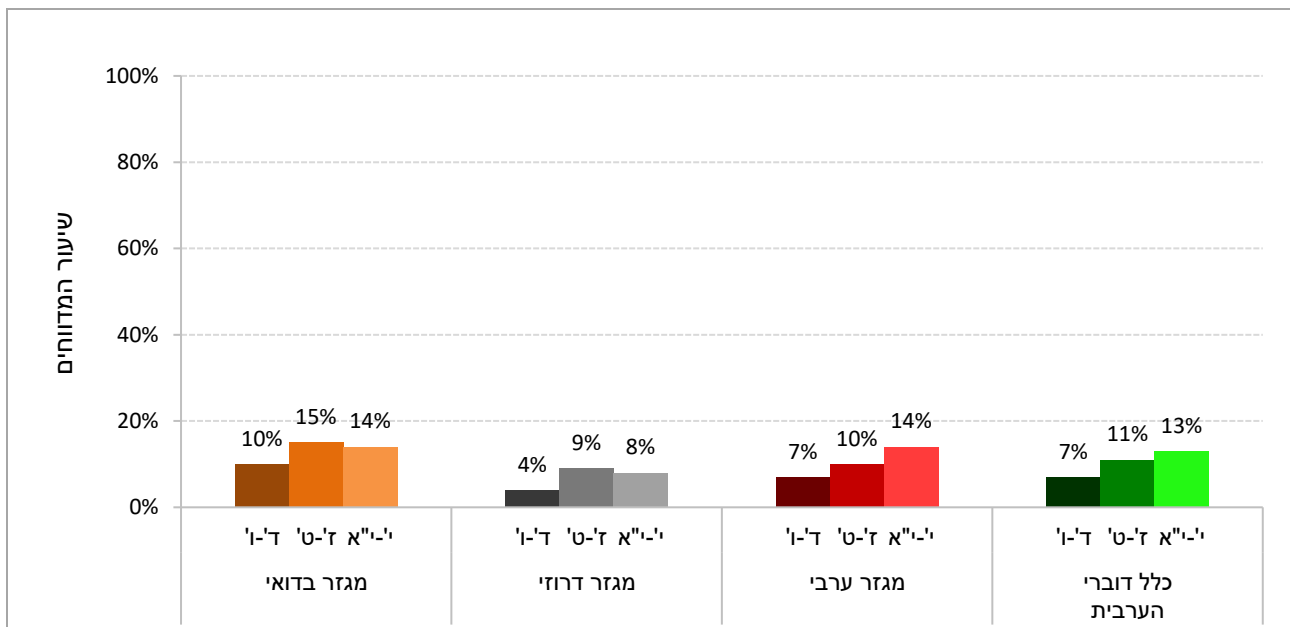
"האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה"

* שיעור התלמידים המדווחים כי ביצעו לפחות אחת מהפעולות המוזכרות בהיגדים בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא עשיתי בחודש האחרון", "עשיתי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "עשיתי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

ביצוע אלימות כלפי הצוות לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 15 מוצגים נתוני המדד המסכם "ביצוע אלימות כלפי הצוות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 15: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

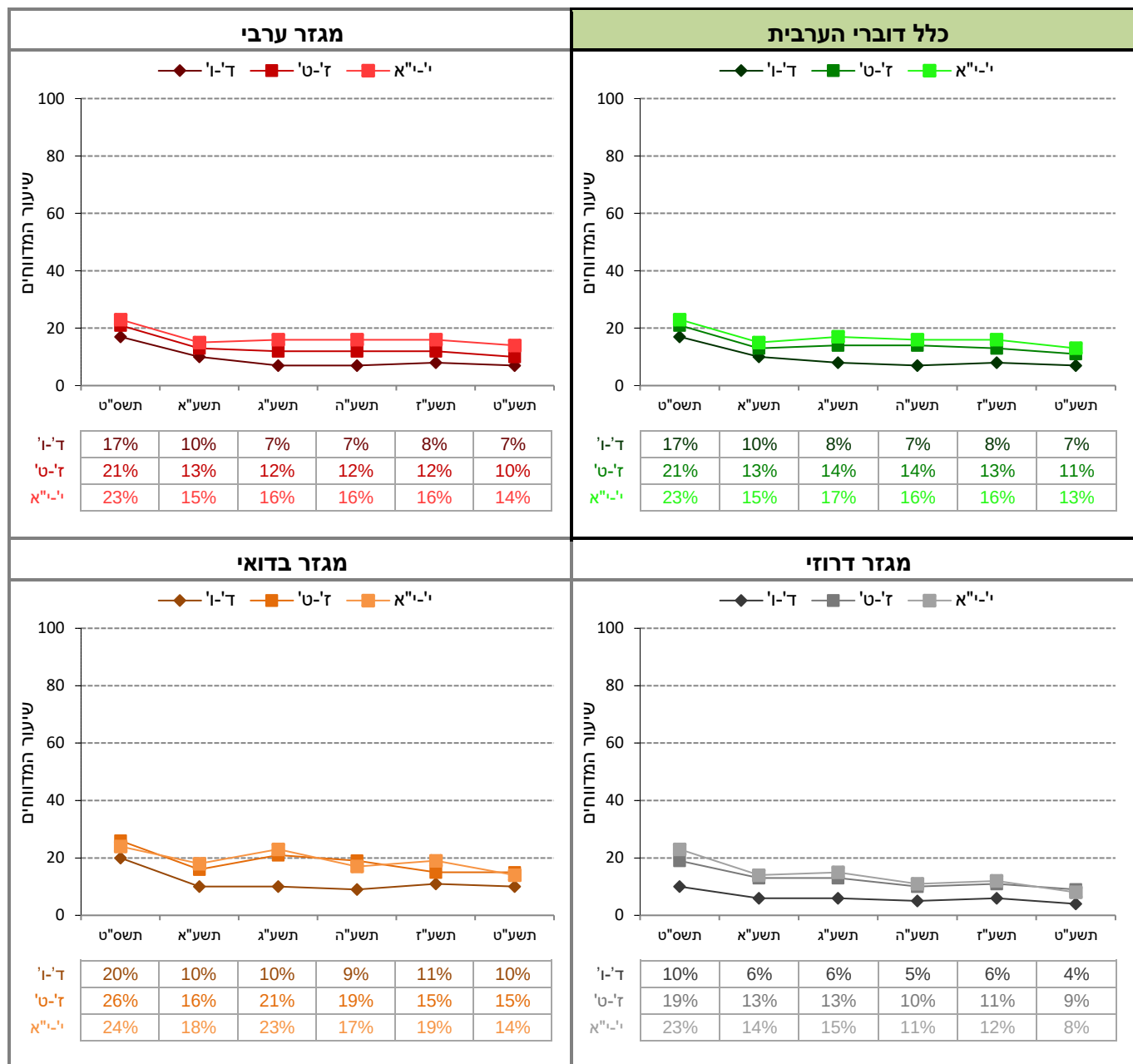
לוח 9: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
7%	10%	4%	7%	ד - ו	מדד מסכם - ביצוע אלימות כלפי הצוות
11%	15%	9%	10%	ז - ט	
13%	14%	8%	14%	י - יא	
10%	13%	7%	10%	כלל השכבות	
4%	6%	3%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)
8%	10%	9%	7%	ז - ט	
10%	11%	6%	10%	י - יא	
7%	8%	6%	7%	כלל השכבות	
2%	4%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה
3%	6%	1%	2%	ז - ט	
5%	6%	2%	5%	י - יא	
3%	5%	1%	3%	כלל השכבות	
3%	4%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה
3%	5%	2%	3%	ז - ט	
4%	4%	2%	4%	י - יא	
3%	4%	2%	3%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	1%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו
3%	5%	1%	2%	ז - ט	
3%	3%	2%	3%	י - יא	
2%	4%	1%	2%	כלל השכבות	
2%	2%	1%	1%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)
3%	4%	2%	2%	ז - ט	
3%	3%	3%	3%	י - יא	
2%	3%	2%	2%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	1%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה
2%	4%	1%	1%	ז - ט	
3%	2%	3%	4%	י - יא	
2%	3%	1%	2%	כלל השכבות	

ביצוע אלימות כלפי הצוות – השוואה לאורך השנים

בתרשים 16 מוצגים נתוני המדד המסכם "ביצוע אלימות כלפי הצוות" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 16: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

8. אלימות בהסעות הבית ספריות

קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות (ללא מדד מסכם). * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים"

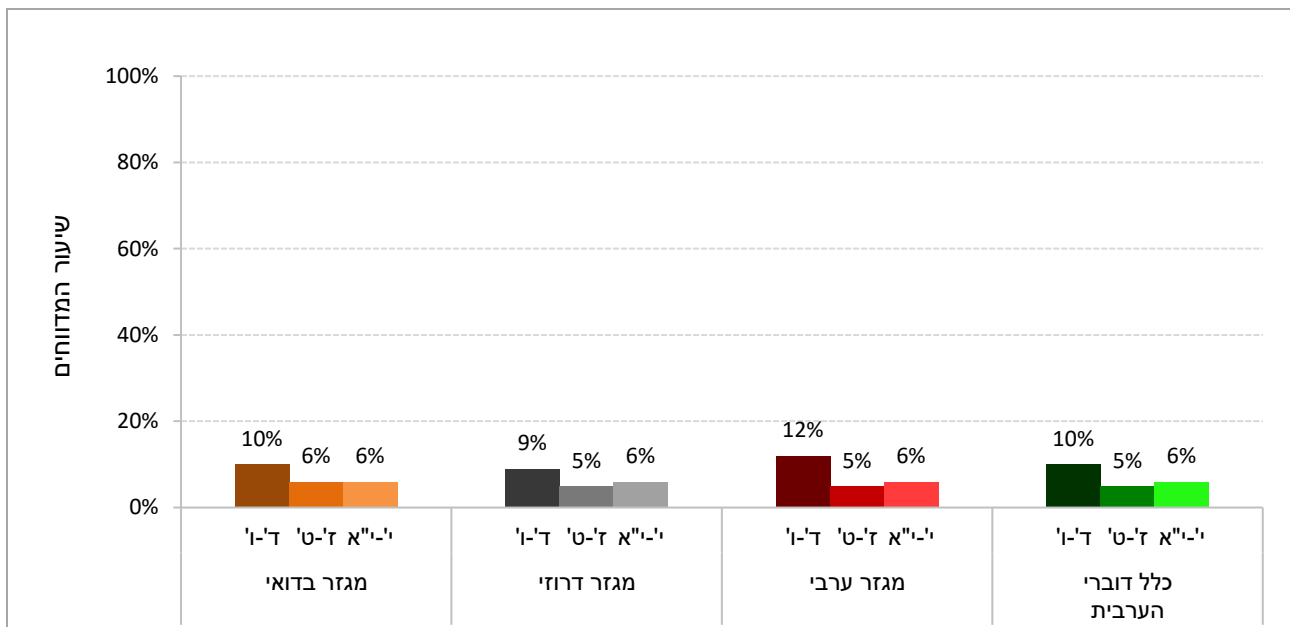
"האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד"

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית הספר או ממנו. שיעור התלמידים המדווחים שהאירוע המוזכר בהיגד קרה להם "פעם או פעמיים" או "שלוש פעמים או יותר" בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

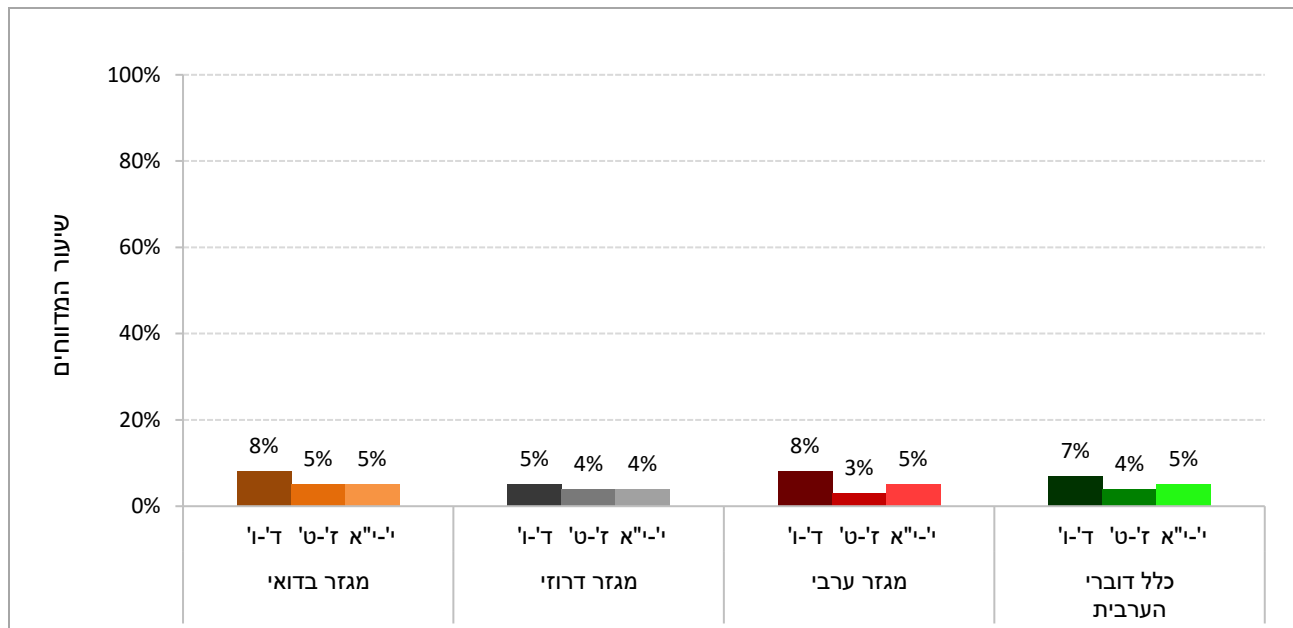
בתרשים 17 מוצגים נתוני ההיגד "במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 17: שיעורי התלמידים המדווחים כי תלמיד לעג להם, העליב אותם או השפיל אותם בהסעה מאורגנת לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

בתרשים 18 מוצגים נתוני ההיגד "במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 18: שיעורי התלמידים המדווחים כי קיבלו בעיטה או אגרוף מתלמיד בהסעה מאורגנת לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

לוח 10: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

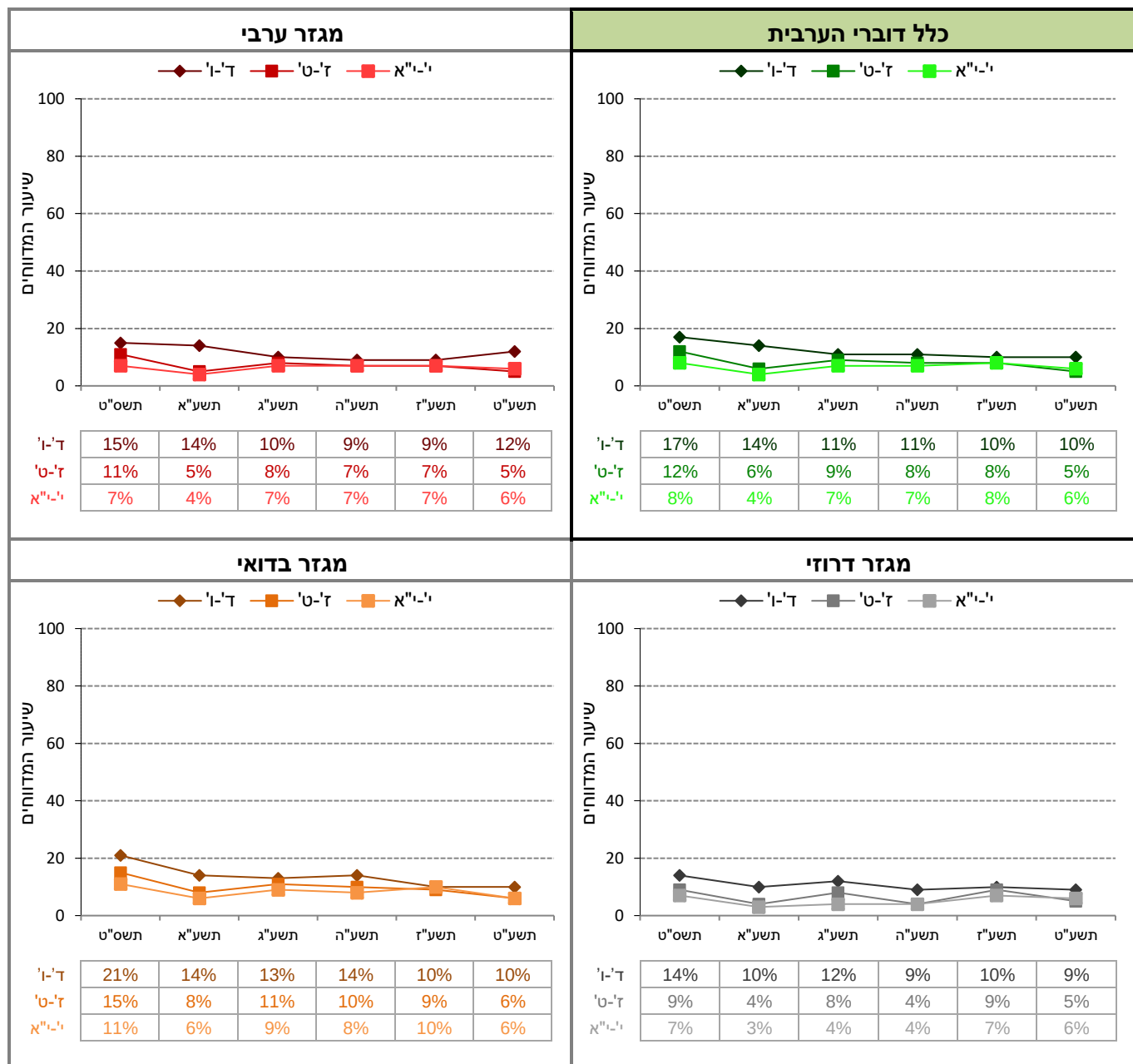
כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
10%	10%	9%	12%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*
5%	6%	5%	5%	ז - ט	
6%	6%	6%	6%	י - יא	
7%	8%	7%	8%	כלל השכבות	
7%	8%	5%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*
4%	5%	4%	3%	ז - ט	
5%	5%	4%	5%	י - יא	
5%	6%	4%	6%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית הספר או ממנו.

אלימות בהסעות הבית ספריות – השוואה לאורך השנים

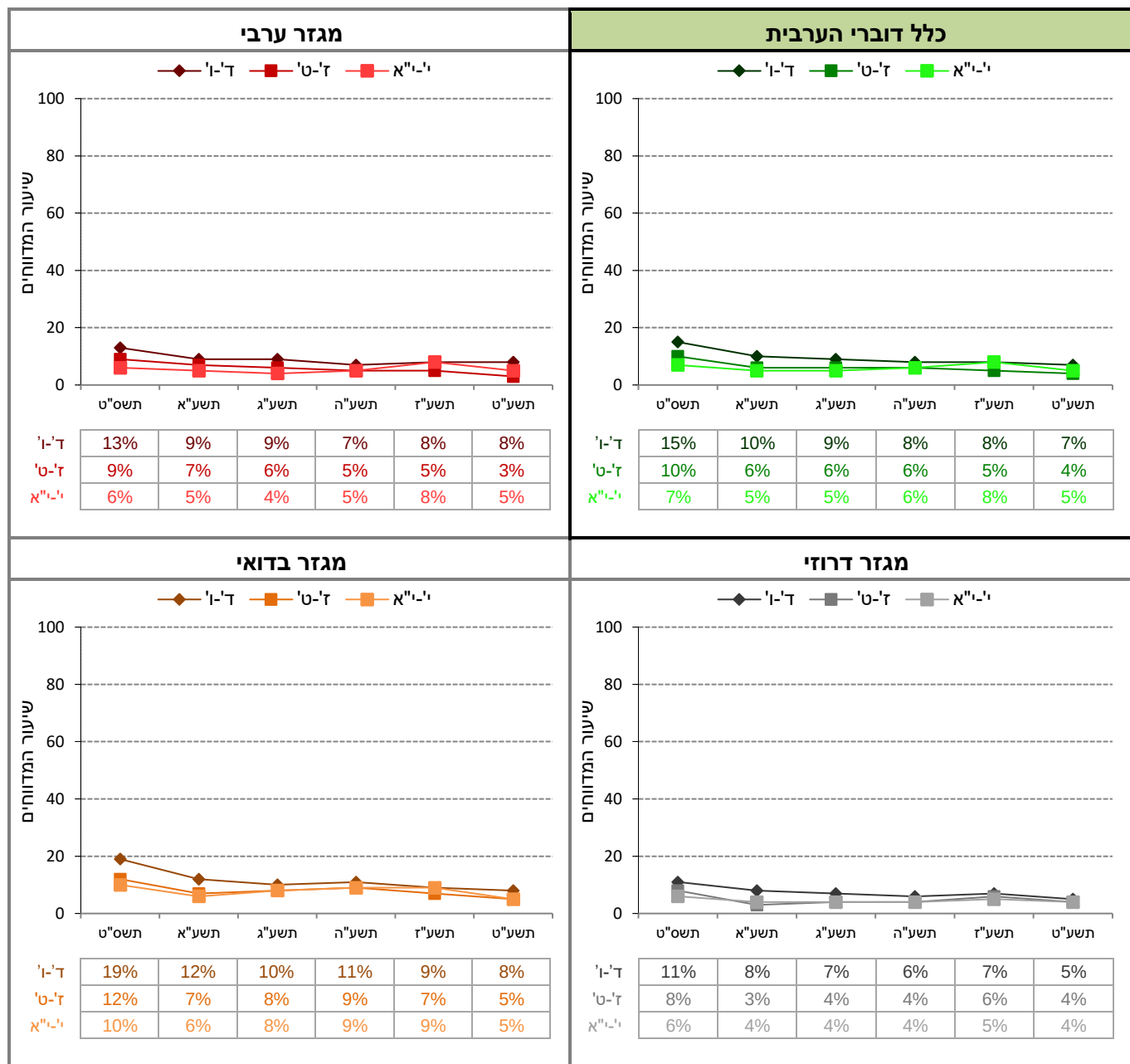
בתרשים 19 להלן מוצגים נתוני ההיגד "במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 19: שיעורי התלמידים המדווחים כי תלמיד לעג להם, העליב אותם או השפיל אותם בהסעה מאורגנת בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

בתרשים 20 מוצגים נתוני ההיגד "קיבלת בעיטה או אגרוף בהסעות הבית ספריות" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 20: שיעורי התלמידים המדווחים כי קיבלו בעיטה או אגרוף מתלמיד בהסעה מאורגנת בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

9. חבורות אלימות ומעשי בריונות

חבורות אלימות ומעשי בריונות (ללא מדד מסכם). * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"עד כמה קורה שבבית הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)"

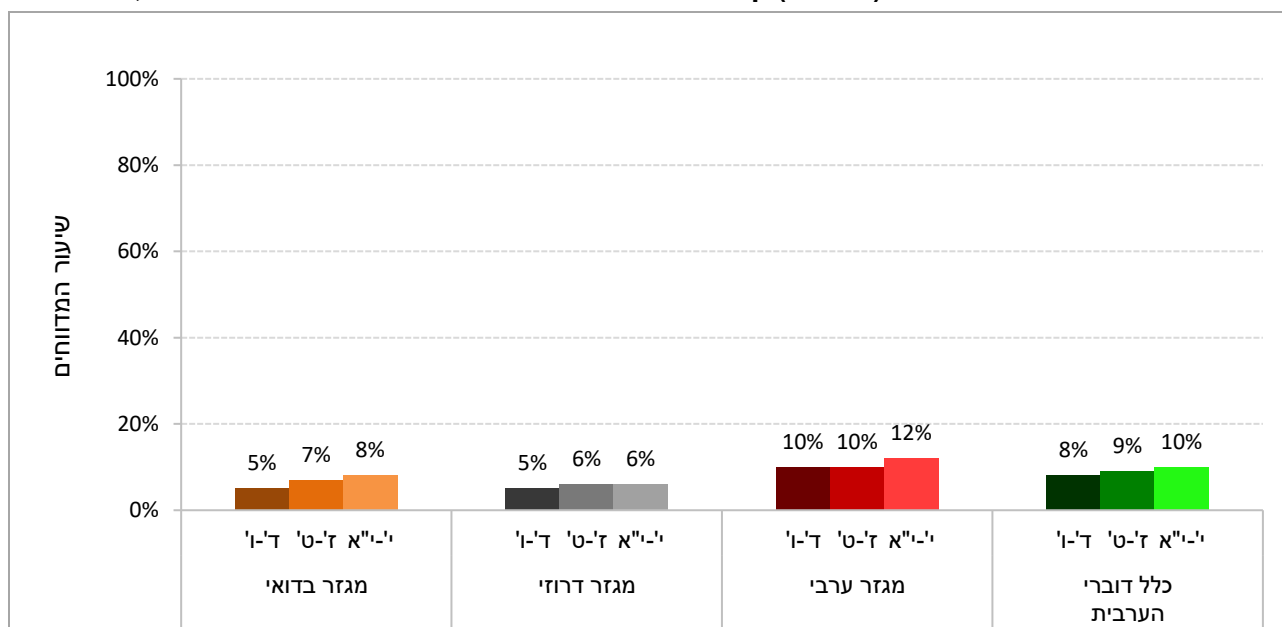
"עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות"

* שיעור התלמידים המדווחים כי האירוע המוזכר בהיגד קורה בבית ספרם "די הרבה" או "הרבה מאוד". הסולם המלא: "קורה הרבה מאוד", "קורה די הרבה", "קורה לפעמים", "קורה מעט", "קורה מעט מאוד או כלל לא קורה".

חבורות אלימות ומעשי בריונות לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

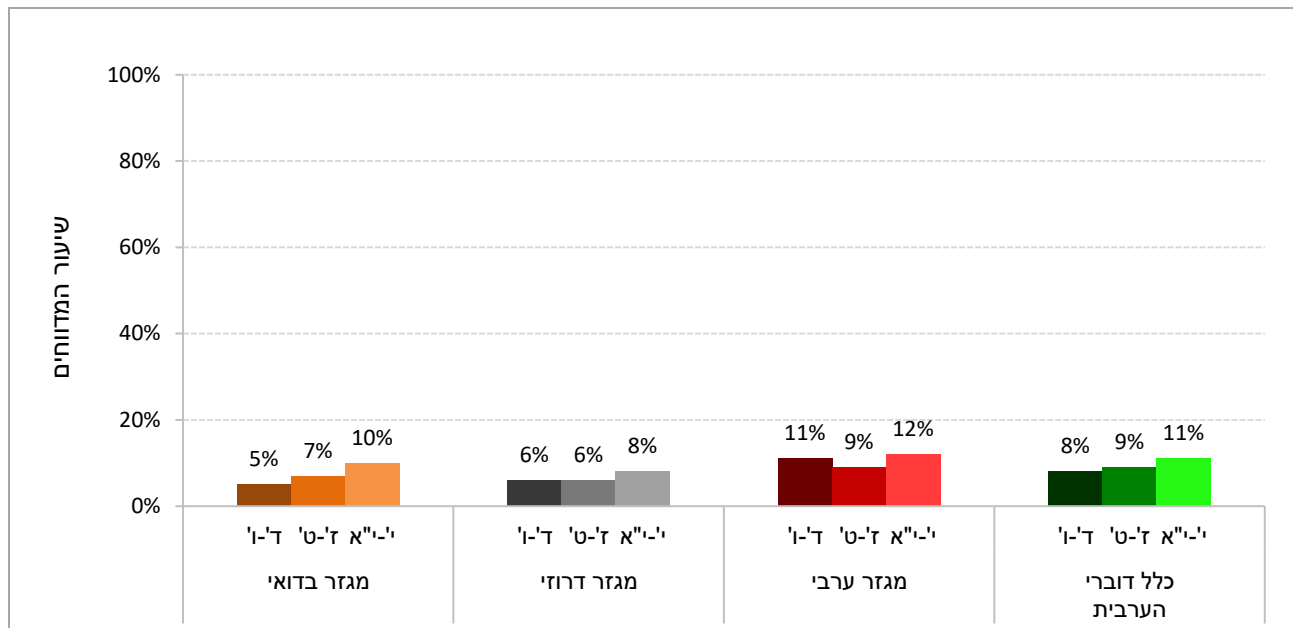
בתרשים 21 מוצגים נתוני ההיגד "בבית הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 21: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות) קורים די הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

בתרשים 22 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים בבית הספר מאיימים ומתנהגים בבריונות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 22: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של תלמידים המאיימים ומתנהגים בבריונות קורים די הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

חבורות אלימות ומעשי בריונות לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

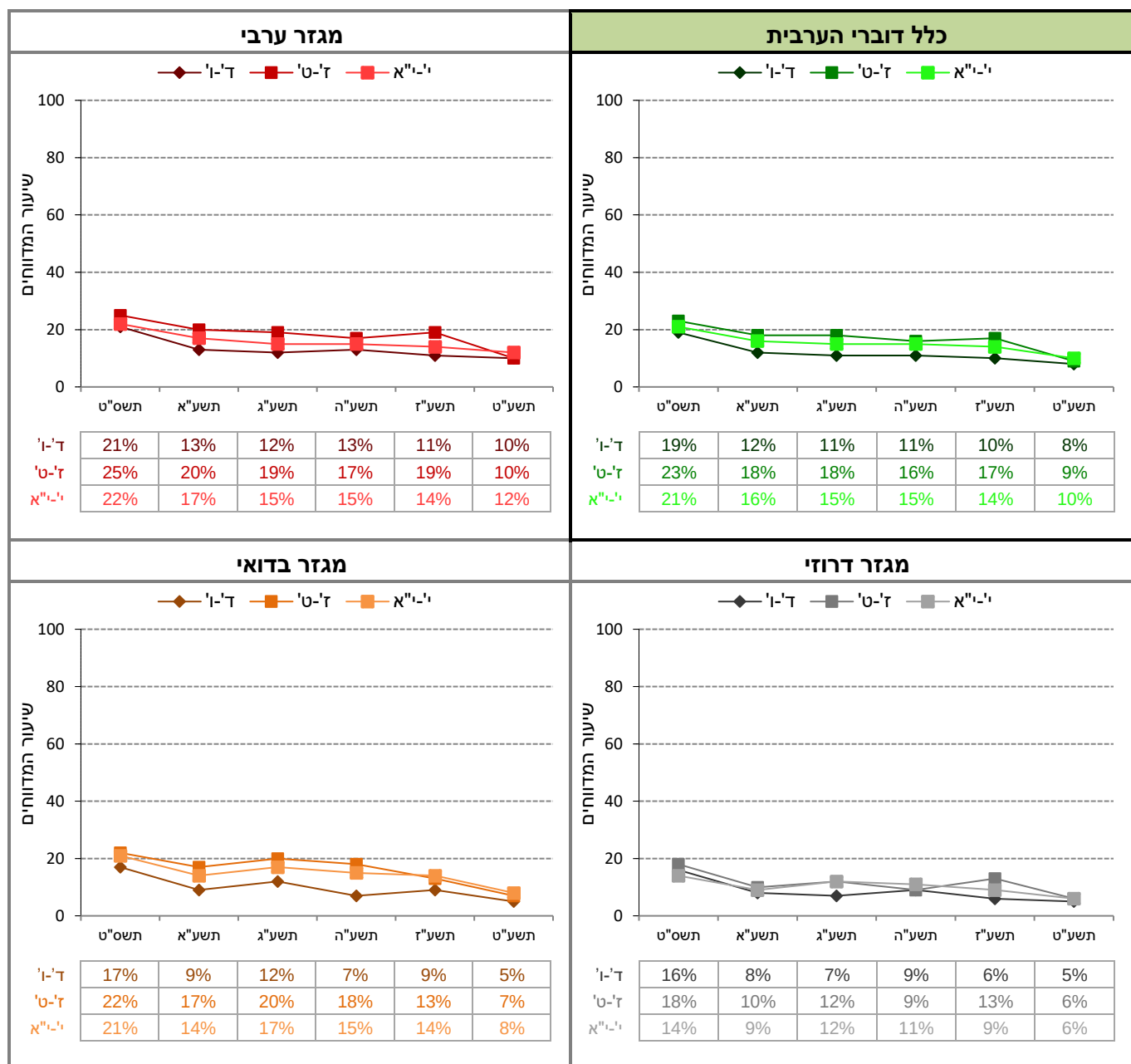
לוח 11: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של חבורות אלימות ומעשי בריונות קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית ספרם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
8%	5%	5%	10%	ד - ו	עד כמה קורה שבבית הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)
9%	7%	6%	10%	ז - ט	
10%	8%	6%	12%	י - יא	
9%	7%	6%	10%	כלל השכבות	
8%	5%	6%	11%	ד - ו	עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות
9%	7%	6%	9%	ז - ט	
11%	10%	8%	12%	י - יא	
9%	7%	7%	10%	כלל השכבות	

חבורות אלימות ומעשי בריונות – השוואה לאורך השנים

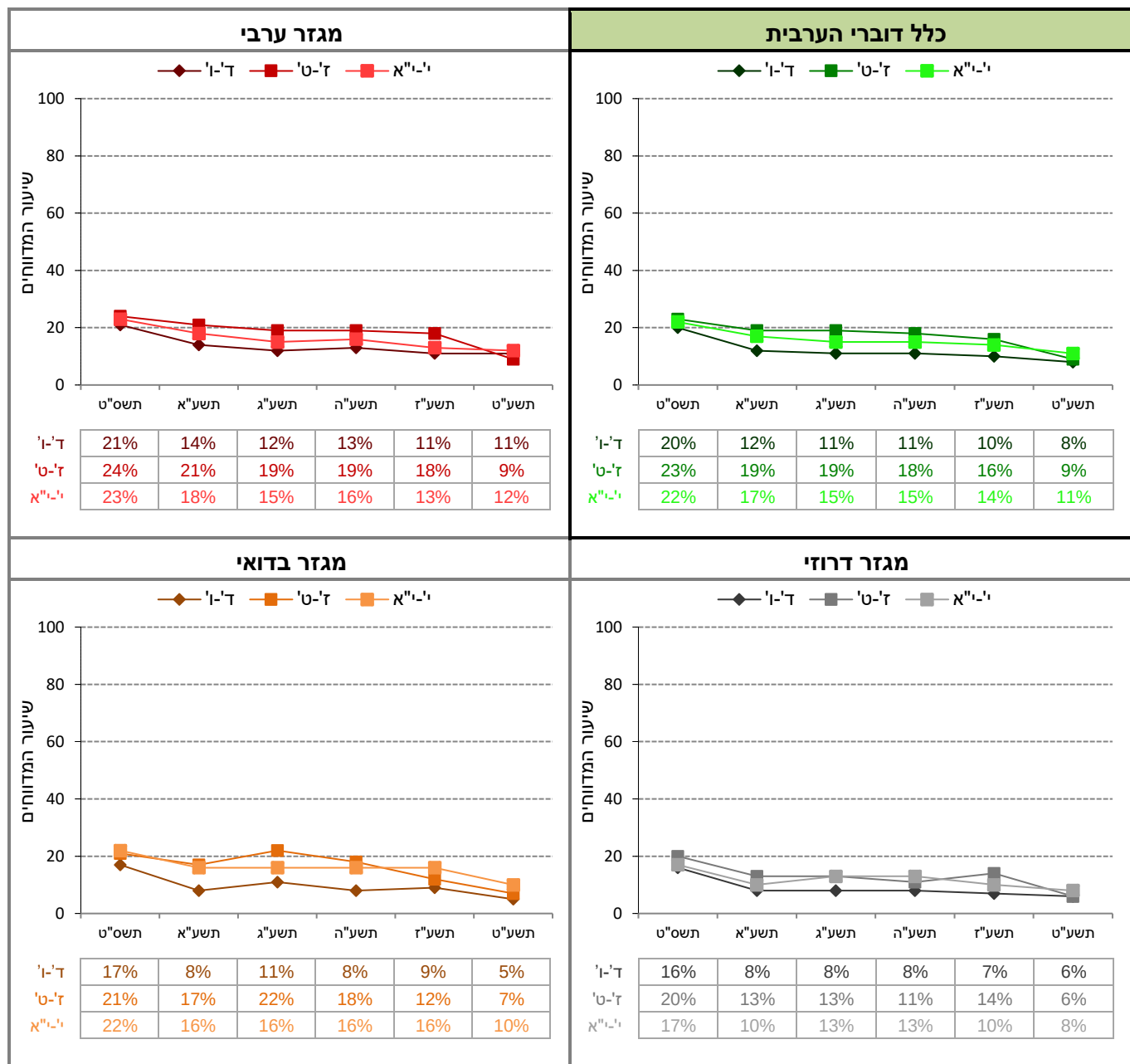
בתרשים 23 מוצגים נתוני ההיגד "בביה"ס פועלות חבורות אלימות (כנופיות)" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 23: שיעורי התלמידים המדווחים כי בבית הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות) בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

בתרשים 24 מוצגים נתוני ההיגד "בביה"ס תלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 24: שיעורי התלמידים המדווחים כי תלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

10. תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר

המדד המסכם: תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר. * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר"

"אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר" **

"אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר" **

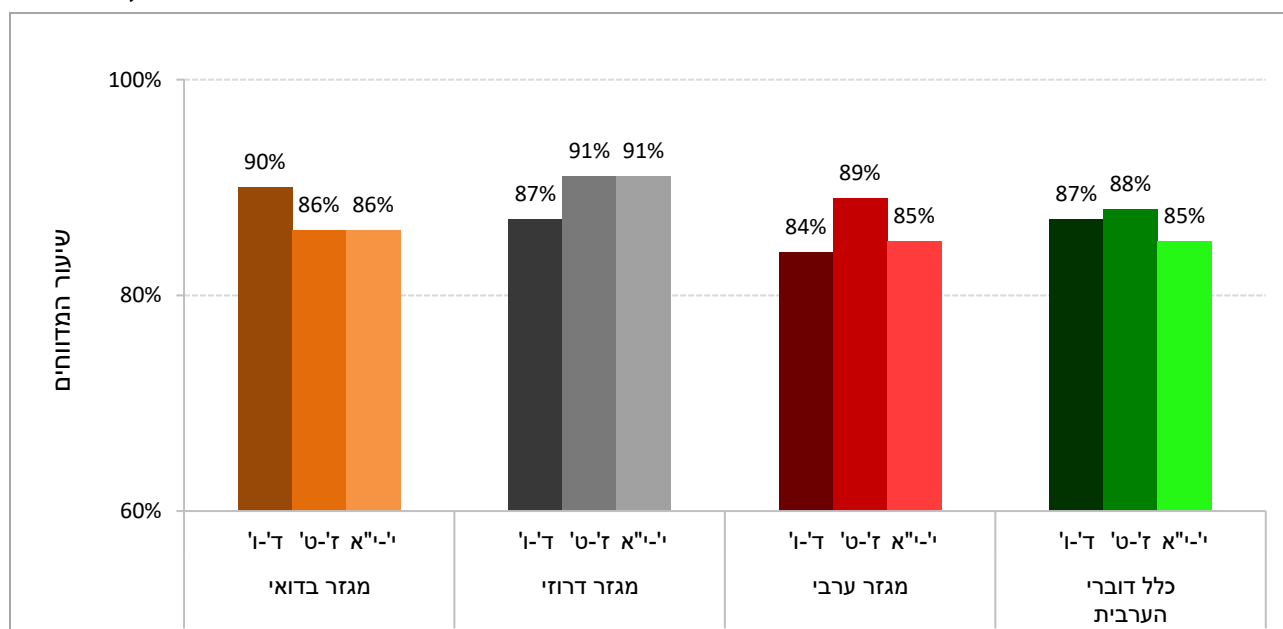
* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד משלושת ההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".

** נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

תחושת המוגנות של התלמידים בביה"ס לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 25 מוצגים נתוני המדד המסכם "תחושת המוגנות של התלמידים בביה"ס" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 25: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 12: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

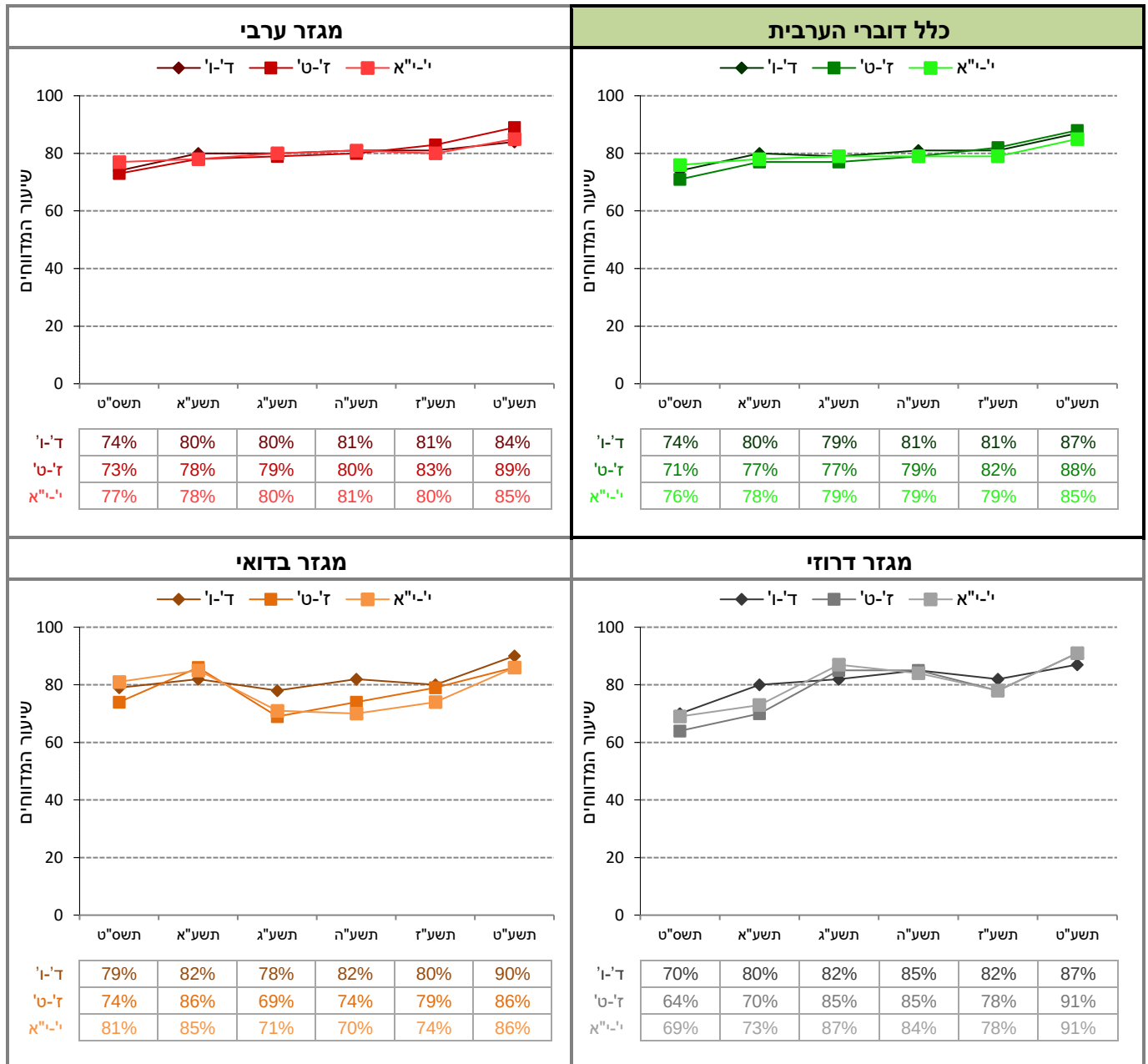
נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר	ד – ו	84%	87%	90%	87%
	ז – ט	89%	91%	86%	88%
	י – יא	85%	91%	86%	85%
	כלל השכבות	86%	90%	88%	87%
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר	ד – ו	88%	94%	93%	91%
	ז – ט	89%	93%	86%	89%
	י – יא	85%	90%	82%	85%
	כלל השכבות	88%	93%	88%	89%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר*	ד – ו	82%	83%	88%	84%
	ז – ט	87%	89%	85%	86%
	י – יא	82%	90%	86%	84%
	כלל השכבות	84%	87%	86%	85%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר*	ד – ו	83%	85%	89%	86%
	ז – ט	90%	92%	88%	90%
	י – יא	87%	94%	89%	88%
	כלל השכבות	87%	90%	89%	88%

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

תחושת המוגנות של התלמידים בביה"ס – השוואה לאורך שנים

בתרשים 26 מוצגים נתוני המדד "תחושת המוגנות של התלמידים בביה"ס" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל ובתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 26: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

11. מאמצי בית הספר במניעת אלימות

המדד המסכם: מאמצי בית הספר במניעת אלימות. * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות"

"כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי"***

"בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות"

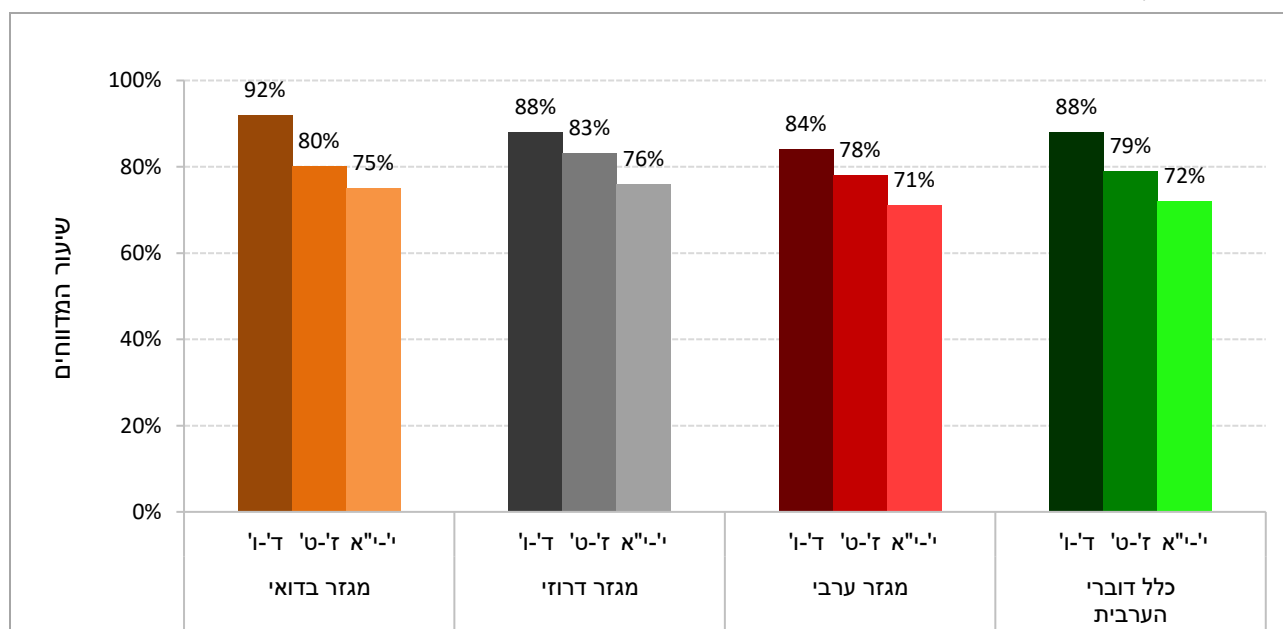
"אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות"

* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מארבעת ההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".
** נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן התלוננו שמישהו פגע בהם.

מאמצי בית הספר במניעת אלימות לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 27 מוצגים נתוני המדד המסכם "מאמצי בית הספר במניעת אלימות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 27: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

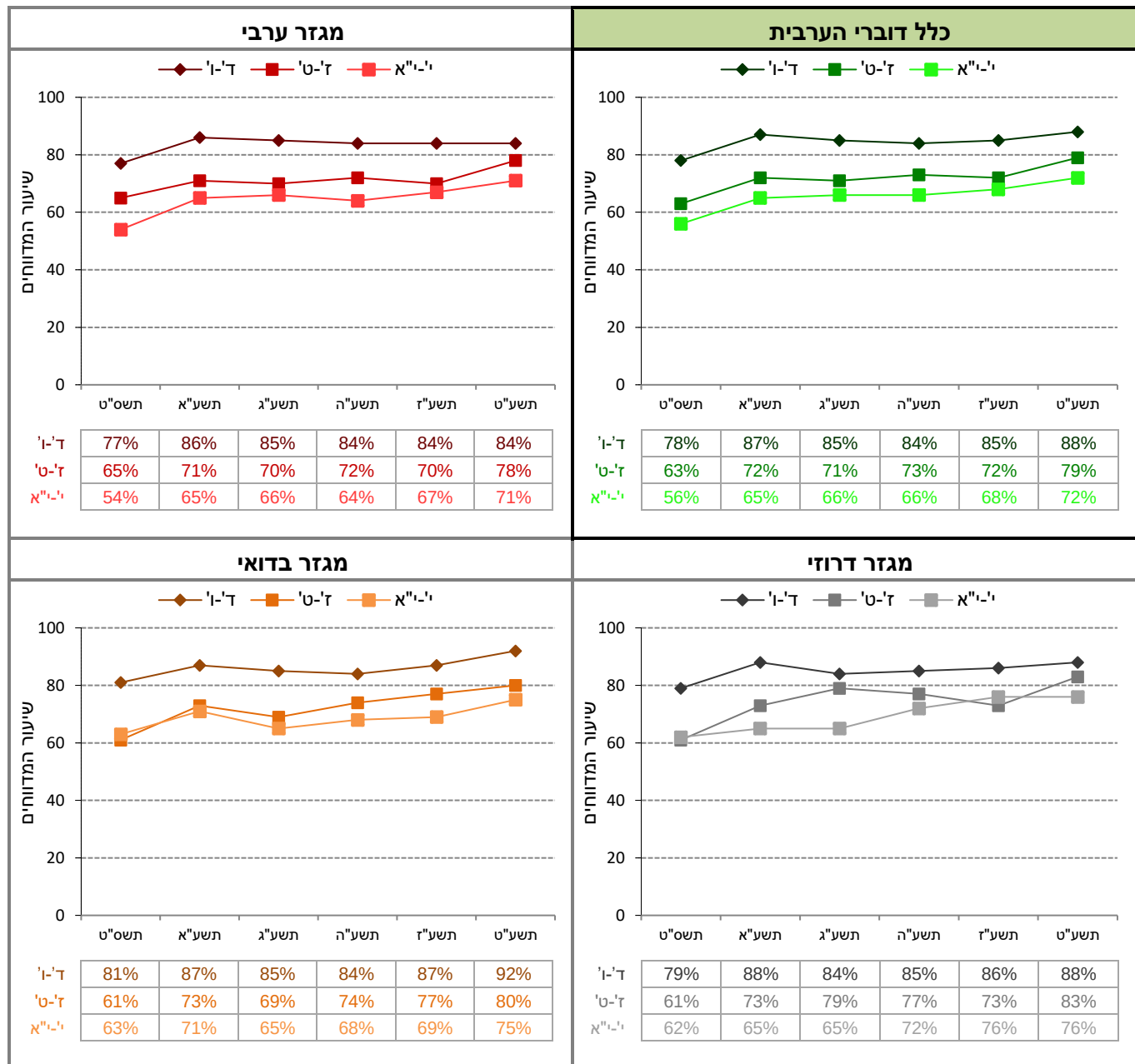
לוח 13: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
88%	92%	88%	84%	ד - ו	מדד מסכם - מאמצי בית הספר במניעת אלימות
79%	80%	83%	78%	ז - ט	
72%	75%	76%	71%	י - יא	
81%	84%	83%	79%	כלל השכבות	
85%	90%	83%	81%	ד - ו	רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות
72%	76%	74%	70%	ז - ט	
63%	67%	67%	61%	י - יא	
74%	80%	76%	72%	כלל השכבות	
87%	93%	89%	83%	ד - ו	כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי
79%	80%	82%	78%	ז - ט	
75%	78%	76%	74%	י - יא	
81%	85%	83%	79%	כלל השכבות	
88%	92%	90%	85%	ד - ו	בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות
82%	82%	89%	82%	ז - ט	
74%	75%	82%	73%	י - יא	
83%	84%	88%	81%	כלל השכבות	
90%	93%	92%	89%	ד - ו	אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות
84%	83%	89%	84%	ז - ט	
76%	78%	77%	75%	י - יא	
85%	86%	87%	83%	כלל השכבות	

מאמצי בית הספר במניעת אלימות – השוואה לאורך השנים

בתרשים 28 מוצגים נתוני המדד "מאמצי בית הספר במניעת אלימות" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 28: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

12. פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה

המדד המסכם: שיעור התלמידים אשר יפנו לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה.*

הנוסח בשאלון תשע"ט: "חשוב על מצב שבו מישהו פגע בך (דוגמאות: אלימות פיזית, אלימות מילולית, השפלה, איומים וכד'). באיזו מידה אתה חושב שתפנה לכל אחד מהגורמים הבאים כדי לקבל עזרה?"

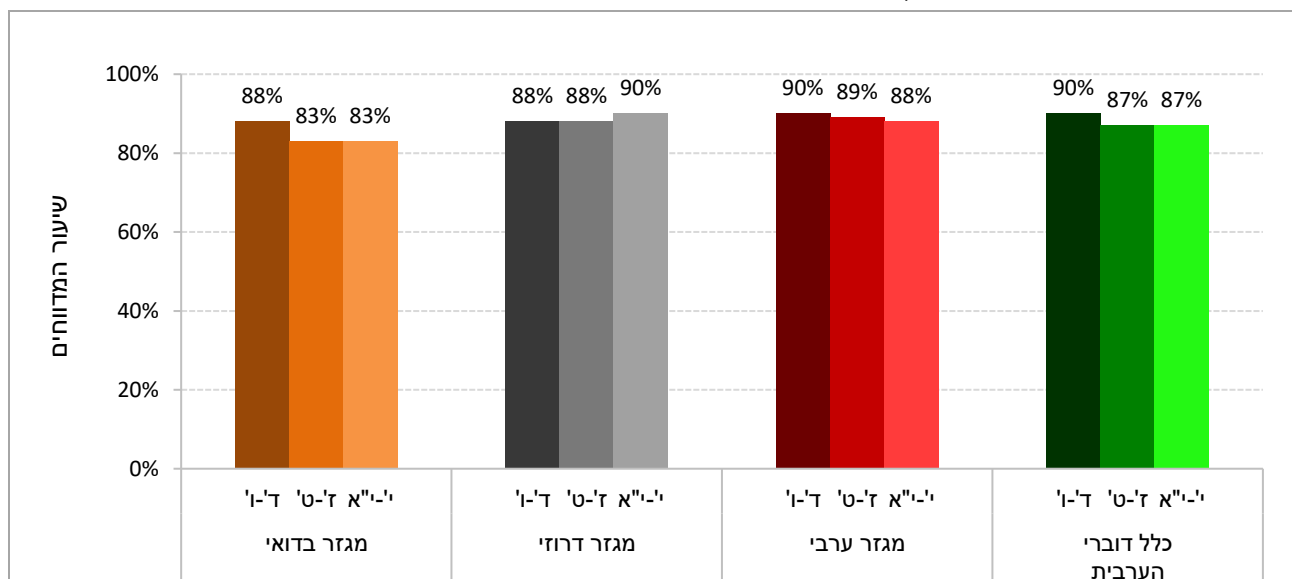
- הורים
- בני משפחה אחרים
- חברים
- מורים
- מנהל/ת בית הספר
- יועצת בית הספר

* שיעור התלמידים אשר בחרו באחת האפשרויות "כנראה שאפנה" או "בטוח שאפנה" עבור לפחות אחד מהגורמים. הסולם המלא: "בטוח שאפנה", "כנראה שאפנה", "כנראה שלא אפנה", "בטוח שלא אפנה".
נושא חדש אשר נבדק לראשונה בתשע"ט.

פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 29 מוצגים נתוני המדד המסכם "פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 29: שיעורי התלמידים המדווחים כי יפנו לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 14: שיעורי התלמידים המדווחים כי יפנו לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד הנוסח בשאלון: "חשוב על מצב שבו משהו פגע בך (דוגמאות: אלימות פיזית, אלימות מילולית, השפלה, איומים וכד'). באיזו מידה אתה חושב שתפנה לכל אחד מן הגורמים הבאים כדי לקבל עזרה?"
90%	88%	88%	90%	ד - ו	מדד מסכם - פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה
87%	83%	88%	89%	ז - ט	
87%	83%	90%	88%	י - יא	
88%	85%	88%	89%	כלל השכבות	
81%	77%	82%	82%	ד - ו	הורים
75%	70%	79%	76%	ז - ט	
72%	67%	78%	73%	י - יא	
77%	72%	79%	77%	כלל השכבות	
61%	60%	62%	59%	ד - ו	בני משפחה אחרים
57%	56%	62%	57%	ז - ט	
59%	57%	67%	58%	י - יא	
59%	58%	63%	58%	כלל השכבות	
49%	49%	47%	45%	ד - ו	חברים
58%	51%	64%	60%	ז - ט	
63%	54%	73%	64%	י - יא	
56%	51%	59%	56%	כלל השכבות	
74%	75%	70%	73%	ד - ו	מורים
59%	57%	63%	59%	ז - ט	
50%	48%	50%	51%	י - יא	
63%	62%	62%	62%	כלל השכבות	
67%	72%	59%	63%	ד - ו	מנהל/ת בית הספר
49%	54%	47%	47%	ז - ט	
42%	44%	40%	41%	י - יא	
54%	59%	50%	51%	כלל השכבות	
68%	67%	62%	67%	ד - ו	יועצת בית הספר
56%	57%	62%	54%	ז - ט	
51%	49%	56%	51%	י - יא	
59%	59%	60%	58%	כלל השכבות	

13. שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים

1.13.1. שתיית אלכוהול

שתיית אלכוהול (ללא מדד מסכם). * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם אי פעם בחיך שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס" **

"האם אי פעם בחיך שתיית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה" **

"האם אי פעם בחיך שתיית אלכוהול עד השכרות" ***

* שיעור התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול "1-2 פעמים", "3-9 פעמים" או "מעל 10 פעמים" בחייהם. הסולם המלא: "אף פעם", "1-2 פעמים", "3-9 פעמים", "מעל 10 פעמים".

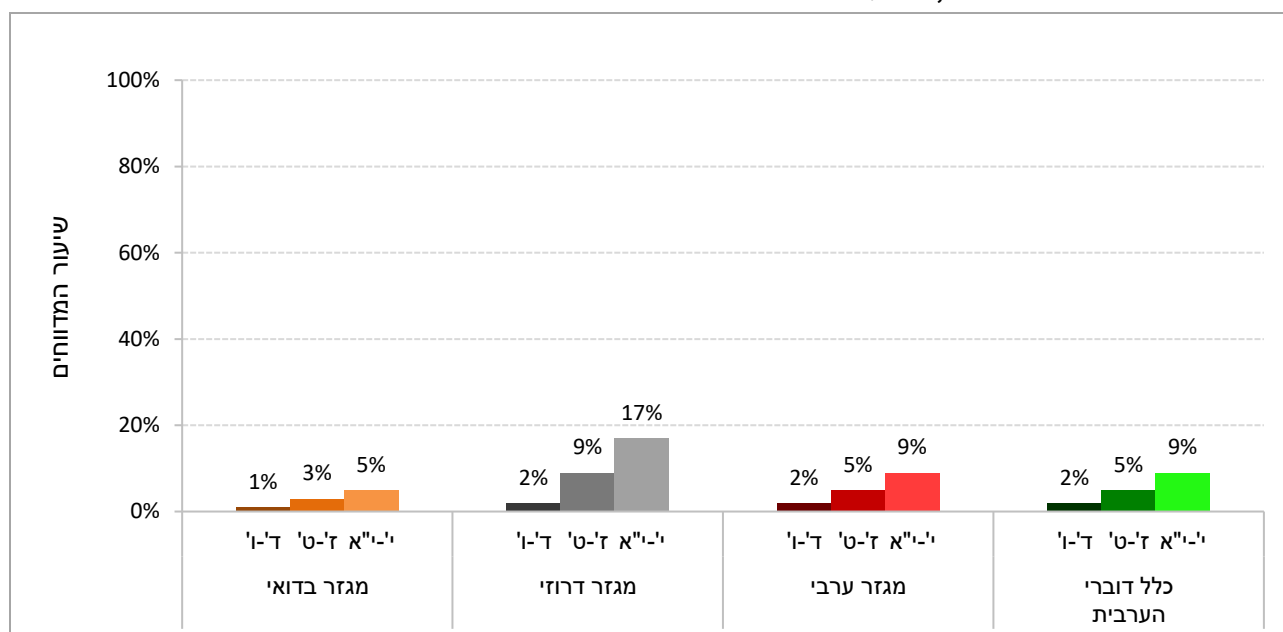
** היגדים אלו נשאלו החל מכיתה ו'.

*** היגד זה נשאל החל מכיתה ז'.

שתיית אלכוהול לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

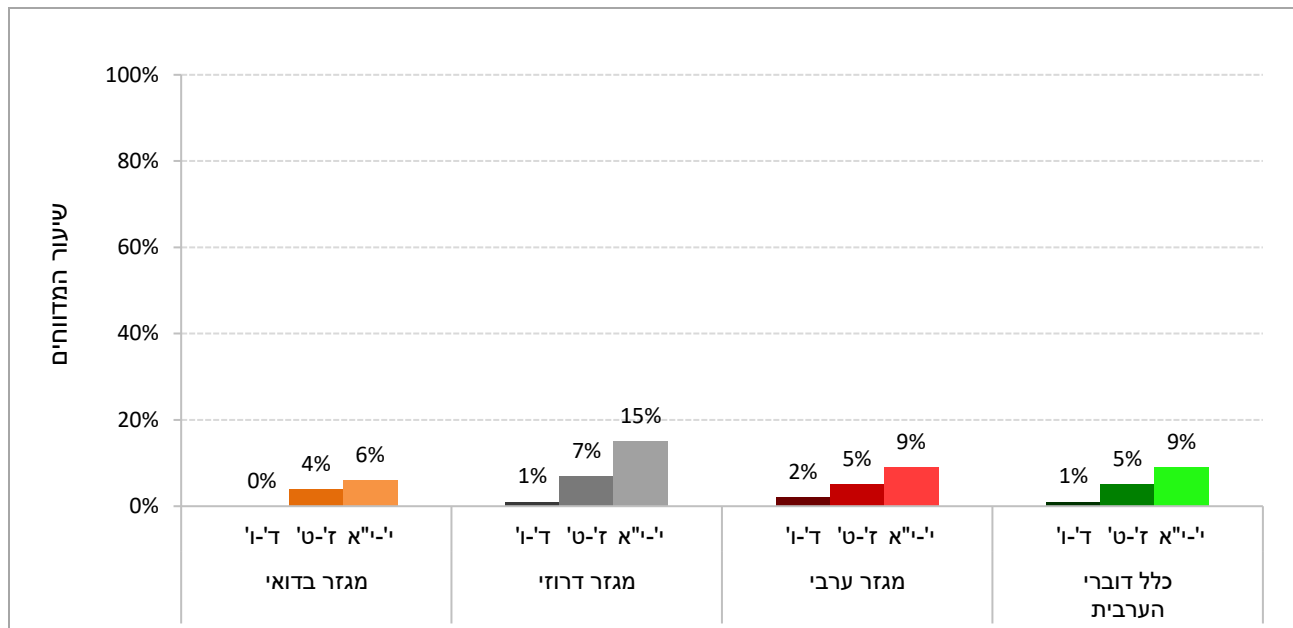
בתרשים 30 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס?" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 30: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

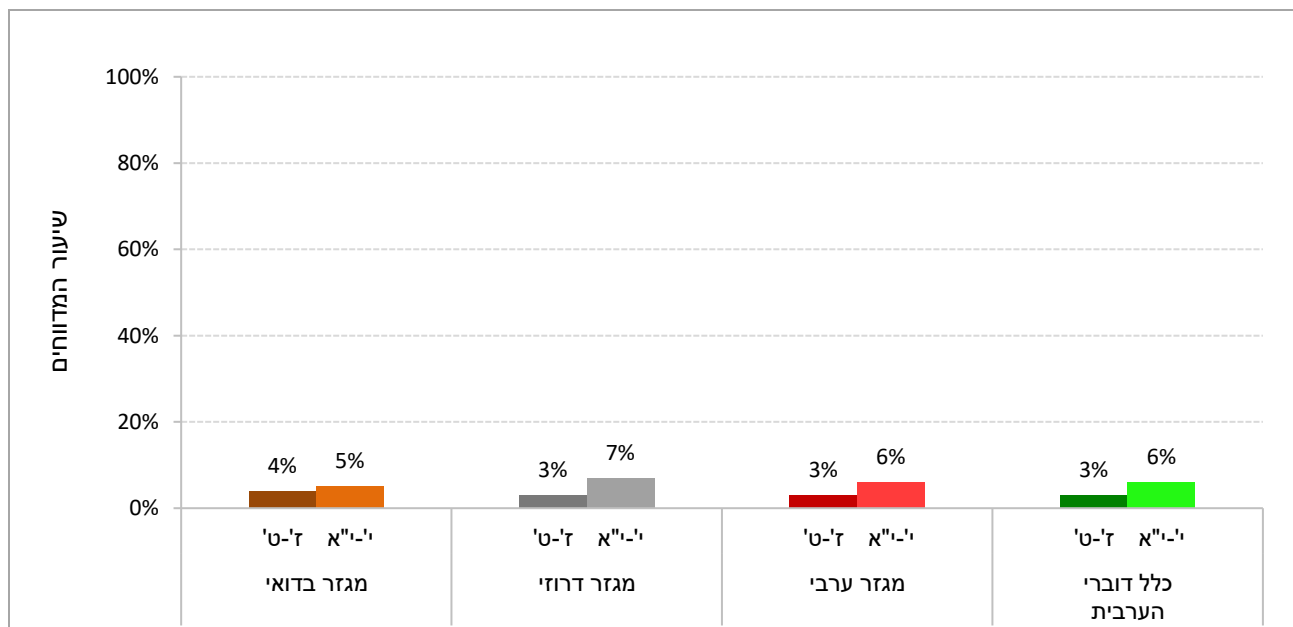
בתרשים 31 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך שתיית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה?" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 31: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

בתרשים 32 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך שתיית אלכוהול עד השתכרות?" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 32: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול עד שהשתכרו לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

שתיית אלכוהול לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

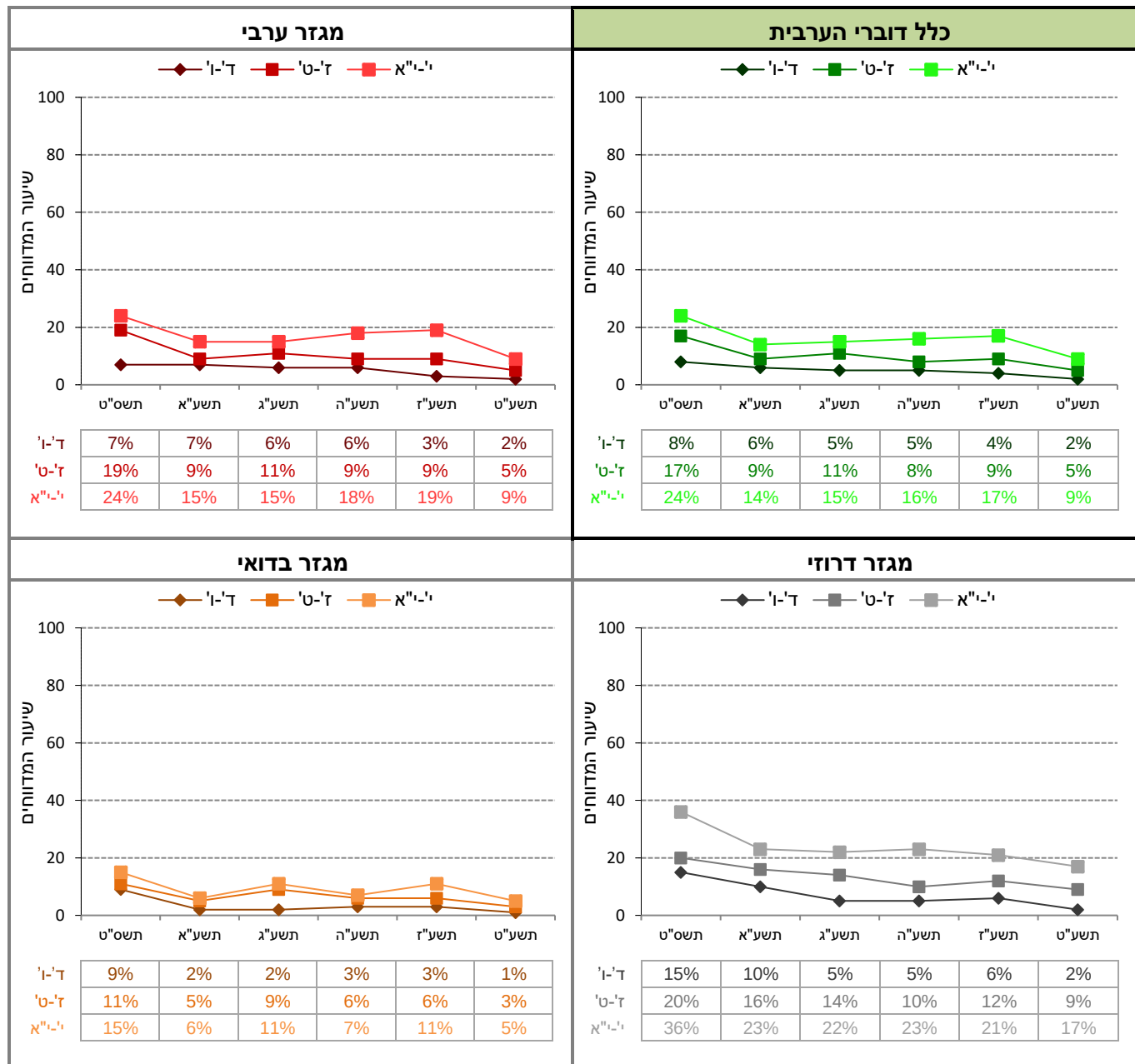
לוח 15: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

נתוני ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס	ו	2%	2%	1%	2%
	ז – ט	5%	9%	3%	5%
	י – יא	9%	17%	5%	9%
	כלל השכבות	6%	10%	3%	5%
האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה	ו	2%	1%	0%	1%
	ז – ט	5%	7%	4%	5%
	י – יא	9%	15%	6%	9%
	כלל השכבות	6%	9%	4%	5%
האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד השתכרות	ד – ו	-	-	-	-
	ז – ט	3%	3%	4%	3%
	י – יא	6%	7%	5%	6%
	כלל השכבות	4%	5%	4%	4%

שתיית אלכוהול – השוואה לאורך השנים

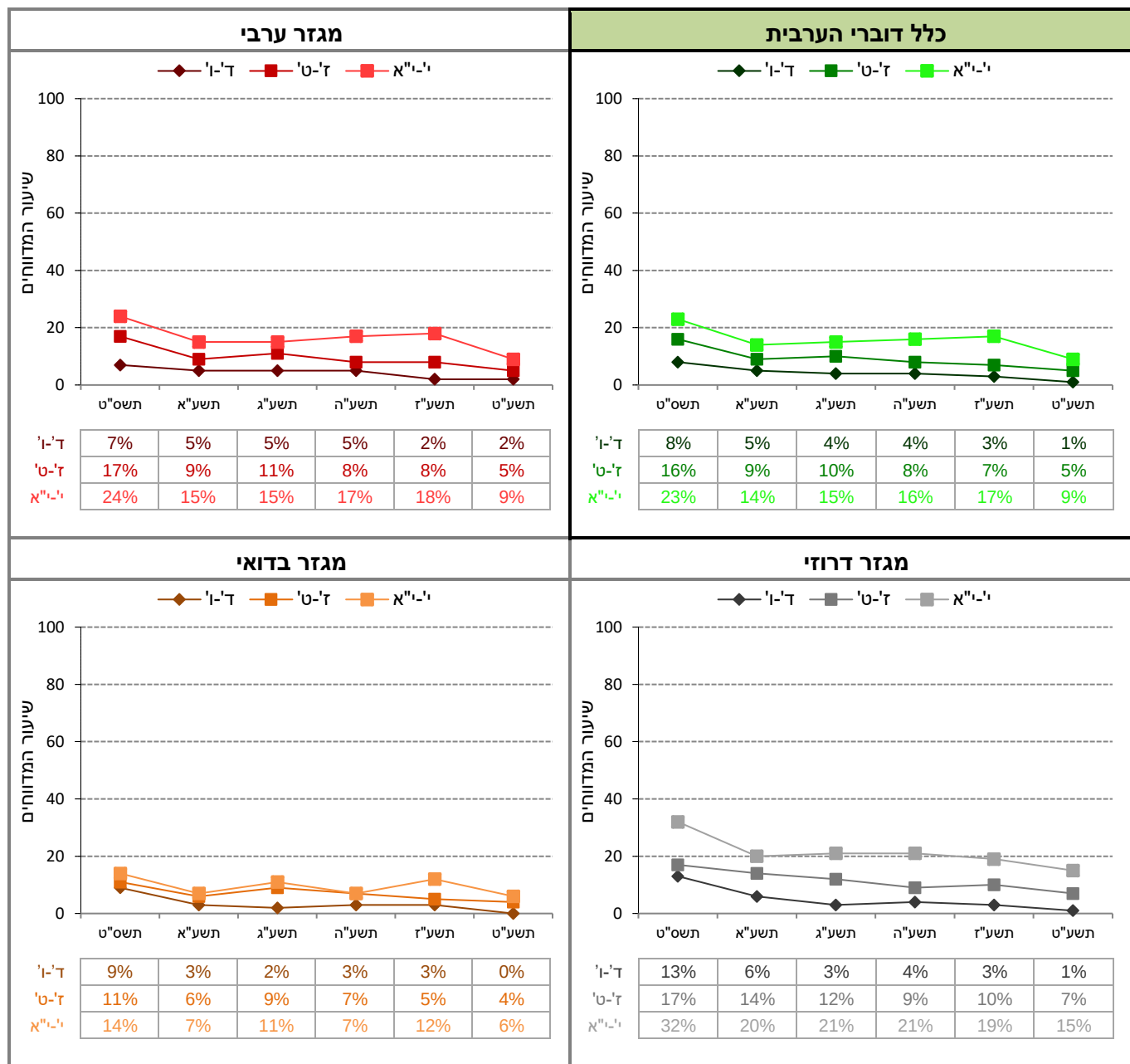
בתרשים 33 מוצגים נתוני ההיגד "שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 33: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

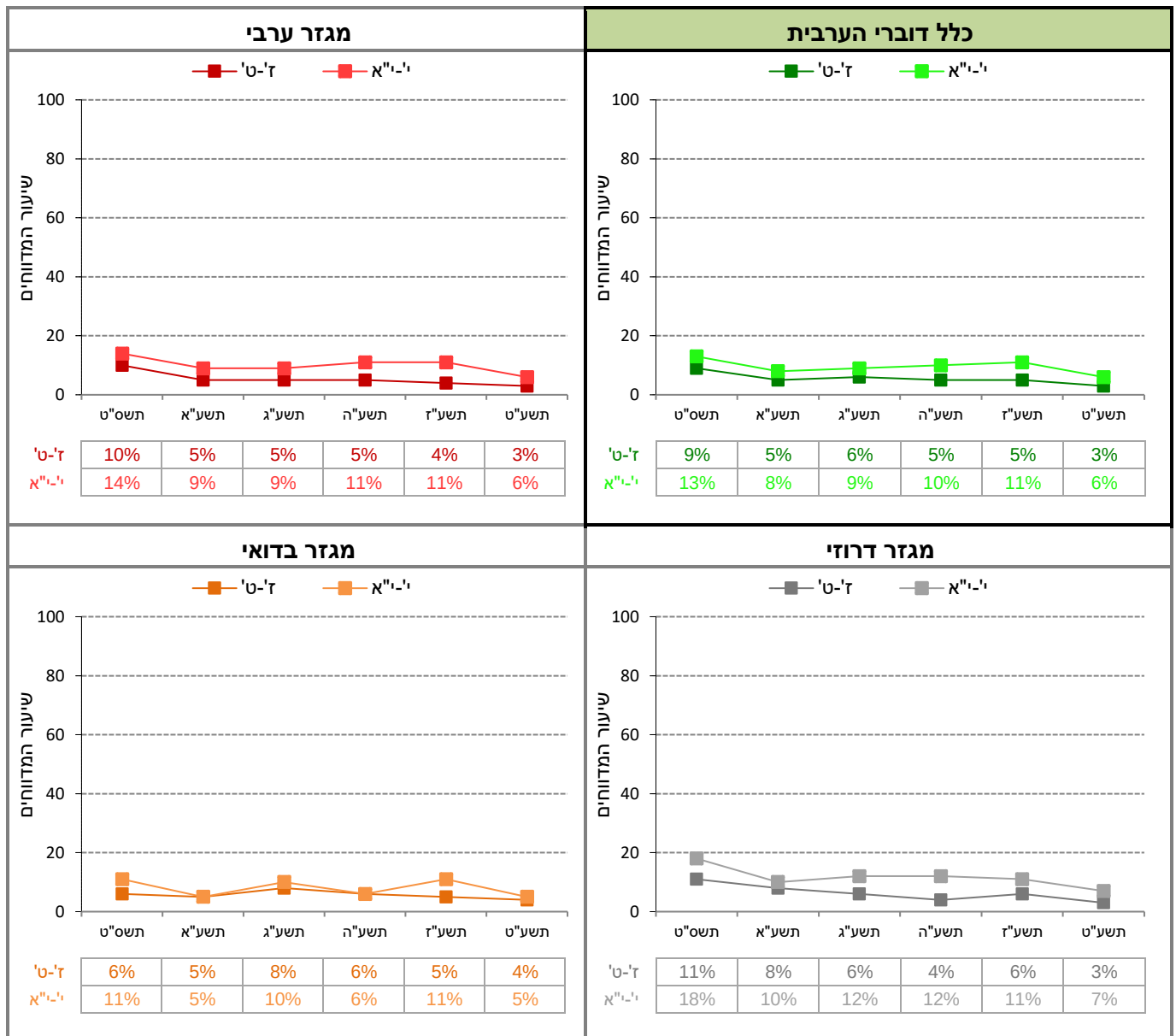
בתרשים 34 מוצגים נתוני ההיגד "שתיית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 34: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

בתרשים 35 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחייך שתית אלכוהול עד השתכרות?" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 35: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול עד שהשתכרו בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

1.13.2. שימוש בסמים

שימוש בסמים (ללא מדד מסכם). * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם אי פעם במהלך חיך עישנת מריחואנה, גראס או חשיש"

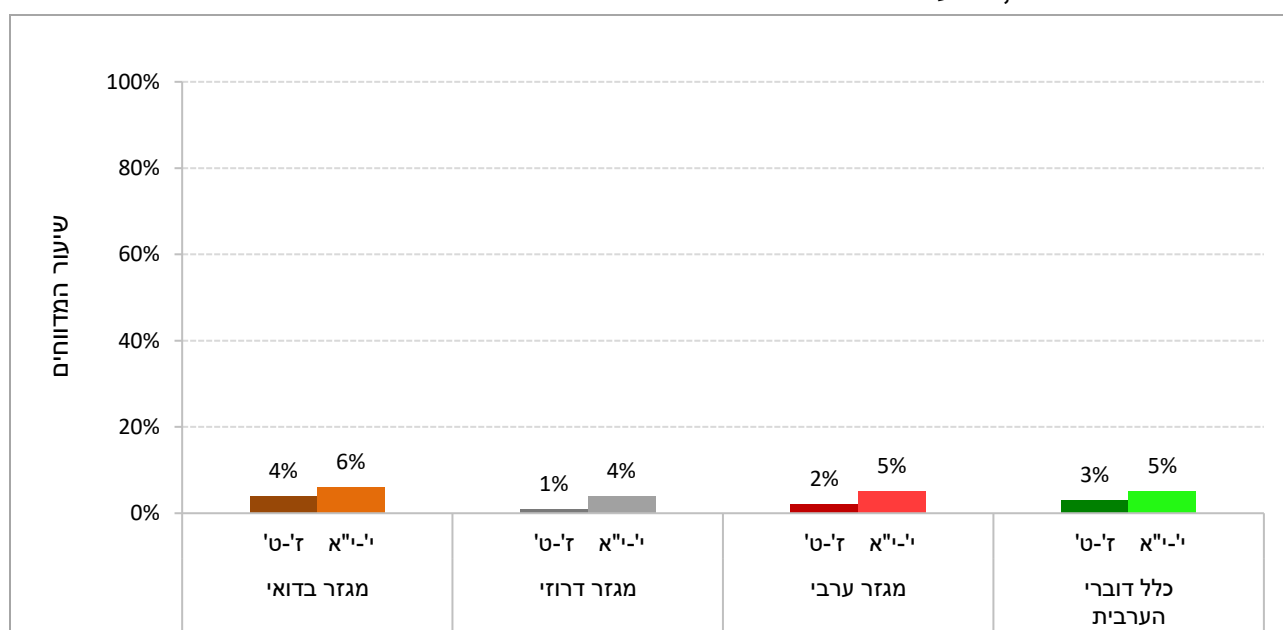
"האם אי פעם במהלך חיך נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות"

* היגדים אלו נשאלו החל מכיתה ז'. שיעור התלמידים המדווחים על שימוש בסמים "1-2 פעמים", "3-9 פעמים" או "מעל 10 פעמים" בחייהם. הסולם המלא: "אף פעם", "1-2 פעמים", "3-9 פעמים", "מעל 10 פעמים".

שימוש בסמים לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

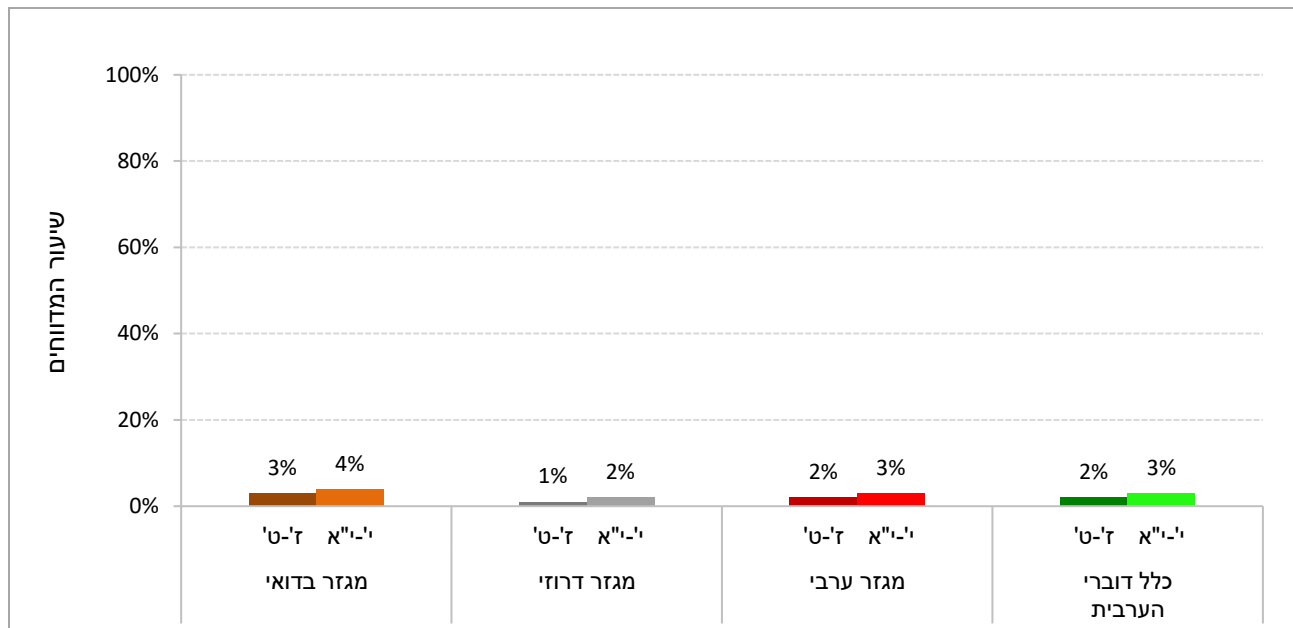
בתרשים 36 מוצגים נתוני ההיגד "עישנת מריחואנה, גראס או חשיש" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 36: שיעורי התלמידים המדווחים על עישון מריחואנה, גראס או חשיש לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

בתרשים 37 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחייך נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 37: שיעורי התלמידים המדווחים על נטילת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

שימוש בסמים לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

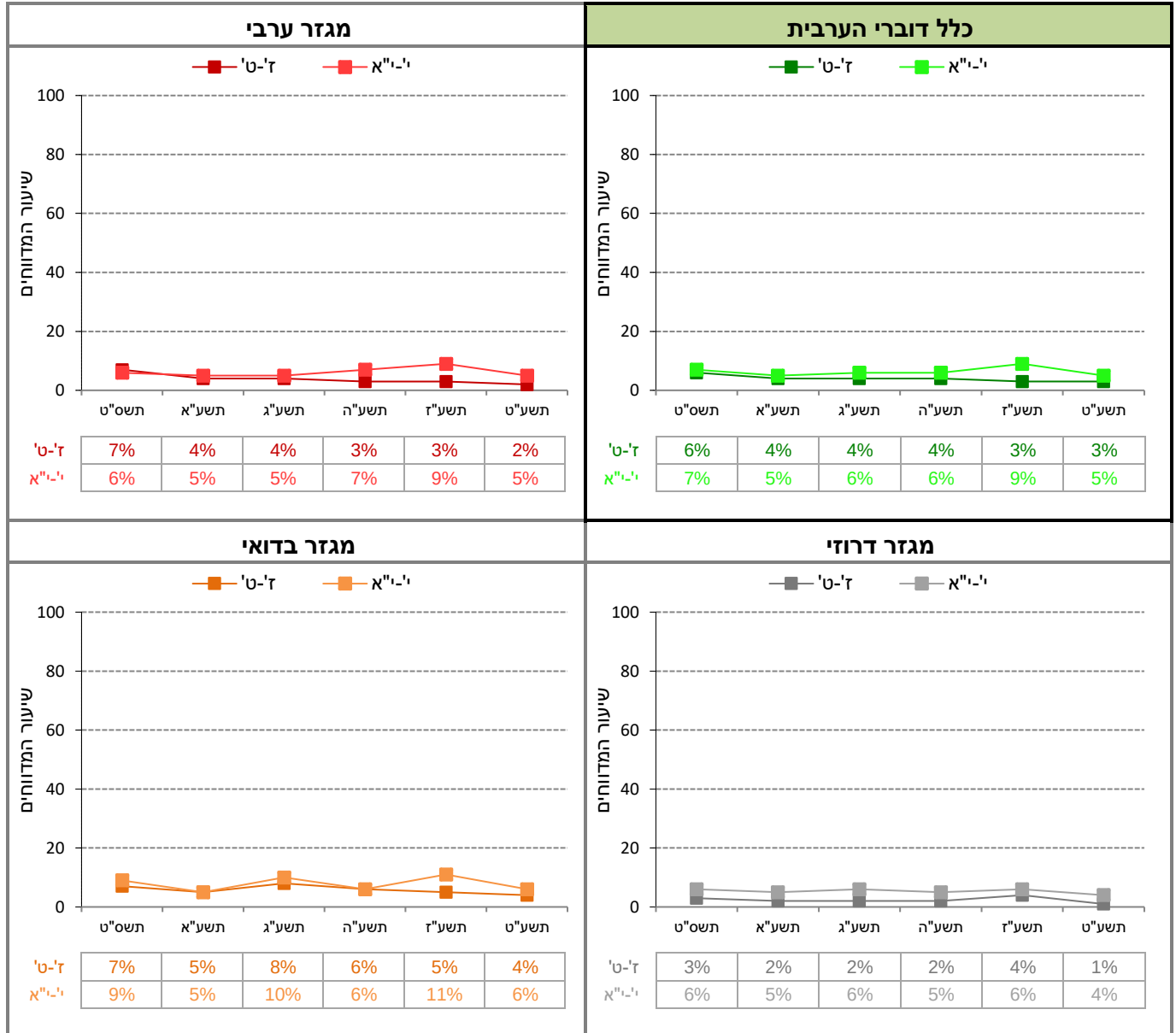
לוח 16: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש בסמים לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם בחייך עישנת מריחואנה, גראס או חשיש
3%	4%	1%	2%	ז - ט	
5%	6%	4%	5%	י - יא	
4%	5%	2%	3%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם בחייך נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות
2%	3%	1%	2%	ז - ט	
3%	4%	2%	3%	י - יא	
3%	4%	1%	2%	כלל השכבות	

שימוש בסמים – השוואה לאורך השנים

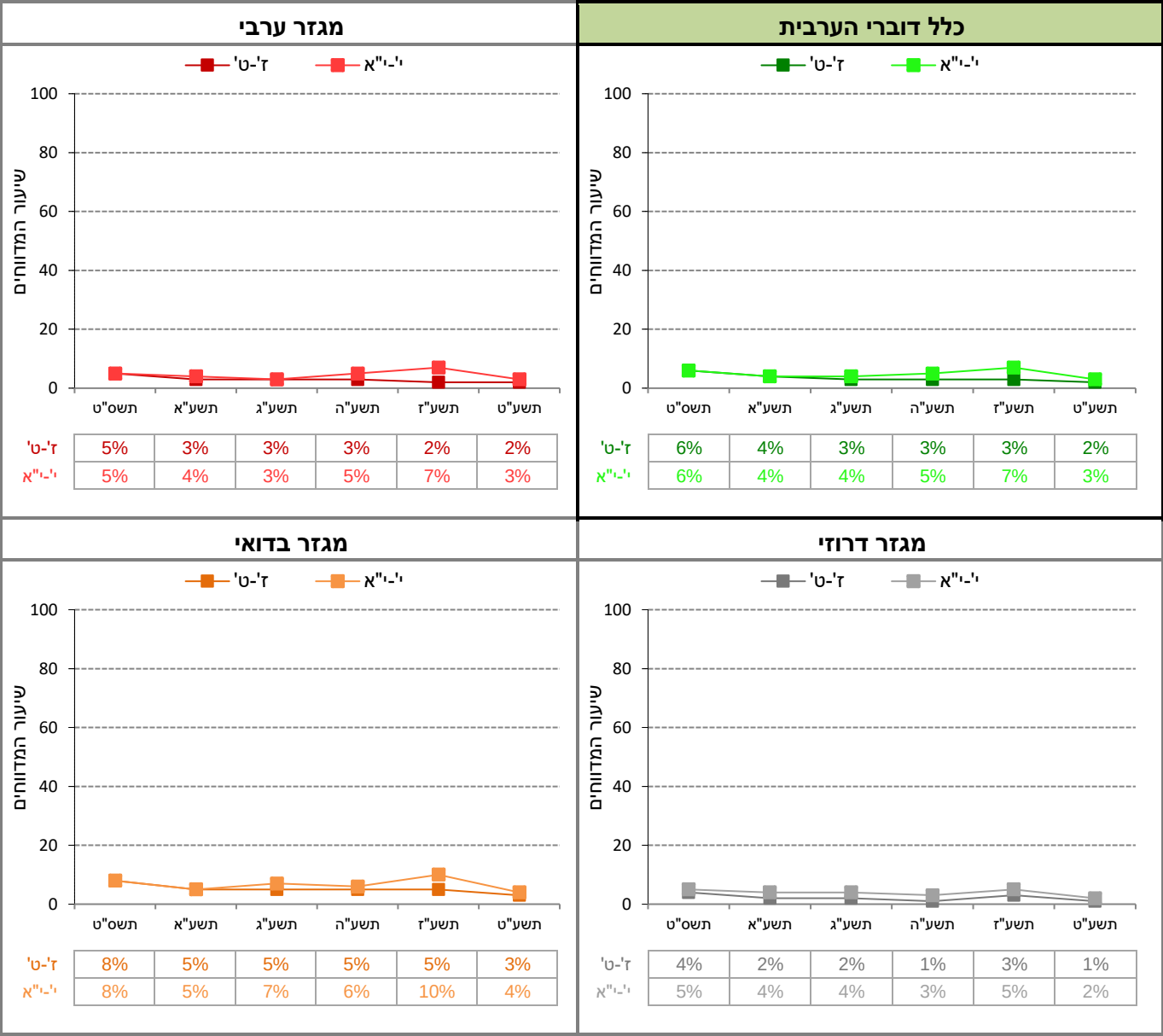
בתרשים 38 מוצגים נתוני ההיגד "האם אי פעם בחיך עישנת מריחואנה, גראס או חשיש" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 38: שיעורי התלמידים המדווחים על עישון מריחואנה, גראס או חשיש בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

בתרשים 39 מוצגים נתוני ההיגד "נטילת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 39: שיעורי התלמידים המדווחים על נטילת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

14. הימנעות מהגעה לבית הספר מחשש לפגיעה

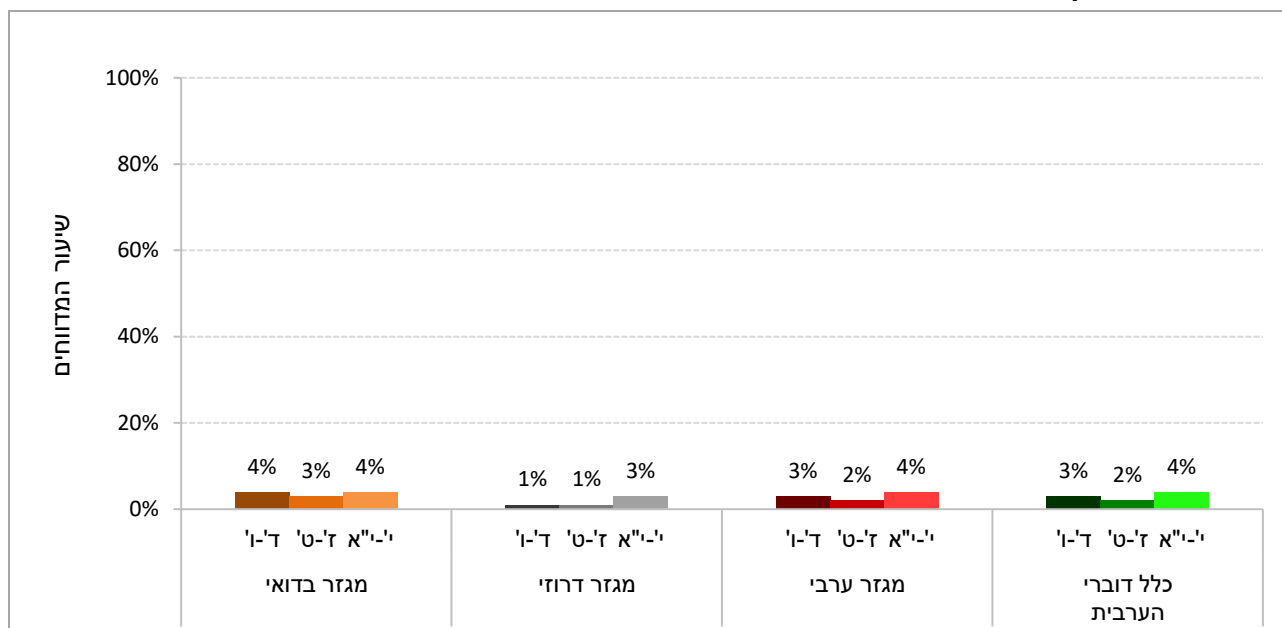
הימנעות מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה (ללא מדד מסכם): * ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית הספר או בדרך אליו" * שיעור התלמידים המדווחים שהאירוע המוזכר קרה להם "פעם או פעמיים" או "שלוש פעמים או יותר" בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

הימנעות מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפי מגזר – נתוני ההיגד (תשע"ט)

בתרשים 40 מוצגים נתוני ההיגד "הימנעות מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 40: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

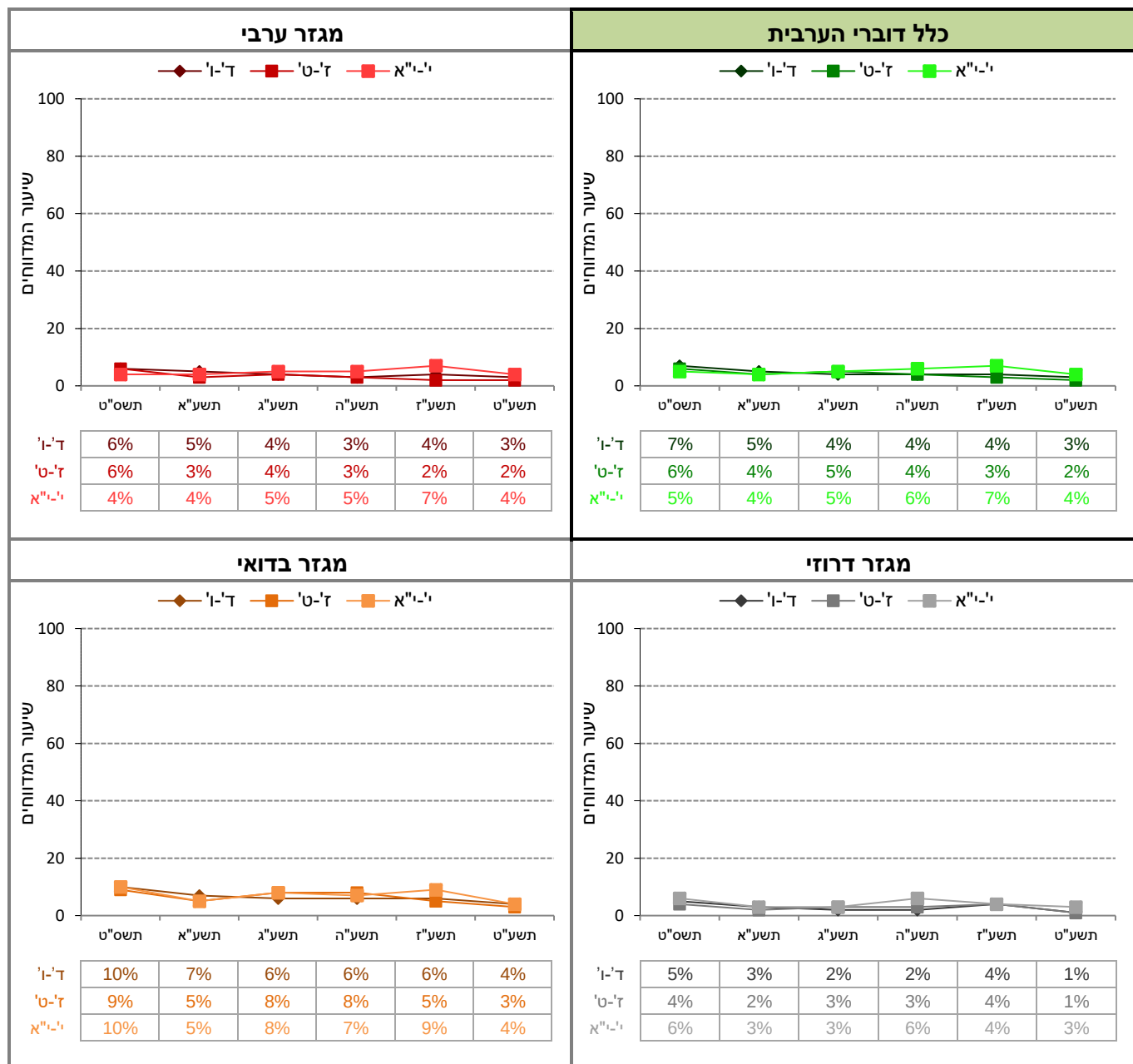
לוח 17: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

נתוני ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית הספר או בדרך אליו	ד - ו	3%	1%	4%	3%
	ז - ט	2%	1%	3%	2%
	י - יא	4%	3%	4%	4%
	כלל השכבות	3%	2%	4%	3%

הימנעות מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה – השוואה לאורך השנים

בתרשים 41 מוצגים נתוני ההיגד "הימנעות מהגעה לביה"ס" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 41: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

פרק 2

אלימות ומוגנות במרחב הדיגיטלי

פרק 2 הוא פרק חדש בדוח ניטור האלימות והוא ממקד את הזרקור במרחב שבו התלמידים (ואף הוריהם) מבליים חלק ניכר מיומם ושם מתרחשות חלק מהאינטראקציות המשמעותיות שהם מקיימים לאורך היום. לצד יתרונות שמעניק העולם הדיגיטלי והאינטרנטי כמו נגישות למידע, אפשרות לעבודה משותפת ותרומה אפשרית להפיכת התלמיד ללומד עצמאי (Halverson et al. 2016), חשיפה לעולם זה עלולה לטמון בחובה גם חשיפה לסכנות רבות כגון תופעת הביוש (shaming), חרמות ועוד (Benbenishty and Astor, 2019: 156-181).

הנתונים להלן יוצגו בשלושה חלקים עיקריים. תחילה, יוצגו נתוני הקשר: מידת החשיפה לרשת האינטרנט בכלל ולרשתות חברתיות בפרט וכן דיווחי תלמידים בדבר מידת המודעות של הוריהם למעשיהם במרחב הדיגיטלי. הבנת ההקשר חשובה כדי להבין את החלק השני בפרק זה – קורבנות לאלימות דיגיטלית – וכדי להעניק לו פירוש. בחלק ההקשר יוצגו גם תגובות של תלמידים על שאלות שכבר הוצגו להם בפעילות הקודמות של סקר ניטור אלימות וגם תגובותיהם על כמה שאלות חדשות שהופיעו לראשונה בשאלוני תשע"ט. החלק האחרון של הפרק עוסק בפנייה של תלמידים לעזרה בעקבות פגיעה שחוו במרחב הדיגיטלי.

להלן תיאור שלושת החלקים המרכיבים את הפרק השני של הדוח.

חשיפה לאלימות דיגיטלית: הקשר

חלק זה מציע התבוננות על ההקשרים של תופעת האלימות הדיגיטלית. תחילה יוצגו נתונים בדבר עצם השימוש של התלמידים בטלפונים חכמים (סמארטפונים). נושא זה נדון לא פעם דרך הפריזמה של "הפער הדיגיטלי" (Digital Divide או Digital Gap). כך, למשל, לפי ארגון ה-OECD הנגישות לאינטרנט בפס רחב, באמצעות טלפונים חכמים בפרט, היא אחד האמצעים המרכזיים לקידום צמיחה ואיכות חיים בתקופתנו (OECD, 2019). עם זאת, כפי שנראה להלן, לנגישות זו יש כמובן גם צד שלילי של בריונות ואלימות – נושא שמהווה את עיקר הפרק הנוכחי. מובן שבדיקה מעמיקה של סוגיית הנגישות לאמצעים דיגיטליים ולרשת האינטרנט דורשת איסוף מידע נוסף, מעבר לטלפונים החכמים: גישה למחשבים ביתיים/ניידים, גישה לאינטרנט בפס רחב ועוד, אך מכיוון שהנגישות כשלעצמה איננה המוקד כאן אלא אמורה לשמש רק כרקע – בחרנו להסתפק רק בסוגיית הנגישות לטלפונים חכמים והשימוש בהם.

לאחר הממצאים בדבר עצם השימוש בטלפונים חכמים, הדוח יעסוק בסוגי הפעילויות שתלמידים מבצעים בזמן שהייה במרחב הדיגיטלי: באיזו מידה שהייה ברשת האינטרנט משמשת להשתתפות ברשתות חברתיות ולמשחקי רשת? ובאיזו מידה היא משמשת לביצוע מטלות לימודיות ולחיפוש ואיתור מידע מעבר למטלות הלימודיות? גם נתונים אלו עשויים לסייע בהבנת ההקשר הרחב של האלימות בסביבה הדיגיטלית, אך מעבר לכך: הם יכולים לתת אינדיקציה להיקפים היחסיים של השימושים השונים שהתלמידים עושים ברשת האינטרנט.

עוד בפרק זה מופיעים נתונים בדבר דיווחי התלמידים על זמן/היקף השימוש היומי שלהם ברשתות חברתיות בשבוע הלימודים וכן בסופי השבוע. לנתון זה עשויה להיות משמעות רבה לאור מחקר אחר של OECD אשר הצביע על השניות בכל הנוגע לחשיפה גבוהה לרשת האינטרנט: מצד אחד חשיפה גבוהה לרשת האינטרנט יוצרת הזדמנויות ללמידה ולאינטראקציה בין אישית משמעותית, אך מצד שני תלמידים אשר מדווחים על שימוש רב במיוחד באינטרנט וברשתות חברתיות (Binge Usage), מתאפיינים גם ברמה נמוכה יותר של שביעות רצון כללית וברמה גבוהה של חשיפה לאלימות ולתכנים מיניים בוטים (OECD 2015: 217).

החלק שלאחר מכן עוסק בשימוש של התלמידים ברשתות חברתיות שונות. כאן אנחנו מתקרבים מעט יותר לסוגיית הליבה: אלימות דיגיטלית ברשתות החברתיות כחלק מאלימות דיגיטלית בכלל. השאלה הנשאלת כאן היא באילו מהרשתות החברתיות התלמידים עושים שימוש רב יחסית? בהקשר זה התלמידים נשאלו על שימושם בארבע רשתות מוכרות ופופולריות (בעת עריכת הסקר): פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם וסנפצ'ט. על אף שכל אחת מהרשתות משתייכת לקטגוריה הרחבה של רשתות חברתיות, ההבדלים ביניהן מהותיים: פייסבוק היא הרשת הוותיקה והמוכרת המשלבת בין תכנים כתובים לבין תכנים ויזואליים ויש הטוענים שהדורות הצעירים פחות משתמשים בה; רשת הטוויטר מגבילה את הכותבים למסרים קצרים, חדים ומהירים, אשר יש הטוענים כי הם יכולים לעודד אלימות, בין השאר כלפי נשים (Amnesty International 2018); רשת האינסטגרם מכוונת כל כולה לתכנים ויזואליים וגולשים צעירים מרבים להשתמש בה לשם חשיפה עצמית ויזואלית ולתגובות באשר לדימויים ויזואליים של משתמשים אחרים. לצד היבטים של שיתוף ושל תכנים חיוביים, יש חוקרים המצביעים על כך שאופן תקשורת כזה יכול להגביר נרקסיזם (Greenfield, Evers and Dembo 2017). לבסוף, רשת הסנפצ'ט שהיא הרשת החדשה והעדכנית ביותר (בעת ביצוע המחקר), וייחודה הוא בכך שהתכנים הוויזואליים שהמשתמשים מעלים בה נמחקים כעבור זמן קצר ולא מותרים זכר (בניגוד ליתר הרשתות). יש

הטוענים שמאפיין זה של הרשת החברתית מגביר את ההסתברות למסרים פוגעניים וכן לתופעות של קנאה ואלימות מילולית בין בני זוג (Utz, Muscanell and Khalid 2015).

עוד בנושא ההקשר של החשיפה לאלימות דיגיטלית התבקשו התלמידים להשיב על היגד העוסק במודעות של ההורים למעשיהם של המשיבים ברשת האינטרנט. נושא זה מתועד בספרות כבעל חשיבות רבה לשם יצירת התנהגות אחראית ברשת ולהגברת המוגנות בה (Third, Spry and Locke 2013).

קורבנות לאלימות דיגיטלית

חלק זה הוא ליבת את ליבת חלק ב' המוקדש לאלימות דיגיטלית ובו מוצגים נתונים בדבר החשיפה של התלמידים לאלימות דיגיטלית בכלל ולאלימות ברשתות החברתיות בפרט. דהיינו, קורבנות לאלימות דיגיטלית ולאלימות ברשתות החברתיות. בחלק זה מוצגת גם השוואה לנתונים המקבילים מהשנים הקודמות שבהן הסקר התבצע. בתשע"ט התווסף לחלק זה היגד חדש הבודק את הקורבנות של התלמידים לקריאה לחרם ברשתות החברתיות.

פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה במרחב הדיגיטלי

החלק השלישי והאחרון בפרק זה עוסק בסוגיית הפנייה לעזרה: האם תלמידים יפנו לעזרה אם הם נפגעים במרחב הדיגיטלי? ואם כן, למי יפנו? סוגיה זו חשובה גם כשלעצמה וגם בהקשר של שירות החדש שהושק לאחרונה בהובלת המשרד לביטחון הפנים בשיתוף משרד החינוך, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד הבריאות ופרקליטות המדינה: המערך הלאומי להגנה על ילדים ונוער ברשת, הידוע גם כ"מוקד 105" (זהו המספר הסלולרי לפנייה למוקד). במערך זה פועלים יחדיו שוטרים לצד אנשי מקצוע מהמשרדים השונים, לשם מתן סיוע והגנה לילדים ונוער ברשת לאורך כל השנה, לרבות בחופשת הקיץ (אגף שפ"י, 2018).

1. חשיפה לאלימות דיגיטלית: הקשר

2.1.1. שימוש בטלפונים חכמים ("סמארטפונים") ע"י התלמידים

שימוש בטלפונים חכמים ע"י התלמידים. * ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

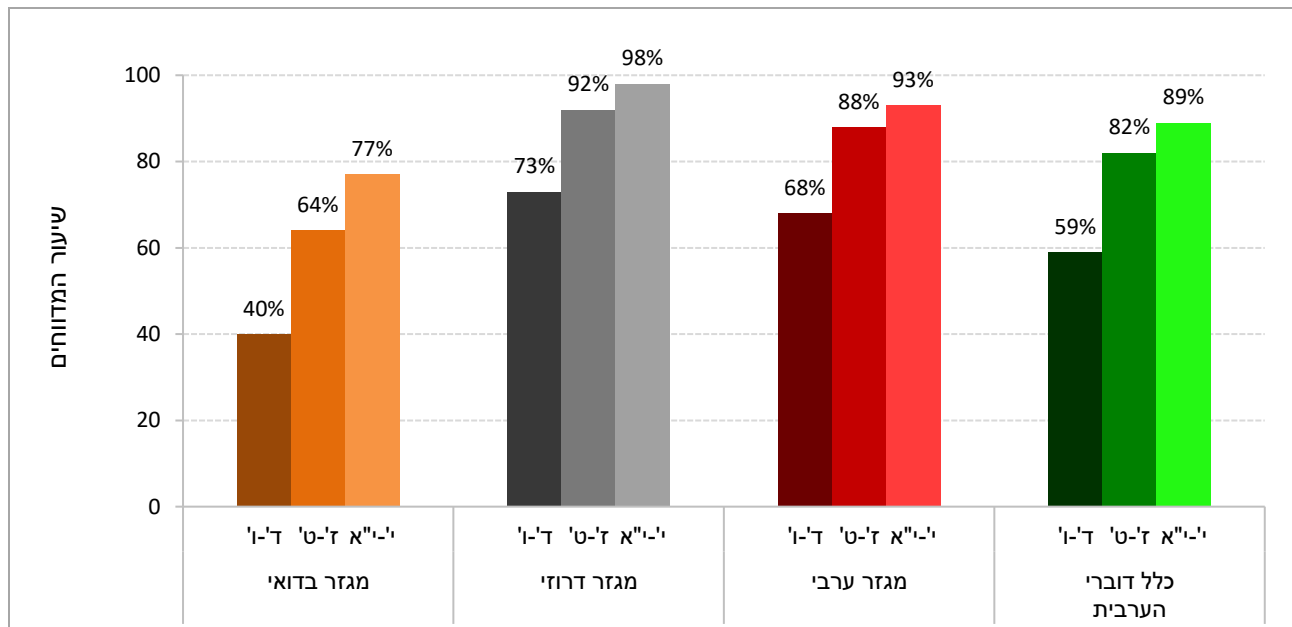
"האם יש ברשותך טלפון חכם (סמארטפון) שאתה משתמש בו באופן קבוע (מכשיר המאפשר גלישה באינטרנט וברשתות החברתיות)"

* שיעור התלמידים אשר השיבו בחיוב על השאלה.

שימוש בטלפונים חכמים ("סמארטפונים") ע"י התלמידים לפי מגזר – נתוני ההיגד (תשע"ט)

בתרשים 42 מוצגים שיעורי המדווחים על שימוש בטלפונים חכמים באופן קבוע בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 42: שיעורי התלמידים המדווחים כי יש ברשותם טלפון חכם שהם משתמשים בו באופן קבוע: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

לוח 18: שיעורי התלמידים המדווחים כי יש ברשותם טלפון חכם משתמשים בו באופן קבוע: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
59%	40%	73%	68%	ד - ו	האם יש ברשותך טלפון חכם (סמארטפון) שאתה משתמש בו באופן קבוע (מכשיר המאפשר גלישה באינטרנט וברשתות החברתיות)
82%	64%	92%	88%	ז - ט	
89%	77%	98%	93%	י - יא	
75%	57%	86%	82%	כלל השכבות	

בהמשך נשאלו התלמידים גם על הגיל שבו התחילו להשתמש בטלפון חכם.

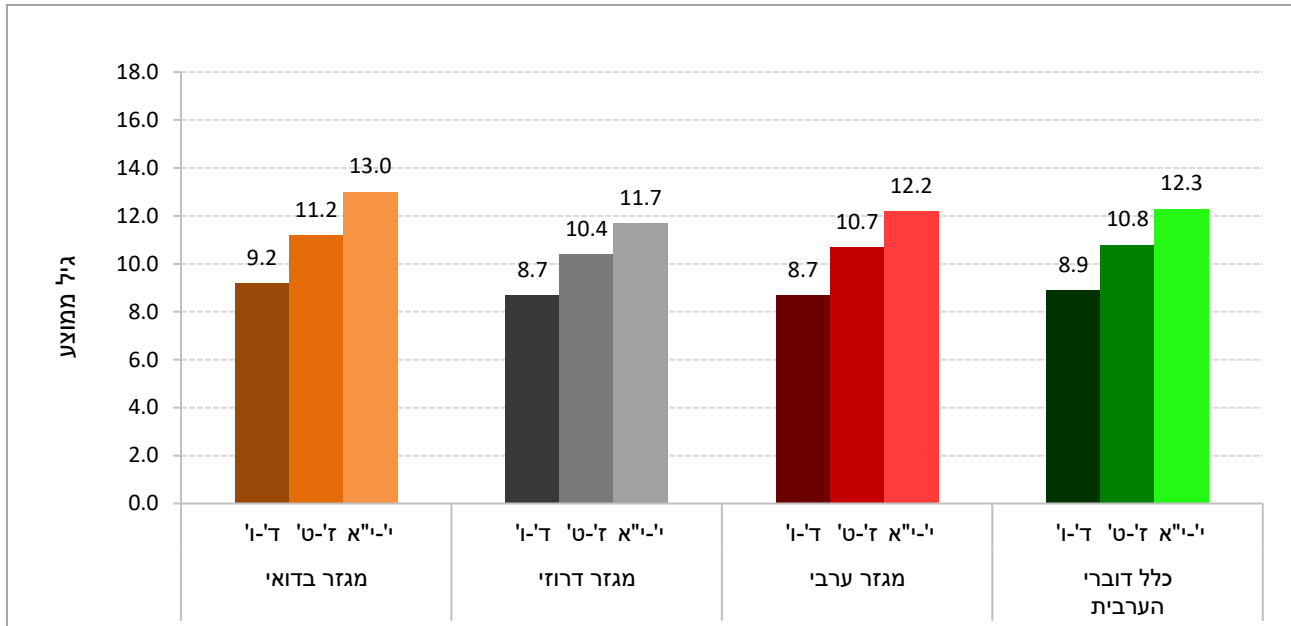
גיל התחלת השימוש בטלפון חכם. * ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

"אם יש ברשותך סמארטפון, באיזה גיל התחלת להשתמש בסמארטפון משלך?"
* שאלה זו הייתה שאלה פתוחה והמענה הוא מספר – גיל הנשאלים.

גיל התחלת השימוש בטלפון חכם לפי מגזר – נתוני ההיגד (תשע"ט)

בתרשים 43 מוצגים שיעורי המדווחים על גיל התחלת השימוש בטלפון חכם בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 43: גיל ממוצע של התחלת שימוש בטלפון חכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 19: גיל ממוצע של התחלת שימוש בטלפון חכם לפי דיווחי התלמידים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי		שכבות	נתוני ההיגד
8.9	9.2	8.7	8.7	ממוצע	ד - ו	אם יש ברשותך סמארטפון, באיזה גיל התחלת להשתמש בסמארטפון משלך?
2	2.1	1.7	1.9	ס"ת		
10.8	11.2	10.4	10.7	ממוצע	ז - ט	
2.1	2.2	1.9	2.1	ס"ת		
12.3	13	11.7	12.2	ממוצע	י - יא	
2.2	2.5	2.3	2.1	ס"ת		
10.6	11.2	10.2	10.5	ממוצע	כלל השכבות	
2.5	2.7	2.3	2.4	ס"ת		

2.1.2. השימושים ברשת האינטרנט

השימושים ברשת האינטרנט (ללא מדד מסכם)*.

הנוסח בשאלון: "חשוב על הדברים שאתה עושה כשאתה נמצא באינטרנט. באיזו מידה אתה עושה כל אחד מהבאים?"

נמצא ברשתות חברתיות (למשל: אינסטגרם, פייסבוק, ווטסאפ וכו')

משתתף במשחקי רשת (למשל: פורטנייט, מיינקראפט)

מבצע משימות לימודיות (למשל: חיפוש חומרים לעבודה, למידה למבחן וכו')

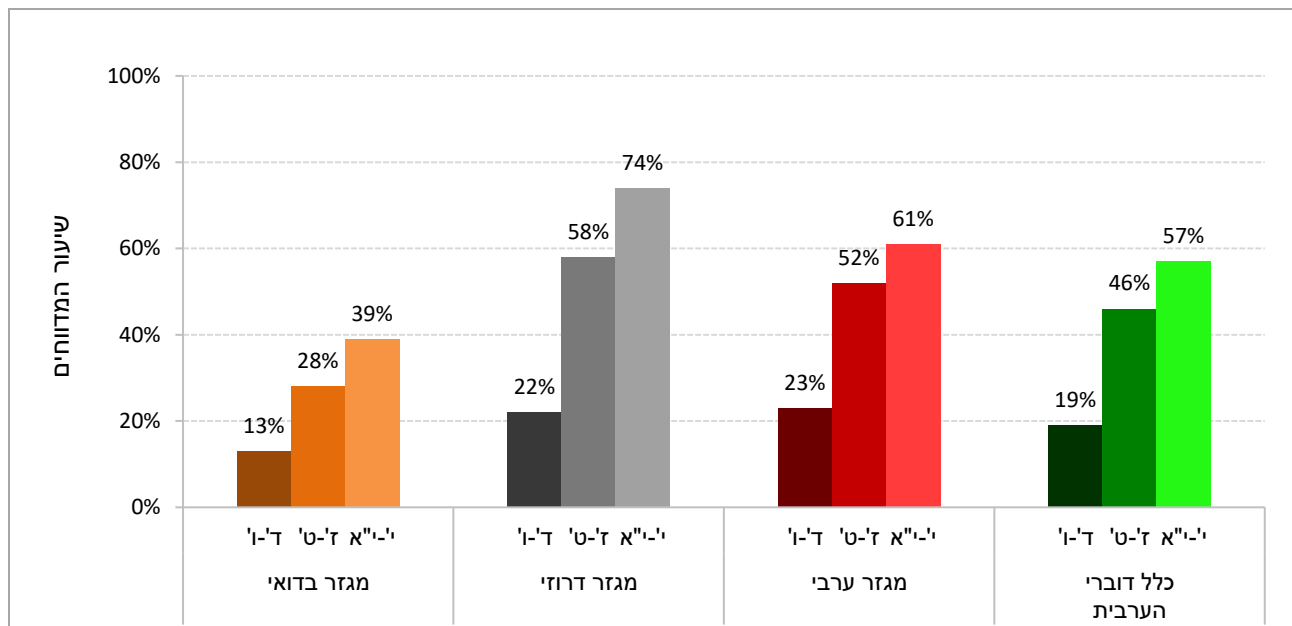
קורא ומחפש מידע שאינו קשור ללימודים (למשל: חדשות, בידור וכד')

* שיעור התלמידים שבחרו באחת האפשרויות "במידה רבה" או "במידה רבה מאוד" עבור כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "בכלל לא", "במידה מועטה", "במידה בינונית", "במידה רבה", "במידה רבה מאוד".

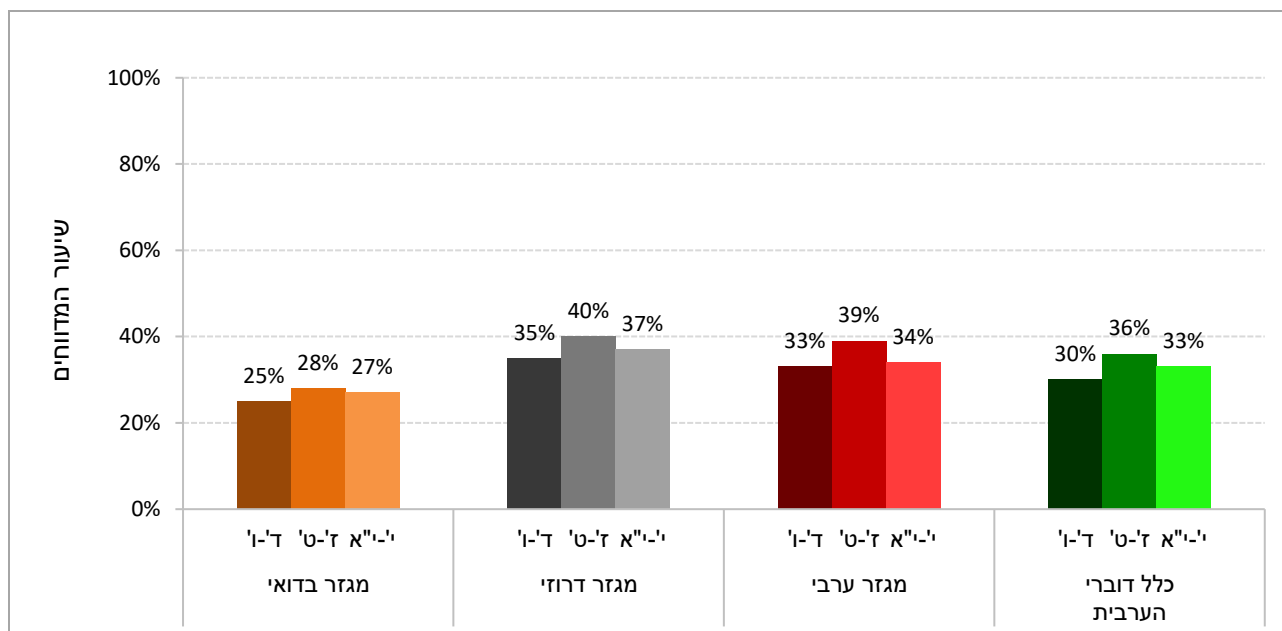
השימושים ברשת האינטרנט לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

בתרשימים 44-47 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בשימושים של תלמידים ברשת האינטרנט. בעת הגלישה ברשת, באיזה היקף הם נמצאים ברשתות החברתיות, משתתפים במשחקי רשת, מבצעים משימות לימודיות וקוראים/מחפשים מידע שאינו לימודי. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

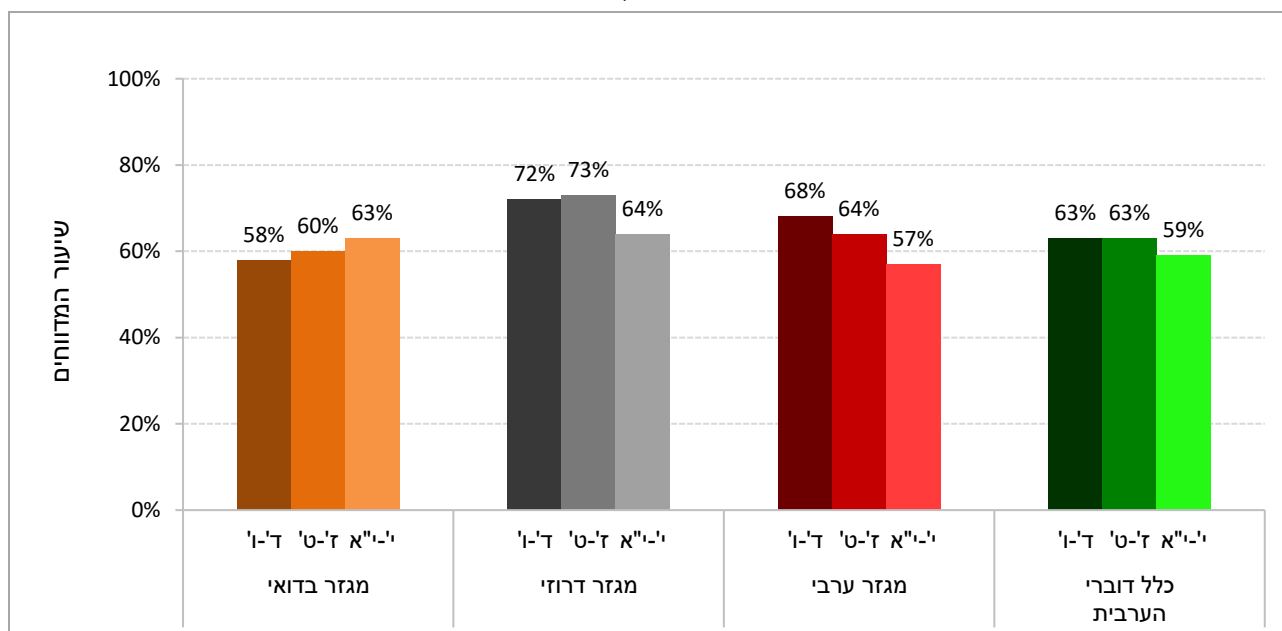
תרשים 44: שיעורי התלמידים המדווחים כי כשהם משתמשים באינטרנט הם נמצאים ברשתות החברתיות במידה רבה או במידה רבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

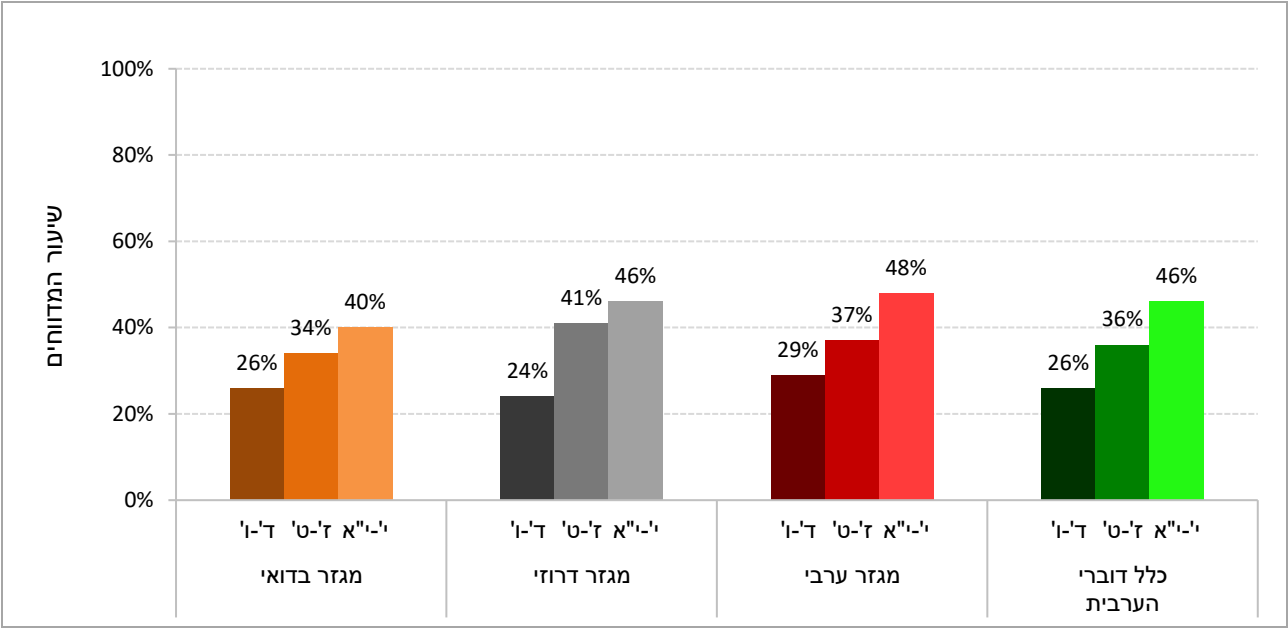
תרשים 45: שיעורי התלמידים המדווחים כי כשהם משתמשים באינטרנט הם משתתפים במשחקי רשת במידה רבה או במידה רבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 46: שיעורי התלמידים המדווחים כי כשהם משתמשים באינטרנט הם מבצעים משימות לימודיות במידה רבה או במידה רבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 47: שיעורי התלמידים המדווחים כי כשהם משתמשים באינטרנט הם קוראים ומחפשים מידע שאינו קשור ללימודים במידה רבה או במידה רבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

השימושים ברשת האינטרנט לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

לוח 20: שיעורי התלמידים המדווחים על כל אחד מהשימושים ברשת האינטרנט במידה רבה או במידה רבה מאוד: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד הנוסח בשאלון: "חשוב על הדברים שאתה עושה כשאתה נמצא באינטרנט. באיזו מידה אתה עושה את כל אחד מהבאים"
19%	13%	22%	23%	ד - ו	נמצא ברשתות חברתיות (למשל: אינסטגרם, פייסבוק, ווטסאפ וכו')
46%	28%	58%	52%	ז - ט	
57%	39%	74%	61%	י - יא	
38%	25%	48%	43%	כלל השכבות	
30%	25%	35%	33%	ד - ו	משתתף במשחקי רשת (למשל: פורטנייט, מיינקראפט)
36%	28%	40%	39%	ז - ט	
33%	27%	37%	34%	י - יא	
33%	26%	38%	36%	כלל השכבות	
63%	58%	72%	68%	ד - ו	מבצע משימות לימודיות (למשל: חיפוש חומרים לעבודה, למידה למבחן וכו')
63%	60%	73%	64%	ז - ט	
59%	63%	64%	57%	י - יא	
62%	60%	70%	64%	כלל השכבות	
26%	26%	24%	29%	ד - ו	קורא ומחפש מידע שאינו קשור ללימודים (למשל: חדשות, בידור וכד')
36%	34%	41%	37%	ז - ט	
46%	40%	46%	48%	י - יא	
35%	32%	36%	37%	כלל השכבות	

2.1.3. זמן השימוש ברשתות החברתיות במהלך היום

זמן השימוש ברשתות החברתיות במהלך היום (ללא מדד מסכם). * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"כמה זמן אתה נמצא ברשתות חברתיות ביום רגיל, במהלך שבוע הלימודים"

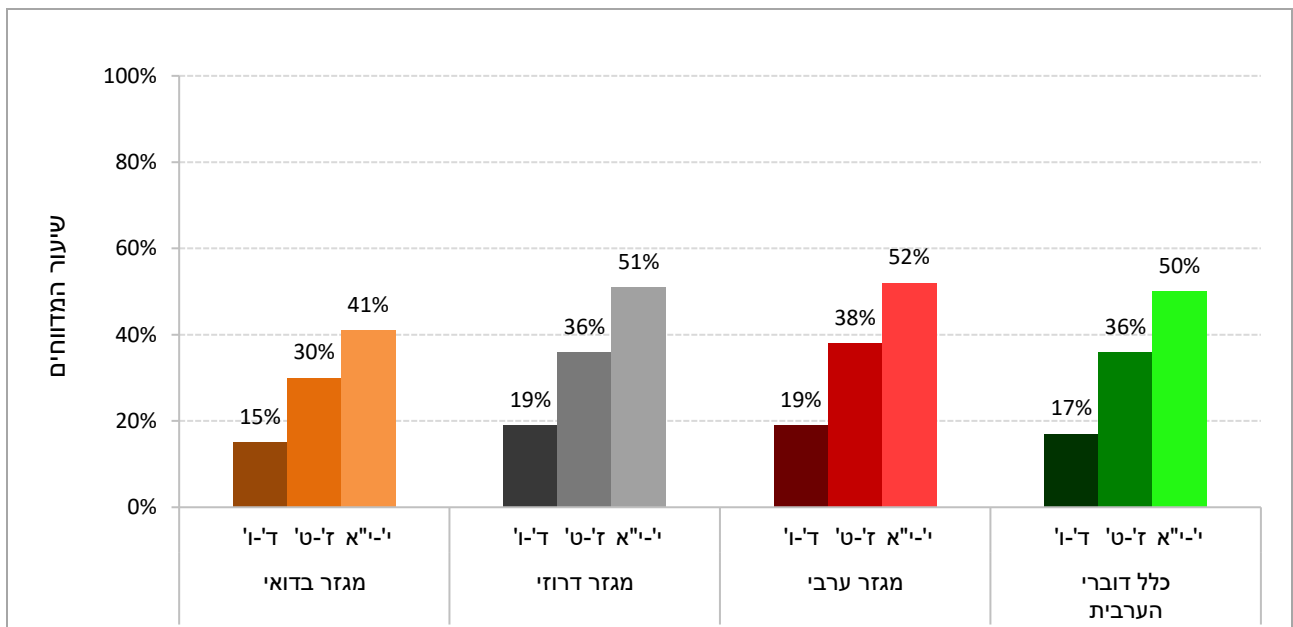
"כמה זמן אתה נמצא ברשתות חברתיות ביום שבו אין לימודים (למשל: סוף שבוע, חופשה וכד')"

* שיעור המדווחים על שימוש ברשתות חברתיות "בין שלוש שעות לארבע", "בין ארבע שעות לחמש" או "מעל חמש שעות". הסולם המלא: "כלל לא", "עד שעה", "בין שעה לשעתיים", "בין שעתיים לשלוש", "בין שלוש שעות לארבע", "בין ארבע שעות לחמש", "מעל חמש שעות".

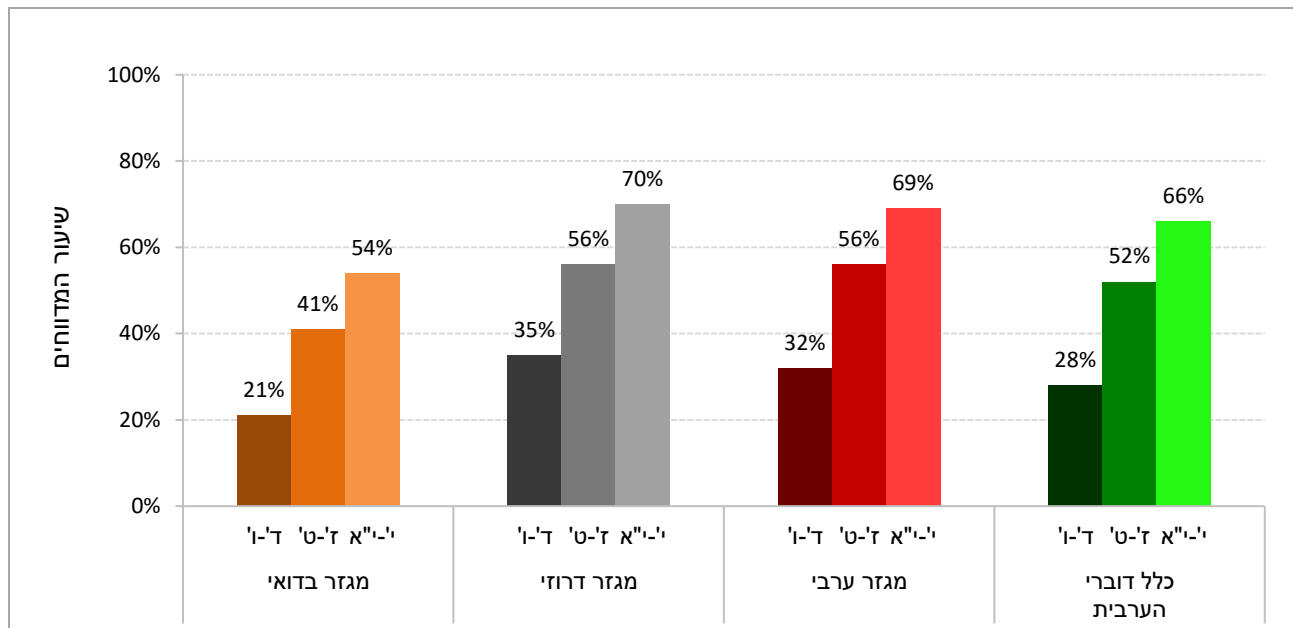
זמן השימוש ברשתות החברתיות לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

בתרשימים 48-49 מוצגים שיעורי התלמידים אשר דיווחו כי הם נמצאים ברשתות החברתיות לפחות שלוש שעות ביום. תרשים 48 נוגע לימים רגילים, דהיינו במהלך שבוע הלימודים, ואילו תרשים 49 נוגע לימים שאינם ימי לימודים. נתוני תשע"ט מוצגים להלן לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 48: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש ברשתות החברתיות לפחות שלוש שעות ביום רגיל, במהלך שבוע הלימודים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 49: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש ברשתות חברתיות לפחות שלוש שעות ביום שבו אין לימודים (למשל: סוף שבוע, חופשה וכד'): נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

לוח 21: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש ברשתות חברתיות לפחות שלוש שעות ביום: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
17%	15%	19%	19%	ד - ו	כמה זמן אתה נמצא ברשתות חברתיות ביום רגיל, במהלך שבוע הלימודים
36%	30%	36%	38%	ז - ט	
50%	41%	51%	52%	י - יא	
33%	28%	34%	36%	כלל השכבות	
28%	21%	35%	32%	ד - ו	כמה זמן אתה נמצא ברשתות חברתיות ביום שבו אין לימודים (למשל: סוף שבוע, חופשה וכד')
52%	41%	56%	56%	ז - ט	
66%	54%	70%	69%	י - יא	
47%	37%	52%	51%	כלל השכבות	

2.1.4. סוגי הרשתות החברתיות שבהן משתמשים התלמידים

סוגי הרשתות החברתיות שבהן משתמשים התלמידים (ללא מדד מסכם).*

הנוסח בשאלון: "האם אתה משתמש בכל אחת מהרשתות החברתיות הבאות, ואם כן, באיזה היקף?"

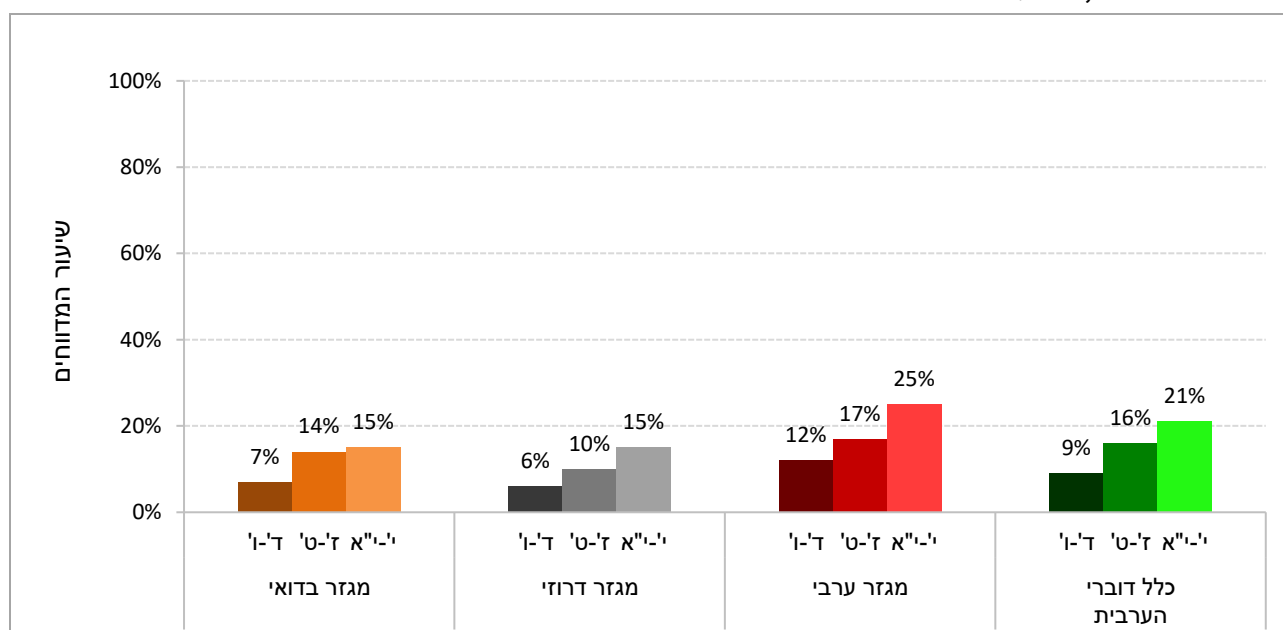
- פייסבוק
- ווטסאפ
- אינסטגרם
- סנפצ'ט

* שיעור התלמידים אשר בחרו באחת האפשרויות "הרבה" או "הרבה מאוד" עבור כל אחד מארבעת ההיגדים. הסולם המלא: "בכלל לא", "מעט מאוד", "במידה בינונית", "הרבה", "הרבה מאוד".

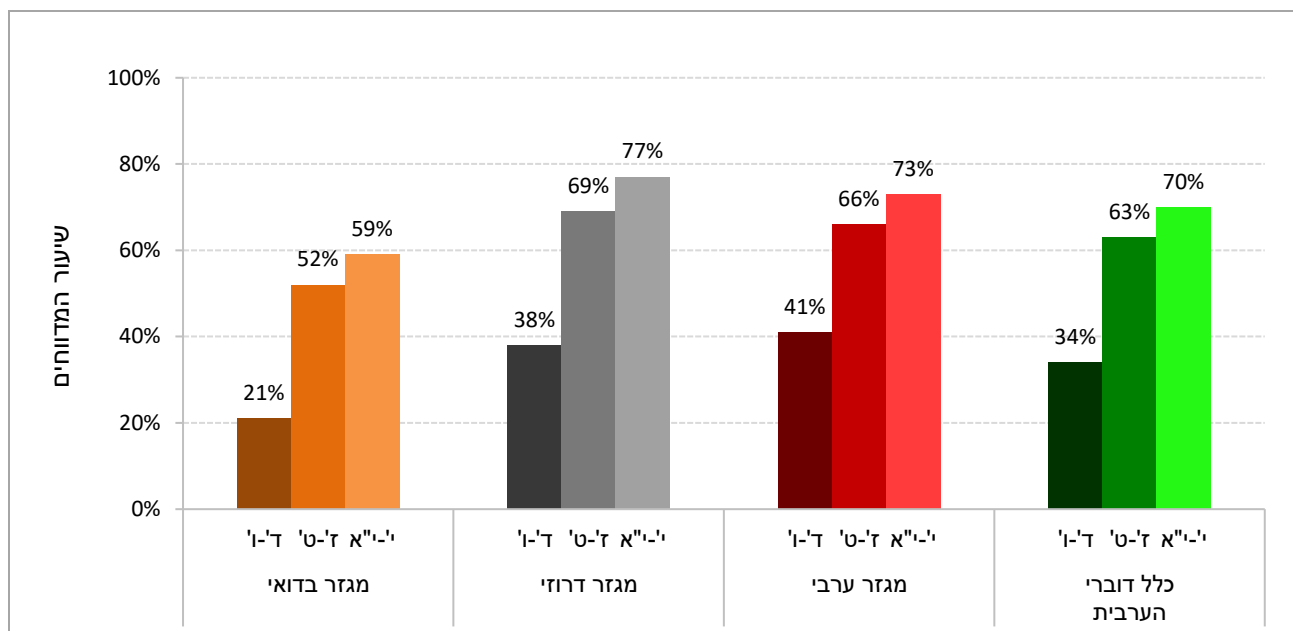
סוגי הרשתות החברתיות שבהן משתמשים התלמידים לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

בתרשימים 50-53 דיווחי התלמידים על היקף השימוש ברשתות החברתיות השונות. הנתונים נוגעים לשיעורי התלמידים המדווחים כי הם משתמשים בכל אחת מהרשתות החברתיות הרבה או הרבה מאוד. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

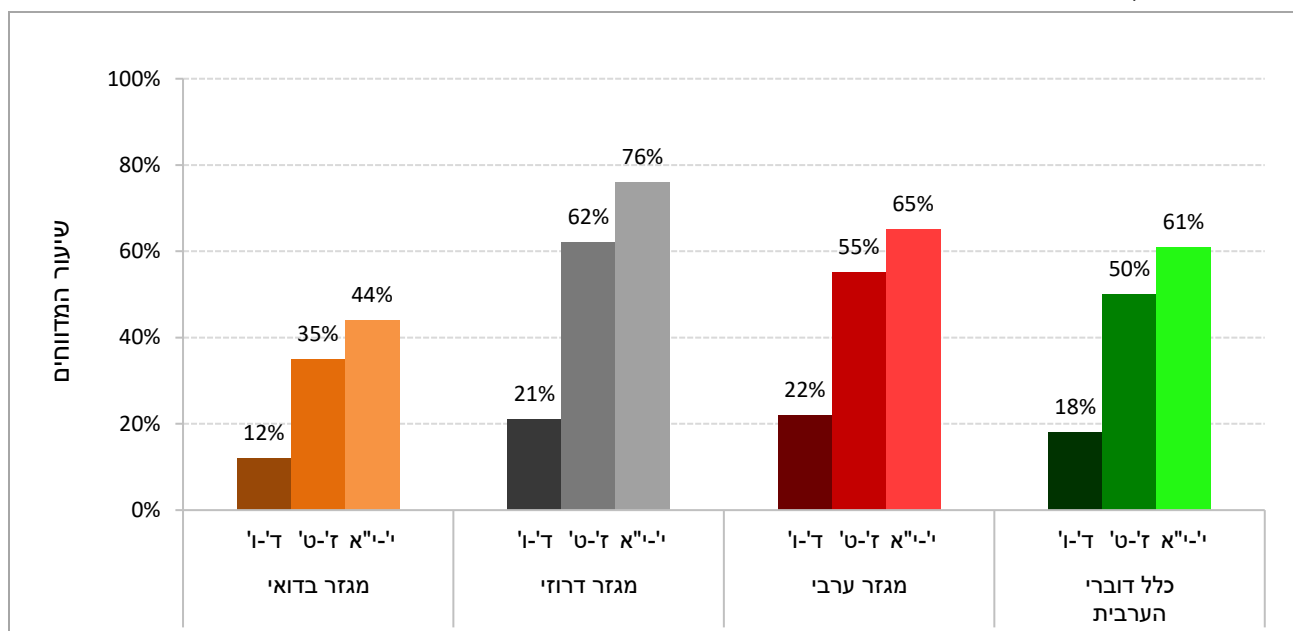
תרשים 50: שיעורי התלמידים המדווחים שהם משתמשים ברשת הפייסבוק הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

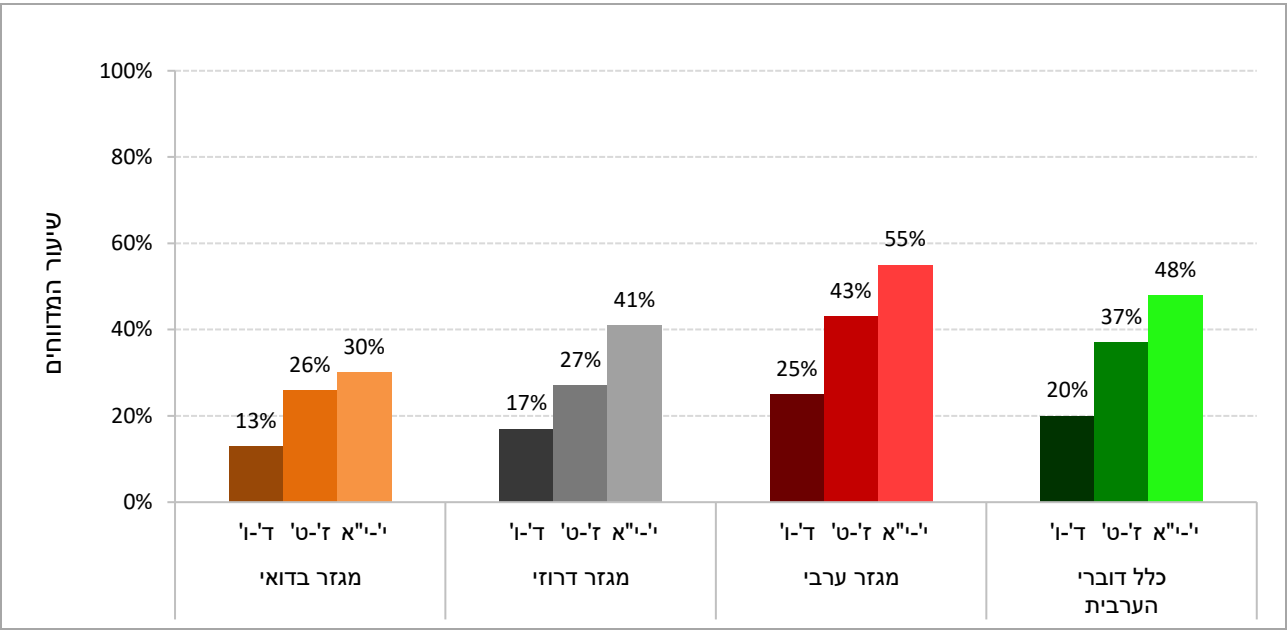
תרשים 51: שיעורי התלמידים המדווחים שהם משתמשים בווטסאפ הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 52: שיעורי התלמידים המדווחים שהם משתמשים באינסטגרם הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 53: שיעורי התלמידים המדווחים שהם משתמשים בסנפצ'ט הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

סוגי הרשתות החברתיות שבהן משתמשים התלמידים לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

לוח 22: שיעורי התלמידים המדווחים על סוג הרשתות החברתיות שבהן הם משתמשים הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד הנוסח בשאלון: "האם אתה משתמש בכל אחת מהרשתות החברתיות הבאות, ואם כן, באיזה היקף?"
9%	7%	6%	12%	ד - ו	פייסבוק
16%	14%	10%	17%	ז - ט	
21%	15%	15%	25%	י - יא	
15%	11%	10%	17%	כלל השכבות	
34%	21%	38%	41%	ד - ו	וואטסאפ
63%	52%	69%	66%	ז - ט	
70%	59%	77%	73%	י - יא	
53%	41%	59%	59%	כלל השכבות	
18%	12%	21%	22%	ד - ו	אינסטגרם
50%	35%	62%	55%	ז - ט	
61%	44%	76%	65%	י - יא	
40%	28%	50%	45%	כלל השכבות	
20%	13%	17%	25%	ד - ו	סנפצ'ט
37%	26%	27%	43%	ז - ט	
48%	30%	41%	55%	י - יא	
33%	21%	27%	40%	כלל השכבות	

2.1.5. מודעות ההורים לשימוש של התלמיד ברשת האינטרנט

מודעות ההורים לשימוש ברשת האינטרנט.* ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

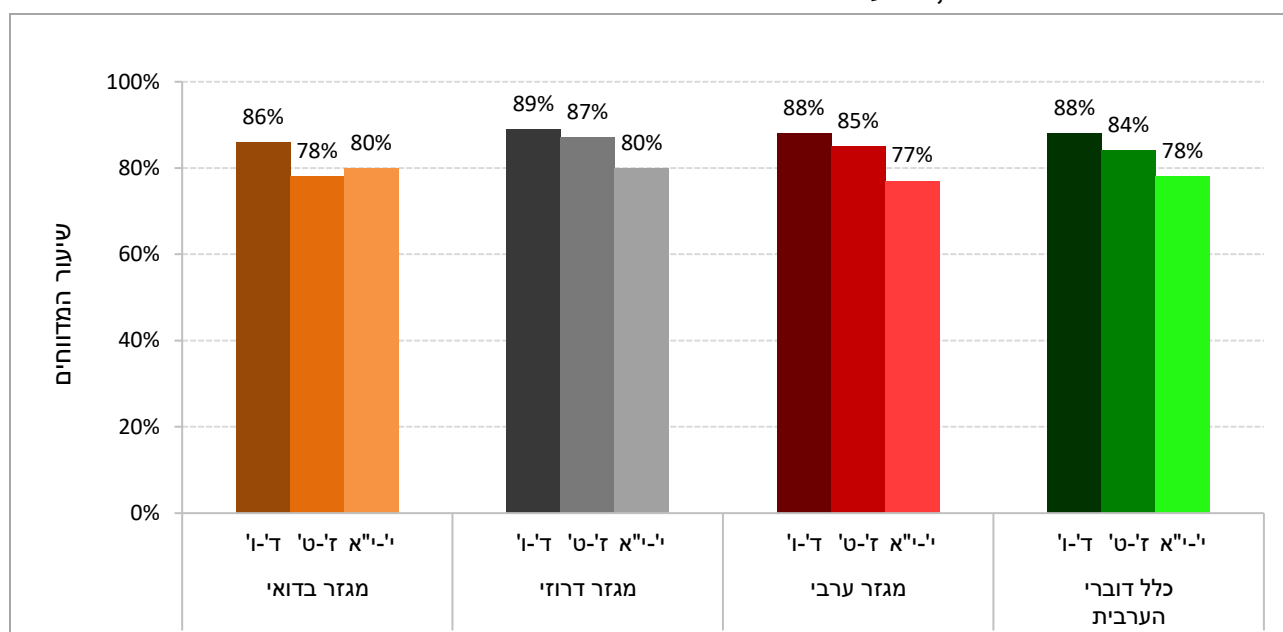
"ההורים שלי יודעים מה אני עושה ברשת האינטרנט וברשתות החברתיות"

* שיעור התלמידים אשר ציינו כי הם "די מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם ההיגד. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "די לא מסכים", "קצת מסכים", "די מסכים", "מסכים מאוד".

מודעות ההורים לשימוש של התלמיד ברשת האינטרנט לפי מגזר – נתוני ההיגד (תשע"ט)

בתרשים 54 מוצגים נתוני ההיגד "ההורים שלי יודעים מה אני עושה ברשת האינטרנט וברשתות החברתיות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 54: שיעורי התלמידים המדווחים כי הוריהם יודעים מה הם עושים ברשת האינטרנט וברשתות החברתיות: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

לוח 23: שיעורי התלמידים המדווחים כי הוריהם יודעים מה הם עושים ברשת האינטרנט וברשתות החברתיות: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
88%	86%	89%	88%	ד - ו	ההורים שלי יודעים מה אני עושה ברשת האינטרנט וברשתות החברתיות
84%	78%	87%	85%	ז - ט	
78%	80%	80%	77%	י - יא	
84%	82%	86%	84%	כלל השכבות	

2. אלימות דיגיטלית

2.2.1. קורבנות לאלימות דיגיטלית

המדד המסכם: קורבנות לאלימות דיגיטלית.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך"

"האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר"

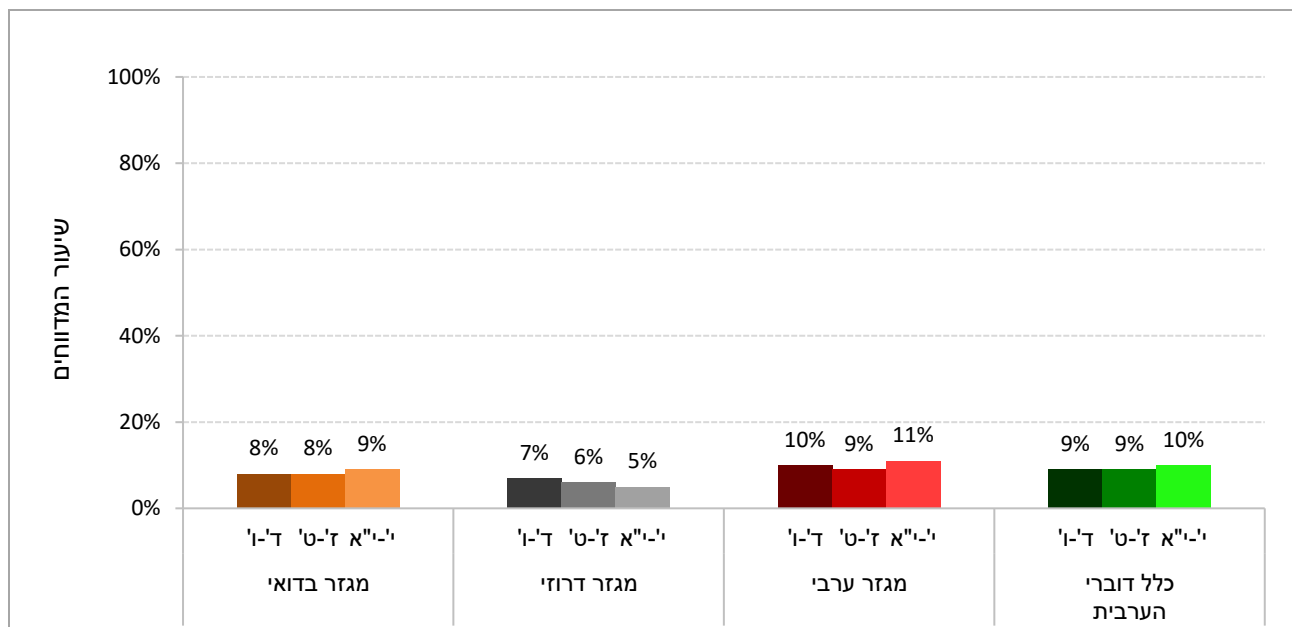
"האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר"

* שיעור התלמידים המדווחים שלפחות אחד מהאירועים המוזכרים בהיגדים קרה להם בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

קורבנות לאלימות דיגיטלית לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 55 מוצגים נתוני המדד המסכם "קורבנות לאלימות דיגיטלית" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 55: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

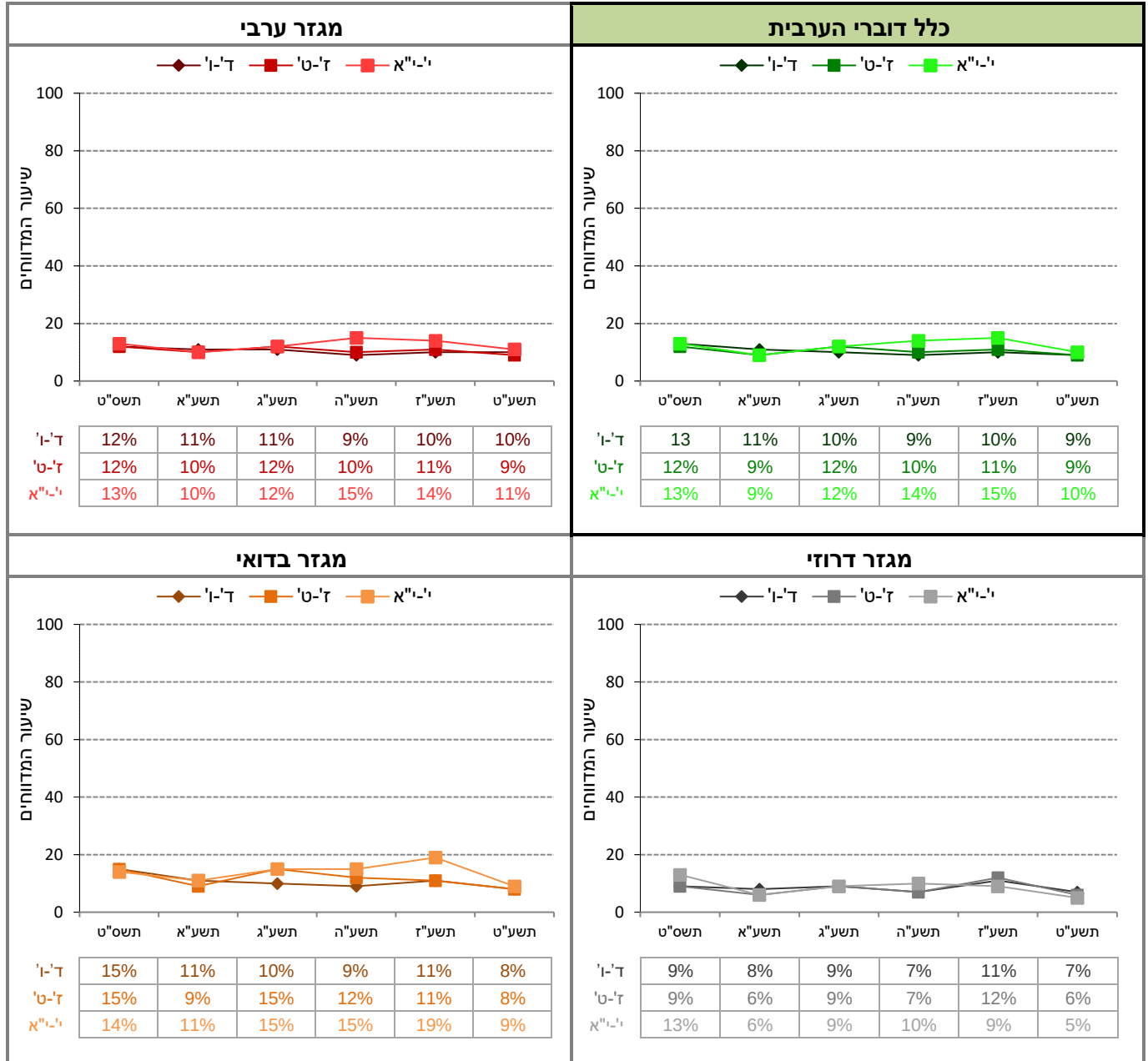
לוח 24: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
9%	8%	7%	10%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות דיגיטלית
9%	8%	6%	9%	ז - ט	
10%	9%	5%	11%	י - יא	
9%	8%	6%	10%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך
3%	4%	2%	2%	ז - ט	
4%	4%	2%	4%	י - יא	
3%	4%	2%	3%	כלל השכבות	
6%	6%	5%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
6%	6%	5%	7%	ז - ט	
7%	6%	3%	8%	י - יא	
7%	6%	5%	7%	כלל השכבות	
4%	4%	3%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
4%	4%	2%	4%	ז - ט	
5%	5%	3%	6%	י - יא	
4%	4%	3%	4%	כלל השכבות	

קורבנות לאלימות דיגיטלית – השוואה לאורך השנים

בתרשים 56 מוצגים נתוני המדד "קורבנות לאלימות דיגיטלית" בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 56: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני המדד המסכם לאורך השנים

קורבנות לאלימות דיגיטלית – היגד נוסף

קורבנות לקריאות לחרם ברשת האינטרנט – היגד נוסף.* ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

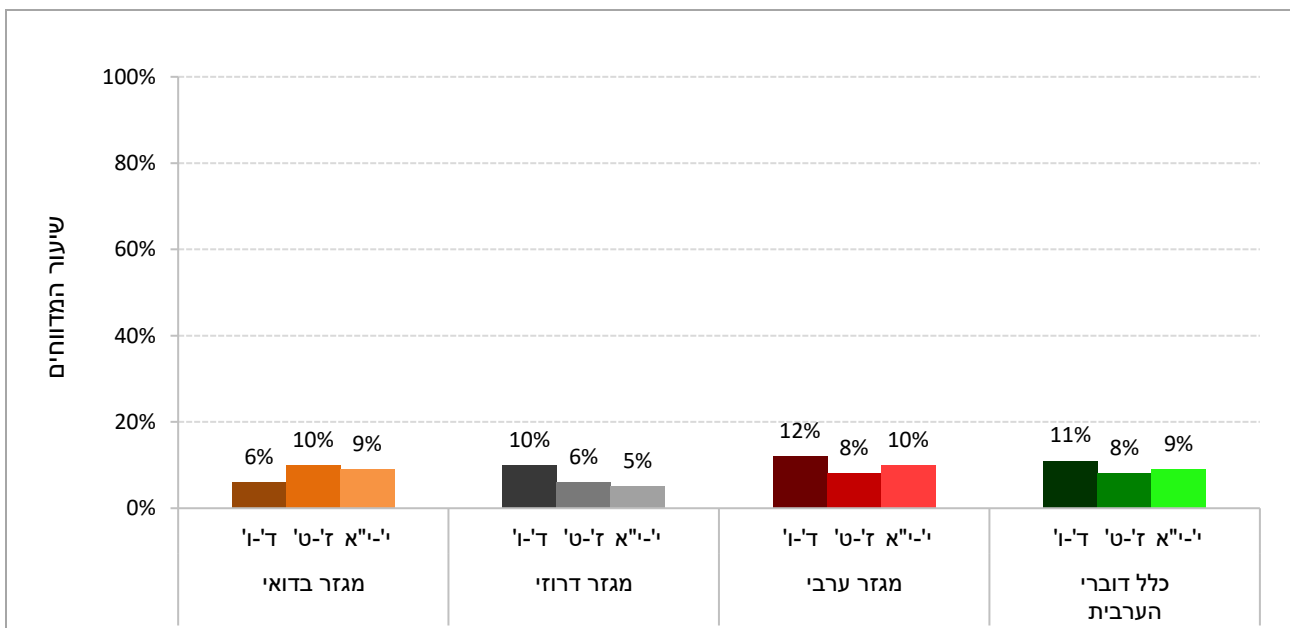
"האם במהלך החודש האחרון מישו מהתלמידים קרא להחרים אותך ברשת האינטרנט (למשל: קרא להוציא אותך מקבוצה כלשהי ברשתות החברתיות)"

* שיעור התלמידים המדווחים שהאירוע המוזכר קרה להם "פעם או פעמיים" או "שלוש פעמים או יותר" בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "לא קרה לי בחודש האחרון", "קרה לי פעם או פעמיים בחודש האחרון", "קרה לי שלוש פעמים או יותר בחודש האחרון".

קורבנות לאלימות דיגיטלית לפי מגזר – נתוני ההיגד הנוסף (תשע"ט)

בתרשים 57 מוצגים נתוני ההיגד "האם במהלך החודש האחרון מישו מהתלמידים קרא להחרים אותך ברשת האינטרנט" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 57: שיעורי התלמידים המדווחים כי מישו מהתלמידים קרא להחרים אותם ברשת האינטרנט לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

לוח 25: שיעורי התלמידים המדווחים כי מישו מהתלמידים קרא להחרים אותם ברשת האינטרנט לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

נתוני ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
האם במהלך החודש האחרון מישו מהתלמידים קרא להחרים אותך ברשת האינטרנט	ד - ו	12%	10%	6%	11%
	ז - ט	8%	6%	10%	8%
	י - יא	10%	5%	9%	9%
	כלל השכבות	10%	7%	8%	10%

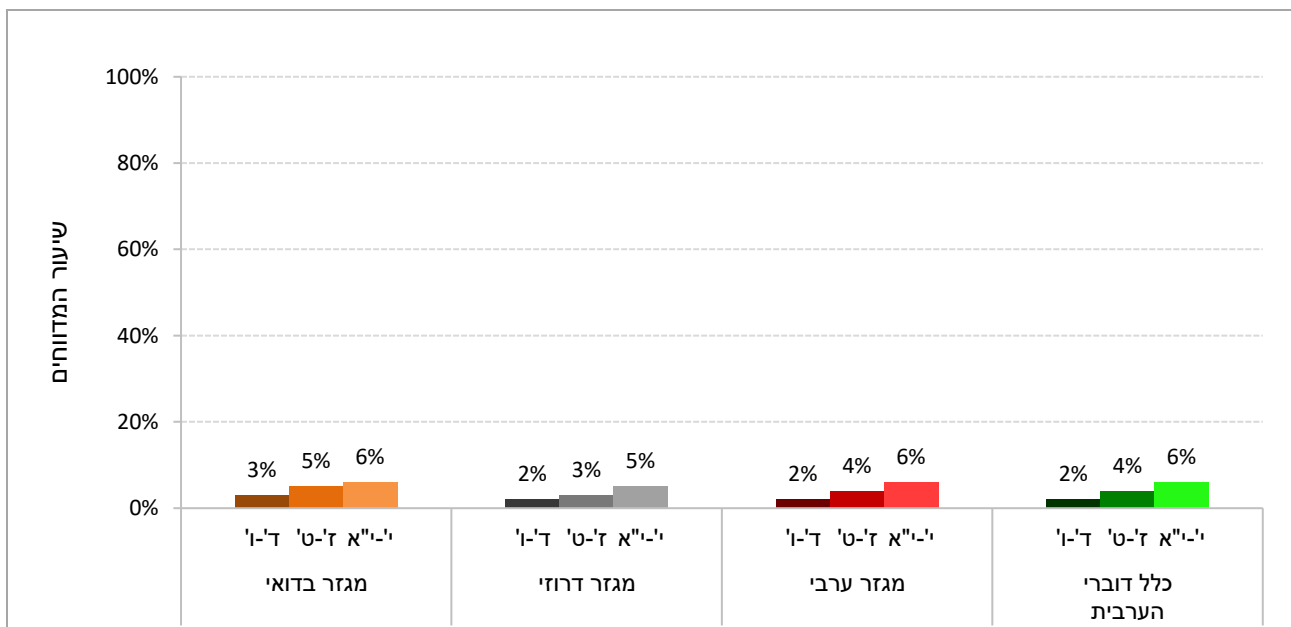
2.2.2. אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר (ללא מדד מסכם). * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט
"תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ, באינסטגרם וכד')
"תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ, באינסטגרם וכד')
* שיעור התלמידים המדווחים כי הדבר קורה בבית ספרם "די הרבה" או "הרבה מאוד". הסולם המלא: "קורה הרבה מאוד", "קורה די הרבה", "קורה לפעמים", "קורה מעט", "קורה מעט מאוד או כלל לא קורה".

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר לפי מגזר – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

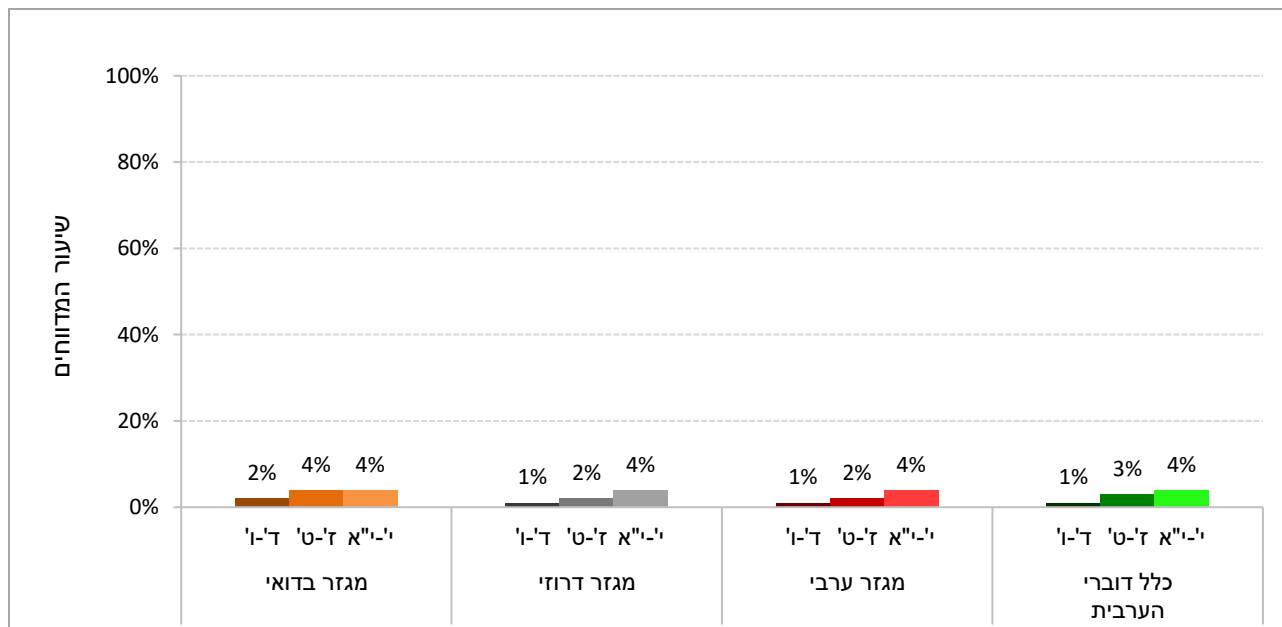
בתרשים 58 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ, באינסטגרם וכד') בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 58: שיעורי התלמידים המדווחים כי תלמידים משתמשים ברשתות החברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים די הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

בתרשים 59 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ, באינסטגרם וכד') בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 59: שיעורי התלמידים המדווחים כי תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים די הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

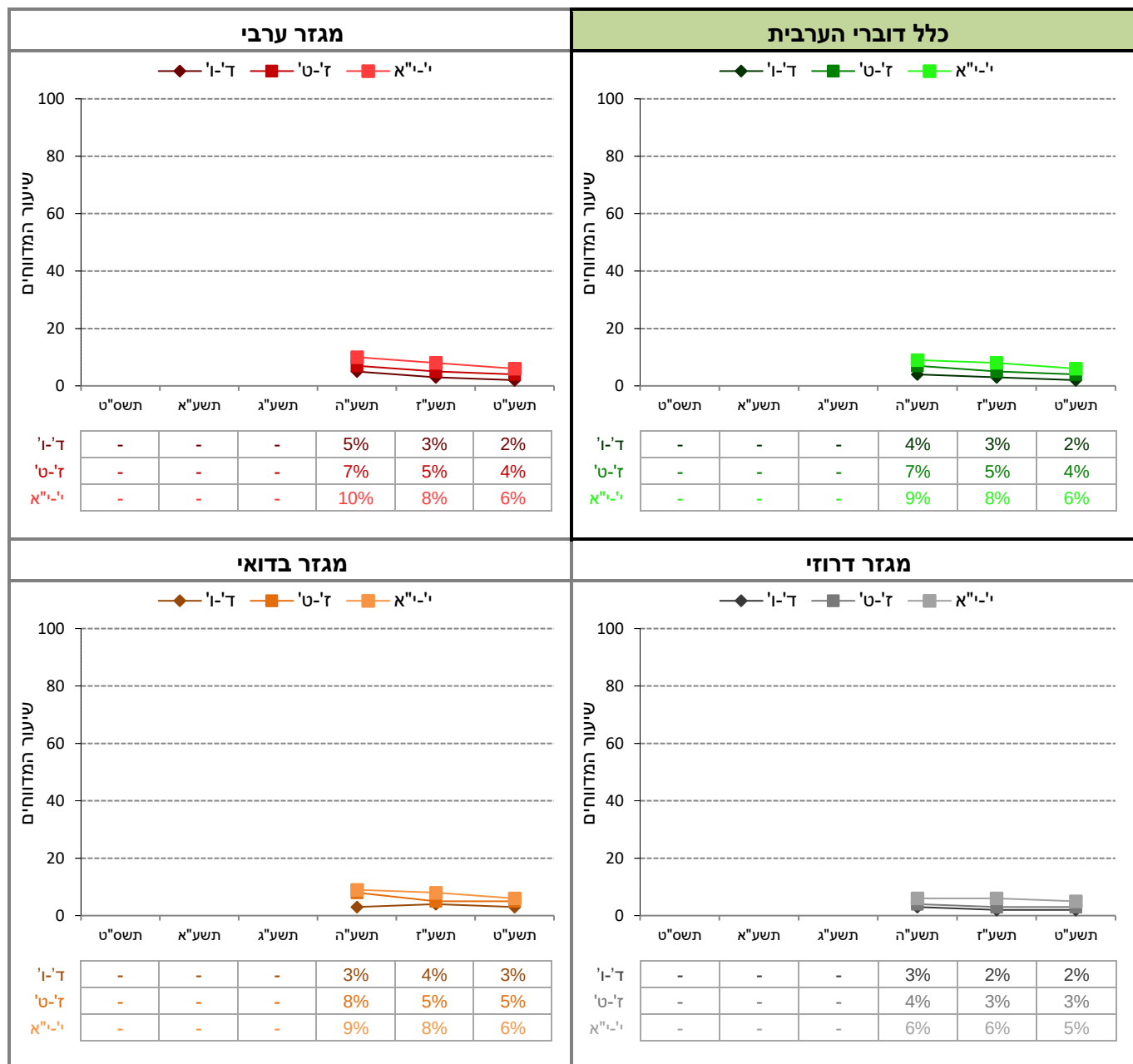
לוח 26: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר די הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
2%	3%	2%	2%	ד - ו	תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ, באינסטגרם וכד')
4%	5%	3%	4%	ז - ט	
6%	6%	5%	6%	י - י"א	
4%	4%	3%	4%	כלל השכבות	
1%	2%	1%	1%	ד - ו	תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ, באינסטגרם וכד')
3%	4%	2%	2%	ז - ט	
4%	4%	4%	4%	י - י"א	
3%	3%	2%	2%	כלל השכבות	

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר – השוואה לאורך השנים

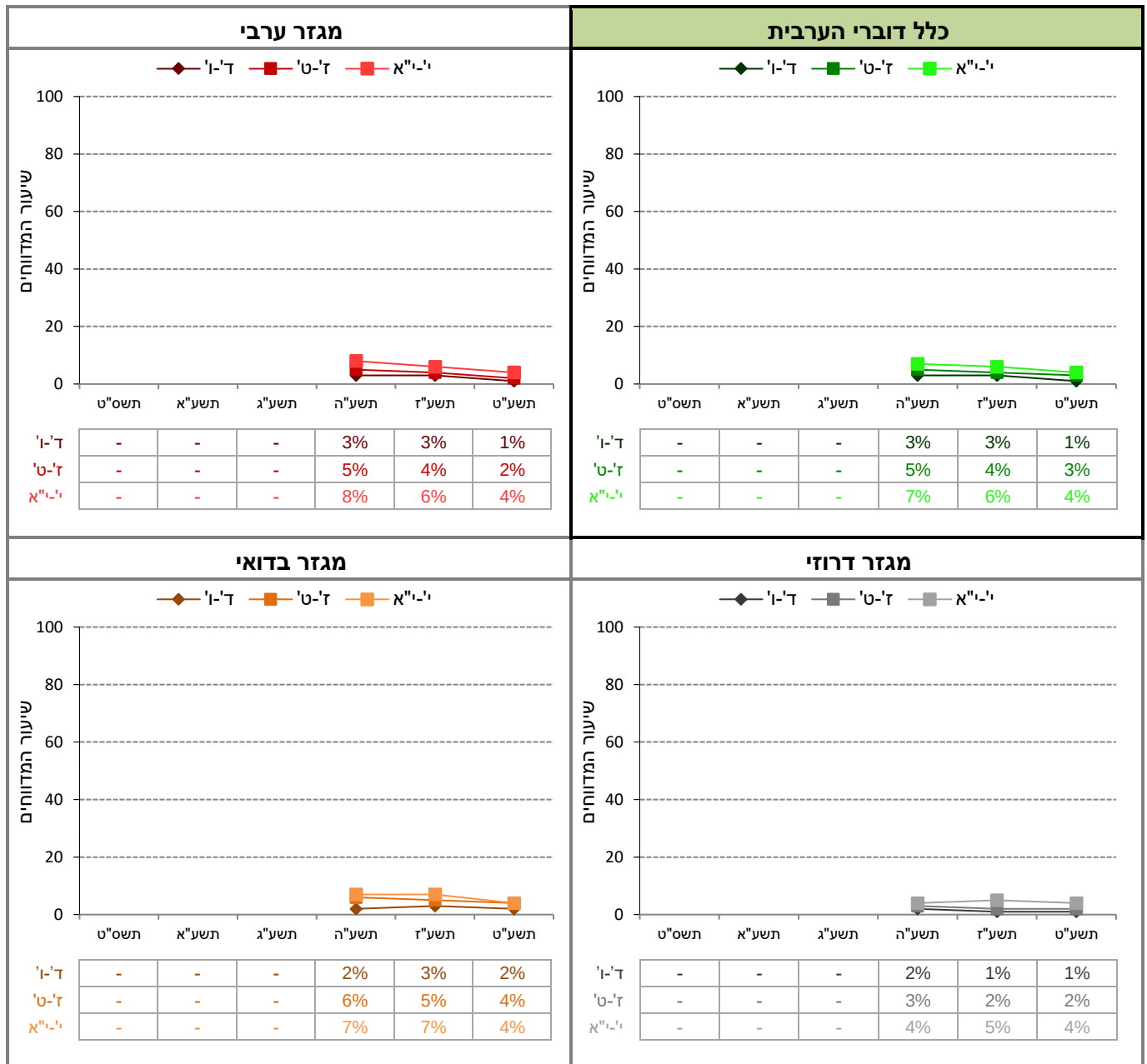
בתרשים 60 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בוואטסאפ וכד') בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 60: שיעורי התלמידים המדווחים כי תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

בתרשים 61 מוצגים נתוני ההיגד "תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בווטסאפ וכד') בהשוואה לאורך השנים לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 61: שיעורי התלמידים המדווחים כי תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים בבתי ספר דוברי ערבית ובחלוקה למגזר: נתוני ההיגד לאורך השנים

3. פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט

המדד המסכם: שיעור התלמידים המדווחים כי יפנו לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט.*

הנוסח בשאלון: "חשוב על מצב שבו פוגעים בך ברשת האינטרנט. למשל: שולחים לך מסרים מעליבים ברשתות חברתיות, תמונות פוגעניות, איומים וכו'. באיזו מידה אתה חושב שתפנה לכל אחד מן הגורמים הבאים כדי לקבל עזרה?"

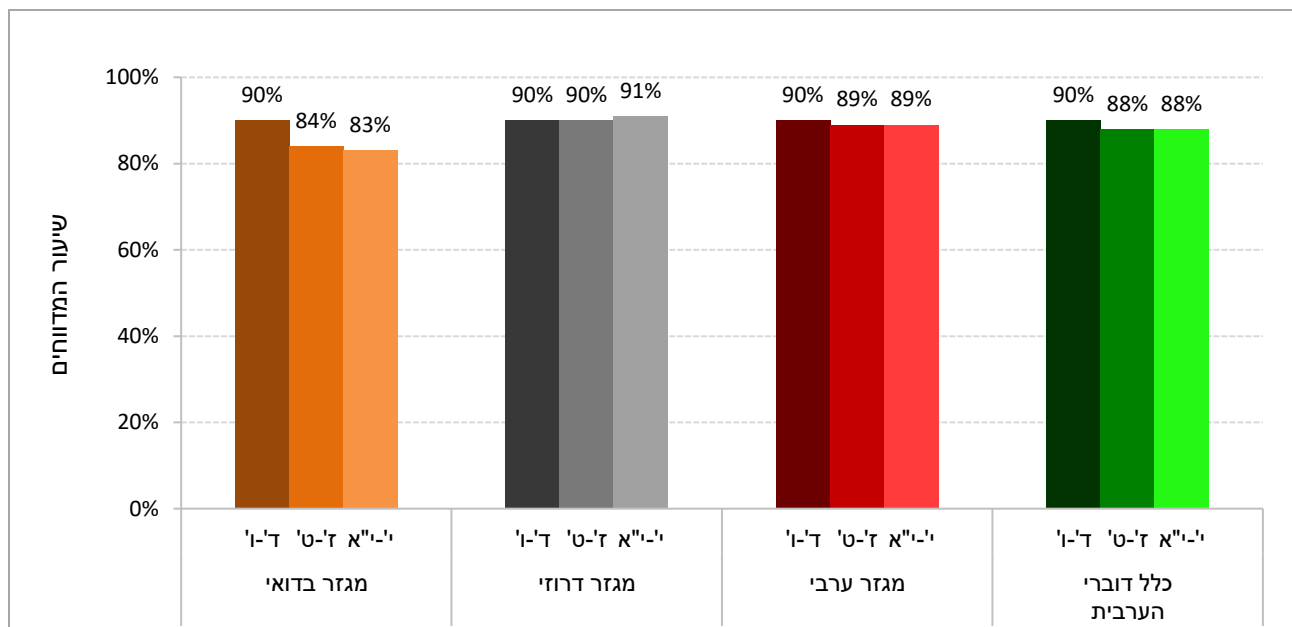
- הורים
- בני משפחה אחרים
- חברים
- מורים
- מנהל/ת בית הספר
- יועצת בית הספר
- מוקד 105 – המטה הלאומי להגנה על ילדים ברשת

* שיעור התלמידים אשר בחרו באחת האפשרויות "כנראה שאפנה" או "בטוח שאפנה" עבור כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "בטוח שלא אפנה", "כנראה שלא אפנה", "כנראה שאפנה", "בטוח שאפנה".

פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט לפי מגזר – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 62 מוצגים נתוני המדד המסכם העוסק בפנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 62: שיעורי התלמידים המדווחים כי יפנו לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 27: שיעורי התלמידים המדווחים כי יפנו לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
הנוסח בשאלון: "חשוב על מצב שבו פוגעים בך ברשת האינטרנט. למשל: שולחים לך מסרים מעליבים ברשתות חברתיות, תמונות פוגעניות, איומים וכו'. באיזו מידה אתה חושב שתפנה לכל אחד מן הגורמים הבאים כדי לקבל עזרה?"					
מדד מסכם – פנייה לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט	ד – ו	90%	90%	90%	90%
	ז – ט	89%	90%	84%	88%
	י – יא	89%	91%	83%	88%
	כלל השכבות	90%	90%	86%	89%
הורים	ד – ו	84%	84%	81%	84%
	ז – ט	77%	79%	73%	76%
	י – יא	74%	80%	68%	73%
	כלל השכבות	78%	81%	75%	78%
בני משפחה אחרים	ד – ו	64%	68%	67%	67%
	ז – ט	61%	64%	59%	61%
	י – יא	61%	69%	60%	62%
	כלל השכבות	62%	67%	62%	63%
חברים	ד – ו	45%	47%	48%	48%
	ז – ט	59%	65%	52%	58%
	י – יא	65%	75%	55%	63%
	כלל השכבות	55%	61%	51%	55%
מורים	ד – ו	61%	64%	67%	65%
	ז – ט	49%	54%	51%	50%
	י – יא	46%	47%	42%	45%
	כלל השכבות	52%	56%	55%	54%
מנהל/ת בית הספר	ד – ו	59%	57%	65%	62%
	ז – ט	42%	43%	50%	44%
	י – יא	38%	39%	39%	38%
	כלל השכבות	47%	47%	53%	50%

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

**המשך הלוח: שיעורי התלמידים המדווחים כי יפנו לגורמי תמיכה וסיוע כלשהם בעקבות פגיעה ברשת האינטרנט:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט**

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד הנוסח בשאלון: "חשוב על מצב שבו פוגעים בך ברשת האינטרנט. למשל: שולחים לך מסרים מעליבים ברשתות חברתיות, תמונות פוגעניות, איומים וכו'. באיזו מידה אתה חושב שתפנה לכל אחד מן הגורמים הבאים כדי לבקש עזרה?"
65%	67%	60%	62%	ד - ו	יועצת בית הספר
53%	54%	59%	51%	ז - ט	
48%	44%	56%	49%	י - יא	
56%	57%	58%	55%	כלל השכבות	
50%	52%	44%	45%	ד - ו	מוקד 105 – המוקד הלאומי להגנה על ילדים ברשת
43%	41%	50%	43%	ז - ט	
38%	32%	44%	40%	י - יא	
45%	42%	46%	43%	כלל השכבות	

פרק 3

חינוך לבטיחות ומניעת היפגעות
בקרבת תלמידים

פרק 3 הוא פרק חדש בדוח ניטור האלימות והוא מפנה את הזרקור לנושא של בטיחות ילדים. מדי שנה ילדים רבים בישראל נפגעים בתאונות הן בבית הספר והן מחוצה לו. עשרות אלפי ילדים מאושפזים בבתי חולים ומובלים לחדרי מיון ומהם עשרות ילדים מאבדים את חייהם (ניר ושות', 2017). תאונות שבהן מעורבים ילדים מתרחשות במגוון רחב של זירות ומרחבים בסביבתם של הילדים. מחקרים מלמדים כי הגורמים העיקריים המסכנים ילדים הם תאונות דרכים, טביעות במקורות מים, נפילות, חנק, היפגעות לא מכוונות, הרעלה וכוויות (Mackay and Vincenten, 2012).

לנוכח תמונת מצב זו בשנת 2012 קיבלה ממשלת ישראל החלטה לפעול לפיתוח תוכנית לאומית למניעת פגיעה של ילדים (החלטה 4289). חמישה משרדי ממשלה בשיתוף עם גופים מהמגזר השלישי חברו יחד כדי להוציא את החלטת הממשלה מן הכוח אל הפועל. בתום תהליכי תכנון וחשיבה שהתקיימו במשרד החינוך יצאה לדרך בשנת 2018 תוכנית החומש "חינוך לבטיחות ומניעת היפגעות ילדים מתאונות".

מטרתה המרכזית של התוכנית היא לצמצם באופן ניכר היפגעות ברת מניעה של ילדים מתאונות בישראל. אסטרטגיית הפעולה להשגת מטרת התוכנית גובשה על בסיס ניתוח של נתוני היפגעות ילדים בישראל וזיהוי גורמי הסיכון השכיחים ביותר להיפגעות. בתוך כך, זוהו שכבות הגיל שבהן הסיכון לילדים גבוה יותר וכן מופו קבוצות באוכלוסייה הנמצאות בסיכון רב מאחרות. על בסיס נתונים אלו הונחו השותפים השונים להפעלת התוכנית במשרד החינוך⁴ לפתח מגוון רחב של פעילויות חינוכיות המיועדות לכלל תלמידי מערכת החינוך (גן עד י"ב). מטרת הפעילויות להקנות לתלמידים כלים וידע להתנהגות בטוחה, לעודד התנהגויות בטוחות וכן להעלות את מודעות התלמידים לסיכונים אפשריים בסביבתם.

התפקיד העיקרי של הנתונים שנאספו בפרק זה הוא לספק למקבלי ההחלטות ולמפעילי התוכנית במשרד החינוך מידע באשר לתרומת תוכנית ההתערבות והמידה שבה היא משיגה את מטרותיה. לצורך כך, פותחו בשיתוף עם מובילי התוכנית במשרד החינוך מערכת מדדי עמדות, תפיסות ודיווחים עצמיים המשקפים את התוצאות העיקריות שהתוכנית שואפת להשיג. במחקר הנוכחי, יתבצע מעקב רציף לאורך שנים אחר המדדים אשר יסייע למקבלי ההחלטות (מטה, מפעילי התוכנית) לבחון קיומן של מגמות וכיווני התקדמות.

שנת תשע"ט היא השנה הראשונה שבה נאספו הנתונים והיא משמשת כשנת מדידת הבסיס (Base Line).

הנתונים שלהלן יוצגו בשני חלקים עיקריים. תחילה, תוצג תמונת מצב כללית לגבי דפוסי היפגעות תלמידים בישראל ולאחר מכן ייבחנו דיווחי התלמידים באשר לתפיסות ולדרכי הפעולה בהתמודדות עם מצבי סכנה.

אפיון דפוסי היפגעות תלמידים בישראל – תמונת מצב

בחלק זה תוצג תמונת מצב כללית לגבי דפוסי ההיפגעות של תלמידים בתאונות ברות מניעה. בתוך כך, ייבחנו שאלות שתפקידן לתאר את היקפה ואת ממדיה של התופעה בישראל ולאפיין אותה. בפרט, יתוארו, במונחים התנהגותיים, דיווחי התלמידים על תאונות שעברו במהלך 12 החודשים האחרונים? בנוסף לכך, יוצגו נתונים הבוחנים את התפלגות הפעמים שבהם נפגעו תלמידים. שאלות נוספות שיוצגו בחלק זה יעסקו בסוגי היפגעויות שעברו תלמידים, קרי מתי ובאילו נסיבות נפגעו, וכן שאלות שבוחנות את זירות ההיפגעות, דהיינו המקומות שבהם תלמידים נפגעו.

חשיבותו של חלק זה רבה מאחר שעד למחקר זה עיקר המידע ששימש להבנה ולניתוח תופעת ההיפגעות של תלמידים נשען על נתוני אשפוז, פניות למרכזי רפואה דחופה, מיתות של ילדים וכן על נתוני הדיווח של בתי ספר שבהם קרו אירועי היפגעות חמורים.⁵ מידע זה הוא מידע חלקי שכן הוא מתמקד רק בתופעות החמורות של היפגעות תלמידים ולפיכך הוא איננו מאפשר הבנה מעמיקה ומקיפה של התופעה ושל הדרכים לצמצם ולמנוע אותה.

⁴ מינהל חברה ונוער, המינהל הפדגוגי, אגף בכיר חנוך מגזר ערבי, הממונה על החינוך הבדואי, אגפי הגיל, המחוז החרדי, הפיקוח על החינוך הגופני, ומטה אגף בכיר לביטחון.

⁵ להלן מאגרי הנתונים ששימשו את משרד הממשלה עד כה:

קובץ הפטירות: מתעדכן בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) בהתאם לרישום הודעות הפטירה במשרד הפנים.

מאגר 'תיעוד היפגעויות מהתקשורת': הינו חלק מהמערך הלאומי לנתוני היפגעות ובטיחות ילדים המנוהל על ידי ארגון 'בטרם' לבטיחות ילדים.

מאגר מידע אשפוזים: מנוהל במשרד הבריאות. קובץ רישום טראומה: מנוהל במרכז לחקר טראומה ורפואה דחופה במכון גרטנר, תל השומר.

נתוני פניות למרכזים לרפואה דחופה בישראל: הנתונים נמצאים במאגר מידע מרכזי של ביקורים בחדרי מיון, המנוהל בתחום מידע במשרד הבריאות.

נתונים בינלאומיים השוואתיים: לקוחים מתוך מאגר נתוני Global Burden of Disease (GBD).

כדי לקבל התרשמות כוללת יותר של דפוסי היפגעות תלמידים הוחלט במחקר זה לשאול תלמידים לגבי מצבים שבהם נפגעו במהלך 12 החודשים האחרונות באופן כללי, גם אם לא אושפזו או נלקחו לטיפול של רופא. על בסיס סקירת ספרות זוהו 11 נסיבות וסיטואציות שבהן ילדים נפגעים בחיי היומיום שלהם,⁶ והתלמידים התבקשו לדווח אם נפגעו ב-12 החודשים האחרונים בכל אחת מהסיטואציות שהוצגו להם. לצורך דיווח שיעורי ההיפגעות ושכיחותם, חושבו שיעורי התלמידים אשר דיווחו על פגיעה בכל אחת מהסיטואציות. בשאלון שהועבר לתלמידים הם התבקשו לדווח גם על המקומות שבהם נפגעו במהלך 12 החודשים האחרונים.⁷ מתשובות התלמידים ניתן להסיק היכן מתרחשות עיקר הפגיעות: בשטח בית הספר, בשטח הבית או לחלופין מחוץ לבית ומחוץ לבית הספר.

תפיסות ודרכי פעולה בהתמודדות עם מצבי סכנה

החלק השני של הפרק עוסק בתפיסות התלמידים לגבי רמת מוגנותם מפני מצבי סכנה ולגבי מסוגלותם להתמודד עימם. מטרתו של חלק זה להעמיק את ההבנה בנוגע לאופן שבו תלמידים תופסים מצבי סכנה ולאופן שבו הם מפרשים את הסיבות להתרחשותם של מצבי סכנה. בחלק זה יוצגו תחילה חמישה מדדי מוגנות אשר פותחו בהלימה לחמש זירות ההיפגעות המרכזיות שבהן הוחלט למקד את משאבי תוכנית ההתערבות:

- מניעת נפילות ופציעות
- בטיחות בדרכים
- מניעת כוויות
- מניעת הרעלה וחנוק
- בטיחות במים

כל אחד מחמשת מדדי המוגנות כולל חמישה ממדים אשר בוחנים ומשקפים את השינויים המצופים כתוצאה מהטמעת התוכנית הן ברמת מערכת החינוך והן ברמת התלמיד. עם ממדי השינוי המצופה נמנים: הגברה של התנהגויות מונעות סיכון, הפחתה של התנהגויות מסכנות, שינוי מיסוקונספציות לגבי סכנות (אמונות), חשיפה לפעילויות חינוכיות ורכישת ידע בנושאי הסיכון.

כחלק מהניסיון לפרש ולהבין את דפוסי ההיפגעות של תלמידים בתאונות בנות מניעה התבקשו התלמידים לדווח על תפיסותיהם בנוגע לסיבות שבגינן נפצעו בשנה האחרונה. לסיבות שהתלמידים מייחסים להיפגעות שלהם חשיבות רבה כדי לנסות להבין את המנגנונים החברתיים-פסיכולוגיים העומדים ברקע לפגיעה, ולנסות לפתח תוכניות פעולה מתאימות.

אחת ממטרות תוכנית ההתערבות היא לספק לתלמידי מערכת החינוך כלים לניהול הסיכונים שעמם הם מתמודדים בחיי היומיום. התפיסה היא שאין אפשרות למנוע מהתלמידים להיחשף לסכנות האורבות להם אלא לתת בידם את הכלים להתמודד עימן. כדי לבחון את המידה שבה התלמידים מעריכים סיכונים במצבים המועדים לפורענות הם התבקשו לדווח בשאלון באיזו מידה הם נוטים לזהות סכנות כאשר הם מגיעים למקום חדש ובאיזו מידה הם חושבים על הנזקים שיכולים להיגרם להם בפעילויות שונות שהם מבצעים ביומיום. ההנחה היא שאם תלמידים מזהים סכנות מבעוד מועד וחושבים על סכנות באופן מודע הם ידעו להתמודד עימן.

⁶ ראו פרק 3.1.3 סוגי פגיעות.
⁷ ראו פרק 3.1.5 זירות היפגעות.

1. אפיון דפוס היפגעות תלמידים בישראל – תמונת מצב

3.1.1. שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה

כדי לקבל תמונת מצב באשר לדפוס היפגעות תלמידים בבית הספר ומחוצה לו, הוצגו בפני המשיבים על השאלון, 11 נסיבות ומצבים (לפירוט ראו סעיף 3.1.3) שכתוצאה מהם תלמידים נפגעים בחיי היומיום שלהם. המשיבים התבקשו לדווח באיזו מידה נפגעו במהלך 12 החודשים האחרונים כתוצאה מכל אחת מהנסיבות והמצבים שהובאו בפניהם. לצורך חישוב שיעורי ההיפגעות של תלמידים בישראל, נותחו ונספרו שיעורי הפעמים שבהם דיווחו התלמידים על פגיעה אחת לפחות בכל אחת מהנסיבות והמצבים.

שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה.* ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

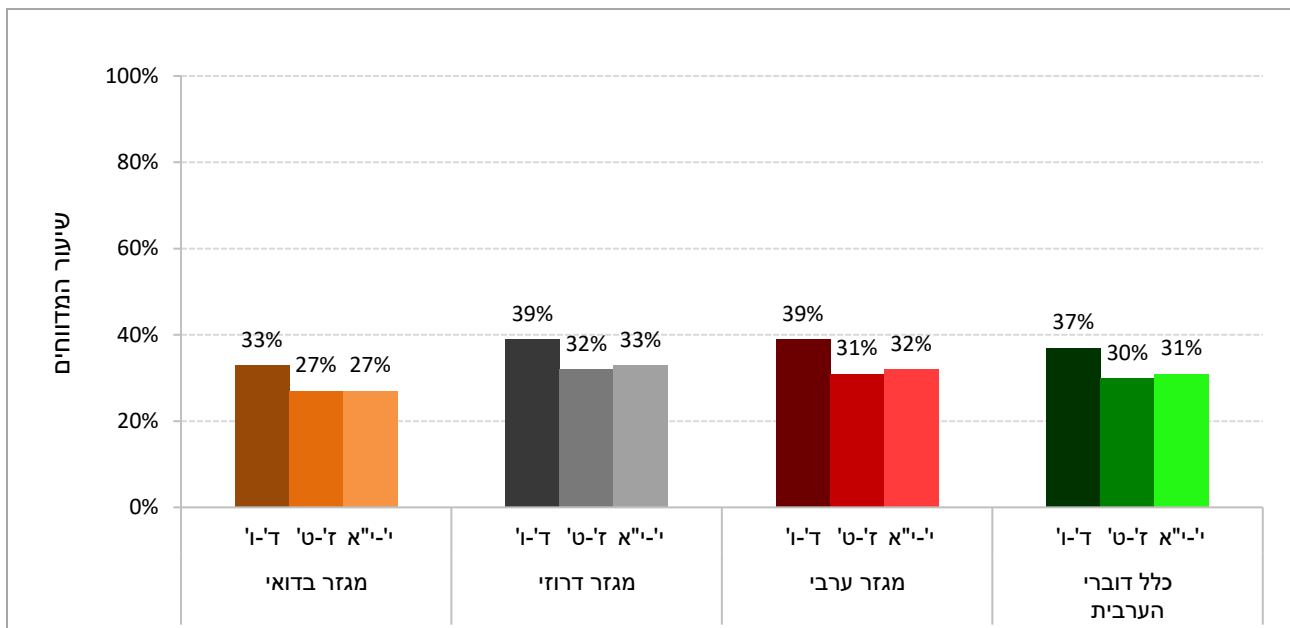
"אם נפצעת במהלך 12 החודשים האחרונים, ציין מה גרם לפציעתך (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)".

* שיעור התלמידים המדווחים כי נפגעו פעם אחת לפחות כתוצאה מאחת הנסיבות המוזכרות בתת פרק 3.1.3 במהלך השנה שקדמה להעברת השאלונים.

שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה – נתוני תשע"ט

בתרשים 63 מוצגים שיעורי התלמידים שנפגעו מגורמים שונים במהלך השנה האחרונה. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 63: שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה לפי מגזר, תשע"ט

לוח 28: שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	
37%	33%	39%	39%	ד - ו	שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה
30%	27%	32%	31%	ז - ט	
31%	27%	33%	32%	י - יא	
33%	29%	35%	34%	כלל השכבות	

3.1.2. התפלגות הנפגעים לפי מספר הפגיעות במהלך השנה האחרונה

כדי לקבל תמונת מצב באשר למספר הפעמים שבהם נפגעו תלמידים במהלך שנה, נותחו מספר הפעמים שבהם דיווחו התלמידים על פגיעה בכל אחת מ-11 הנסיבות ומצבי הפגיעה האפשריים שהוצגו בפניהם בשאלון. דיווחי התלמידים סווגו לכדי 3 קטגוריות: שיעור התלמידים שנפגעו פעם אחת, שיעור התלמידים שנפגעו בין פעמיים לשלוש ושיעור התלמידים שנפגעו ארבע פעמים ומעלה.

שיעורי היפגעות בקרב תלמידים במהלך השנה האחרונה.* ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

"אם נפצעת במהלך 12 החודשים האחרונים, ציין מה גרם לפציעתך (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)".

* שיעור התלמידים המדווחים כי נפגעו כתוצאה מאחת הנסיבות המוזכרות בתת פרק 3.1.3 במהלך השנה שקדמה להעברת השאלונים פגיעה אחת, שתיים-שלוש פגיעות או ארבע פגיעות או יותר.

התפלגות הנפגעים לפי מספר הפגיעות במהלך השנה – נתוני תשע"ט

לוח 29: התפלגות הנפגעים לפי מספר הפגיעות במהלך השנה: לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	
56%	68%	56%	52%	ד - ו	פגיעה אחת
63%	62%	64%	64%	ז - ט	
66%	61%	74%	66%	י - יא	
61%	64%	63%	60%	כלל השכבות	
26%	20%	29%	28%	ד - ו	שתיים-שלוש פגיעות
26%	24%	28%	26%	ז - ט	
24%	25%	21%	23%	י - יא	
25%	23%	27%	26%	כלל השכבות	
18%	12%	16%	19%	ד - ו	ארבע פגיעות או יותר
11%	14%	8%	10%	ז - ט	
11%	14%	6%	11%	י - יא	
14%	13%	11%	14%	כלל השכבות	

3.1.3. שיעור הנפגעים לפי סוג הפגיעה

בתת-פרק זה מופיע פירוט שכיחויות הנפגעים לפי סוג הפגיעה. כפי שצוין לעיל, כל תלמיד התבקש לדווח בשאלון באיזו מידה נפגע במהלך 12 החודשים האחרונים כתוצאה מ-11 נסיבות ומצבי פגיעה אפשריים. נתוני המשיבים יוצגו בחלק זה לפי שש קטגוריות מובחנות: פגיעות מנפילות, פגיעות מתאונות דרכים, פגיעות מאש, פגיעות מחנק והרעלה, פגיעות מחפצים חדים ופגיעות במאגרי מים.

שיעור הנפגעים לפי סוג פגיעה.⁸

הנוסח בשאלון: "אם נפצעת במהלך 12 החודשים האחרונים, ציין מה גרם לפציעתך (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)".

שיעור הנפגעים מנפילות

"נפילתי ממקום גבוה (נפילתי מעץ, משולחן, מחלון וכד')

"נפילתי מכלי תחבורה שרכבתי/נסעתי עליו (אופניים, אופניים חשמליים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד וכד')

שיעור הנפגעים מתאונות דרכים

"נפגעתי בתאונת דרכים (במכונית, באוטובוס, כהולך רגל וכד')

שיעור הנפגעים מאש

"נכוויתי מאש (מדורה, גפרורים, אש בכיריים, שריפה וכד')

"נכוויתי מנוזל חם (תה חם, קפה, שמן רותח וכד')

שיעור הנפגעים מחנק או מהרעלה

"שאפתי עשן או גז (עשן מדורה, עשן ארובה, גז הליום וכד')

"אכלתי או שתיתי חומר שאיננו מיועד למאכל (חומר ניקוי, תרופה, שמן לרכב וכד')

"נחנקתי כתוצאה מבליעה של חפץ זר (חרוז, צעצוע, עט וכד')

שיעור הנפגעים מחפצים חדים

"נתקלתי בחפץ חד (ברזל, מקל, עץ וכד')

"נחתכתי או באתי במגע עם חפץ חד (סכין, משור, מספריים וכד')

שיעור הנפגעים במאגרי מים

"כמעט טבעתי במאגר מים (ים, בריכה, גיגית מלאה מים וכד')

* שיעור התלמידים המשיבים בחיוב כי האירוע המוזכר בהיגד קרה להם במהלך השנה שקדמה להעברת השאלונים.

⁸ הנתונים להלן מוצגים ללא מדד מסכם. מדד המסכם את שיעורי הנפגעים בפגיעה כלשהי אפשר למצוא לעיל בתת-פרק 3.1.1.

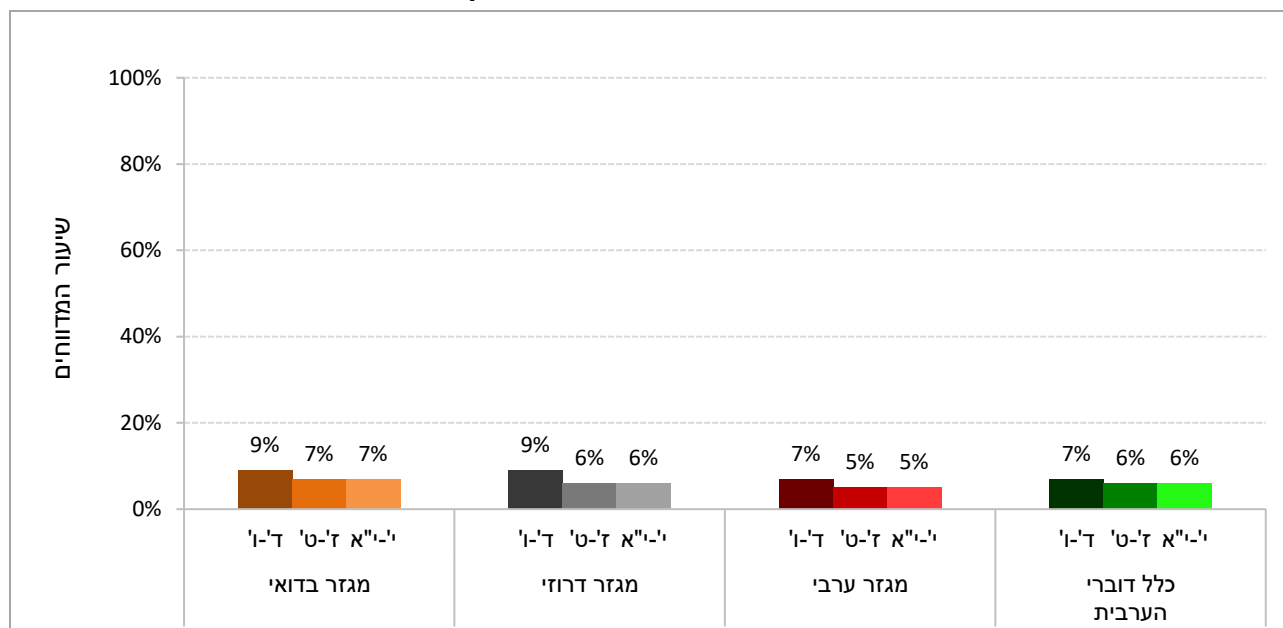
שיעורי הנפגעים לפי סוג פגיעה – נתוני תשע"ט

בתרשימים 64-74 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בשיעור הנפגעים לפי סוג פגיעה: נפילות ופציעות, תאונות דרכים, אש, חנק או הרעלה, חפצים חדים ומאגרי מים. הנתונים הם נתוני שנה"ל תשע"ט והם מוצגים בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

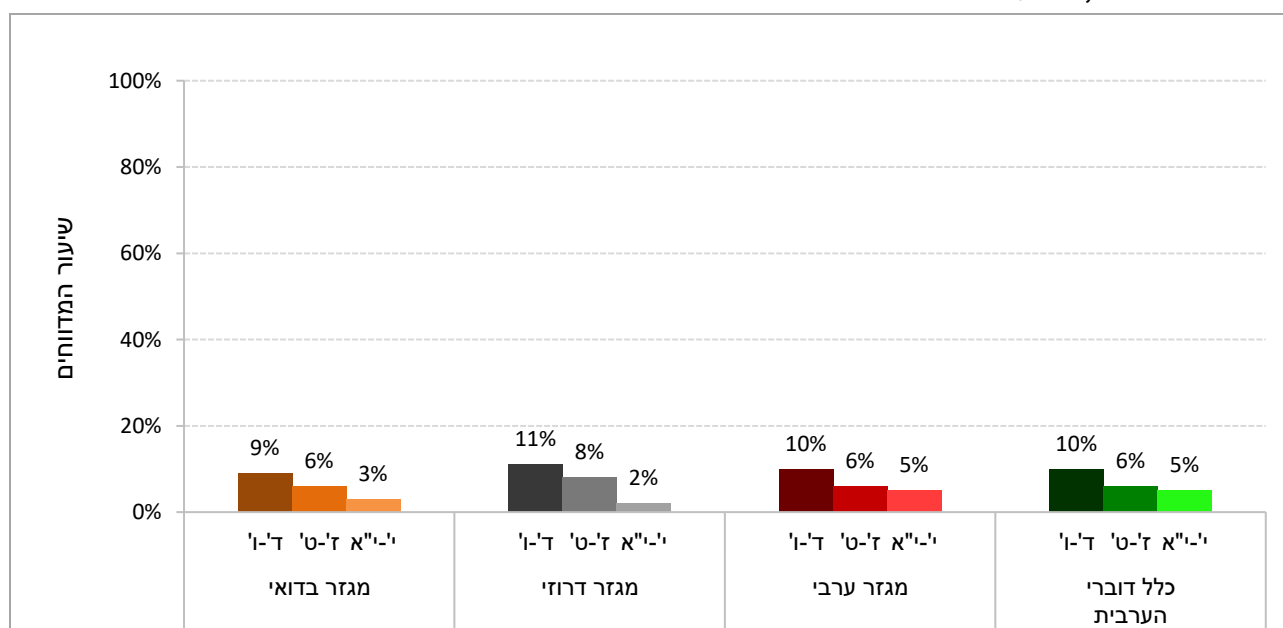
שיעורי הנפגעים מנפילות

בתרשימים 64-65 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בשיעור הנפגעים מנפילות. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 64: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מנפילה ממקום גבוה: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

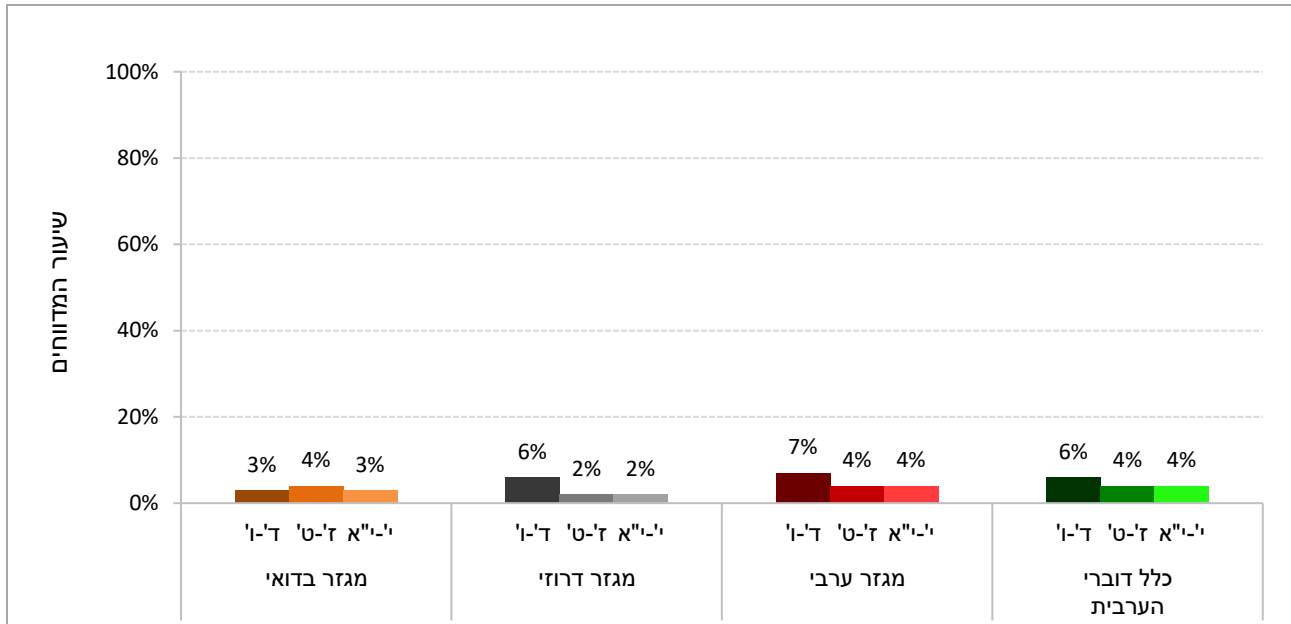
תרשים 65: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מנפילה מכלי תחבורה שנסעו/רכבו עליו: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

שיעורי הנפגעים מתאונות דרכים

בתרשים 66 מוצגים נתוני ההיגד העוסק בשיעור הנפגעים מתאונות דרכים. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

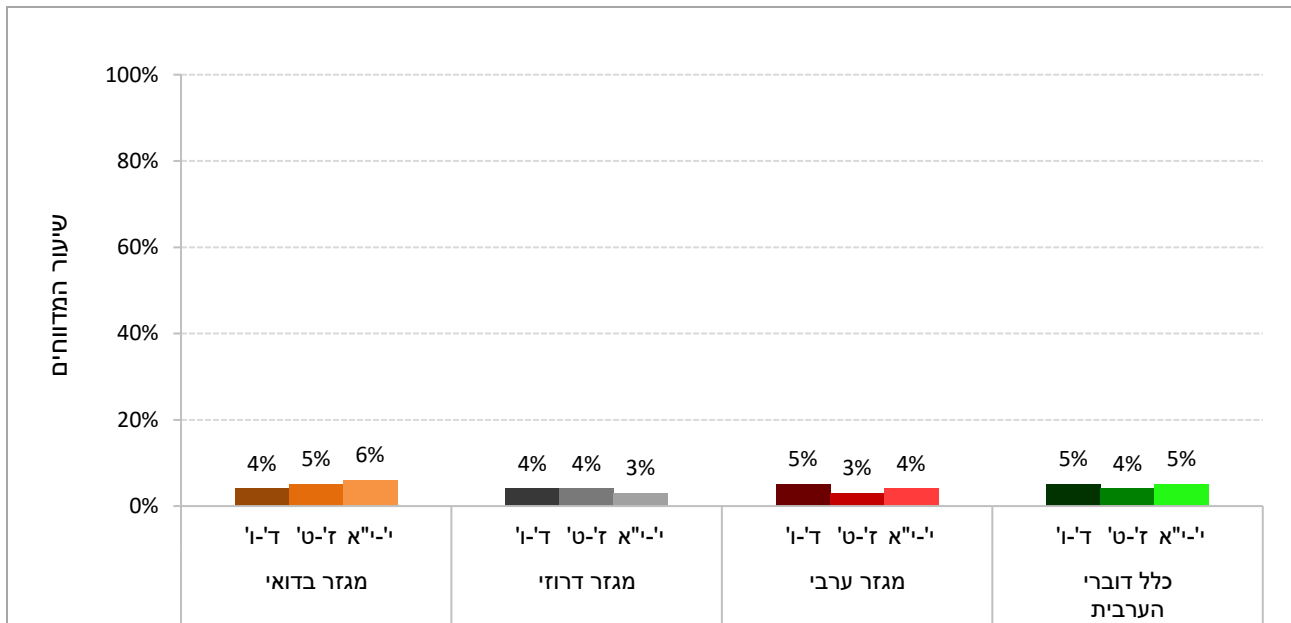
תרשים 66: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מתאונות דרכים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

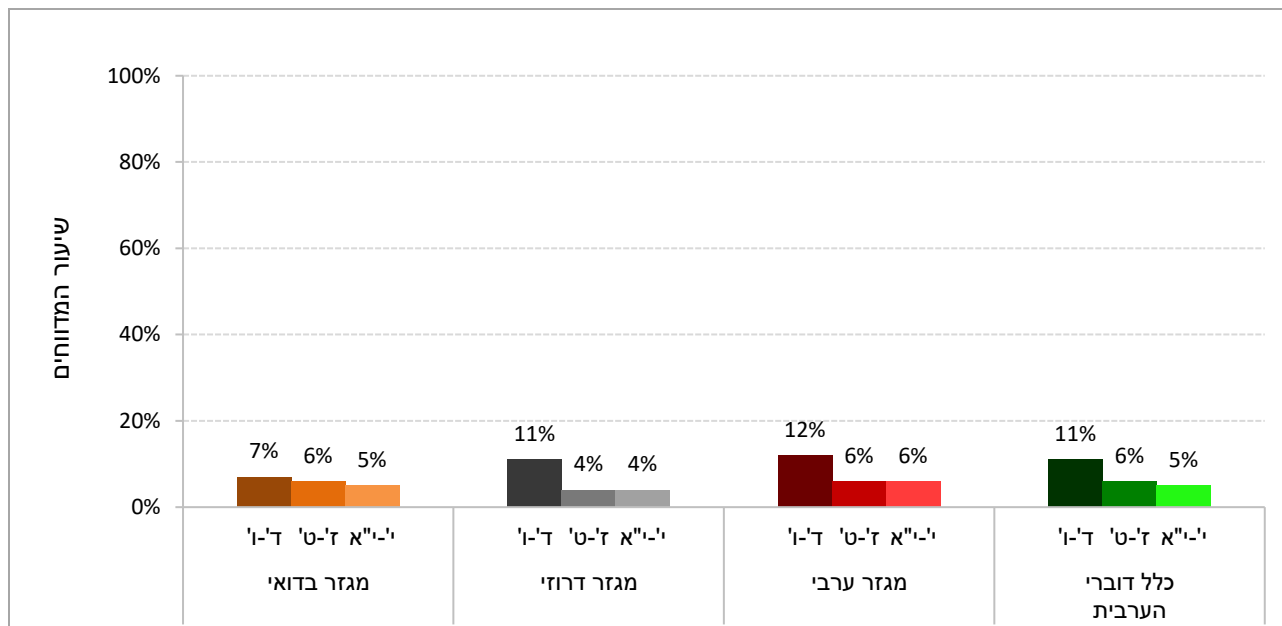
שיעורי הנפגעים מאש

בתרשימים 67-68 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בשיעור הנפגעים מאש. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 67: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מכווייה מאש: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

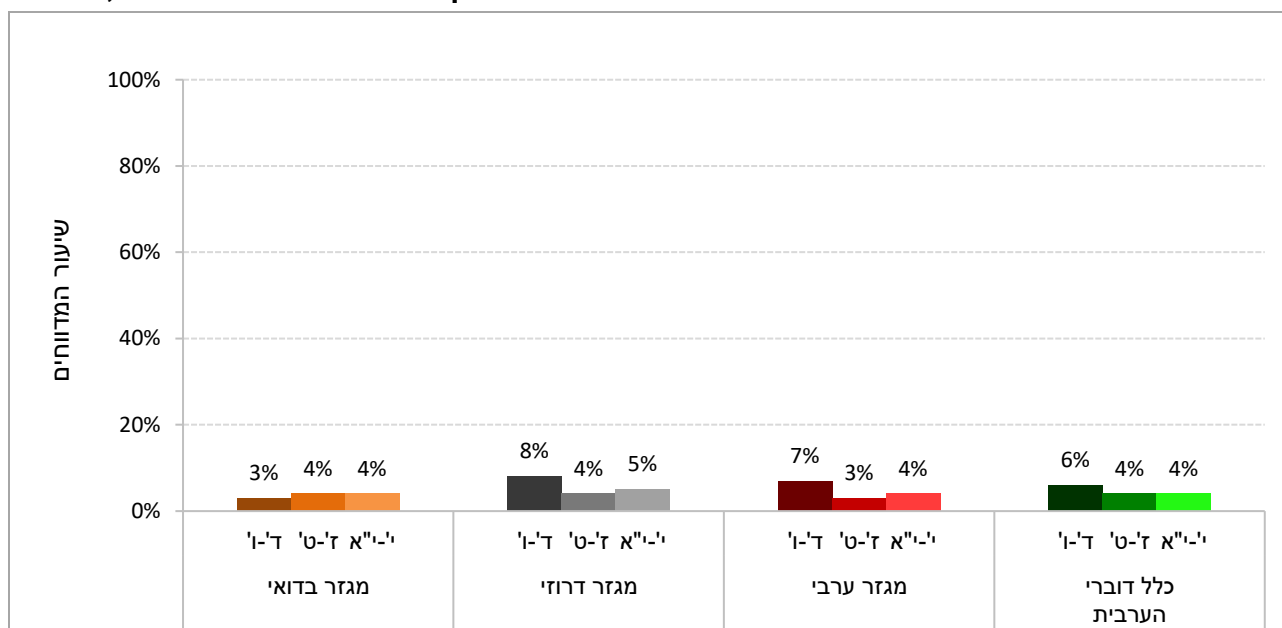
תרשים 68: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מכווייה מנוזל חם: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

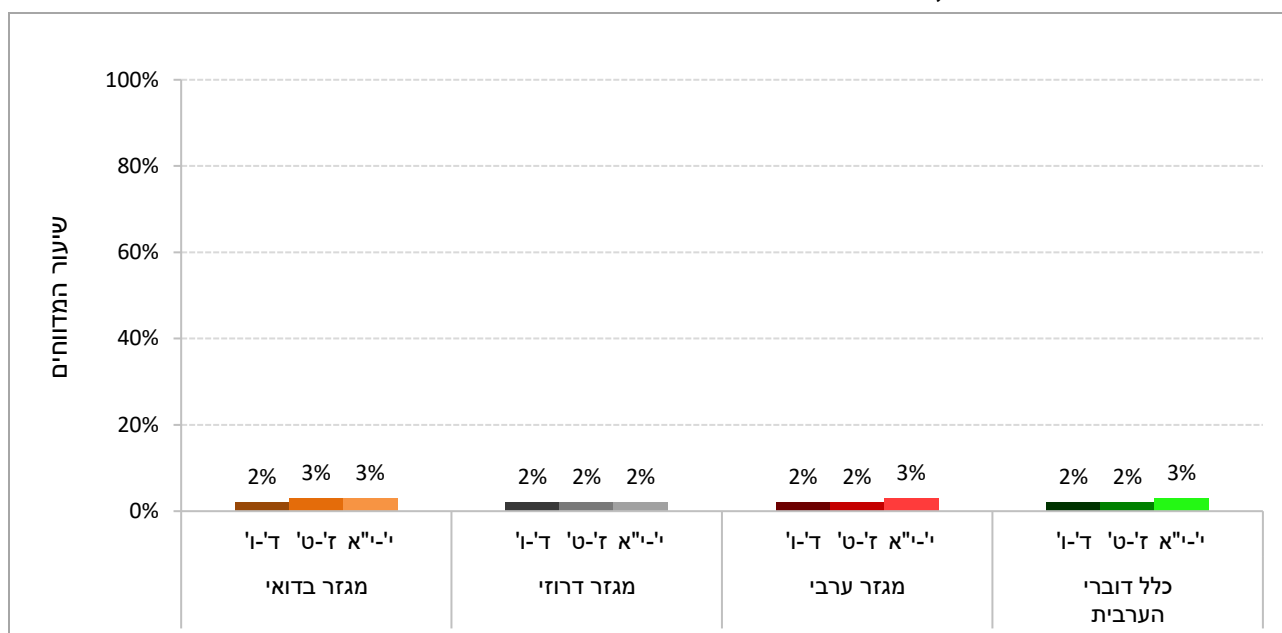
שיעורי הנפגעים מחנק או מהרעלה

בתרשימים 71-69 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בשיעור הנפגעים מחנק או הרעלה. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

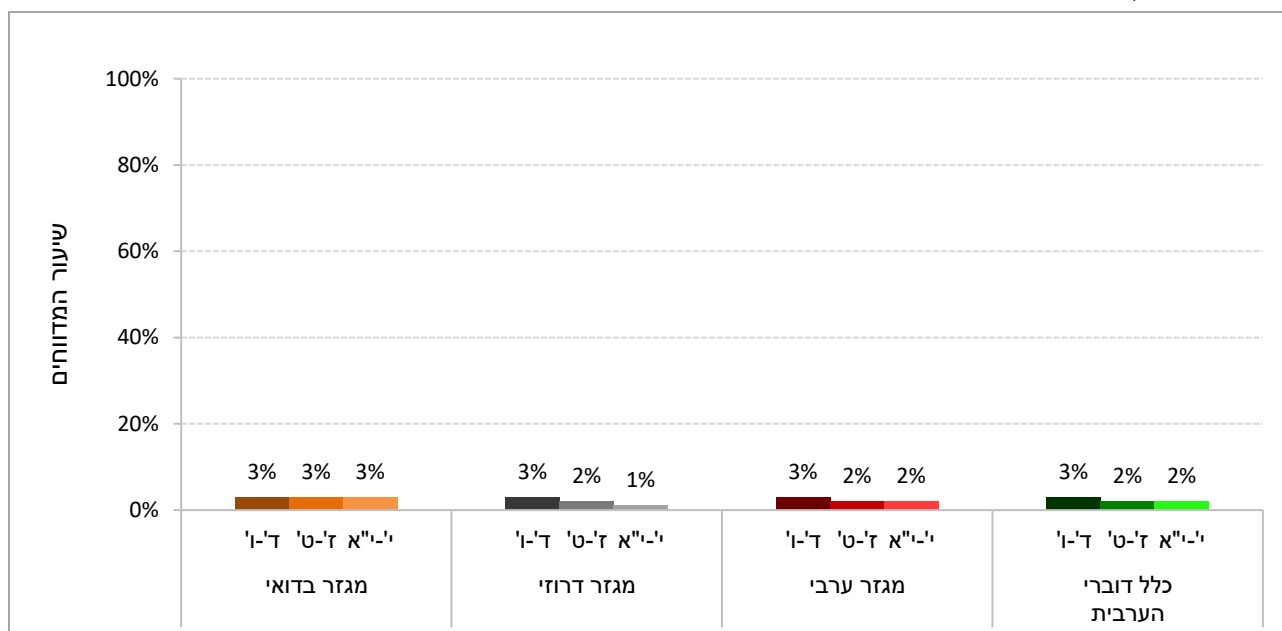
תרשים 69: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה משאיפת עשן או גז: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 70: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מאכילה או שתיה של חומר שאינו מיועד לאכילה: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

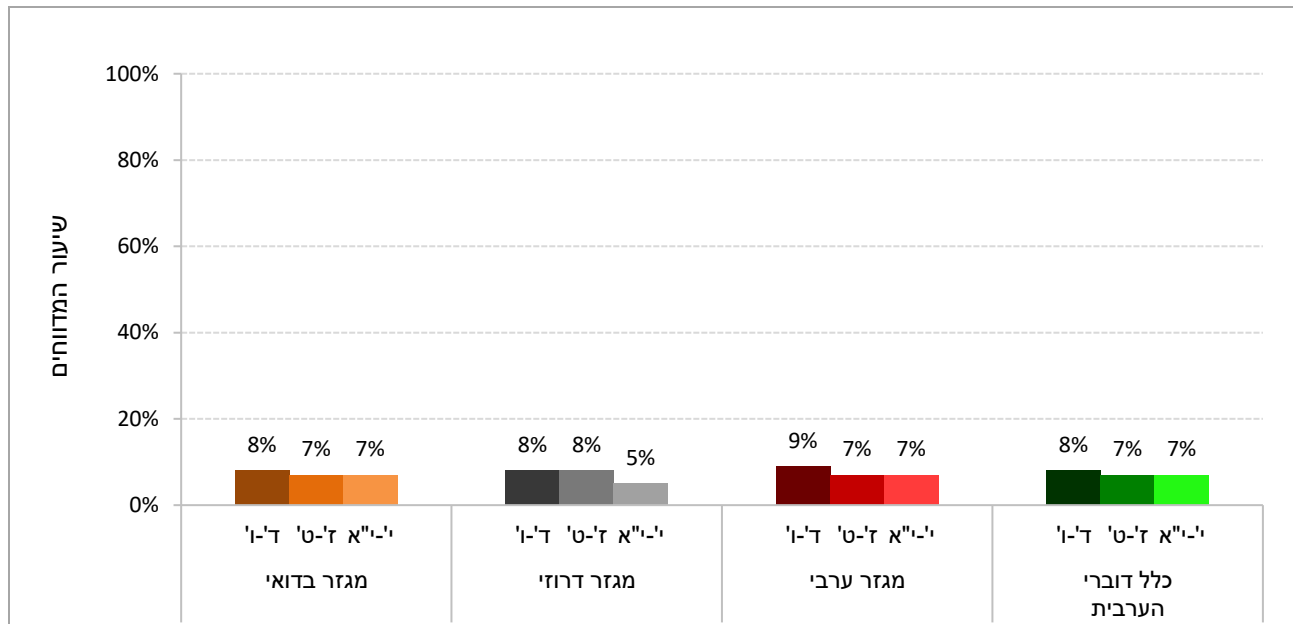
תרשים 71: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מחנק בעקבות בליעה של חפץ זר: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

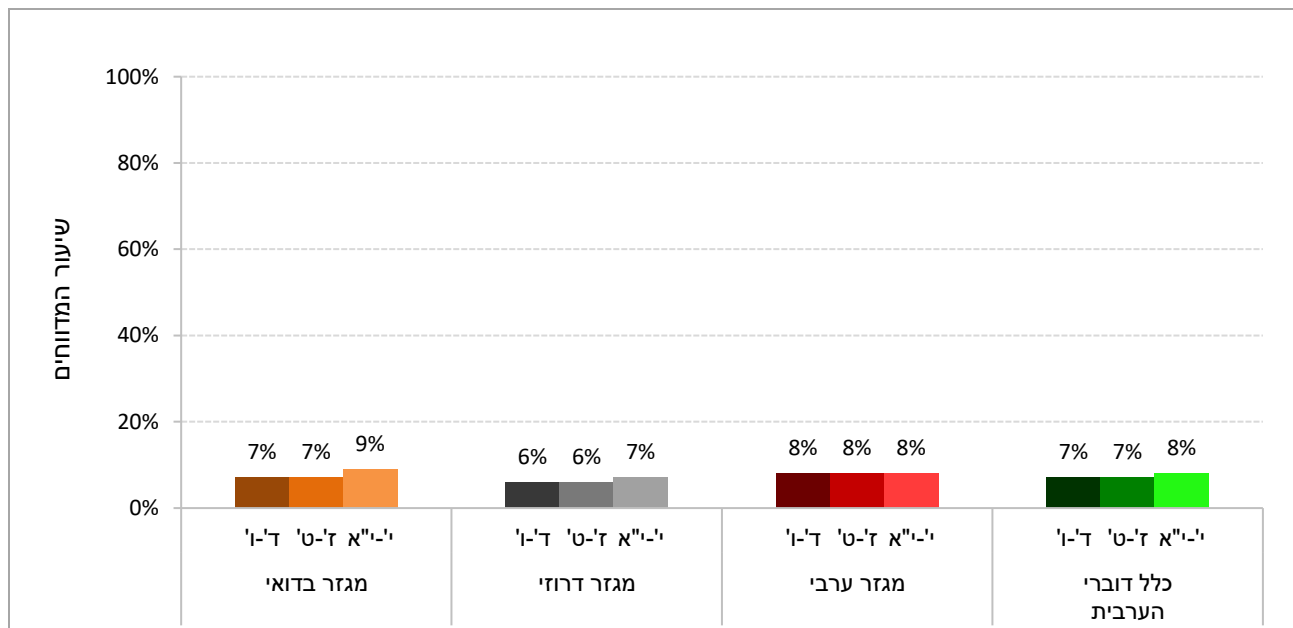
שיעורי הנפגעים מחפצים חדים

בתרשימים 72-73 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בשיעור הנפגעים מחפצים חדים. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 72: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה מהיתקלות בחפץ חד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

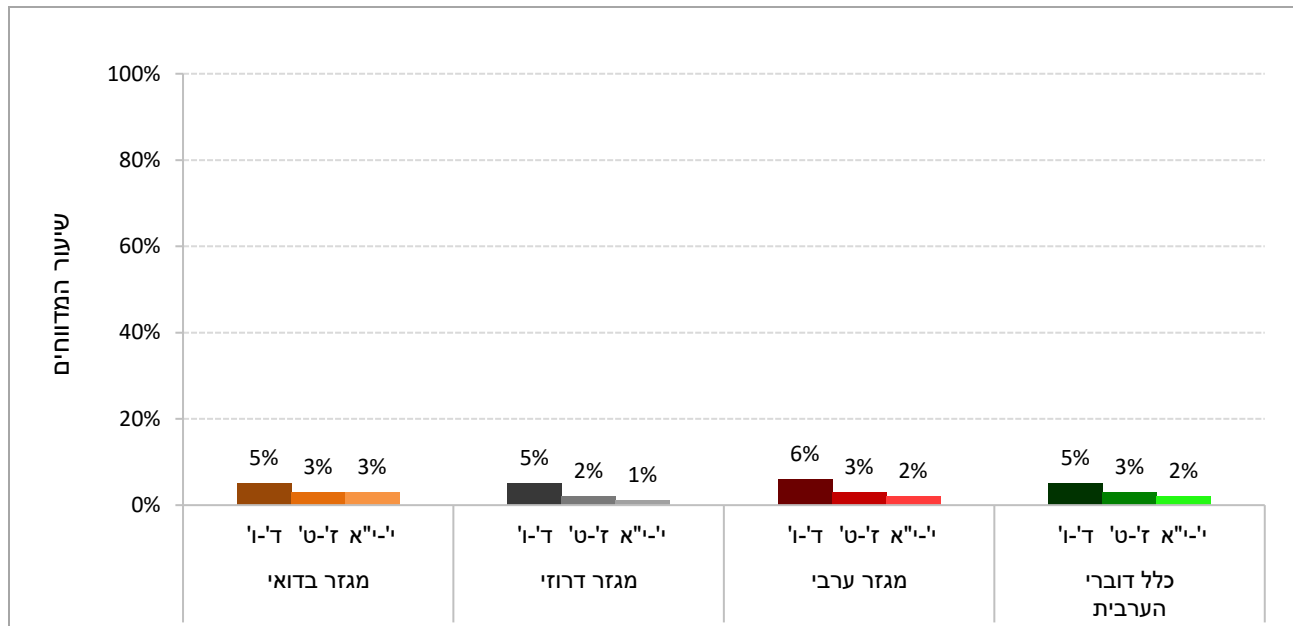
תרשים 73: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה כתוצאה ממגע עם חפץ חד: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

שיעורי הנפגעים במאגרי מים

בתרשים 74 מוצגים נתוני ההיגד העוסק בשיעור הנפגעים במאגרי מים. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 74: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה במאגר מים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

לוח 30: שיעורי התלמידים המדווחים על הגורם לפציעתם במהלך 12 החודשים האחרונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

נתוני ההיגד					שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
"אם נפצעת במהלך 12 החודשים האחרונים, ציין מה גרם לפציעתך (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)".									
שיעור הנפגעים מנפילות									
נפילתי ממקום גבוה (נפילתי מעץ, משולחן, מחלון וכד')					ד - ו	7%	9%	9%	7%
					ז - ט	5%	6%	7%	6%
					י - יא	5%	6%	7%	6%
					כלל השכבות	6%	7%	8%	6%
נפילתי מכלי תחבורה שרכבתי/נסעתי עליו (אופניים, אופניים חשמליים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד וכד')					ד - ו	10%	11%	9%	10%
					ז - ט	6%	8%	6%	6%
					י - יא	5%	2%	3%	5%
					כלל השכבות	7%	8%	7%	7%
שיעור הנפגעים מתאונות דרכים									
נפגעתי בתאונת דרכים (במכונית, באוטובוס, כהולך רגל וכד')					ד - ו	7%	6%	3%	6%
					ז - ט	4%	2%	4%	4%
					י - יא	4%	2%	3%	4%
					כלל השכבות	5%	4%	3%	5%
שיעור הנפגעים מאש									
נכויתי מאש (מדורה, גפרורים, אש בכיריים, שריפה וכד')					ד - ו	5%	4%	4%	5%
					ז - ט	3%	4%	5%	4%
					י - יא	4%	3%	6%	5%
					כלל השכבות	4%	4%	5%	5%
נכויתי מנוזל חם (תה חם, קפה, שמן רותח וכד')					ד - ו	12%	11%	7%	11%
					ז - ט	6%	4%	6%	6%
					י - יא	6%	4%	5%	5%
					כלל השכבות	8%	6%	6%	8%

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: שיעורי התלמידים המדווחים על הגורם לפציעתם במהלך 12 החודשים האחרונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

נתוני ההיגד					שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
"אם נפצעת במהלך 12 החודשים האחרונים, ציין מה גרם לפציעתך (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)".									
שיעור הנפגעים מחנק או מהרעלה									
שאפתי עשן או גז (עשן מדורה, עשן ארובה, גז הליום וכד')					ד - ו	7%	8%	3%	6%
					ז - ט	3%	4%	4%	4%
					י - יא	4%	5%	4%	4%
					כלל השכבות	5%	6%	4%	4%
אכלתי או שתיתי חומר שאיננו מיועד למאכל (חומר ניקוי, תרופה, שמן לרכב וכד')					ד - ו	2%	2%	2%	2%
					ז - ט	2%	2%	3%	2%
					י - יא	3%	2%	3%	3%
					כלל השכבות	2%	2%	3%	2%
נחנקתי כתוצאה מבליעה של חפץ זר (חרוז, צעצוע, עט וכד')					ד - ו	3%	3%	3%	3%
					ז - ט	2%	2%	3%	2%
					י - יא	2%	1%	3%	2%
					כלל השכבות	2%	2%	3%	3%
שיעור הנפגעים מחפצים חדים									
נתקלתי בחפץ חד (ברזל, מקל, עץ וכד')					ד - ו	9%	8%	8%	8%
					ז - ט	7%	8%	7%	7%
					י - יא	7%	5%	7%	7%
					כלל השכבות	8%	7%	7%	7%
נחתכתי או באתי במגע עם חפץ חד (סכין, משור, מספריים וכד')					ד - ו	8%	6%	7%	7%
					ז - ט	8%	6%	7%	7%
					י - יא	8%	7%	9%	8%
					כלל השכבות	8%	6%	7%	8%
שיעור הנפגעים במאגרי מים									
כמעט טבעתי במאגר מים (ים, בריכה, גיגית מלאת מים וכד')					ד - ו	6%	5%	5%	5%
					ז - ט	3%	2%	3%	3%
					י - יא	2%	1%	3%	2%
					כלל השכבות	3%	3%	4%	3%

3.1.4. שיעורי היפגעות שהסתיימו בטיפול רפואי

שיעורי היפגעות שהסתיימו בטיפול רפואי (ללא מדד מסכם). * ההיגד כפי שהוא מופיע בשאלון תשע"ט

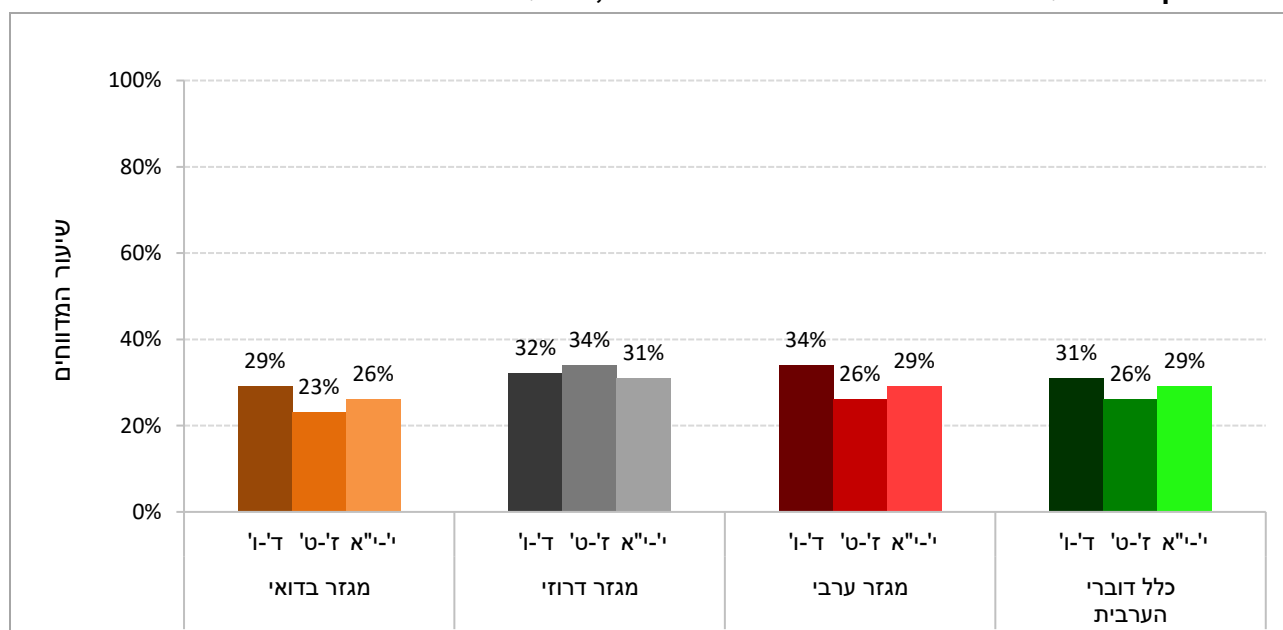
"במהלך 12 החודשים האחרונים, האם וכמה פעמים נפצעת באופן כזה שדרש טיפול רפואי מקצועי של אחות או רופא"

* שיעור התלמידים המדווחים שנפצעו באופן כזה שדרש טיפול רפואי מקצועי של אחות או רופא "פעם אחת", "פעמיים" או "שלוש פעמים או יותר" בחודש שקדם להעברת השאלונים. הסולם המלא: "אף פעם", "פעם אחת", "פעמיים", "שלוש פעמים או יותר".

שיעורי היפגעות שהסתיימו בטיפול רפואי – נתוני תשע"ט

בתרשים 75 מוצגים נתוני ההיגד "במהלך 12 החודשים האחרונים, האם וכמה פעמים נפצעת באופן כזה שדרש טיפול רפואי מקצועי של אחות או רופא?" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 75: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה שהסתיימה בטיפול רפואי לפחות פעם אחת במהלך השנה שקדמה להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

לוח 31: שיעורי התלמידים המדווחים על פגיעה שהסתיימה בטיפול רפואי לפחות פעם אחת במהלך השנה שקדמה להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
31%	29%	32%	34%	ד – ו	במהלך 12 החודשים האחרונים, האם וכמה פעמים נפצעת באופן כזה שדרש טיפול רפואי מקצועי של אחות או רופא
26%	23%	34%	26%	ז – ט	
29%	26%	31%	29%	י – יא	
29%	26%	32%	30%	כלל השכבות	

3.1.5. זירות היפגעות: היכן תלמידים נפגעים?

זירות היפגעות: היכן תלמידים נפגעים? (ללא מדד מסכם).*

הנוסח בשאלון: "היכן היית כאשר התרחשו הפציעות שלך? (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)".

בשטח בית הספר

בשטח בית הספר בזמן שעות הלימודים

בשטח בית הספר לאחר שעות הלימודים

בשטח הבית

בשטח הבית (בתוך הבית, בחצר הבית)

מחוץ לבית

בטיול בטבע (ים, טיול בפארק וכד')

ברחוב או במגרש החנייה

בגן שעשועים או בפארק

בזמן פעילות ספורטיבית (כדורסל, חוג ספורט וכד')

עסקתי בפעילות פנאי כלשהי (ביליתי בקניון, בריכה, בפארק מים וכד')

* שיעור התלמידים המשיבים בחיוב כי הפציעה התרחשה בזירה המוזכרת בהיגד.

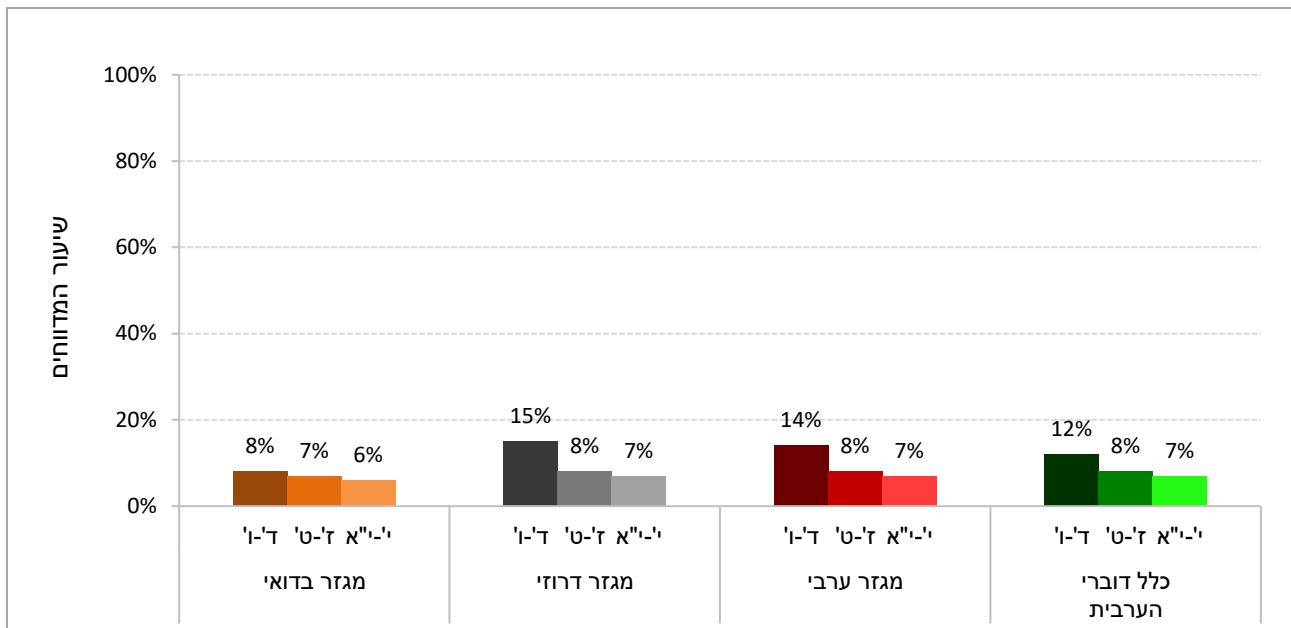
זירות היפגעות – נתוני תשע"ט

בתרשימים 76-83 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בזירות השונות שבהם תלמידים נפגעו: שטח בית הספר, שטח הבית ומחוץ לבית. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

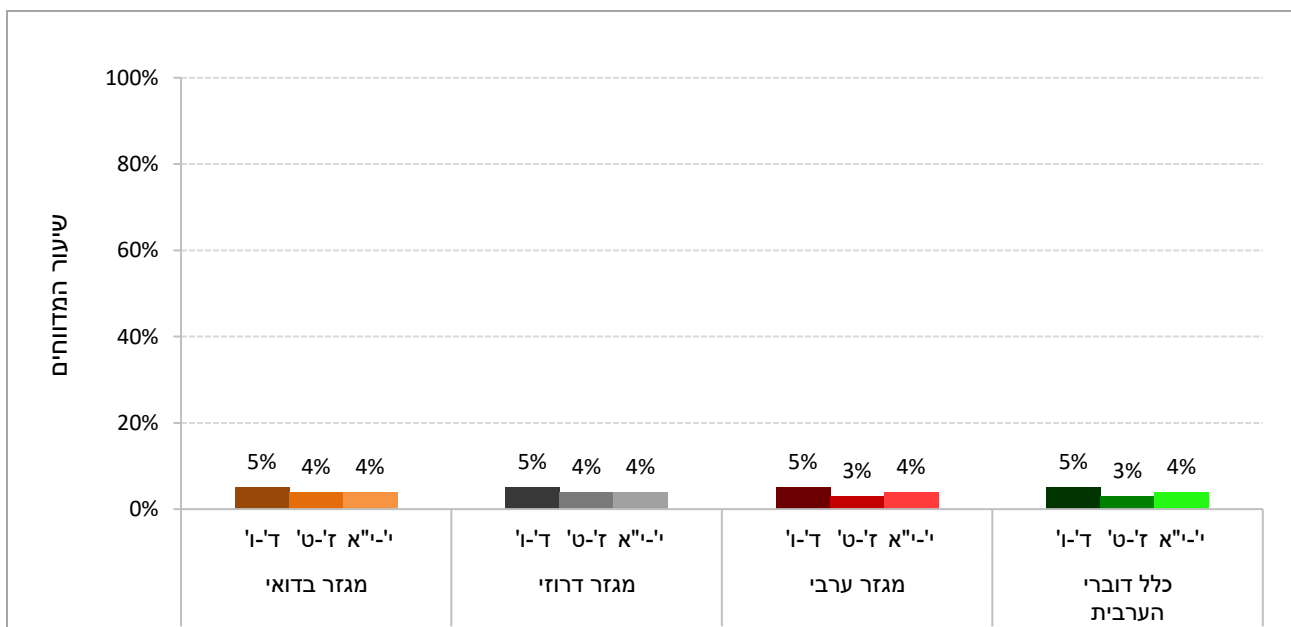
היפגעות בשטח בית הספר

בתרשימים 76-77 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בהיפגעות בשטח בית הספר. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 76: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו בשטח בית הספר בזמן שעות הלימודים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

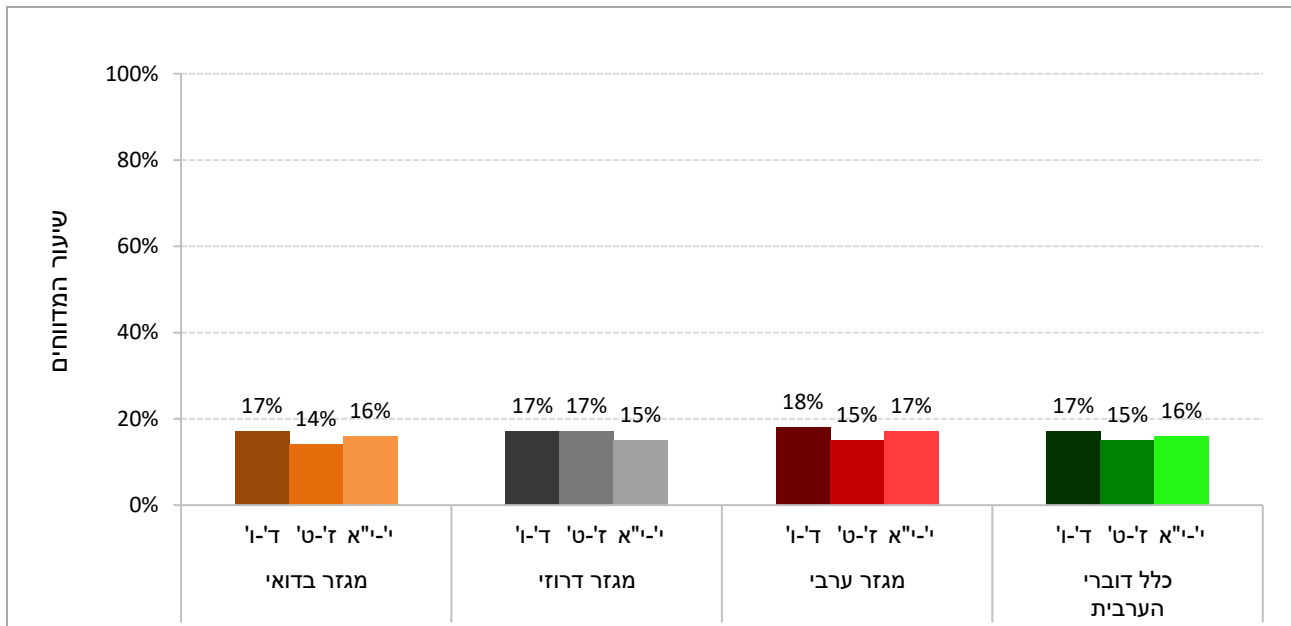
תרשים 77: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו בשטח בית הספר לאחר שעות הלימודים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

היפגעות בשטח הבית

בתרשים 78 מוצגים נתוני ההיגד העוסק בהיפגעות בשטח הבית. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

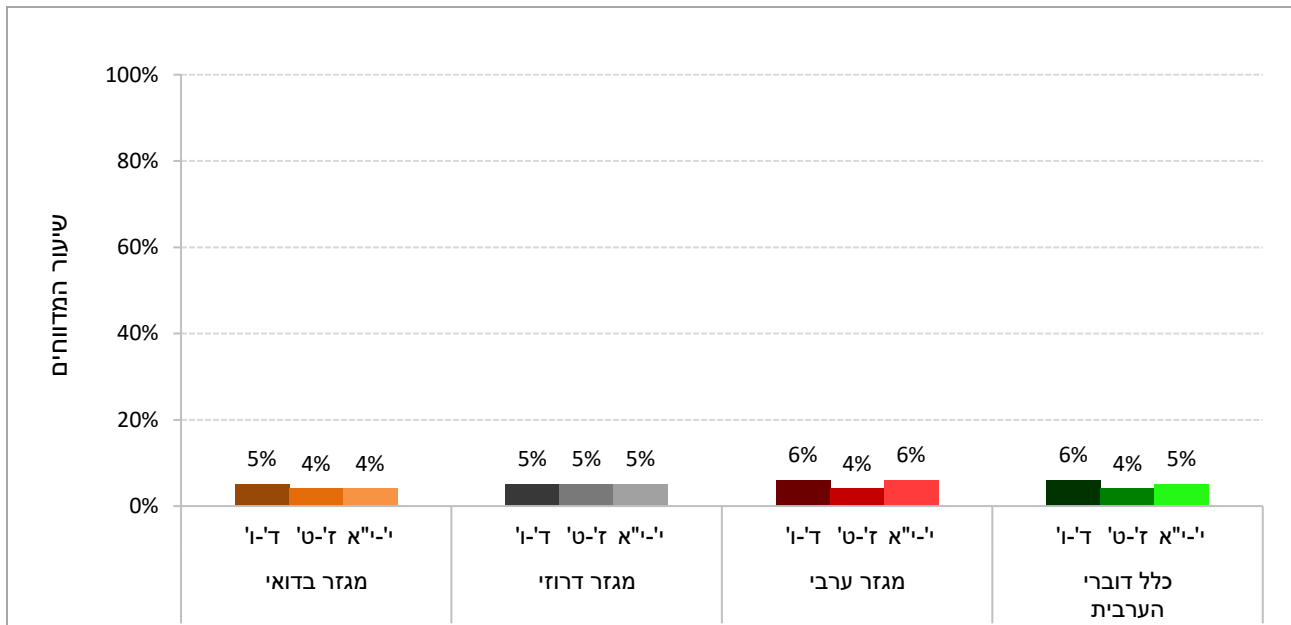
תרשים 78: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו בשטח הבית: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

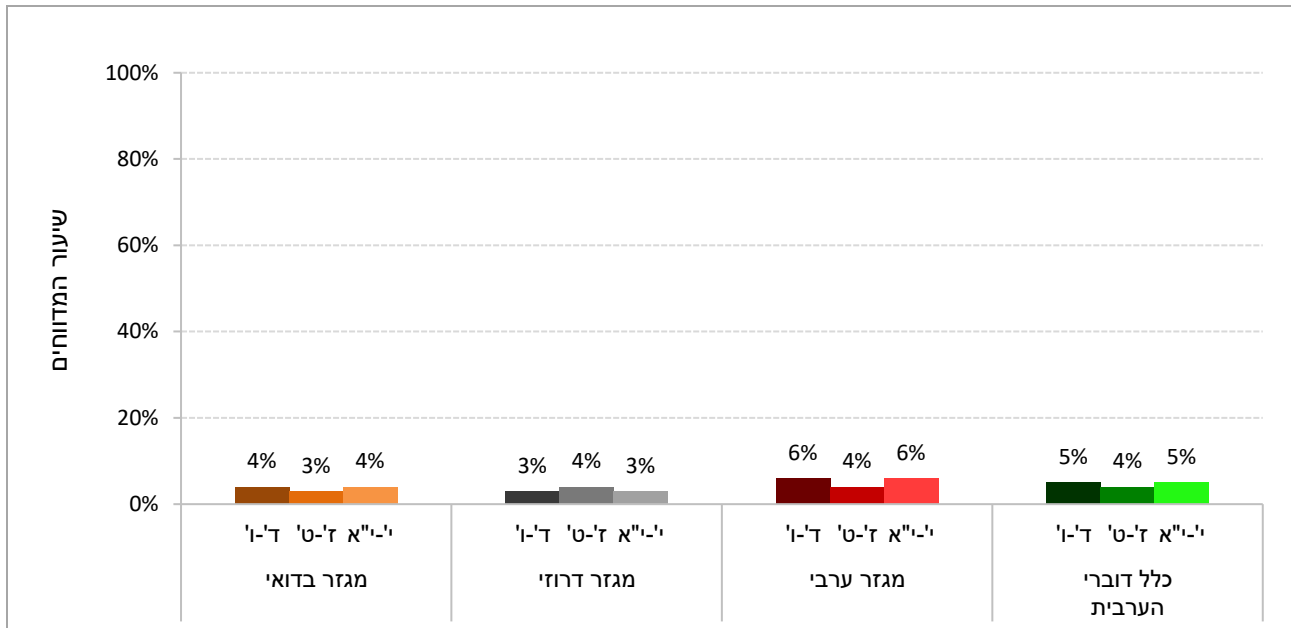
היפגעות מחוץ לבית

בתרשימים 79-83 מוצגים נתוני ההיגדים העוסקים בהיפגעות מחוץ לבית. נתוני שנה"ל תשע"ט מוצגים להלן בחלוקה לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

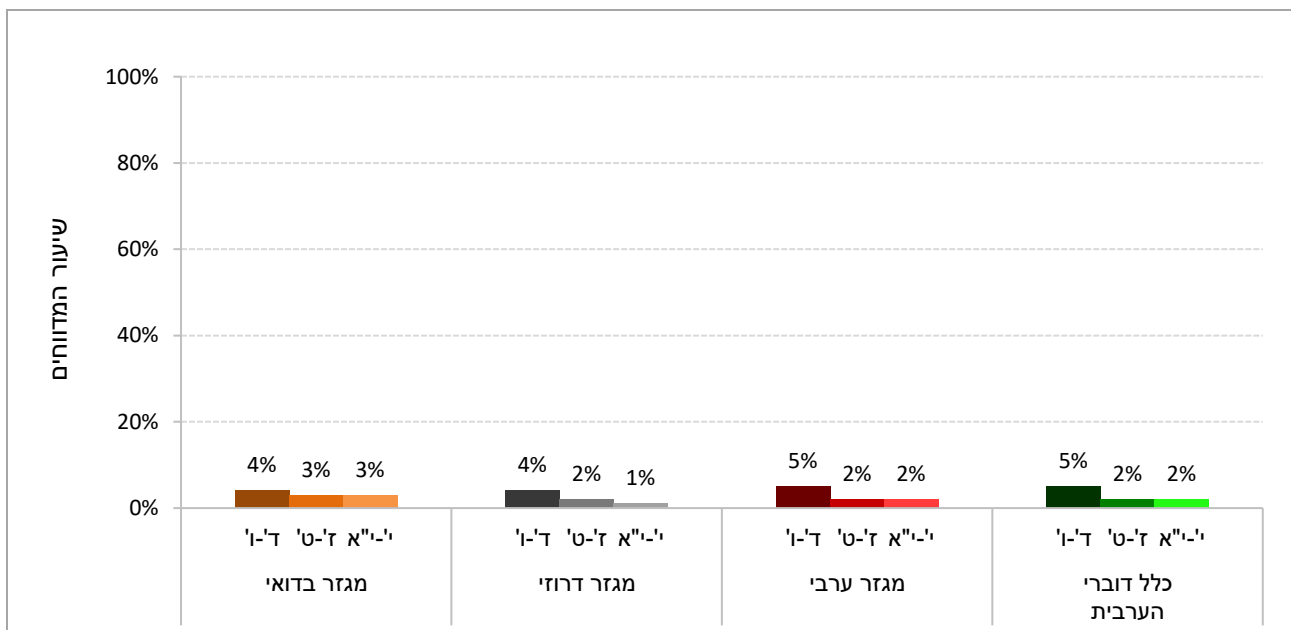
תרשים 79: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו בטיול בטבע: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

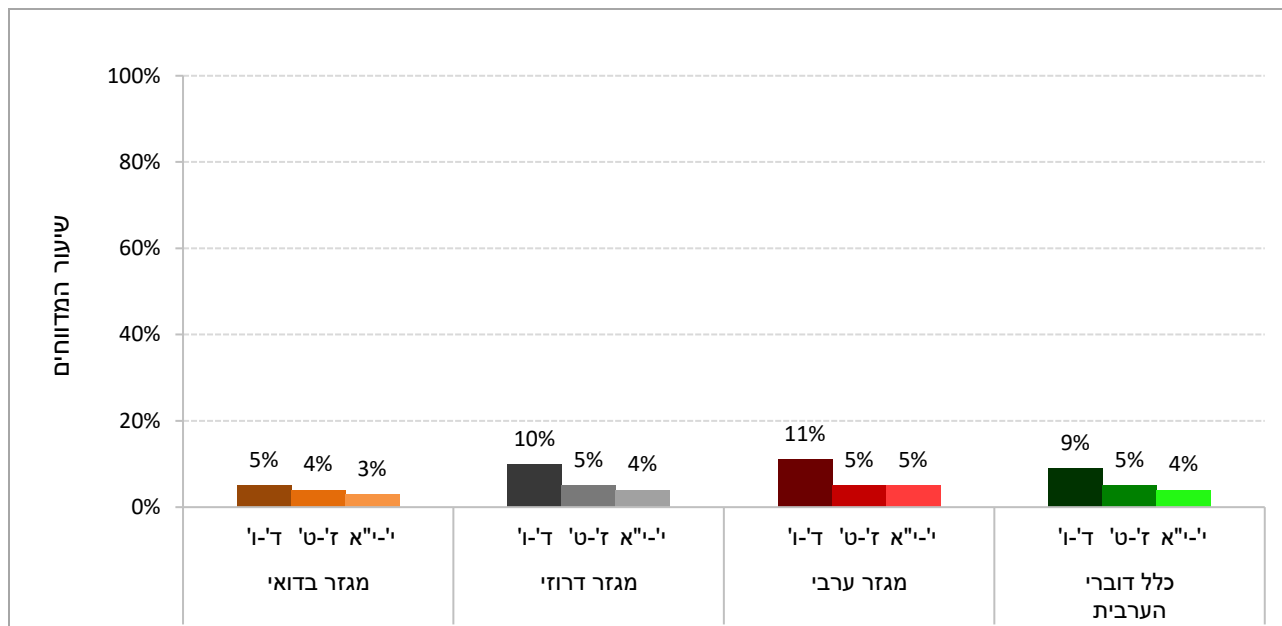
תרשים 80: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו ברחוב או במגרש החנייה: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

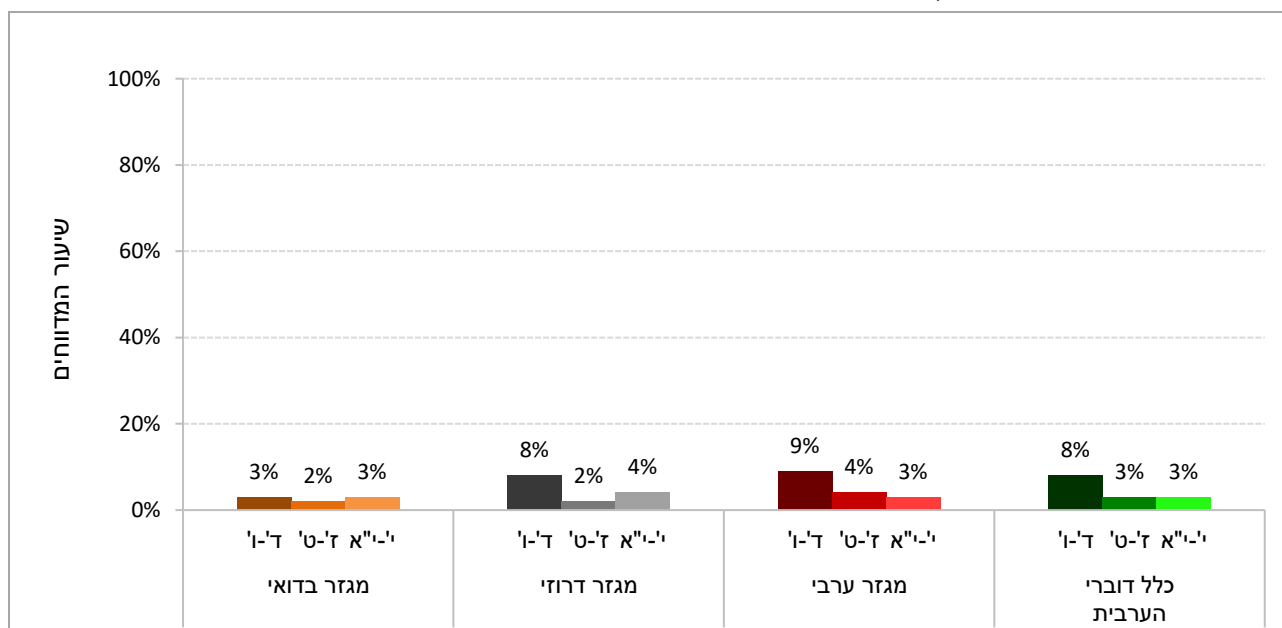
תרשים 81: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו בגן שעשועים או בפארק: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 82: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו בזמן פעילות ספורטיבית: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

תרשים 83: שיעורי התלמידים המדווחים כי נפצעו בפעילות פנאי כלשהי (בילוי בקניון, בריכה, בפארק מים וכד'): נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ט

לוח 32: שיעורי התלמידים המדווחים על הזירה שבה נפגעו: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

נתוני ההיגד					"היכן היית כאשר התרחשו הפציעות שלך? (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)"
שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית	
בשטח בית הספר					
בשטח בית הספר בזמן שעות הלימודים	ד - ו	14%	15%	8%	12%
	ז - ט	8%	8%	7%	8%
	י - יא	7%	7%	6%	7%
	כלל השכבות	10%	11%	7%	9%
בשטח בית הספר לאחר שעות הלימודים	ד - ו	5%	5%	5%	5%
	ז - ט	3%	4%	4%	3%
	י - יא	4%	4%	4%	4%
	כלל השכבות	4%	4%	4%	4%
בשטח הבית					
בשטח הבית (בתוך הבית, בחצר הבית)	ד - ו	18%	17%	17%	17%
	ז - ט	15%	17%	14%	15%
	י - יא	17%	15%	16%	16%
	כלל השכבות	16%	17%	16%	16%
מחוץ לבית					
בטיול בטבע (ים, טיול בפארק וכד')	ד - ו	6%	5%	5%	6%
	ז - ט	4%	5%	4%	4%
	י - יא	6%	5%	4%	5%
	כלל השכבות	5%	5%	5%	5%
ברחוב או במגרש החנייה	ד - ו	6%	3%	4%	5%
	ז - ט	4%	4%	3%	4%
	י - יא	6%	3%	4%	5%
	כלל השכבות	5%	4%	4%	5%

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: שיעורי התלמידים המדווחים על הזירה שבה נפגעו: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד "היכן היית כאשר התרחשו הפציעות שלך? (אפשר לבחור יותר מאפשרות אחת)"
					מחוץ לבית
5%	4%	4%	5%	ד - ו	בגן שעשועים או בפארק
2%	3%	2%	2%	ז - ט	
2%	3%	1%	2%	י - יא	
3%	3%	3%	3%	כלל השכבות	
9%	5%	10%	11%	ד - ו	בזמן פעילות ספורטיבית (כדורסל, חוג ספורט וכד')
5%	4%	5%	5%	ז - ט	
4%	3%	4%	5%	י - יא	
6%	4%	7%	7%	כלל השכבות	
8%	3%	8%	9%	ד - ו	עסקתי בפעילות פנאי כלשהי (ביליתי בקניון, בריכה, בפארק מים וכד')
3%	2%	2%	4%	ז - ט	
3%	3%	4%	3%	י - יא	
5%	3%	5%	6%	כלל השכבות	

2. תפיסות ודרכי פעולה בהתמודדות עם מצבי סכנה

3.2.1. מניעת נפילות ופציעות

המדד המסכם: מניעת נפילות ופציעות.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"כשאני רוכב/נוסע בכלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד) אני חובש קסדה"

"אני יודע איך להתמודד עם ילדים שמנסים לגרום לי לעשות דברים מסוכנים (תחרויות רכיבה, קפיצה מגבהים, רכיבה בעיניים עצומות ועוד)"

"גם אם אני חובש קסדה ומגנים בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד), אני עדיין יכול להיפגע"***

"כשאני רוכב על כלי תחבורה, איני מאתגר את עצמי על ידי רכיבה מהירה מאוד, קפיצות, סיבובים מהירים ("צלחות") וכד"****

"למדתי בבית הספר איך להגן על עצמי מפני פציעות בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד)"

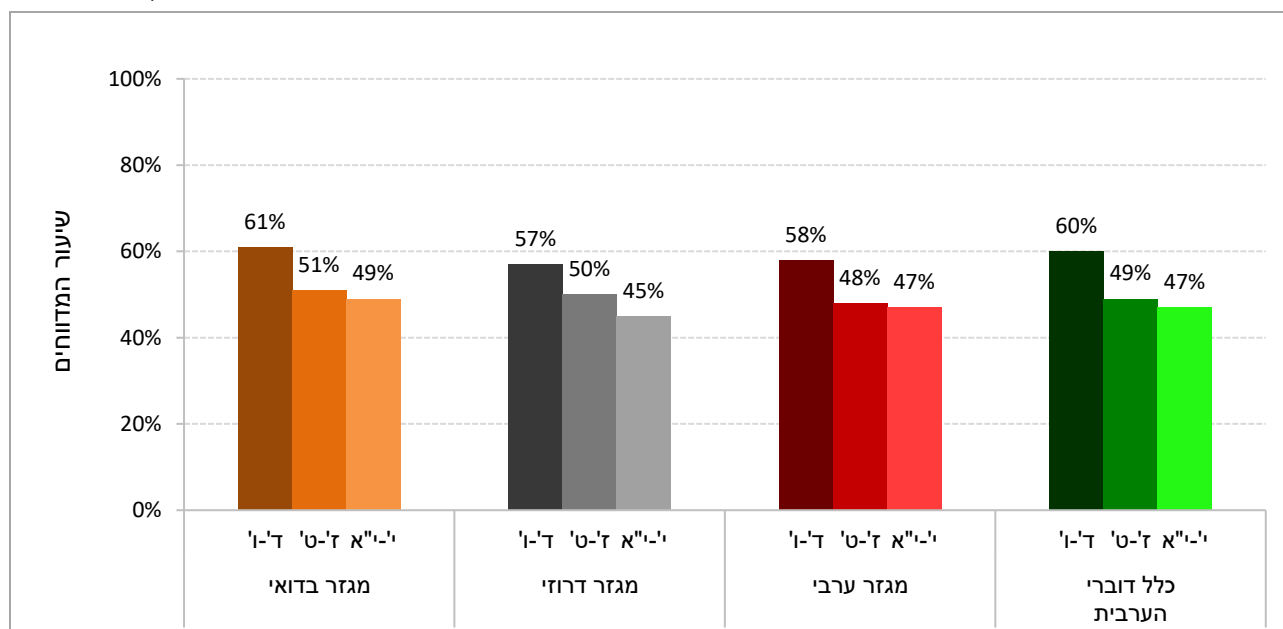
* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".

** נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אם אני חובש קסדה ומגנים בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה שום דבר לא יכול לפגוע בי"; "כשאני רוכב על כלי תחבורה, אני נהנה לאתגר את עצמי על ידי רכיבה מהירה מאוד, קפיצות, סיבובים מהירים ("צלחות") וכד". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

מניעת נפילות ופציעות – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 84 מוצגים נתוני המדד המסכם "מניעת נפילות ופציעות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 84: שיעורי התלמידים המדווחים על מניעת נפילות ופציעות: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 33: שיעורי התלמידים המדווחים על מניעת נפילות ופציעות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
60%	61%	57%	58%	ד - ו	מדד מסכם – מניעת נפילות ופציעות
49%	51%	50%	48%	ז - ט	
47%	49%	45%	47%	י - יא	
53%	55%	51%	51%	כלל השכבות	
66%	74%	54%	62%	ד - ו	כשאני רוכב/נוסע בכלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד) אני חובש קסדה
50%	57%	44%	48%	ז - ט	
49%	56%	38%	48%	י - יא	
56%	64%	47%	53%	כלל השכבות	
73%	72%	75%	72%	ד - ו	אני יודע איך להתמודד עם ילדים שמנסים לגרום לי לעשות דברים מסוכנים (תחרויות רכיבה, קפיצה מגבהים, רכיבה בעיניים עצומות ועוד)
75%	70%	80%	77%	ז - ט	
76%	72%	79%	77%	י - יא	
75%	71%	78%	75%	כלל השכבות	
28%	19%	26%	27%	ד - ו	גם אם אני חובש קסדה ומגנים בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד), אני עדיין יכול להיפגע*
25%	26%	22%	25%	ז - ט	
27%	23%	29%	29%	י - יא	
27%	23%	25%	27%	כלל השכבות	
52%	55%	51%	49%	ד - ו	כשאני רוכב על כלי תחבורה, איני מאתגר את עצמי על ידי רכיבה מהירה מאוד, קפיצות, סיבובים מהירים ("צלחות") וכד*
39%	41%	40%	38%	ז - ט	
36%	37%	36%	36%	י - יא	
43%	46%	43%	41%	כלל השכבות	
80%	82%	80%	77%	ד - ו	למדתי בבית הספר איך להגן על עצמי מפני פציעות בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד)
58%	63%	62%	55%	ז - ט	
48%	56%	45%	46%	י - יא	
64%	69%	65%	61%	כלל השכבות	

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אם אני חובש קסדה ומגנים בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה, שום דבר לא יכול לפגוע בי"; "כשאני רוכב על כלי תחבורה, אני נהנה לאתגר את עצמי על ידי רכיבה מהירה מאוד, קפיצות, סיבובים מהירים ("צלחות") וכד". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

3.2.2. בטיחות בדרכים

המדד המסכם: בטיחות בדרכים* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"אני חוצה את הכביש אך ורק במעבר חצייה"

"כאשר אני משתמש בכלי התחבורה שלי (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד) אני נוסע על הכביש**"

"אני מכיר את חוקי התנועה (למשל תמרורים, באיזה גיל מותר לרכוב על אופניים חשמליים ועוד)"

"השנה למדתי בבית הספר איך להימנע מסכנות בדרכים ולשמור על זהירות בדרכים"

"אני לא חושב שילדים נפגעים בתאונות דרכים כתוצאה ממזל רע**"

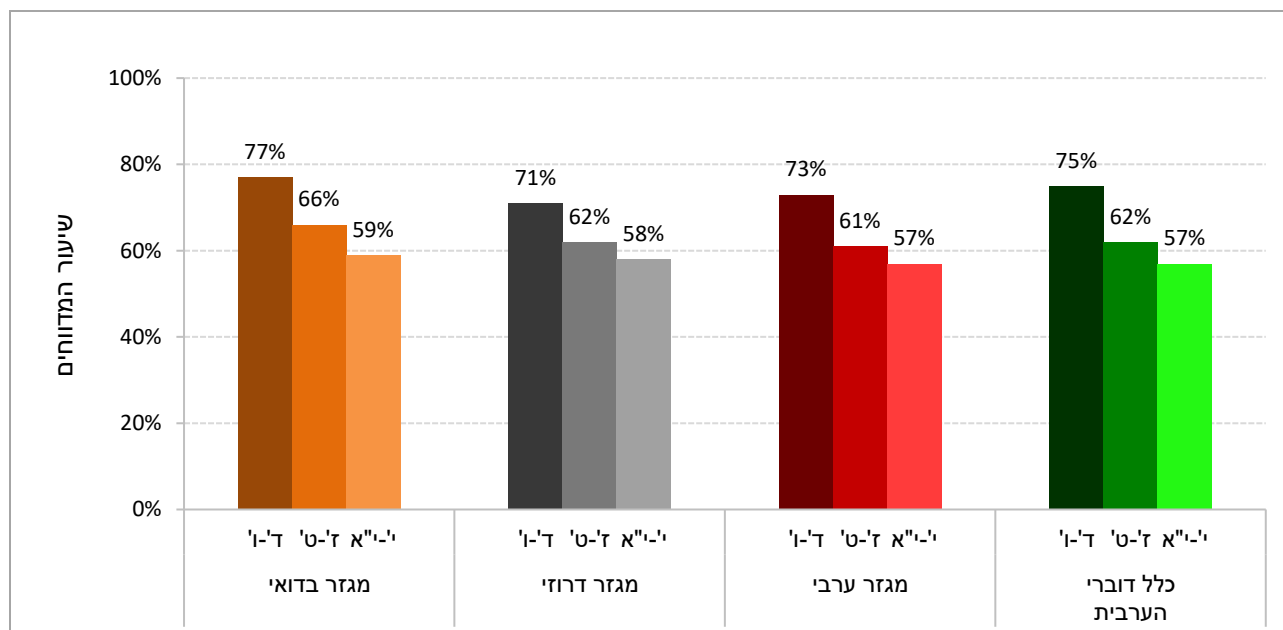
* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".

** נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "כאשר אני משתמש בכלי התחבורה שלי אני נוסע על הכביש"; "ילדים נפגעים בתאונות דרכים כתוצאה ממזל רע". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

בטיחות בדרכים – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 85 מוצגים נתוני המדד המסכם "בטיחות בדרכים" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 85: שיעורי התלמידים המדווחים על בטיחות בדרכים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 34: שיעורי התלמידים המדווחים על בטיחות בדרכים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
75%	77%	71%	73%	ד - ו	מדד מסכם - בטיחות בדרכים
62%	66%	62%	61%	ז - ט	
57%	59%	58%	57%	י - יא	
66%	69%	64%	64%	כלל השכבות	
79%	84%	71%	77%	ד - ו	אני חוצה את הכביש אך ורק במעבר חצייה
61%	70%	60%	58%	ז - ט	
56%	66%	53%	53%	י - יא	
67%	75%	62%	63%	כלל השכבות	
61%	68%	54%	57%	ד - ו	כאשר אני משתמש בכלי התחבורה שלי (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד) אני נוסע על הכביש*
45%	53%	40%	43%	ז - ט	
36%	39%	30%	36%	י - יא	
49%	56%	43%	46%	כלל השכבות	
85%	82%	86%	86%	ד - ו	אני מכיר את חוקי התנועה (למשל תמרורים, באיזה גיל מותר לרכוב על אופניים חשמליים ועוד)
81%	77%	81%	82%	ז - ט	
76%	74%	83%	76%	י - יא	
81%	79%	83%	82%	כלל השכבות	
83%	86%	82%	81%	ד - ו	השנה למדתי בבית הספר איך להימנע מסכנות בדרכים ולשמור על זהירות בדרכים
63%	69%	65%	60%	ז - ט	
61%	65%	62%	59%	י - יא	
70%	75%	70%	67%	כלל השכבות	
66%	66%	62%	65%	ד - ו	אני לא חושב שילדים נפגעים בתאונות דרכים כתוצאה ממזל רע*
61%	62%	62%	60%	ז - ט	
58%	53%	62%	60%	י - יא	
62%	62%	62%	62%	כלל השכבות	

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "כאשר אני משתמש בכלי התחבורה שלי אני נוסע על הכביש"; "ילדים נפגעים בתאונות דרכים כתוצאה ממזל רע". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

3.2.3. מניעת כוויות

המדד המסכם: מניעת כוויות.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"בשנה האחרונה הסברתי לבני המשפחה שלי היכן למקם כלים חמים בבית (פלטות, מיחמים, סירים חמים) כדי שאף אחד לא יוכל להיכוות מהם"

"אני לא נהנה לעשות ניסויים עם אש ולראות מה קורה לחומרים כאשר שורפים אותם (להדליק גפרורים, לשרוף עיתונים, ועוד)"**

"כאשר אני מדליק מדורה אני דואג שיש מסביבי אמצעי הגנה מתאימים (כיסוי בד, מים, עפר, אדמה ועוד) כדי לכבות אותה"

"למדתי בבית הספר איך צריך לסדר ולארגן את הבית כדי להפחית סכנות אש וכוויות (למשל להרחיק כלים חמים, להתקין גלאי עשן ועוד)"

"אני לא חושב שהסיכוי שלי להיפצע באופן חמור מכוויה הוא נמוך"***

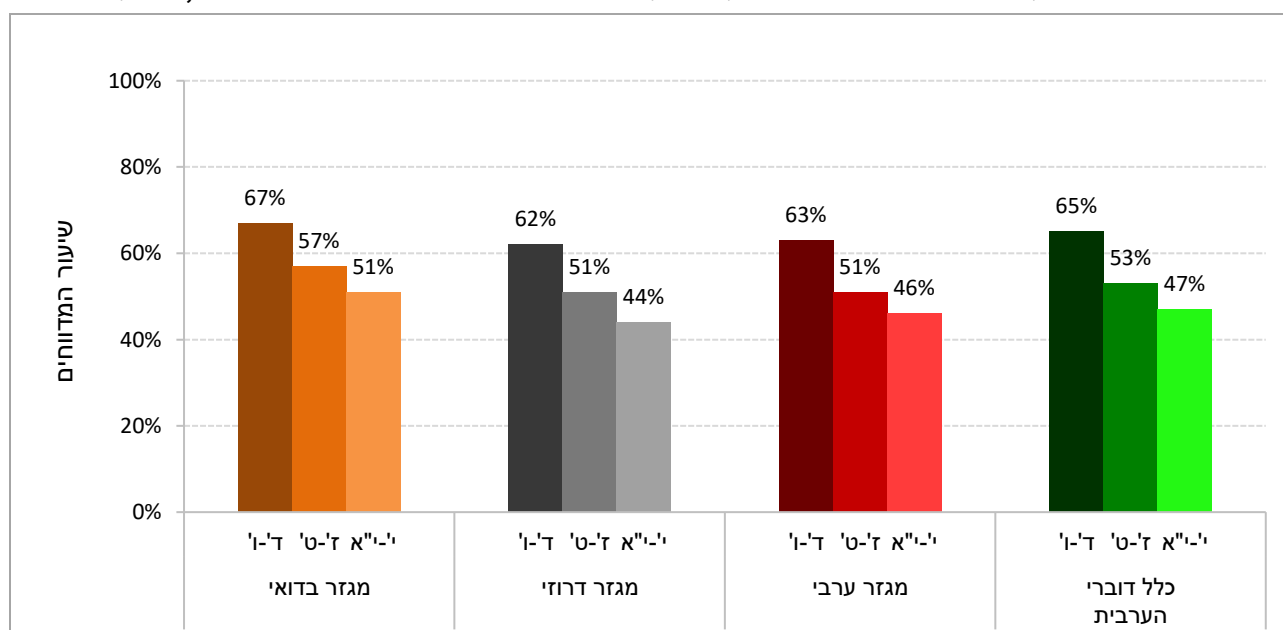
* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".

** נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "אני נהנה לעשות ניסויים עם אש ולראות מה קורה לחומרים כאשר שורפים אותם"; "הסיכוי שלי להיפצע באופן חמור מכוויה הוא נמוך". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד י שקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

מניעת כוויות – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 86 מוצגים נתוני המדד המסכם "מניעת כוויות" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 86: שיעורי התלמידים המדווחים על מניעת כוויות: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 35: שיעורי התלמידים המדווחים על מניעת כוויות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
65%	67%	62%	63%	ד - ו	מדד מסכם - מניעת כוויות
53%	57%	51%	51%	ז - ט	
47%	51%	44%	46%	י - יא	
56%	60%	54%	54%	כלל השכבות	
68%	77%	62%	63%	ד - ו	בשנה האחרונה הסברתי לבני המשפחה שלי היכן למקם כלים חמים בבית (פלטות, מיחמים, סירים חמים) כדי שאף אחד לא יוכל להיכוות מהם
56%	63%	52%	53%	ז - ט	
52%	61%	49%	49%	י - יא	
60%	68%	55%	56%	כלל השכבות	
68%	71%	66%	65%	ד - ו	אני לא נהנה לעשות ניסויים עם אש ולראות מה קורה לחומרים כאשר שורפים אותם (להדליק גפרורים, לשרוף עיתונים, ועוד)*
52%	56%	54%	51%	ז - ט	
46%	47%	46%	46%	י - יא	
57%	60%	56%	55%	כלל השכבות	
77%	78%	76%	76%	ד - ו	כאשר אני מדליק מדורה אני דואג שיש מסביבי אמצעי הגנה מתאימים (כיסוי בד, מים, עפר, אדמה ועוד) כדי לכבות אותה
66%	67%	62%	66%	ז - ט	
57%	58%	55%	58%	י - יא	
68%	69%	66%	68%	כלל השכבות	
80%	83%	79%	78%	ד - ו	למדתי בבית הספר איך צריך לסדר ולארגן את הבית כדי להפחית סכנות אש וכוויות (למשל להרחיק כלים חמים, להתקין גלאי עשן ועוד)
61%	68%	63%	57%	ז - ט	
52%	62%	46%	49%	י - יא	
66%	73%	65%	63%	כלל השכבות	
32%	25%	30%	33%	ד - ו	אני לא חושב שהסיכוי שלי להיפצע באופן חמור מכוויה הוא נמוך*
29%	31%	23%	29%	ז - ט	
28%	28%	25%	28%	י - יא	
30%	28%	26%	30%	כלל השכבות	

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אני נהנה לעשות ניסויים עם אש ולראות מה קורה לחומרים כאשר שורפים אותם"; "הסיכוי שלי להיפצע באופן חמור מכוויה הוא נמוך". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד י שקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

3.2.4. מניעת הרעלה וחנק

המדד המסכם: מניעת הרעלה וחנק.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"בשנה האחרונה הסברתי לבני המשפחה שלי כיצד לארגן את הבית כדי להפחית סכנות של הרעלה וחנק (להרחיק חומרי ניקוי, להרחיק חפצים קטנים מילדים ועוד)"

"לא רק ילדים קטנים יכולים להיחנק"***

"אני יודע מה לעשות אם מישהו בסביבה שלי נחנק"

"למדתי בבית הספר לבדוק היטב לפני שאני מכניס משהו לפה"

"לא מסקרן אותי לטעום דברים שאני לא מכיר ולא יודע אם הם בטוחים למאכל"***

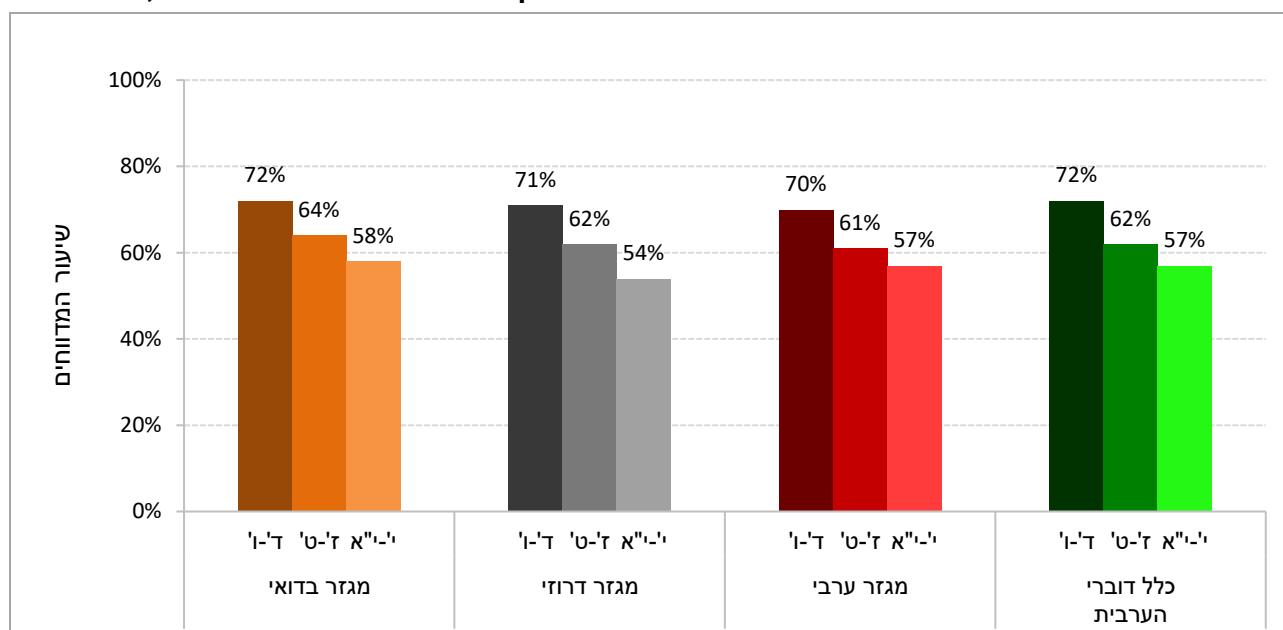
* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".

** נוסח היגדים אלו בשאלון היה "רק ילדים קטנים יכולים להיחנק"; "מסקרן אותי לטעום דברים שאני לא מכיר ולא יודע אם הם בטוחים למאכל". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

מניעת הרעלה וחנק – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 87 מוצגים נתוני המדד המסכם "מניעת הרעלה וחנק" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 87: שיעורי התלמידים המדווחים על מניעת הרעלה וחנק: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 36: שיעורי התלמידים המדווחים על מניעת הרעלה וחנק: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – מניעת הרעלה וחנק	ד – ו	70%	71%	72%	72%
	ז – ט	61%	62%	64%	62%
	י – יא	57%	54%	58%	57%
	כלל השכבות	63%	64%	66%	65%
בשנה האחרונה הסברתי לבני המשפחה שלי כיצד לארגן את הבית כדי להפחית סכנות של הרעלה וחנק (להרחיק חומרי ניקוי, להרחיק חפצים קטנים מילדים ועוד)	ד – ו	65%	65%	73%	69%
	ז – ט	50%	54%	64%	54%
	י – יא	49%	43%	60%	51%
	כלל השכבות	55%	55%	67%	59%
לא רק ילדים קטנים יכולים להיחנק*	ד – ו	80%	79%	77%	80%
	ז – ט	78%	75%	72%	76%
	י – יא	71%	75%	63%	69%
	כלל השכבות	77%	77%	72%	76%
אני יודע מה לעשות אם מישהו בסביבה שלי נחנק	ד – ו	59%	65%	59%	62%
	ז – ט	48%	52%	51%	49%
	י – יא	53%	48%	53%	53%
	כלל השכבות	54%	56%	55%	55%
למדתי בבית הספר לבדוק היטב לפני שאני מכניס משהו לפה	ד – ו	80%	83%	81%	81%
	ז – ט	65%	69%	67%	66%
	י – יא	56%	52%	58%	56%
	כלל השכבות	68%	70%	70%	69%
לא מסקרן אותי לטעום דברים שאני לא מכיר ולא יודע אם הם בטוחים למאכל*	ד – ו	67%	65%	72%	69%
	ז – ט	62%	61%	63%	62%
	י – יא	58%	51%	54%	56%
	כלל השכבות	63%	60%	65%	64%

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "רק ילדים קטנים יכולים להיחנק"; "מסקרן אותי לטעום דברים שאני לא מכיר ולא יודע אם הם בטוחים למאכל". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

3.2.5. בטיחות במים

המדד המסכם: בטיחות במים. * ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"אני נכנס למאגר מים גדול (ים, בריכה וכו') רק אם יש מציל"

"גם אנשים שידענים לשחות יכולים לטבוע (בריכה, ים, נחל ועוד)"**

"כשאני בבריכה או בים אני לא נוהג לשחק במשחקים שיכולים לסכן אותי (הטבעות, קפיצות מסוכנות, טביעה, צלילה עד אובדן נשימה ועוד)"**

"מדריך מוסמך או בן משפחה לימדו אותי לשחות"

"למדתי בבית הספר מהן הסיבות שבגללן בדרך כלל אנשים טובעים (למשל, זרמים, רוח, משחקי מים ועוד)"

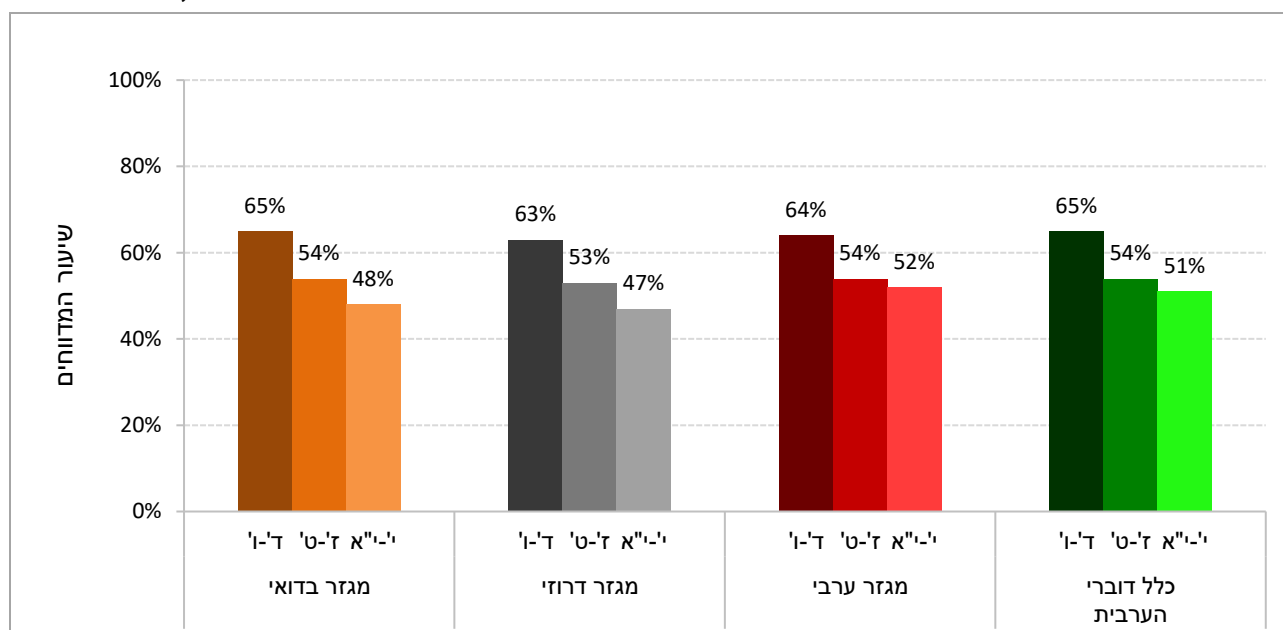
* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".

** נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אנשים שידענים לשחות לא יכולים לטבוע"; "כשאני בבריכה או בים אני נוהג לשחק משחקים שיכולים לסכן אותי". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

בטיחות במים – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 88 מוצגים נתוני המדד המסכם "בטיחות במים" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 88: שיעורי התלמידים המדווחים על בטיחות במים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 37: שיעורי התלמידים המדווחים על בטיחות במים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – בטיחות במים	ד – ו	64%	63%	65%	65%
	ז – ט	54%	53%	54%	54%
	י – יא	52%	47%	48%	51%
	כלל השכבות	57%	55%	57%	58%
אני נכנס למאגר מים גדול (ים, בריכה וכו') רק אם יש מציל	ד – ו	71%	70%	82%	75%
	ז – ט	58%	56%	68%	61%
	י – יא	56%	52%	60%	57%
	כלל השכבות	62%	61%	72%	65%
גם אנשים שיודעים לשחות יכולים לטבוע (בריקה, ים, נחל ועוד)*	ד – ו	41%	34%	34%	40%
	ז – ט	35%	27%	30%	33%
	י – יא	43%	31%	30%	39%
	כלל השכבות	39%	30%	32%	37%
כשאני בבריכה או בים אני לא נוהג לשחק במשחקים שיכולים לסכן אותי (הטבעות, קפיצות מסוכנות, טביעה, צלילה עד אובדן נשימה ועוד)*	ד – ו	65%	62%	69%	66%
	ז – ט	52%	54%	59%	54%
	י – יא	48%	38%	48%	47%
	כלל השכבות	56%	53%	60%	57%
מדריך מוסמך או בן משפחה לימדו אותי לשחות	ד – ו	78%	79%	65%	76%
	ז – ט	75%	76%	54%	69%
	י – יא	69%	73%	48%	65%
	כלל השכבות	75%	77%	57%	71%
למדתי בבית הספר מהן הסיבות שבגללן בדרך כלל אנשים טובעים (למשל, זרמים, רוח, משחקי מים ועוד)	ד – ו	65%	68%	72%	69%
	ז – ט	51%	52%	59%	54%
	י – יא	44%	38%	52%	45%
	כלל השכבות	55%	55%	63%	57%

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אנשים שיודעים לשחות לא יכולים לטבוע"; "כשאני בבריכה או בים אני נוהג לשחק משחקים שיכולים לסכן אותי". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

3.2.6. הערכת סיכונים בקרב תלמידים

המדד המסכם: הערכת סיכונים בקרב תלמידים.* ההיגדים כפי שהם מופיעים בשאלון תשע"ט

"כאשר אני מגיע למקום חדש אני מיד מזהה דברים בסביבה אשר יכולים לסכן אותי (למשל, חפצים חדים, מים עמוקים, מיחם חם ועוד)"

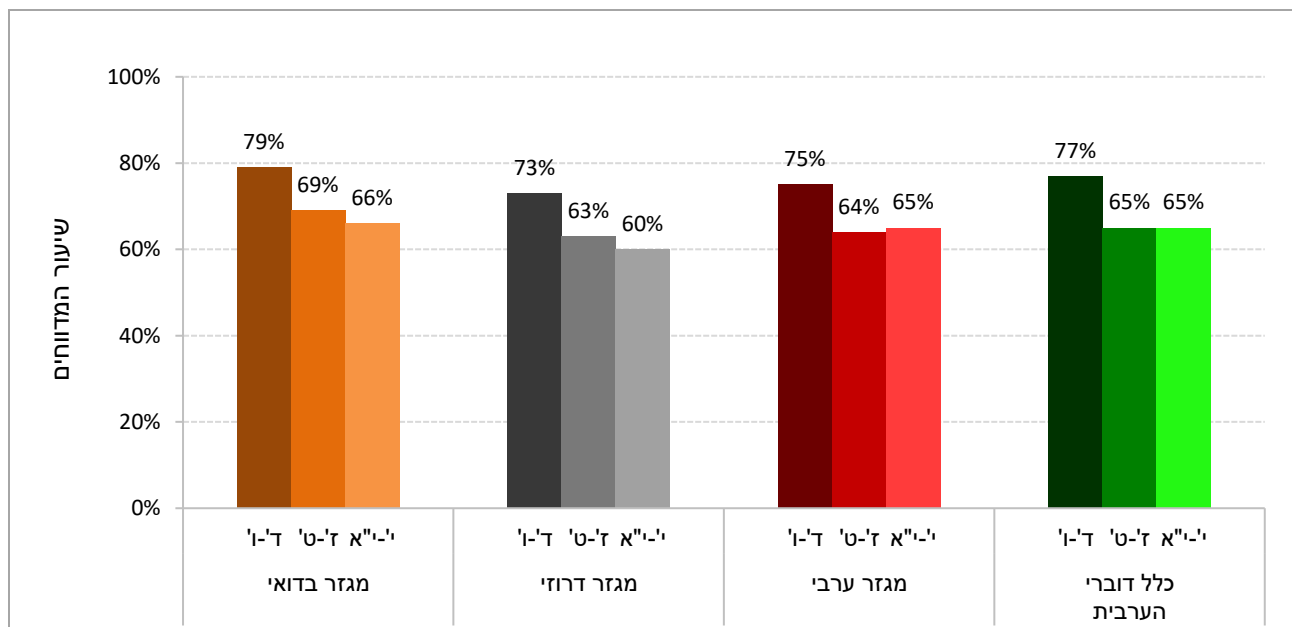
"לפני כל פעילות שאני עושה (משחק, שוחה, רוכב ועוד) אני חושב על הנזקים שיכולים להיגרם לי כתוצאה ממנה"

* שיעור התלמידים המדווחים כי הם "מסכימים" או "מסכימים מאוד" עם כל אחד מההיגדים. הסולם המלא: "מאוד לא מסכים", "לא מסכים", "קצת מסכים", "מסכים", "מסכים מאוד".

הערכת סיכונים בקרב תלמידים – נתוני המדד המסכם (תשע"ט)

בתרשים 89 מוצגים נתוני המדד המסכם "הערכת סיכונים בקרב תלמידים" בשנה"ל תשע"ט לפי שלבי גיל בכלל בתי הספר דוברי הערבית, וכן בחלוקה לפי מגזרים: מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי.

תרשים 89: שיעורי התלמידים המדווחים על הערכת סיכונים: נתוני המדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

לוח 38: שיעורי התלמידים המדווחים על הערכת סיכונים בקרב תלמידים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
77%	79%	73%	75%	ד - ו	מדד מסכם - הערכת סיכונים בקרב תלמידים
65%	69%	63%	64%	ז - ט	
65%	66%	60%	65%	י - יא	
70%	72%	66%	68%	כלל השכבות	
75%	78%	70%	73%	ד - ו	כאשר אני מגיע למקום חדש אני מיד מזהה דברים בסביבה אשר יכולים לסכן אותי (למשל, חפצים חדים, מים עמוקים, מיחם חם ועוד)
66%	69%	66%	64%	ז - ט	
67%	68%	64%	67%	י - יא	
70%	72%	67%	68%	כלל השכבות	
78%	81%	76%	76%	ד - ו	לפני כל פעילות שאני עושה (משחק, שוחה, רוכב ועוד) אני חושב על הנזקים שיכולים להיגרם לי כתוצאה ממנה
65%	68%	61%	64%	ז - ט	
62%	65%	56%	62%	י - יא	
69%	72%	65%	68%	כלל השכבות	

3.2.7. סיבות שתלמידים מייחסים לפגיעה שחוו⁹

סיבות שתלמידים מייחסים לפגיעה שחוו (ללא מדד מסכם).*

הנוסח בשאלון: "מהי לדעתך הסיבה העיקרית שגרמה לפציעה (או הפציעות) שלך? אנא בחר תשובה אחת בלבד".

"לא נזהרתי מספיק"

"לא הייתי מודע לסכנה"

"היה לי מזל רע"

"לא ידעתי כיצד להתמודד עם הסכנה"

"נכנעתי ללחץ חברתי של ילדים אחרים"

"אני נהנה לקחת סיכונים"

"במקום שבו נפצעתי היו מפגעים (בורות/ברזל חשוף, רצפה חלקה וכד')"

"לא האמנתי שזה יכול לקרות לי"

* שיעור התלמידים המשיבים בחיוב כי הפציעה התרחשה בגלל הסיבה המוזכרת בהיגד.

⁹ הכוונה כאן לפגיעה ע"י נפילות ופציעות, תאונות דרכים, כוויות, חנק/בליעה וטביעה. אין הכוונה לפגיעה באמצעות אלימות מצד אדם אחר.

סיבות שתלמידים מייחסים לפגיעה שחוו – נתוני ההיגדים (תשע"ט)

לוח 39: שיעורי התלמידים המדווחים על הסיבה העיקרית שגרמה לפגיעתם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד "מהי לדעתך הסיבה העיקרית שגרמה לפגיעה (או הפציעות) שלך? אנא בחר תשובה אחת בלבד"
14%	12%	12%	16%	ד - ו	לא נזהרתי מספיק
11%	9%	16%	11%	ז - ט	
11%	9%	10%	12%	י - יא	
12%	10%	13%	13%	כלל השכבות	
4%	5%	5%	4%	ד - ו	לא הייתי מודע לסכנה
4%	4%	4%	4%	ז - ט	
4%	2%	5%	5%	י - יא	
4%	4%	5%	4%	כלל השכבות	
4%	3%	5%	4%	ד - ו	היה לי מזל רע
4%	3%	4%	4%	ז - ט	
4%	4%	7%	4%	י - יא	
4%	3%	5%	4%	כלל השכבות	
1%	1%	1%	1%	ד - ו	לא ידעתי כיצד להתמודד עם הסכנה
1%	1%	1%	0%	ז - ט	
1%	1%	1%	1%	י - יא	
1%	1%	1%	1%	כלל השכבות	
0%	1%	0%	0%	ד - ו	נכנעתי ללחץ חברתי של ילדים אחרים
0%	1%	0%	0%	ז - ט	
1%	1%	1%	0%	י - יא	
0%	1%	0%	0%	כלל השכבות	
1%	2%	1%	1%	ד - ו	אני נהנה לקחת סיכונים
2%	1%	2%	2%	ז - ט	
2%	2%	3%	2%	י - יא	
2%	2%	2%	2%	כלל השכבות	

המשך הלוח בעמוד הבא ⇐

המשך הלוח: שיעורי התלמידים המדווחים על הסיבה העיקרית שגרמה לפציעתם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד "מהי לדעתך הסיבה העיקרית שגרמה לפציעה (או הפציעות) שלך? אנא בחר תשובה אחת בלבד"
1%	1%	1%	1%	ד - ו	במקום שבו נפצעתי היו מפגעים (בורות/ברזל חשוף, רצפה חלקה וכד')
1%	1%	0%	1%	ז - ט	
1%	1%	1%	1%	י - יא	
1%	1%	1%	1%	כלל השכבות	
2%	2%	2%	2%	ד - ו	לא האמנתי שזה יכול לקרות לי
2%	1%	2%	2%	ז - ט	
2%	2%	1%	2%	י - יא	
2%	2%	2%	2%	כלל השכבות	

נספח 1: תיאור המדדים המסכמים, המהימנות הפנימית שלהם וההיגדים המרכיבים אותם

להלן פירוט הנושאים שבהם עוסק הדוח. עבור כל נושא פורטו ההיגדים העוסקים בנושא, המדדים המסכמים בנושא (אם חושבו) וכן רמת המהימנות הפנימית של המדדים, המחושבת על בסיס הנתונים שנאספו בקרב התלמידים.

אלימות מילולית

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מילולית" מורכב משני ההיגדים הבאים:
תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.65

אלימות מתונה

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מתונה" מורכב מההיגדים הבאים:
תלמיד איים שיפגע בך בבית הספר או אחרי הלימודים (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.71

אלימות קשה

המדד המסכם "קורבנות לאלימות קשה" מורכב מההיגדים הבאים:
תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)
מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.74

אלימות חברתית

המדד המסכם "קורבנות לאלימות חברתית" מורכב מההיגדים הבאים:

תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.70

אלימות מינית

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מינית" מורכב מההיגדים הבאים:

תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)*

תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)*

תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

* היגד זה נשאל החל מכיתה ז'.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' (על-פי אלפא של קרונברך): 0.62

הערה: ערך זה מבוסס על 3 פריטים, אומדן המהימנויות עבור 5 פריטים לפי נוסחת ספירמן בראון הוא 0.81.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ז'-י"א (על-פי אלפא של קרונברך): 0.81

קורבנות לאלימות מצד הצוות

המדד המסכם "קורבנות לאלימות מצד הצוות" מורכב מההיגדים הבאים:

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)*

מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך (חט"ב וחט"ע: בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

* היגד זה נשאל החל מכיתה ז'.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ד'-ו' (על-פי אלפא של קרונברך): 0.59

הערה: ערך זה מבוסס על 3 פריטים, אומדן המהימנות עבור 4 פריטים לפי נוסחת ספירמן בראון הוא 0.70.

מהימנות פנימית בקרב תלמידי כיתות ז'-י"א (על-פי אלפא של קרונברך): 0.76

ביצוע אלימות כלפי הצוות

המדד המסכם "ביצוע אלימות כלפי הצוות" מורכב מההיגדים הבאים:

קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

איימת על מורה שתפגע בו או בה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה) (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.84

תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר

המדד המסכם "תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר" מורכב מההיגדים הבאים:

אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר

אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עלי ויציקו לי בבית הספר*

אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר*

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.67

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עלי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

מאמצי בית הספר במניעת אלימות

המדד המסכם "מאמצי בית הספר במניעת אלימות" מורכב מההיגדים הבאים:

רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות

כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי

בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות

אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.86

אלימות דיגיטלית

המדד המסכם "קורבנות לאלימות דיגיטלית" מורכב מההיגדים הבאים:

תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר (האם וכמה פעמים קרה לך במהלך החודש האחרון)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.73

מניעת נפילות ופציעות

המדד המסכם "מניעת נפילות ופציעות" מורכב מההיגדים הבאים:

כשאני רוכב/נוסע בכלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד) אני חובש קסדה
אני יודע איך להתמודד עם ילדים שמנסים לגרום לי לעשות דברים מסוכנים (תחרויות רכיבה, קפיצה מגבהים, רכיבה
בעיניים עצומות ועוד)
גם אם אני חובש קסדה ומגנים בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד), אני
עדיין יכול להיפגע*
כשאני רוכב על כלי תחבורה, אני מאתגר את עצמי על ידי רכיבה מהירה מאוד, קפיצות, סיבובים מהירים ("צלחות")
וכד*
למדתי בבית הספר איך להגן על עצמי מפני פציעות בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה (כגון אופניים, רולרס, קורקינט,
סקייטבורד ועוד)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.03-10

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אם אני חובש קסדה ומגנים בזמן שאני רוכב על כלי תחבורה, שום דבר לא יכול לפגוע בי"; "כשאני רוכב על כלי
תחבורה, אני נהנה לאתגר את עצמי על ידי רכיבה מהירה מאוד, קפיצות, סיבובים מהירים ("צלחות") וכד". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים
נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

בטיחות בדרכים

המדד המסכם "בטיחות בדרכים" מורכב מההיגדים הבאים:

אני חוצה את הכביש אך ורק במעבר חצייה
כאשר אני משתמש בכלי התחבורה שלי (כגון אופניים, רולרס, קורקינט, סקייטבורד ועוד) אני נוסע על הכביש*
אני מכיר את חוקי התנועה (למשל תמרורים, באיזה גיל מותר לרכוב על אופניים חשמליים ועוד)
השנה למדתי בבית הספר איך להימנע מסכנות בדרכים ולשמור על זהירות בדרכים
אני לא חושב שילדים נפגעים בתאונות דרכים כתוצאה ממזל רע*

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): 0.41-11

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "כאשר אני משתמש בכלי התחבורה שלי אני נוסע על הכביש"; "ילדים נפגעים בתאונות דרכים כתוצאה ממזל
רע". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד יסקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

¹⁰ יש לציין כי במדד זה אין בהכרח ציפייה למקדם מהימנות גבוה מכיוון שמדובר במדד סינתטי הבוחן היבטים שונים מאד של אותה תופעה:
מודעות, מידת החשיפה בביה"ס, תדירות של התנהגות ועוד – היבטים שלא בהכרח אמורים להיות במתאם גבוה אלו עם אלו.
¹¹ ראו הערה 10 לעיל.

מניעת כוויות

המדד המסכם "מניעת כוויות" מורכב מההיגדים הבאים:

בשנה האחרונה הסברתי לבני המשפחה שלי היכן למקם כלים חמים בבית (פלטות, מיחמים, סירים חמים) כדי שאף אחד לא יוכל להיכוות מהם

אני לא נהנה לעשות ניסויים עם אש ולראות מה קורה לחומרים כאשר שורפים אותם (להדליק גפרורים, לשרוף עיתונים, ועוד)*

כאשר אני מדליק מדורה אני דואג שיש מסביבי אמצעי הגנה מתאימים (כיסוי בד, מים, עפר, אדמה ועוד) כדי לכבות אותה

למדתי בבית הספר איך צריך לסדר ולארגן את הבית כדי להפחית סכנות אש וכוויות (למשל להרחיק כלים חמים, להתקין גלאי עשן ועוד)

אני לא חושב שהסיכוי שלי להיפצע באופן חמור מכוויה הוא נמוך*

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): ¹²0.66

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אני נהנה לעשות ניסויים עם אש ולראות מה קורה לחומרים כאשר שורפים אותם"; "הסיכוי שלי להיפצע באופן חמור מכוויה הוא נמוך". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

מניעת הרעלה וחנק

המדד המסכם "מניעת הרעלה וחנק" מורכב מההיגדים הבאים:

בשנה האחרונה הסברתי לבני המשפחה שלי כיצד לארגן את הבית כדי להפחית סכנות של הרעלה וחנק (להרחיק חומרי ניקוי, להרחיק חפצים קטנים מילדים ועוד)

לא רק ילדים קטנים יכולים להיחנק*

אני יודע מה לעשות אם מישהו בסביבה שלי נחנק

למדתי בבית הספר לבדוק היטב לפני שאני מכניס משהו לפה

לא מסקרן אותי לטעום דברים שאני לא מכיר ולא יודע אם הם בטוחים למאכל*

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): ¹³0.61

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "רק ילדים קטנים יכולים להיחנק"; "מסקרן אותי לטעום דברים שאני לא מכיר ולא יודע אם הם בטוחים למאכל". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

¹² ראו הערה 10 לעיל.

¹³ ראו הערה 10 לעיל.

בטיחות במים

המדד המסכם "בטיחות במים" מורכב מההיגדים הבאים:

אני נכנס למאגר מים גדול (ים, בריכה וכו') רק אם יש מציל
גם אנשים שיודעים לשחות יכולים לטבוע (בריכה, ים, נחל ועוד)*
כשאני בבריכה או בים אני לא נוהג לשחק במשחקים שיכולים לסכן אותי (הטבעות, קפיצות מסוכנות, טביעה, צלילה
עד אובדן נשימה ועוד)*
מדריך מוסמך או בן משפחה לימדו אותי לשחות
למדתי בבית הספר מהן הסיבות שבגללן בדרך כלל אנשים טובעים (למשל, זרמים, רוח, משחקי מים ועוד)

מהימנות פנימית (על-פי אלפא של קרונברך): ¹⁴0.21

* נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "אנשים שיודעים לשחות לא יכולים לטבוע"; "כשאני בבריכה או בים אני נוהג לשחק משחקים שיכולים לסכן אותי".
לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה לשאר ההיגדים במדד זה.

¹⁴ ראו הערה 10 לעיל.

נספח 2: נתוני המדדים וההיגדים לפי מגזר ושלבי גיל – לאורך השנים

אלימות מילולית

לוח 40: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
46%	50%	38%	46%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מילולית
37%	42%	32%	37%	ז - ט	
26%	28%	22%	26%	י - יא	
39%	43%	32%	38%	כלל השכבות	
27%	31%	20%	26%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך
24%	26%	21%	24%	ז - ט	
18%	18%	13%	18%	י - יא	
24%	27%	19%	24%	כלל השכבות	
34%	36%	28%	34%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים
28%	33%	24%	27%	ז - ט	
21%	22%	16%	21%	י - יא	
29%	33%	24%	29%	כלל השכבות	

לוח 41: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
41%	42%	36%	42%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מילולית
31%	35%	27%	31%	ז - ט	
24%	26%	17%	24%	י - יא	
34%	37%	28%	34%	כלל השכבות	
24%	26%	18%	25%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך
20%	22%	18%	20%	ז - ט	
16%	18%	10%	16%	י - יא	
21%	23%	16%	21%	כלל השכבות	
31%	31%	27%	32%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים
22%	27%	19%	21%	ז - ט	
18%	20%	12%	18%	י - יא	
25%	28%	21%	25%	כלל השכבות	

לוח 42: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
34%	37%	32%	34%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מילולית
32%	35%	25%	32%	ז - ט	
25%	25%	19%	26%	י - יא	
32%	35%	27%	31%	כלל השכבות	
21%	24%	18%	20%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך
21%	27%	13%	20%	ז - ט	
15%	16%	10%	15%	י - יא	
20%	23%	15%	19%	כלל השכבות	
25%	27%	24%	25%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים
24%	26%	18%	24%	ז - ט	
19%	20%	15%	19%	י - יא	
24%	26%	20%	24%	כלל השכבות	

לוח 43: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
34%	36%	28%	35%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מילולית
31%	32%	23%	31%	ז - ט	
24%	25%	14%	25%	י - יא	
31%	33%	23%	31%	כלל השכבות	
19%	21%	15%	19%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך
19%	20%	14%	20%	ז - ט	
16%	16%	9%	17%	י - יא	
19%	20%	13%	19%	כלל השכבות	
27%	27%	22%	28%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים
23%	24%	18%	23%	ז - ט	
18%	20%	11%	19%	י - יא	
23%	25%	18%	24%	כלל השכבות	

לוח 44: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מילולית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
34%	36%	35%	34%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מילולית
31%	29%	28%	32%	ז - ט	
24%	25%	17%	25%	י - יא	
31%	31%	28%	31%	כלל השכבות	
20%	22%	20%	19%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד קילל אותך בכוונה לפגוע בך
21%	19%	18%	22%	ז - ט	
16%	17%	12%	16%	י - יא	
19%	20%	17%	19%	כלל השכבות	
26%	26%	27%	26%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים
23%	21%	22%	23%	ז - ט	
19%	18%	14%	20%	י - יא	
23%	22%	22%	23%	כלל השכבות	

אלימות מתונה

לוח 45: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – קורבנות לאלימות מתונה	ד – ו	41%	32%	49%	42%
	ז – ט	25%	19%	26%	25%
	י – יא	18%	13%	18%	17%
	כלל השכבות	30%	23%	35%	31%
האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית הספר או אחרי הלימודים	ד – ו	21%	14%	28%	22%
	ז – ט	13%	8%	14%	13%
	י – יא	9%	6%	9%	9%
	כלל השכבות	15%	10%	19%	16%
האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך	ד – ו	24%	17%	29%	24%
	ז – ט	16%	12%	18%	16%
	י – יא	13%	10%	11%	12%
	כלל השכבות	19%	13%	22%	19%
האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך	ד – ו	22%	19%	28%	23%
	ז – ט	12%	12%	15%	13%
	י – יא	11%	8%	11%	10%
	כלל השכבות	16%	14%	20%	17%

לוח 46: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
36%	37%	29%	36%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מתונה
21%	24%	14%	21%	ז - ט	
14%	17%	9%	15%	י - יא	
26%	29%	19%	26%	כלל השכבות	
19%	23%	13%	18%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית הספר או אחרי הלימודים
10%	12%	5%	10%	ז - ט	
8%	9%	3%	8%	י - יא	
13%	17%	8%	13%	כלל השכבות	
19%	19%	16%	20%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך
13%	13%	8%	13%	ז - ט	
9%	10%	5%	9%	י - יא	
15%	16%	11%	15%	כלל השכבות	
20%	21%	17%	20%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך
11%	14%	7%	11%	ז - ט	
8%	10%	5%	8%	י - יא	
14%	16%	11%	14%	כלל השכבות	

לוח 47: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
30%	38%	24%	29%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מתונה
21%	26%	14%	20%	ז - ט	
15%	19%	9%	15%	י - יא	
24%	30%	17%	23%	כלל השכבות	
16%	21%	10%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית הספר או אחרי הלימודים
10%	15%	6%	9%	ז - ט	
8%	12%	4%	7%	י - יא	
12%	17%	8%	11%	כלל השכבות	
18%	23%	15%	16%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך
14%	16%	6%	14%	ז - ט	
10%	12%	6%	10%	י - יא	
15%	19%	10%	14%	כלל השכבות	
16%	20%	12%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך
11%	14%	9%	11%	ז - ט	
8%	11%	6%	7%	י - יא	
13%	16%	10%	12%	כלל השכבות	

לוח 48: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
31%	36%	22%	30%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מתונה
21%	24%	13%	20%	ז - ט	
15%	18%	11%	14%	י - יא	
23%	28%	16%	23%	כלל השכבות	
15%	17%	9%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית הספר או אחרי הלימודים
10%	14%	4%	9%	ז - ט	
8%	10%	5%	8%	י - יא	
11%	15%	6%	11%	כלל השכבות	
18%	20%	13%	18%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך
12%	15%	8%	12%	ז - ט	
10%	12%	7%	10%	י - יא	
14%	16%	10%	14%	כלל השכבות	
17%	21%	12%	16%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך
11%	13%	7%	11%	ז - ט	
9%	10%	6%	9%	י - יא	
13%	16%	9%	13%	כלל השכבות	

לוח 49: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מתונה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
29%	34%	23%	28%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מתונה
18%	20%	16%	17%	ז - ט	
15%	19%	13%	15%	י - יא	
21%	25%	18%	20%	כלל השכבות	
15%	19%	8%	14%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים שיפגע בך בבית הספר או אחרי הלימודים
9%	10%	8%	9%	ז - ט	
9%	12%	6%	8%	י - יא	
11%	14%	7%	10%	כלל השכבות	
16%	19%	13%	16%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד תפס ודחף אותך במטרה לפגוע בך
11%	12%	9%	11%	ז - ט	
11%	12%	8%	11%	י - יא	
13%	15%	10%	12%	כלל השכבות	
16%	19%	14%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד שרצה לפגוע בך
9%	10%	11%	8%	ז - ט	
10%	11%	9%	10%	י - יא	
12%	14%	12%	11%	כלל השכבות	

אלימות קשה

לוח 50: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
28%	33%	20%	28%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות קשה
19%	23%	14%	18%	ז - ט	
15%	17%	14%	14%	י - יא	
22%	27%	16%	21%	כלל השכבות	
15%	19%	10%	14%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד
8%	11%	6%	7%	ז - ט	
7%	8%	6%	6%	י - יא	
10%	14%	8%	10%	כלל השכבות	
12%	15%	10%	12%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי
10%	14%	8%	10%	ז - ט	
10%	12%	8%	10%	י - יא	
11%	14%	9%	11%	כלל השכבות	
11%	12%	6%	11%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך
7%	10%	6%	7%	ז - ט	
7%	7%	5%	7%	י - יא	
9%	11%	6%	8%	כלל השכבות	
7%	9%	4%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר
7%	8%	5%	7%	ז - ט	
7%	8%	5%	7%	י - יא	
7%	9%	5%	7%	כלל השכבות	

לוח 51: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
22%	24%	17%	22%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות קשה
13%	15%	9%	14%	ז - ט	
12%	15%	9%	12%	י - יא	
17%	19%	13%	17%	כלל השכבות	
12%	14%	9%	11%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד
6%	8%	4%	5%	ז - ט	
5%	6%	3%	4%	י - יא	
8%	10%	6%	7%	כלל השכבות	
10%	12%	8%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי
7%	8%	4%	8%	ז - ט	
7%	9%	5%	8%	י - יא	
8%	10%	6%	8%	כלל השכבות	
8%	10%	5%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך
3%	3%	3%	4%	ז - ט	
3%	4%	3%	3%	י - יא	
5%	6%	4%	5%	כלל השכבות	
4%	5%	2%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר
4%	4%	3%	4%	ז - ט	
4%	5%	4%	4%	י - יא	
4%	4%	3%	4%	כלל השכבות	

לוח 52: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
20%	23%	16%	20%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות קשה
14%	20%	9%	13%	ז - ט	
11%	16%	9%	10%	י - יא	
16%	21%	12%	15%	כלל השכבות	
10%	13%	7%	10%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד
7%	10%	3%	6%	ז - ט	
5%	8%	5%	4%	י - יא	
8%	11%	6%	7%	כלל השכבות	
9%	10%	8%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי
8%	12%	5%	7%	ז - ט	
7%	9%	5%	6%	י - יא	
8%	10%	7%	7%	כלל השכבות	
7%	9%	7%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך
6%	9%	3%	5%	ז - ט	
5%	8%	5%	4%	י - יא	
6%	9%	5%	5%	כלל השכבות	
5%	6%	4%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר
5%	8%	2%	4%	ז - ט	
4%	7%	4%	4%	י - יא	
5%	7%	3%	4%	כלל השכבות	

לוח 53: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
18%	21%	12%	18%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות קשה
13%	17%	7%	12%	ז - ט	
12%	15%	8%	12%	י - יא	
15%	18%	9%	14%	כלל השכבות	
10%	11%	7%	10%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד
6%	9%	4%	5%	ז - ט	
6%	8%	4%	5%	י - יא	
7%	10%	5%	7%	כלל השכבות	
8%	9%	6%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי
7%	11%	3%	7%	ז - ט	
8%	9%	6%	8%	י - יא	
8%	10%	5%	7%	כלל השכבות	
5%	7%	3%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך
5%	9%	2%	4%	ז - ט	
6%	8%	4%	6%	י - יא	
5%	8%	3%	5%	כלל השכבות	
4%	5%	2%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עליך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר
5%	8%	2%	4%	ז - ט	
6%	8%	5%	5%	י - יא	
5%	7%	3%	4%	כלל השכבות	

לוח 54: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות קשה במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
19%	22%	14%	19%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות קשה
11%	13%	11%	11%	ז - ט	
13%	17%	10%	13%	י - יא	
15%	17%	12%	14%	כלל השכבות	
10%	12%	7%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד נתן לך מכות חזקות מאוד
4%	6%	6%	3%	ז - ט	
7%	9%	5%	7%	י - יא	
7%	9%	6%	6%	כלל השכבות	
9%	10%	7%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון היית מעורב במכות וכתוצאה מכך נפצעת והיית זקוק לטיפול רפואי
6%	7%	6%	6%	ז - ט	
8%	10%	7%	8%	י - יא	
8%	9%	7%	7%	כלל השכבות	
6%	9%	4%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד סחט ממך באיומים כסף, אוכל או דברי ערך
5%	5%	6%	4%	ז - ט	
8%	10%	6%	8%	י - יא	
6%	8%	5%	6%	כלל השכבות	
5%	6%	2%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד איים עלייך בסכין או באולר ואתה ראית את הסכין או האולר
4%	5%	5%	3%	ז - ט	
7%	10%	4%	6%	י - יא	
5%	7%	4%	4%	כלל השכבות	

הבאת נשק קר לביה"ס

לוח 55: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
7%	9%	5%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה
10%	10%	7%	10%	ז - ט	
12%	14%	9%	11%	י - יא	
9%	11%	7%	9%	כלל השכבות	

לוח 56: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
3%	3%	2%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה
5%	6%	4%	5%	ז - ט	
7%	8%	5%	7%	י - יא	
5%	5%	3%	5%	כלל השכבות	

לוח 57: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
2%	3%	2%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה
5%	6%	2%	6%	ז - ט	
9%	11%	7%	9%	י - יא	
5%	5%	3%	5%	כלל השכבות	

לוח 58: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
1%	2%	1%	1%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה
6%	8%	3%	5%	ז - ט	
8%	6%	6%	9%	י - יא	
4%	5%	3%	5%	כלל השכבות	

לוח 59: שיעורי התלמידים המדווחים על הבאת נשק קר במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני היגד
2%	2%	2%	1%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הבאת סכין או אולר למטרות של הגנה או התקפה
4%	6%	2%	3%	ז - ט	
7%	9%	9%	7%	י - יא	
4%	5%	4%	3%	כלל השכבות	

אלימות חברתית

לוח 60: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
42%	44%	34%	43%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות חברתית
32%	33%	28%	33%	ז - ט	
29%	29%	29%	29%	י - יא	
36%	37%	31%	36%	כלל השכבות	
31%	32%	25%	32%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך
22%	24%	20%	22%	ז - ט	
20%	21%	15%	21%	י - יא	
26%	27%	21%	26%	כלל השכבות	
22%	23%	15%	22%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך
12%	15%	10%	12%	ז - ט	
11%	11%	7%	11%	י - יא	
16%	18%	11%	16%	כלל השכבות	
14%	17%	11%	13%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)
17%	17%	13%	18%	ז - ט	
19%	17%	19%	19%	י - יא	
16%	17%	14%	16%	כלל השכבות	

לוח 61: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות אלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
35%	34%	27%	36%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות חברתית
27%	26%	23%	29%	ז - ט	
25%	29%	20%	25%	י - יא	
30%	30%	24%	31%	כלל השכבות	
26%	23%	20%	28%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך
19%	19%	18%	19%	ז - ט	
16%	19%	12%	16%	י - יא	
21%	21%	18%	22%	כלל השכבות	
15%	16%	12%	16%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך
8%	10%	5%	9%	ז - ט	
8%	9%	5%	8%	י - יא	
11%	13%	8%	11%	כלל השכבות	
11%	10%	9%	11%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)
14%	10%	13%	15%	ז - ט	
16%	17%	13%	16%	י - יא	
13%	11%	11%	14%	כלל השכבות	

לוח 62: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות אלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
31%	34%	27%	31%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות חברתית
28%	29%	21%	28%	ז - ט	
25%	26%	18%	25%	י - יא	
29%	31%	23%	29%	כלל השכבות	
23%	25%	20%	23%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך
20%	21%	14%	20%	ז - ט	
17%	18%	12%	18%	י - יא	
21%	22%	16%	21%	כלל השכבות	
15%	18%	12%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך
10%	13%	7%	10%	ז - ט	
9%	12%	6%	8%	י - יא	
12%	15%	9%	12%	כלל השכבות	
10%	11%	10%	10%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)
15%	15%	8%	16%	ז - ט	
15%	15%	13%	16%	י - יא	
13%	13%	10%	13%	כלל השכבות	

לוח 63: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
29%	29%	24%	30%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות חברתית
25%	27%	18%	26%	ז - ט	
23%	25%	14%	23%	י - יא	
26%	28%	19%	27%	כלל השכבות	
22%	21%	19%	23%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך
19%	20%	13%	19%	ז - ט	
16%	17%	8%	16%	י - יא	
19%	20%	14%	20%	כלל השכבות	
14%	14%	10%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך
11%	14%	6%	10%	ז - ט	
9%	11%	6%	8%	י - יא	
12%	14%	8%	11%	כלל השכבות	
8%	8%	6%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)
11%	14%	8%	11%	ז - ט	
14%	16%	8%	15%	י - יא	
11%	12%	7%	11%	כלל השכבות	

לוח 64: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות חברתית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
28%	31%	27%	27%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות חברתית
24%	23%	23%	25%	ז - ט	
23%	26%	14%	23%	י - יא	
25%	27%	23%	25%	כלל השכבות	
21%	23%	21%	21%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד ניסה לשכנע תלמידים אחרים לא לדבר איתך או לא להיות חבר שלך
18%	17%	18%	19%	ז - ט	
16%	18%	10%	16%	י - יא	
19%	19%	17%	19%	כלל השכבות	
14%	16%	12%	13%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון הטילו עליך חרם, קבוצת תלמידים לא רצתה לדבר או לשחק איתך
8%	9%	8%	8%	ז - ט	
10%	13%	6%	10%	י - יא	
11%	12%	9%	11%	כלל השכבות	
8%	9%	8%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ עליך שמועות כדי לפגוע בך (למשל באינטרנט או ברכילות מאחורי הגב)
12%	10%	11%	12%	ז - ט	
14%	16%	8%	15%	י - יא	
11%	11%	9%	11%	כלל השכבות	

אלימות מינית

לוח 65: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
21%	26%	16%	20%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מינית
25%	27%	19%	25%	ז - ט	
24%	26%	21%	24%	י - יא	
23%	26%	18%	23%	כלל השכבות	
11%	13%	7%	11%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך
10%	12%	9%	10%	ז - ט	
15%	16%	13%	14%	י - יא	
12%	13%	9%	11%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך
8%	11%	7%	8%	ז - ט	
11%	11%	9%	11%	י - יא	
9%	11%	8%	9%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם
15%	18%	9%	16%	ז - ט	
15%	15%	10%	16%	י - יא	
15%	17%	9%	16%	כלל השכבות	
7%	9%	4%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת
7%	9%	5%	6%	ז - ט	
8%	8%	6%	9%	י - יא	
7%	9%	5%	7%	כלל השכבות	
12%	16%	10%	11%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת
11%	13%	10%	10%	ז - ט	
11%	11%	9%	11%	י - יא	
11%	14%	10%	11%	כלל השכבות	

לוח 66: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
14%	17%	12%	14%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מינית
17%	19%	14%	17%	ז - ט	
18%	19%	14%	19%	י - יא	
16%	18%	13%	16%	כלל השכבות	
7%	9%	5%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך
7%	9%	6%	7%	ז - ט	
10%	10%	7%	10%	י - יא	
8%	9%	6%	7%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך
4%	7%	5%	4%	ז - ט	
6%	8%	6%	6%	י - יא	
5%	7%	5%	5%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם
9%	9%	8%	10%	ז - ט	
10%	10%	7%	10%	י - יא	
9%	9%	8%	10%	כלל השכבות	
4%	6%	3%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת
3%	6%	3%	3%	ז - ט	
4%	6%	3%	4%	י - יא	
4%	6%	3%	4%	כלל השכבות	
9%	10%	7%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת
7%	9%	7%	6%	ז - ט	
7%	8%	6%	6%	י - יא	
8%	9%	7%	7%	כלל השכבות	

לוח 67: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
13%	16%	12%	12%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מינית
20%	25%	14%	19%	ז - ט	
19%	22%	15%	19%	י - יא	
17%	20%	13%	16%	כלל השכבות	
6%	8%	6%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך
8%	11%	5%	8%	ז - ט	
10%	12%	8%	10%	י - יא	
8%	10%	6%	7%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך
6%	8%	4%	5%	ז - ט	
7%	11%	6%	6%	י - יא	
6%	9%	5%	6%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם
11%	12%	8%	11%	ז - ט	
10%	12%	8%	9%	י - יא	
11%	12%	8%	10%	כלל השכבות	
3%	4%	3%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת
5%	7%	2%	5%	ז - ט	
5%	8%	4%	5%	י - יא	
4%	6%	3%	4%	כלל השכבות	
8%	11%	8%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת
8%	11%	6%	7%	ז - ט	
7%	9%	7%	7%	י - יא	
8%	10%	7%	7%	כלל השכבות	

לוח 68: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
12%	14%	8%	13%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מינית
19%	23%	12%	19%	ז - ט	
19%	18%	12%	20%	י - יא	
17%	18%	10%	17%	כלל השכבות	
7%	8%	5%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך
8%	11%	5%	8%	ז - ט	
11%	11%	8%	12%	י - יא	
8%	10%	5%	8%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך
6%	9%	3%	6%	ז - ט	
8%	8%	6%	8%	י - יא	
7%	9%	4%	7%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם
11%	12%	7%	11%	ז - ט	
11%	10%	6%	11%	י - יא	
11%	11%	7%	11%	כלל השכבות	
3%	5%	2%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת
4%	8%	2%	3%	ז - ט	
6%	7%	4%	6%	י - יא	
4%	7%	2%	4%	כלל השכבות	
7%	8%	5%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת
7%	9%	4%	8%	ז - ט	
7%	7%	4%	8%	י - יא	
7%	8%	4%	7%	כלל השכבות	

לוח 69: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מינית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
11%	15%	9%	10%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות מינית
16%	17%	13%	16%	ז - ט	
19%	22%	11%	18%	י - יא	
15%	17%	11%	15%	כלל השכבות	
6%	8%	5%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה ניסו לנשק אותך בניגוד לרצונך
6%	8%	6%	6%	ז - ט	
11%	13%	7%	11%	י - יא	
7%	9%	6%	7%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך בצורה מינית בניגוד לרצונך
4%	5%	4%	4%	ז - ט	
9%	11%	6%	8%	י - יא	
6%	7%	5%	6%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה העירו כלפיך הערות מיניות שלא רצית בהם
9%	9%	8%	9%	ז - ט	
11%	12%	7%	11%	י - יא	
10%	10%	8%	10%	כלל השכבות	
3%	6%	3%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה הורידו או ניסו להוריד לך חלק מהבגדים בלי שהסכמת
4%	4%	4%	3%	ז - ט	
7%	10%	5%	7%	י - יא	
4%	6%	4%	4%	כלל השכבות	
7%	9%	6%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד או תלמידה נגעו או ניסו לגעת בך או לצבוט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים) בלי שהסכמת
6%	7%	6%	6%	ז - ט	
7%	9%	5%	7%	י - יא	
7%	8%	6%	6%	כלל השכבות	

אלימות מצד הצוות וכלפי הצוות

קורבנות לאלימות מצד הצוות

לוח 70: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם - קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	23%	19%	30%	24%
	ז - ט	20%	17%	24%	20%
	י - יא	15%	14%	20%	16%
	כלל השכבות	20%	17%	26%	21%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	16%	11%	19%	16%
	ז - ט	13%	11%	16%	13%
	י - יא	11%	9%	14%	11%
	כלל השכבות	13%	11%	17%	14%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	11%	12%	20%	13%
	ז - ט	10%	9%	14%	11%
	י - יא	9%	10%	12%	9%
	כלל השכבות	10%	10%	16%	12%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-	-
	ז - ט	10%	7%	11%	10%
	י - יא	8%	5%	10%	8%
	כלל השכבות	9%	6%	11%	9%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך (חט"ב וחט"ע): בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	6%	6%	11%	7%
	ז - ט	6%	4%	8%	6%
	י - יא	5%	5%	7%	5%
	כלל השכבות	6%	5%	9%	6%

לוח 71: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם - קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	18%	14%	19%	18%
	ז - ט	15%	10%	18%	15%
	י - יא	13%	8%	15%	13%
	כלל השכבות	16%	11%	18%	16%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	9%	9%	10%	9%
	ז - ט	8%	4%	8%	8%
	י - יא	7%	4%	7%	7%
	כלל השכבות	8%	6%	9%	8%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	11%	8%	13%	11%
	ז - ט	7%	6%	10%	8%
	י - יא	7%	4%	7%	7%
	כלל השכבות	9%	6%	11%	9%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-	-
	ז - ט	6%	5%	8%	6%
	י - יא	5%	4%	7%	5%
	כלל השכבות	6%	4%	8%	5%
האם במהלך החודש האחרון מישהו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך (חט"ב וחט"ע): בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	4%	3%	5%	4%
	ז - ט	3%	3%	5%	3%
	י - יא	3%	2%	5%	3%
	כלל השכבות	4%	3%	5%	4%

לוח 72: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם - קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	15%	12%	19%	16%
	ז - ט	15%	11%	22%	16%
	י - יא	13%	10%	17%	13%
	כלל השכבות	14%	11%	20%	15%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	9%	6%	10%	9%
	ז - ט	9%	8%	14%	10%
	י - יא	7%	6%	11%	8%
	כלל השכבות	9%	7%	12%	9%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	9%	8%	12%	9%
	ז - ט	8%	6%	14%	9%
	י - יא	6%	5%	11%	7%
	כלל השכבות	8%	6%	13%	9%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-	-
	ז - ט	6%	4%	10%	7%
	י - יא	6%	6%	9%	7%
	כלל השכבות	6%	5%	9%	7%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך (חט"ב וחט"ע): בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	3%	2%	5%	4%
	ז - ט	4%	3%	7%	5%
	י - יא	4%	3%	8%	5%
	כלל השכבות	4%	3%	6%	4%

לוח 73: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם - קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	15%	11%	19%	15%
	ז - ט	16%	8%	19%	16%
	י - יא	14%	12%	15%	14%
	כלל השכבות	15%	10%	18%	15%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	9%	7%	10%	9%
	ז - ט	10%	4%	12%	10%
	י - יא	9%	8%	10%	9%
	כלל השכבות	10%	6%	11%	10%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	9%	6%	13%	10%
	ז - ט	9%	4%	12%	9%
	י - יא	9%	6%	10%	9%
	כלל השכבות	9%	5%	12%	9%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-	-
	ז - ט	7%	3%	9%	7%
	י - יא	7%	5%	9%	7%
	כלל השכבות	7%	4%	9%	7%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך (חט"ב וחט"ע): בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	3%	2%	6%	4%
	ז - ט	4%	2%	7%	5%
	י - יא	6%	5%	7%	6%
	כלל השכבות	4%	2%	7%	4%

לוח 74: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות מצד הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם - קורבנות לאלימות מצד הצוות	ד - ו	14%	11%	16%	15%
	ז - ט	14%	13%	15%	14%
	י - יא	14%	9%	17%	14%
	כלל השכבות	14%	11%	16%	14%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר תפס ודחף אותך בכוונה	ד - ו	9%	8%	10%	9%
	ז - ט	9%	9%	9%	9%
	י - יא	10%	6%	12%	10%
	כלל השכבות	9%	8%	10%	9%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר צבט אותך או סטר לך	ד - ו	8%	6%	10%	9%
	ז - ט	8%	8%	9%	8%
	י - יא	10%	5%	11%	10%
	כלל השכבות	9%	7%	10%	9%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר העיר לך הערות עם כוונות מיניות	ד - ו	-	-	-	-
	ז - ט	5%	6%	7%	6%
	י - יא	8%	5%	10%	8%
	כלל השכבות	6%	6%	8%	7%
האם במהלך החודש האחרון מישו מהמבוגרים השייכים לצוות בית הספר נגע או ניסה לגעת בך (חט"ב וחט"ע): בצורה מינית) או לצבט אותך במקומות פרטיים בגוף (מקומות מוצנעים)	ד - ו	3%	2%	6%	4%
	ז - ט	3%	3%	4%	3%
	י - יא	7%	7%	8%	7%
	כלל השכבות	4%	3%	6%	4%

ביצוע אלימות כלפי הצוות

לוח 75: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
17%	20%	10%	17%	ד - ו	מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות
21%	26%	19%	21%	ז - ט	
23%	24%	23%	23%	י - יא	
20%	23%	16%	19%	כלל השכבות	
9%	10%	6%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)
15%	17%	15%	15%	ז - ט	
18%	18%	18%	18%	י - יא	
13%	14%	12%	13%	כלל השכבות	
8%	11%	4%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה
9%	12%	6%	9%	ז - ט	
9%	12%	8%	8%	י - יא	
9%	12%	6%	8%	כלל השכבות	
6%	9%	3%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה
8%	10%	6%	7%	ז - ט	
7%	9%	6%	7%	י - יא	
7%	10%	5%	7%	כלל השכבות	
6%	8%	3%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו
7%	9%	4%	7%	ז - ט	
6%	8%	5%	5%	י - יא	
6%	8%	4%	6%	כלל השכבות	
6%	8%	3%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)
7%	9%	5%	7%	ז - ט	
7%	9%	5%	7%	י - יא	
7%	9%	4%	6%	כלל השכבות	
5%	8%	3%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה
6%	8%	4%	6%	ז - ט	
5%	7%	4%	5%	י - יא	
6%	8%	4%	5%	כלל השכבות	

לוח 76: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
10%	10%	6%	10%	ד - ו	מדד מסכם - ביצוע אלימות כלפי הצוות
13%	16%	13%	13%	ז - ט	
15%	18%	14%	15%	י - יא	
12%	13%	10%	12%	כלל השכבות	
5%	5%	2%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)
9%	11%	10%	9%	ז - ט	
11%	13%	11%	11%	י - יא	
8%	8%	7%	8%	כלל השכבות	
4%	5%	3%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה
5%	7%	6%	5%	ז - ט	
5%	7%	5%	5%	י - יא	
5%	6%	4%	4%	כלל השכבות	
3%	5%	1%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה
4%	6%	5%	4%	ז - ט	
5%	6%	4%	4%	י - יא	
4%	5%	3%	4%	כלל השכבות	
3%	4%	3%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו
3%	5%	2%	3%	ז - ט	
3%	6%	4%	3%	י - יא	
3%	5%	3%	3%	כלל השכבות	
3%	3%	2%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)
3%	4%	4%	3%	ז - ט	
4%	6%	4%	3%	י - יא	
3%	4%	3%	3%	כלל השכבות	
3%	3%	2%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה
3%	4%	4%	3%	ז - ט	
3%	4%	3%	3%	י - יא	
3%	3%	3%	3%	כלל השכבות	

לוח 77: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
8%	10%	6%	7%	ד - ו	מדד מסכם - ביצוע אלימות כלפי הצוות
14%	21%	13%	12%	ז - ט	
17%	23%	15%	16%	י - יא	
12%	16%	10%	11%	כלל השכבות	
4%	5%	2%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)
10%	13%	10%	9%	ז - ט	
13%	15%	12%	12%	י - יא	
8%	10%	7%	7%	כלל השכבות	
3%	4%	3%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה
6%	10%	5%	4%	ז - ט	
6%	11%	4%	5%	י - יא	
5%	7%	4%	4%	כלל השכבות	
3%	4%	3%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה
5%	10%	2%	3%	ז - ט	
6%	10%	3%	5%	י - יא	
4%	7%	3%	3%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו
4%	8%	2%	3%	ז - ט	
5%	9%	3%	4%	י - יא	
4%	6%	2%	3%	כלל השכבות	
3%	4%	2%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)
4%	8%	3%	3%	ז - ט	
5%	9%	3%	5%	י - יא	
4%	6%	2%	3%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה
4%	7%	2%	3%	ז - ט	
5%	8%	3%	4%	י - יא	
3%	5%	2%	3%	כלל השכבות	

לוח 78: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
7%	9%	5%	7%	ד - ו	מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות
14%	19%	10%	12%	ז - ט	
16%	17%	11%	16%	י - יא	
12%	14%	8%	11%	כלל השכבות	
4%	4%	3%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)
9%	11%	7%	9%	ז - ט	
12%	12%	7%	12%	י - יא	
8%	9%	6%	8%	כלל השכבות	
3%	4%	2%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה
5%	8%	2%	4%	ז - ט	
7%	8%	5%	6%	י - יא	
4%	6%	3%	4%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה
5%	8%	2%	4%	ז - ט	
6%	7%	4%	6%	י - יא	
4%	6%	2%	4%	כלל השכבות	
2%	4%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו
4%	7%	1%	3%	ז - ט	
5%	7%	3%	5%	י - יא	
4%	6%	2%	3%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)
4%	6%	2%	4%	ז - ט	
5%	7%	2%	5%	י - יא	
3%	5%	2%	3%	כלל השכבות	
2%	3%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה
3%	5%	1%	2%	ז - ט	
5%	6%	3%	5%	י - יא	
3%	5%	2%	3%	כלל השכבות	

לוח 79: שיעורי התלמידים המדווחים על ביצוע אלימות כלפי הצוות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
8%	11%	6%	8%	ד - ו	מדד מסכם – ביצוע אלימות כלפי הצוות
13%	15%	11%	12%	ז - ט	
16%	19%	12%	16%	י - יא	
12%	14%	9%	11%	כלל השכבות	
4%	6%	4%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיללת או העלבת מורה (בפנים, לא מאחורי הגב)
9%	10%	8%	9%	ז - ט	
10%	11%	8%	10%	י - יא	
8%	9%	6%	8%	כלל השכבות	
4%	6%	2%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון איימת על מורה שתפגע בו או בה
4%	6%	5%	3%	ז - ט	
7%	10%	6%	7%	י - יא	
5%	7%	4%	4%	כלל השכבות	
3%	4%	2%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת דחיפה או מכה למורה בכוונה
4%	6%	4%	3%	ז - ט	
6%	9%	3%	5%	י - יא	
4%	6%	3%	4%	כלל השכבות	
3%	5%	2%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון נתת בעיטה או אגרוף למורה כדי לפגוע בה/בו
4%	6%	3%	3%	ז - ט	
6%	9%	3%	5%	י - יא	
4%	6%	3%	3%	כלל השכבות	
2%	4%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון פגעת ברכוש של מורה בכוונה (כגון פגיעה במכונית או בתיק הפרטי של מורה)
3%	6%	5%	2%	ז - ט	
7%	10%	4%	6%	י - יא	
4%	6%	3%	3%	כלל השכבות	
3%	4%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון גנבת דברים אישיים או ציוד של מורה
3%	4%	3%	2%	ז - ט	
6%	8%	3%	6%	י - יא	
4%	5%	2%	3%	כלל השכבות	

אלימות בהסעות הבית ספריות

לוח 80: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
17%	21%	14%	15%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*
12%	15%	9%	11%	ז - ט	
8%	11%	7%	7%	י - יא	
12%	16%	10%	12%	כלל השכבות	
15%	19%	11%	13%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*
10%	12%	8%	9%	ז - ט	
7%	10%	6%	6%	י - יא	
11%	15%	9%	10%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית הספר או ממנו.

לוח 81: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
14%	14%	10%	14%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*
6%	8%	4%	5%	ז - ט	
4%	6%	3%	4%	י - יא	
8%	10%	6%	8%	כלל השכבות	
10%	12%	8%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*
6%	7%	3%	7%	ז - ט	
5%	6%	4%	5%	י - יא	
7%	9%	5%	7%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית הספר או ממנו.

לוח 82: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
11%	13%	12%	10%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*
9%	11%	8%	8%	ז - ט	
7%	9%	4%	7%	י - יא	
9%	12%	9%	8%	כלל השכבות	
9%	10%	7%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*
6%	8%	4%	6%	ז - ט	
5%	8%	4%	4%	י - יא	
7%	9%	5%	6%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית הספר או ממנו.

לוח 83: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
11%	14%	9%	9%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*
8%	10%	4%	7%	ז - ט	
7%	8%	4%	7%	י - יא	
8%	11%	6%	8%	כלל השכבות	
8%	11%	6%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*
6%	9%	4%	5%	ז - ט	
6%	9%	4%	5%	י - יא	
7%	10%	5%	6%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית הספר או ממנו.

לוח 84: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות בהסעות הבית ספריות במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ז

נתוני ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר תלמיד לעג לך או העליב אותך או השפיל אותך במילים*	ד - ו	9%	10%	10%	10%
	ז - ט	7%	9%	9%	8%
	י - יא	7%	7%	10%	8%
	כלל השכבות	8%	9%	9%	8%
האם במהלך החודש האחרון במהלך הסעה מאורגנת של בית הספר קיבלת בעיטה או אגרוף מתלמיד*	ד - ו	8%	7%	9%	8%
	ז - ט	5%	6%	7%	5%
	י - יא	8%	5%	9%	8%
	כלל השכבות	7%	6%	8%	7%

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן נוסעים בהסעות אל בית הספר או ממנו.

חבורות אלימות ומעשי בריונות

לוח 85: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של חבורות אלימות ומעשי בריונות קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית ספרם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
19%	17%	16%	21%	ד - ו	עד כמה קורה שבבית הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)
23%	22%	18%	25%	ז - ט	
21%	21%	14%	22%	י - יא	
21%	20%	16%	22%	כלל השכבות	
20%	17%	16%	21%	ד - ו	עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות
23%	21%	20%	24%	ז - ט	
22%	22%	17%	23%	י - יא	
21%	19%	18%	23%	כלל השכבות	

לוח 86: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של חבורות אלימות ומעשי בריונות קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית ספרם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
12%	9%	8%	13%	ד - ו	עד כמה קורה שבבית הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)
18%	17%	10%	20%	ז - ט	
16%	14%	9%	17%	י - יא	
15%	13%	9%	17%	כלל השכבות	
12%	8%	8%	14%	ד - ו	עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות
19%	17%	13%	21%	ז - ט	
17%	16%	10%	18%	י - יא	
15%	13%	10%	17%	כלל השכבות	

לוח 87: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של חברות אלימות ומעשי בריונות קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית ספרם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ג

נתוני ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
עד כמה קורה שבבית הספר פועלות חברות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו	12%	7%	12%	11%
	ז - ט	19%	12%	20%	18%
	י - יא	15%	12%	17%	15%
	כלל השכבות	15%	10%	16%	15%
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו	12%	8%	11%	11%
	ז - ט	19%	13%	22%	19%
	י - יא	15%	13%	16%	15%
	כלל השכבות	15%	10%	16%	15%

לוח 88: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של חברות אלימות ומעשי בריונות קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית ספרם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ה

נתוני ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
עד כמה קורה שבבית הספר פועלות חברות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו	13%	9%	7%	11%
	ז - ט	17%	9%	18%	16%
	י - יא	15%	11%	15%	15%
	כלל השכבות	15%	9%	13%	14%
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו	13%	8%	8%	11%
	ז - ט	19%	11%	18%	18%
	י - יא	16%	13%	16%	15%
	כלל השכבות	16%	10%	14%	15%

לוח 89: שיעורי התלמידים המדווחים כי אירועי אלימות של חבורות אלימות ומעשי בריונות קורים די הרבה או הרבה מאוד בבית ספרם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ז

נתוני ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
עד כמה קורה שבבית הספר פועלות חבורות של ילדים המתנהגים באלימות, מציקים ופוגעים בילדים אחרים (כנופיות)	ד - ו	11%	6%	9%	10%
	ז - ט	19%	13%	13%	17%
	י - יא	14%	9%	14%	14%
	כלל השכבות	15%	9%	12%	14%
עד כמה קורה שתלמידים מאיימים ומתנהגים בבריונות	ד - ו	11%	7%	9%	10%
	ז - ט	18%	14%	12%	16%
	י - יא	13%	10%	16%	14%
	כלל השכבות	14%	11%	12%	13%

תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר

לוח 90: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
74%	79%	70%	74%	ד - ו	מדד מסכם - תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר
71%	74%	64%	73%	ז - ט	
76%	81%	69%	77%	י - יא	
73%	78%	67%	74%	כלל השכבות	
79%	77%	82%	79%	ד - ו	אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר
67%	60%	71%	69%	ז - ט	
66%	62%	72%	66%	י - יא	
72%	68%	76%	72%	כלל השכבות	
70%	65%	75%	70%	ד - ו	אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר*
71%	62%	74%	73%	ז - ט	
78%	70%	82%	80%	י - יא	
72%	65%	76%	73%	כלל השכבות	
73%	69%	79%	73%	ד - ו	אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר*
76%	68%	77%	78%	ז - ט	
83%	75%	88%	85%	י - יא	
76%	70%	80%	77%	כלל השכבות	

* נוסח היגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

לוח 91: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר	ד – ו	80%	80%	82%	80%
	ז – ט	78%	70%	86%	77%
	י – יא	78%	73%	85%	78%
	כלל השכבות	79%	75%	84%	79%
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר	ד – ו	89%	88%	86%	88%
	ז – ט	76%	83%	71%	76%
	י – יא	73%	84%	71%	74%
	כלל השכבות	80%	85%	78%	80%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר*	ד – ו	75%	78%	76%	76%
	ז – ט	77%	88%	67%	76%
	י – יא	78%	83%	71%	77%
	כלל השכבות	76%	83%	72%	76%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר*	ד – ו	75%	79%	77%	76%
	ז – ט	81%	89%	72%	80%
	י – יא	84%	88%	77%	83%
	כלל השכבות	79%	84%	75%	79%

* נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

לוח 92: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר	ד – ו	80%	82%	78%	79%
	ז – ט	79%	85%	69%	77%
	י – יא	80%	87%	71%	79%
	כלל השכבות	79%	84%	73%	78%
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר	ד – ו	87%	83%	83%	86%
	ז – ט	78%	86%	65%	76%
	י – יא	74%	82%	69%	74%
	כלל השכבות	81%	84%	74%	80%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר*	ד – ו	76%	81%	72%	75%
	ז – ט	78%	82%	70%	76%
	י – יא	81%	88%	70%	79%
	כלל השכבות	77%	83%	71%	76%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר*	ד – ו	75%	83%	78%	77%
	ז – ט	81%	86%	71%	79%
	י – יא	85%	90%	76%	83%
	כלל השכבות	79%	86%	75%	79%

* נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

לוח 93: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר	ד – ו	81%	85%	82%	81%
	ז – ט	80%	85%	74%	79%
	י – יא	81%	84%	70%	79%
	כלל השכבות	80%	85%	77%	80%
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר	ד – ו	89%	90%	87%	88%
	ז – ט	80%	83%	74%	78%
	י – יא	75%	78%	65%	73%
	כלל השכבות	82%	85%	77%	81%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר*	ד – ו	76%	82%	79%	77%
	ז – ט	78%	83%	73%	77%
	י – יא	83%	86%	70%	80%
	כלל השכבות	78%	83%	75%	78%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר*	ד – ו	78%	82%	81%	79%
	ז – ט	81%	87%	77%	81%
	י – יא	86%	89%	76%	84%
	כלל השכבות	81%	86%	78%	81%

* נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

לוח 94: שיעורי התלמידים המדווחים על תחושת המוגנות בביה"ס: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

נתוני המדד/ההיגד	שכבות	מגזר ערבי	מגזר דרוזי	מגזר בדואי	כלל דוברי הערבית
מדד מסכם – תחושת המוגנות של התלמידים בבית הספר	ד – ו	81%	82%	80%	81%
	ז – ט	83%	78%	79%	82%
	י – יא	80%	78%	74%	79%
	כלל השכבות	82%	80%	78%	81%
אני מרגיש בטוח ומוגן בבית הספר	ד – ו	88%	87%	86%	87%
	ז – ט	78%	82%	77%	78%
	י – יא	77%	82%	68%	76%
	כלל השכבות	81%	84%	79%	81%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר*	ד – ו	76%	78%	74%	76%
	ז – ט	84%	74%	78%	82%
	י – יא	80%	71%	76%	79%
	כלל השכבות	80%	75%	76%	79%
אני לא פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר*	ד – ו	80%	82%	79%	80%
	ז – ט	87%	77%	81%	85%
	י – יא	83%	79%	77%	82%
	כלל השכבות	84%	79%	79%	82%

* נוסח ההיגדים אלו בשאלון היה "אני פוחד שתלמידים אחרים יאיימו עליי ויציקו לי בבית הספר"; "אני פוחד שתלמידים אחרים יפגעו בי ויתנו לי מכות בבית הספר". לצורך הדיווח בטבלה זו ההיגדים נוסחו מחדש, כך שערך גבוה יותר בהיגד ישקף מצב רצוי יותר, בדומה להיגד הנוסף במדד זה.

מאמצי בית הספר במניעת אלימות

לוח 95: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
78%	81%	79%	77%	ד - ו	מדד מסכם - מאמצי בית הספר במניעת אלימות
63%	61%	61%	65%	ז - ט	
56%	63%	62%	54%	י - יא	
68%	70%	69%	67%	כלל השכבות	
75%	76%	79%	74%	ד - ו	רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות
57%	59%	50%	57%	ז - ט	
48%	54%	52%	45%	י - יא	
62%	66%	62%	62%	כלל השכבות	
78%	81%	81%	76%	ד - ו	כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי*
63%	60%	66%	64%	ז - ט	
59%	64%	66%	56%	י - יא	
68%	70%	72%	67%	כלל השכבות	
78%	78%	82%	78%	ד - ו	בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות
65%	59%	63%	67%	ז - ט	
56%	60%	66%	53%	י - יא	
69%	68%	71%	68%	כלל השכבות	
81%	80%	84%	81%	ד - ו	אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות
69%	64%	67%	70%	ז - ט	
63%	68%	68%	60%	י - יא	
73%	72%	74%	72%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן התלוננו שמישהו פגע בהם.

לוח 96: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
87%	87%	88%	86%	ד - ו	מדד מסכם - מאמצי בית הספר במניעת אלימות
72%	73%	73%	71%	ז - ט	
65%	71%	65%	65%	י - יא	
77%	79%	79%	76%	כלל השכבות	
83%	85%	85%	83%	ד - ו	רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות
64%	69%	61%	63%	ז - ט	
56%	59%	61%	54%	י - יא	
70%	75%	72%	69%	כלל השכבות	
86%	88%	85%	86%	ד - ו	כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי*
73%	72%	75%	73%	ז - ט	
67%	65%	74%	67%	י - יא	
78%	78%	80%	77%	כלל השכבות	
88%	89%	89%	87%	ד - ו	בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות
74%	74%	76%	73%	ז - ט	
67%	65%	74%	67%	י - יא	
78%	79%	81%	77%	כלל השכבות	
89%	90%	89%	88%	ד - ו	אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות
77%	78%	80%	76%	ז - ט	
71%	70%	76%	71%	י - יא	
80%	82%	83%	80%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן התלוננו שמישהו פגע בהם.

לוח 97: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
85%	85%	84%	85%	ד - ו	מדד מסכם - מאמצי בית הספר במניעת אלימות
71%	69%	79%	70%	ז - ט	
66%	65%	65%	66%	י - יא	
76%	76%	79%	75%	כלל השכבות	
81%	82%	79%	81%	ד - ו	רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות
63%	65%	71%	61%	ז - ט	
57%	60%	55%	56%	י - יא	
70%	72%	72%	68%	כלל השכבות	
84%	85%	83%	84%	ד - ו	כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי*
70%	68%	80%	69%	ז - ט	
67%	68%	67%	67%	י - יא	
75%	76%	79%	75%	כלל השכבות	
87%	85%	87%	87%	ד - ו	בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות
74%	69%	82%	75%	ז - ט	
67%	64%	70%	68%	י - יא	
78%	76%	82%	79%	כלל השכבות	
87%	88%	85%	86%	ד - ו	אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות
76%	73%	83%	76%	ז - ט	
71%	68%	70%	71%	י - יא	
79%	79%	82%	79%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן התלוננו שמישהו פגע בהם.

לוח 98: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
84%	84%	85%	84%	ד - ו	מדד מסכם - מאמצי בית הספר במניעת אלימות
73%	74%	77%	72%	ז - ט	
66%	68%	72%	64%	י - יא	
76%	77%	79%	75%	כלל השכבות	
81%	81%	81%	82%	ד - ו	רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות
68%	71%	67%	67%	ז - ט	
59%	63%	63%	57%	י - יא	
71%	74%	72%	70%	כלל השכבות	
82%	84%	82%	82%	ד - ו	כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי*
71%	73%	76%	69%	ז - ט	
66%	71%	72%	63%	י - יא	
74%	77%	78%	73%	כלל השכבות	
85%	85%	86%	85%	ד - ו	בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות
77%	75%	82%	77%	ז - ט	
69%	67%	77%	68%	י - יא	
78%	78%	83%	78%	כלל השכבות	
86%	85%	90%	86%	ד - ו	אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות
77%	78%	82%	76%	ז - ט	
69%	70%	76%	68%	י - יא	
79%	80%	84%	78%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן התלוננו שמישהו פגע בהם.

לוח 99: שיעורי התלמידים המדווחים על מאמצי בית הספר במניעת אלימות: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
85%	87%	86%	84%	ד - ו	מדד מסכם - מאמצי בית הספר במניעת אלימות
72%	77%	73%	70%	ז - ט	
68%	69%	76%	67%	י - יא	
76%	79%	79%	74%	כלל השכבות	
82%	86%	82%	80%	ד - ו	רוב המורים בבית הספר מצליחים לטפל היטב בתלמידים שעושים צרות
66%	74%	67%	63%	ז - ט	
60%	64%	66%	59%	י - יא	
70%	77%	73%	68%	כלל השכבות	
84%	88%	84%	82%	ד - ו	כשאני מתלונן שמישהו פגע בי, רוב המורים עוזרים לי*
70%	77%	71%	68%	ז - ט	
71%	71%	77%	70%	י - יא	
76%	80%	78%	74%	כלל השכבות	
87%	88%	87%	86%	ד - ו	בבית הספר יש כללים ברורים נגד אלימות
75%	77%	76%	74%	ז - ט	
70%	70%	78%	69%	י - יא	
78%	80%	81%	77%	כלל השכבות	
88%	87%	89%	88%	ד - ו	אני מרגיש שבבית הספר שלי עושים מאמצים גדולים כדי למנוע אלימות
77%	79%	79%	76%	ז - ט	
71%	70%	83%	70%	י - יא	
79%	80%	84%	78%	כלל השכבות	

* נשאלו רק אלה שדיווחו כי אכן התלוננו שמישהו פגע בהם.

שימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים

שתיית אלכוהול

לוח 100: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
8%	9%	15%	7%	ו	האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס
17%	11%	20%	19%	ז - ט	
24%	15%	36%	24%	י - יא	
17%	11%	24%	18%	כלל השכבות	
8%	9%	13%	7%	ו	האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה
16%	11%	17%	17%	ז - ט	
23%	14%	32%	24%	י - יא	
16%	11%	21%	17%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד שהשתכרת
9%	6%	11%	10%	ז - ט	
13%	11%	18%	14%	י - יא	
11%	8%	14%	11%	כלל השכבות	

לוח 101: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
6%	2%	10%	7%	ו	האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס
9%	5%	16%	9%	ז – ט	
14%	6%	23%	15%	י – יא	
10%	5%	17%	11%	כלל השכבות	
5%	3%	6%	5%	ו	האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה
9%	6%	14%	9%	ז – ט	
14%	7%	20%	15%	י – יא	
10%	5%	15%	10%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד – ו	האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד שהשתכרת
5%	5%	8%	5%	ז – ט	
8%	5%	10%	9%	י – יא	
6%	5%	9%	7%	כלל השכבות	

לוח 102: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
5%	2%	5%	6%	ו	האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס
11%	9%	14%	11%	ז – ט	
15%	11%	22%	15%	י – יא	
11%	8%	14%	11%	כלל השכבות	
4%	2%	3%	5%	ו	האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה
10%	9%	12%	11%	ז – ט	
15%	11%	21%	15%	י – יא	
10%	8%	13%	11%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד – ו	האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד שהשתכרת
6%	8%	6%	5%	ז – ט	
9%	10%	12%	9%	י – יא	
7%	9%	8%	6%	כלל השכבות	

לוח 103: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
5%	3%	5%	6%	ו	האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס
8%	6%	10%	9%	ז – ט	
16%	7%	23%	18%	י – יא	
10%	6%	13%	11%	כלל השכבות	
4%	3%	4%	5%	ו	האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה
8%	7%	9%	8%	ז – ט	
16%	7%	21%	17%	י – יא	
9%	6%	12%	10%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד – ו	האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד שהשתכרת
5%	6%	4%	5%	ז – ט	
10%	6%	12%	11%	י – יא	
7%	6%	7%	7%	כלל השכבות	

לוח 104: שיעורי התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
4%	3%	6%	3%	ו	האם אי פעם בחיך שתית בירה, בריזר או סמירנוף-אייס
9%	6%	12%	9%	ז – ט	
17%	11%	21%	19%	י – יא	
10%	7%	13%	11%	כלל השכבות	
3%	3%	3%	2%	ו	האם אי פעם בחיך שתית משקה חריף כגון ויסקי, קוניאק, עראק או וודקה
7%	5%	10%	8%	ז – ט	
17%	12%	19%	18%	י – יא	
10%	7%	11%	10%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד – ו	האם אי פעם בחיך שתית אלכוהול עד שהשתכרת
5%	5%	6%	4%	ז – ט	
11%	11%	11%	11%	י – יא	
7%	7%	8%	7%	כלל השכבות	

שימוש בסמים

לוח 105: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש בסמים לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם עישנת מריחואנה, גראס או חשיש
6%	7%	3%	7%	ז - ט	
7%	9%	6%	6%	י - יא	
7%	8%	4%	6%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם נטלת אקסטזי או ספידים או חגיגת
6%	8%	4%	5%	ז - ט	
6%	8%	5%	5%	י - יא	
6%	8%	4%	5%	כלל השכבות	

לוח 106: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם עישנת מריחואנה, גראס או חשיש
4%	5%	2%	4%	ז - ט	
5%	5%	5%	5%	י - יא	
4%	5%	3%	4%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם נטלת אקסטזי או ספידים או חגיגת
4%	5%	2%	3%	ז - ט	
4%	5%	4%	4%	י - יא	
4%	5%	3%	4%	כלל השכבות	

לוח 107: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש בסמים לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם עישנת מריחואנה, גראס או חשיש
4%	8%	2%	4%	ז - ט	
6%	10%	6%	5%	י - יא	
5%	9%	3%	4%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם נטלת אקסטזי או ספידים או חגיגת
3%	5%	2%	3%	ז - ט	
4%	7%	4%	3%	י - יא	
3%	6%	2%	3%	כלל השכבות	

לוח 108: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש בסמים לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם עישנת מריחואנה, גראס או חשיש
4%	6%	2%	3%	ז - ט	
6%	6%	5%	7%	י - יא	
5%	6%	3%	4%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות*
3%	5%	1%	3%	ז - ט	
5%	6%	3%	5%	י - יא	
4%	5%	2%	4%	כלל השכבות	

* החל משנת תשע"ה נוסח ההיגד השתנה ובמקום "חגיגת" התלמידים נשאלו על "סם פיצוציות".

לוח 109: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש בסמים לפחות פעם אחת בחייהם: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם עישנת מריחואנה, גראס או חשיש
3%	5%	4%	3%	ז - ט	
9%	11%	6%	9%	י - יא	
6%	7%	5%	5%	כלל השכבות	
-	-	-	-	ד - ו	האם אי פעם נטלת אקסטזי או ספידים או סם פיצוציות*
3%	5%	3%	2%	ז - ט	
7%	10%	5%	7%	י - יא	
5%	7%	4%	4%	כלל השכבות	

* החל משנת תשע"ה נוסח ההיגד השתנה ובמקום "חגיגת" התלמידים נשאלו על "סם פיצוציות".

הימנעות מהגעה לביה"ס

לוח 110: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
7%	10%	5%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית הספר ונשאר בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית הספר או בדרך אליו
6%	9%	4%	6%	ז - ט	
5%	10%	6%	4%	י - יא	
6%	10%	5%	6%	כלל השכבות	

לוח 111: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
5%	7%	3%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית הספר ונשאר בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית הספר או בדרך אליו
4%	5%	2%	3%	ז - ט	
4%	5%	3%	4%	י - יא	
4%	6%	3%	4%	כלל השכבות	

לוח 112: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
4%	6%	2%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית הספר ונשאר בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית הספר או בדרך אליו
5%	8%	3%	4%	ז - ט	
5%	8%	3%	5%	י - יא	
5%	7%	3%	4%	כלל השכבות	

לוח 113: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
4%	6%	2%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית הספר או בדרך אליו
4%	8%	3%	3%	ז - ט	
6%	7%	6%	5%	י - יא	
4%	7%	3%	4%	כלל השכבות	

לוח 114: שיעורי התלמידים המדווחים כי נמנעו מהגעה לביה"ס מחשש לפגיעה לפחות פעם אחת במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגד, לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני ההיגד
4%	6%	4%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון לא באת לבית הספר ונשאת בבית כי פחדת שמישהו יפגע בך בבית הספר או בדרך אליו
3%	5%	4%	2%	ז - ט	
7%	9%	4%	7%	י - יא	
4%	6%	4%	4%	כלל השכבות	

קורבנות לאלימות דיגיטלית

לוח 115: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים: נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשס"ט

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
13%	15%	9%	12%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות דיגיטלית
12%	15%	9%	12%	ז - ט	
13%	14%	13%	13%	י - יא	
13%	15%	10%	12%	כלל השכבות	
5%	8%	3%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך
5%	9%	3%	5%	ז - ט	
7%	7%	6%	7%	י - יא	
6%	8%	4%	5%	כלל השכבות	
8%	9%	6%	8%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
8%	10%	6%	7%	ז - ט	
9%	9%	7%	9%	י - יא	
8%	9%	6%	8%	כלל השכבות	
7%	9%	5%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
7%	9%	5%	7%	ז - ט	
9%	9%	8%	9%	י - יא	
7%	9%	6%	7%	כלל השכבות	

לוח 116: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"א

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
11%	11%	8%	11%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות דיגיטלית
9%	9%	6%	10%	ז - ט	
9%	11%	6%	10%	י - יא	
10%	10%	7%	10%	כלל השכבות	
4%	6%	2%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך
3%	5%	2%	3%	ז - ט	
4%	6%	3%	4%	י - יא	
4%	6%	2%	4%	כלל השכבות	
7%	7%	5%	7%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
6%	6%	3%	7%	ז - ט	
6%	7%	4%	6%	י - יא	
6%	6%	4%	7%	כלל השכבות	
5%	6%	4%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
5%	5%	4%	5%	ז - ט	
6%	7%	3%	6%	י - יא	
5%	6%	4%	5%	כלל השכבות	

לוח 117: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ג

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
10%	10%	9%	11%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות דיגיטלית
12%	15%	9%	12%	ז - ט	
12%	15%	9%	12%	י - יא	
12%	13%	9%	12%	כלל השכבות	
4%	5%	2%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך
5%	8%	2%	5%	ז - ט	
6%	9%	3%	5%	י - יא	
5%	7%	2%	4%	כלל השכבות	
6%	5%	5%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
8%	9%	5%	8%	ז - ט	
8%	10%	6%	8%	י - יא	
7%	8%	5%	7%	כלל השכבות	
4%	5%	4%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
7%	8%	5%	6%	ז - ט	
7%	9%	5%	7%	י - יא	
6%	7%	5%	5%	כלל השכבות	

לוח 118: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
9%	9%	7%	9%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות דיגיטלית
10%	12%	7%	10%	ז - ט	
14%	15%	10%	15%	י - יא	
10%	11%	7%	10%	כלל השכבות	
3%	4%	1%	2%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך
4%	7%	1%	3%	ז - ט	
7%	9%	4%	7%	י - יא	
4%	6%	2%	4%	כלל השכבות	
5%	4%	4%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
7%	8%	5%	7%	ז - ט	
9%	10%	8%	10%	י - יא	
7%	7%	5%	7%	כלל השכבות	
4%	4%	3%	4%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
5%	7%	3%	5%	ז - ט	
8%	9%	6%	7%	י - יא	
5%	6%	4%	5%	כלל השכבות	

לוח 119: שיעורי התלמידים המדווחים על קורבנות לאלימות דיגיטלית במהלך החודש שקדם להעברת השאלונים:
נתוני ההיגדים והמדד המסכם לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
10%	11%	11%	10%	ד - ו	מדד מסכם - קורבנות לאלימות דיגיטלית
11%	11%	12%	11%	ז - ט	
15%	19%	9%	14%	י - יא	
12%	13%	11%	11%	כלל השכבות	
4%	6%	3%	3%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון תלמיד הפיץ תמונה שלך באינטרנט או בטלפון הסלולרי במטרה לפגוע בך
4%	5%	5%	4%	ז - ט	
8%	10%	4%	8%	י - יא	
5%	6%	4%	4%	כלל השכבות	
6%	5%	8%	6%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת מסרים מעליבים או פוגעים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
8%	8%	7%	8%	ז - ט	
11%	13%	7%	10%	י - יא	
8%	8%	7%	8%	כלל השכבות	
5%	5%	5%	5%	ד - ו	האם במהלך החודש האחרון קיבלת איומים באינטרנט או בטלפון הסלולרי מתלמיד אחר
5%	6%	7%	5%	ז - ט	
9%	12%	4%	9%	י - יא	
6%	7%	5%	6%	כלל השכבות	

אלימות דיגיטלית – שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר

לוח 120: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר די הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ה

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
4%	3%	3%	5%	ד - ו	תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד')
7%	8%	4%	7%	ז - ט	
9%	9%	6%	10%	י - יא	
6%	6%	4%	7%	כלל השכבות	
3%	2%	2%	3%	ד - ו	תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד')
5%	6%	3%	5%	ז - ט	
7%	7%	4%	8%	י - יא	
5%	4%	3%	5%	כלל השכבות	

לוח 121: שיעורי התלמידים המדווחים על שימוש ברשתות חברתיות לפגיעה באחר די הרבה או הרבה מאוד: נתוני ההיגדים לפי מגזר, תשע"ז

כלל דוברי הערבית	מגזר בדואי	מגזר דרוזי	מגזר ערבי	שכבות	נתוני המדד/ההיגד
3%	4%	2%	3%	ד - ו	תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע בתלמידים אחרים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד')
5%	5%	3%	5%	ז - ט	
8%	8%	6%	8%	י - יא	
5%	5%	3%	5%	כלל השכבות	
3%	3%	1%	3%	ד - ו	תלמידים משתמשים ברשתות חברתיות על מנת לפגוע במורים (למשל בפייסבוק, בוטסאפ וכד')
4%	5%	2%	4%	ז - ט	
6%	7%	5%	6%	י - יא	
4%	5%	2%	4%	כלל השכבות	

- אגף שפ"י. המערך הלאומי להגנה על ילדים ונוער ברשת מוקד 105. ירושלים: משרד החינוך. אוחר מתוך http://meyda.education.gov.il/files/shefi/alon_glisga_betucha_feb2018/moked_105.pdf
- נר, נ', אופיר, י', וייס, א' ולוי, ש' (2017). היפגעות ילדים בישראל: דו"ח 'בטרם' לאומה. פתח-תקוה: 'בטרם' – המרכז הלאומי לבטיחות ולבריאות ילדים.
- Amnesty International (2018). *Violence and Abuse Against Women Online*. London. Retrieved from <https://www.amnestyusa.org/wp-content/uploads/2018/03/Toxic-Twitter.pdf>
- Astor, R.A., & Benbenishty, R. (2019). *Bullying, school, Violence, and climate in Evolving Contexts* (pp. 156-181). New York: Oxford university press.
- Greenfield, P.M., Evers, N.F.G., & Dembo, j. (2017). What Types of Photographs Do Teenagers "Like"? *International Journal of Cyber Behavior, Psychology and Learning*, 7(3), 1-12. Retrieved from <https://www.igi-global.com/article/what-types-of-photographs-do-teenagers-like/190803>
- Halverson, R., Kallio, J., Hackett, S.B., & Halverson, E. (2016). Participatory Culture as a Model for How New Media Technologies Can Change Public Schools. *WCER Working Paper No 2016-7*. Wisconsin Center for Education Research. Retrieved from <https://eric.ed.gov/?id=ED580880>
- Mackay, M., & Vincenten, J. (2012). *Child Safety report Card 2012: Europe Summary for 31 Countries*. Birmingham: European Child Safety Alliance, Eurosafe.
- OECD (2017). *PISA 2015 Results*. Retrieved from <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264273856en.pdf?expires=1577188613&id=id&accname=quest&checksum=7CAAF625F604745370B7E165A3406EDB>
- OECD (2019). *Going Digital: Shaping Policies, Improving Lives – Summary*. Retrieved from <https://www.feani.org/sites/default/files/OECD%20Report%20Digital.pdf>
- Third, A., Spry, D., & Locke, K. (2013). *Enhancing parents' knowledge and practice of online safety: A research report on an intergenerational 'Living Lab' experiment*. Young and Well Cooperative Research Centre, Melbourne. Retrieved from <https://researchdirect.westernsydney.edu.au/islandora/object/uws%3A27352/datastream/PDF/view>
- Utz, S., Muscanell, N., & Khalid, C. (2015). Snapchat Elicits More Jealousy than Facebook: A Comparison of Snapchat and Facebook Use. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 18, 141-146. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Giuseppe_Riva/publication/23958396_CyberEurope/links/56656a5a08ae418a786ee9c2/CyberEurope.pdf